Τό σπίτι τοῦ ΠΑΙΔΙΟΥ

87

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἤ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 87 (15)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Παῦλος Λεπούρης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖος ἔφτιασε τὸν Πορθμὸ τοῦ Σουέζ;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὴ διώρυγα τοῦ Σουὲζ κατεσκεύασεν ὁ κόμις Φερδινάνδος Λεσσὲψ, Γάλλος διπλωμάτης καὶ μηχανικός. Οἱ ἐργασίες τῆς διώρυγας ἄρχισαν στὰ 1859 καὶ ἐτελείωσαν στὰ 1869. Ἡ διῶρυξ αὐτὴ ἑνώνει τὸ Πὸρτ Σαΐδ ἐπὶ τῆς Μεσογείου μὲ τὸ Σουὲζ ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Ἔχει μῆκος 168 χιλιόμετρα, πλάτος 22 (μικρότερον) καὶ 45 (μεγαλείτερον) μέτρων. Τὸ βάθος της εἶναι 12 μέτρα. Ὁ διάπλους τῆς διώρυγας γίνεται σὲ 18 ὧρες. Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης πόλις τοῦ Σουέζ, ἐλέγετο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα Κλύσμα, ἐπὶ Πτολεμαίων ἐλέγετο Ἀρσινόη καὶ κατόπιν Κλεοπατρίς. Ὁ λιμένας της εἶναι πανάρχαιος.

Ὁ Στέφανος Στυλιάδης μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ ἀφοῦ ξέρουμε ὅτι πᾶν σῶμα θερμαινόμενον τήκεται, τὸ αὐγὸ ὅταν θερμαίνεται στερεοποιεῖται;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὅλα τὰ σώματα εἰς μεγάλην θερμοκρασίαν τήκονται. Ἀλλὰ κάθε σῶμα σὲ ἀνάλογη θερμοκρασία. Τὸ αὐγὸ ποὺ περιέχει σὲ ἡμίρευστο κατάσταση λευκώματα εἰς χαμηλὴν θερμοκρασίαν στερεοποιεῖται. Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἰδιότητες τῶν λευκωμάτων.

Ὁ Νῖκος Μυρσίνης μὲ ἐρωτᾶ: Τί γνωρίζετε γιὰ τὸ Σινικὸ τεῖχος;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἔτσι ὠνομάσθηκε ἕνα μεγάλο τεῖχος μήκους 3000 χιλιομέτρων τὸ ὁποῖον κτίστηκε ἐπὶ τῆς δυναστείας τῶν Μίνγκ (1368 - 1644) ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Κίνας καὶ τῆς Μογγολίας. Θεωρεῖται σὰν τὸ μεγαλείτερο ἀμυντικὸ ἔργο τοῦ κόσμου.

Ὁ Νικόλαος Παναγιωτόπουλος μὲ ἐρωτᾶ ἀπὸ ποῦ προέρχεται ἡ λέξη Μεσσηνία;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ ὄνομα Μεσσήνη, ἀπαντάει γιὰ πρώτη φορὰ στὸν Ὅμηρο (Ὀδύσσεια Φ. 15). Μὲ τὸν γεωγραφικὸ αὐτὸ ὅρο Μεσσήνη ὑπονοεῖται ἡ κεντρικὴ πεδιάδα τῆς σημερινῆς Μεσσηνίας καὶ σημαίνει τὴ χώρα ποὺ διασχίζεται στὸ μέσον (Μέσση ἢ Μέσσα) ἀπὸ ποταμό. Ὁ Εὐριπίδης γράφει περὶ Μεσσηνίας:

«Καλλίκαρπος, κατάρρυτός τε μυρίοις νάμασι καὶ βουσὶ καὶ ποίμναισιν εὐβοτωτάτη, οὔτ' ἐν πνοαῖσι χείματος δυσχείμερος, οὔτ' αὖ τεθρίπποις ἡλίου θερμὴ ἄγαν». Δηλαδὴ «Αὐτὴ ποὺ κάνει καλοὺς καρπούς, ποὺ διαρρέεται σ' ὅλες της τὶς μεριὲς ἀπὸ μύρια νερά, καὶ γιὰ τὰ βόδια καὶ τὰ κοπάδια ποὺ ἔχει ἀφθονώτατη τροφή, οὔτε εἰς τοὺς ἀέρηδες τοῦ χειμῶνος ἀκατάλληλη γιὰ κατοικία, οὔτε μὲ τὰ καύματα τοῦ ἡλίου ὑπερβολικὰ θερμή».

Ὁ Λουκᾶς Πιλιτσίδης μὲ ἐρωτᾶ: Τί σημαίνουν τὰ ὀνόματα Ἀδὰμ καὶ Εὔα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ μὲν Ἀδὰμ σημαίνει χωματένιος. Ὁ ἄνθρωπος δηλαδὴ ποὺ πλάσθηκε ἀπὸ χῶμα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Εὔα ποὺ στὴν Ἑβραϊκὴ λέγεται Χαββὰ σημαίνει ζωὴ ἢ μητέρα πάσης ζωῆς.

Ὁ Λουκᾶς Πιλιτσίδης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῦ βρίσκεται ὁ Παράδεισος ὅπου ἔζησαν καὶ ἀπ' ὅπου ἐξεδιώχθησαν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Σύμφωνα μὲ τὴν Γένεση ὁ θεὸς ἐφύτευσε παράδεισον στὴν Ἐδὲμ, πρὸς ἀνατολάς. Ἀπὸ τὴν Ἐδὲμ πηγάζει (ἐκπορεύεται γράφει ἡ Γένεσις) ποταμὸς ποὺ ποτίζει τὸν παράδεισον. Ἀπὸ ἐκεῖ διαχωρίζεται εἰς τέσσαρα ποτάμια, καὶ τὸ ἕνα κυκλώνει «πᾶσαν τὴν γῆν Εὐϊλάτ». Καὶ στὴν Εὐϊλὰτ βρίσκεται ὁ χρυσός. Καὶ ἐκεῖ βρίσκεται ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. Ὑπάρχει καὶ δεύτερος ποταμὸς ὁ Γεών. Αὐτὸς κυκλώνει ὅλη τὴ γῆ τῆς Αἰθιοπίας. Ὁ τρίτος ποταμὸς εἶναι ὁ Τίγρις. Εἶναι αὐτὸς ποὺ περνάει κοντὰ ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους. Καὶ τέλος ὁ τέταρτος ποταμὸς ὁ Εὐφράτης. Ἔτσι, λοιπόν, ἀπαντώντας στὴν ἐρώτησή σου λέγω: ὁ παράδεισος τοποθετεῖται ἀπὸ τὴν Γένεση εἰς τὴν Ἐγγὺς Ἀσίαν παρὰ τὰς πηγὰς θὰ ἐλέγαμεν τοῦ Εὐφράτου. Ὡστόσο ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀκαθόριστα καὶ ἀσαφῆ.

Τὸ Κρινάκι τῆς Αὐγῆς μὲ ἐρωτᾶ: Σὲ ποιὸ μέρος τῆς Ἀμερικῆς πρῶτα, ἀποβιβάσθηκε ὁ Κολόμβος;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Κολόμβος στὶς 12 Ὀκτωβρίου τοῦ 1492 ἔφτασε στὴ νῆσο Γουαναχάνη καὶ προχωρῶντας πρὸς Δυσμὰς ἀνακάλυψε τὴν Κούβαν καὶ Ἀϊτήν.

Ὁ Μιχαὴλ Λιπιρίδης μὲ ἐρωτᾶ: Πότε κατεσκευάσθη ἡ φωτογραφικὴ μηχανή; Ποῖος τὴν κατεσκεύασε καὶ πότε;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Πρόδρομος τῆς φωτογραφίας εἶναι ὁ Γερμανὸς ἰατρὸς Σούλτσε. Ἀνεκάλυψε τὴν φωτοπάθειαν ἑνώσεών τινων τοῦ ἀργύρου. Ὁ Ἄγγλος Θωμᾶς Γούεντγουντ ἐπέτυχε τὴν παραγωγὴν σχεδίων μὲ τὴ βοήθεια τοῦ φωτός. Τὰ πρῶτα πρὸς τὴν φωτογραφίαν βήματα ἔκαμε ὁ Γάλλος φυσικὸς Σάολ, ὁ ὁποῖος ἐπρόβαλε τὰς σκιὰς τῶν μαθητῶν του πάνω σὲ χαρτὶ μὲ φωτοπαθεῖς οὐσίες καὶ φωτογράφιζε τὶς σιλουέττες τους. Πατέρας τῆς φωτογραφικῆς τέχνης εἶναι ὡστόσο ὁ Γάλλος ἀπόστρατος ἀξιωματικὸς Νικηφόρος Νιὲψ καὶ ὁ Γάλλος ζωγράφος Νταγὲρ καὶ ἀργότερα ὁ Φὸξ Τάλβοτ. Ὅλοι αὐτοὶ εἶχαν πρωτόγονες φωτογραφικὲς μηχανές.

Αἱ πρῶται μικραὶ φωτογραφικαὶ μηχαναὶ τύπου «Κόντακ» φτιάστηκαν μόλις στὰ 1888 ἀπὸ τὴν ἑταιρείαν Ἤστμαν.

Ὁ Παῦλος Λεπούρης μὲ ἐρωτᾶ: Διατὶ ἡ εὑρισκομένη εἰς τὸ Νότιον μέρος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς περιοχὴ ὀνομάζεται Γῆ τοῦ πυρός;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Πρόκειται περὶ πολλῶν νήσων μαζὶ αἱ ὁποῖαι φέρουν τὸ ὄνομα Γῆ τοῦ Πυρός. Ἡ μεγαλείτερη ἀπὸ τὰς νήσους αὐτὰς λέγεται ἐπίσης Γῆ τοῦ Πυρός. Τὸ ὄνομά της τὸ ὀφείλει εἰς τὰ πολλὰ ἡφαίστεια τὰ ὁποῖα ἔχει.

Ὁ Δημήτριος Γκιζάνης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ ἔλαβε τὸ ὄνομά της ἡ πόλις τῆς Λαμίας;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ Λαμία ὀφείλει τὸ ὄνομά της εἰς τὸν μυθολογικὸν ἱδρυτὴν της Λάμον υἱὸν τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ὀμφάλης. Κατ' ἄλλην παράδοσιν ἱδρυτὴς τῆς πόλεως ἦτο ἡ Λαμία Βασίλισσα τῶν Τραχινίων. Πότε ἐκτίσθη ἡ πόλις δὲν εἶναι γνωστόν. Ἱστορικῶς ἀναφέρεται διὰ πρώτην φορὰν γύρω στὰ τέλη τοῦ 5ου π.Χ. αἰῶνα.

Ὁ Δημήτριος Γκιζάνης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῖον κατεσκευάσθη ἡ πυξίς;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Δὲν εἶναι γνωστὸν οὔτε ποιὸς ἔφευρε οὔτε πότε ἐφευρέθη ἡ πυξίς· πάντως ἡ ἐφεύρεσις της εἶναι παλαιά, ἀποδίδεται δὲ εἰς τοὺς Σίνας καὶ τοὺς Ἄραβας.

Ὁ Γεώργιος Λοβέρδος μοῦ γράφει: Τὰ θρησκευτικὰ ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ἔγινε ἡ Γῆ. Ἐνῶ ἕνα βιβλίο ποὺ διάβασα κάποτε ὑποστήριζε ὅτι καθὼς ὁ ἥλιος περιστρεφόταν ἀποσπάστο τεμάχια ἀπὸ αὐτὸν ποὺ ἐξακολουθοῦσαν νὰ εἶναι ἥλιοι ἀλλὰ σιγὰ - σιγὰ ἔσβησαν καὶ ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἡ γῆ. Ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο εἶναι σωστά;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Θὰ μποροῦσα μὲ τὸν πιὸ κατηγορηματικὸ τρόπο νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι καὶ τὰ δύο εἶναι σωστά. Ἐπικρατοῦσε ἡ ἀντίληψη ὅτι ἡ ἐπιστήμη σχετικὰ μὲ τὴν Δημιουργία τῶν κόσμων καὶ ἡ θρησκεία μὲ τὸ κοσμογονικὸ της δόγμα ὅπως τὸ παρουσιάζει ἡ «Γένεσις» βρισκόταν σὲ ἀντίθεση καὶ ἀντίφαση. Τελευταῖα ὅμως ἄκουσα μιὰ διάλεξη — τοῦ θεολόγου κ. Θεοδ. Κωνσταντίνου — ὁ ὁποῖος ἑρμηνεύοντας ὄχι γραμματικὰ ἀλλὰ συμβολικὰ τὴ Γένεση συμβιβάζει ἀπόλυτα τὰ δεδομένα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς Θρησκείας. Βέβαια ἡ προσαρμογὴ ἐπιστήμης καὶ θρησκείας ἔχει πλέον ἀναγνωρισθῆ ἀπὸ κορυφαίους ἐπιστήμονας. Ἡ ἀνάπτυξη ὅμως τοῦ θέματος αὐτοῦ ξεφεύγει καὶ ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τῆς στήλης αὐτῆς καὶ ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τοῦ περιοδικοῦ.

ἀπό τήν ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ Δίας αἰχμαλωτίζεται ἀλλὰ δραπετεύει

Ἡ Τασία ἀνυπομονοῦσε νὰ μάθη τί ἀκριβῶς εἶχε πάθει ὁ Δίας, ὁ πατέρας τῶν ἀθανάτων καὶ τῶν θνητῶν ἀπὸ τὸ τρομερὸ ἐκεῖνο θηριό, τὸν Τυφῶνα.

Καὶ καθὼς ὁ παπούς, γυρίζοντας ἀπὸ τὰ κτήματα, κάθισε γιὰ λίγο στὴν αὐλή, κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τῆς πανύψηλης ἀμυγδαλιᾶς του ἡ ἀγαπημένη του ἐγγονούλα τὸν πλησίασε...

—Τί ἀπέγινε, παπού, ὁ Δίας στὴ μάχη ποὺ εἶχε μὲ τὸν Τυφῶνα;

—Περίεργη καὶ βιαστική, τῆς εἶπε χαμογελαστὸς ὁ παπούς. Νὰ σοῦ πῶ τὴ συνέχεια αὐτῆς τῆς τρομερῆς μάχης, μὰ δὲν νομίζεις και συ πὼς καλλίτερα θὰ ἦταν νὰ φωνάξης καὶ τ' ἀδέλφια σου, ν' ἀκούσουν κι' αὐτὰ τὴν ἱστορία τοῦ Τυφῶνα;

Μόλις ὅμως ἀπόσωσε τὸ λόγο του καὶ νά τους, ὁ Γιῶργος κι' ὁ Κωστάκης ποὺ φάνηκαν χαρούμενοι στὴν πόρτα, καὶ χωρὶς νὰ τοὺς πῆ κανες τίποτα πλησίασαν τὸν παπού τους... Κι' αὐτὸς μπῆκε ἀμέσως στὸ θέμα του:

—Καθὼς ὁ Δίας κυνηγοῦσε καὶ κατακεραύνωνε τὸν Τυφῶνα, αὐτός, περιτυλίχτηκε μὲ τὶς ὀχιές του, πού, καθὼς εἴπαμε, ξεφύτρωναν ἀπὸ τὰ τεράστια πόδια του, καὶ καθὼς πλησίασε ὁ Δίας, τὸν ἅρπαξε καὶ τὸν ἔκανε αἰχμάλωτό του. Τ' ἀπόσπασε μάλιστα, τὴν ἀδαμάντινη ἅρπη του καὶ τοῦ ἔκοψε μ' αὐτὴν τὰ νεῦρα τῶν χεριῶν καὶ τῶν ποδιῶν του. Ἔτσι ὁ μεγαλόπρεπος Δίας, ὁ δυνατὸς θεὸς τοῦ Ὀλύμπου ἔγινε ἀνίσχυρος ὄχι μόνο νὰ πολεμήση τὸ φοβερὸ ἐχθρό του, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπερασπίση καὶ λίγο τὸν ἑαυτό του! Ἦταν τώρα ἀδύναμος καὶ ὑποχείριος τοῦ τρομεροῦ τέρατος.

Κι' ὁ Τυφῶν τὸν ἅρπαξε στὰ χέρια του, τὸν φορτώθηκε σὰν ἕνα μικρὸ ἀχερένιο δεματάκι στὴν πλάτη του καὶ περνώντας ἀπὸ τὴν θάλασσα τὸν ἔφερε στὴν Κιλικία καὶ καὶ τὸν ἔκλεισε στὸ Κωρύκιον Ἄντρο.

— Καὶ τί ἤτανε, παποῦ, τὸ Κωρύκιο Ἄντρον;

— Εἶναι δυὸ Κωρύκια Ἄντρα, παιδί μου, τὸ ἕνα τῆς Κιλικίας καὶ τὸ ἄλλο τοῦ Παρνασσοῦ. Τὸ δεύτερο, μάλιστα πολὺ ἱστορικό... Τὸ ἄντρο αὐτὸ τῆς Κιλικίας ἦταν μιὰ βαθειὰ σπηλιά, ἀπὸ τὴν ὁποία περνοῦσε ὁ ποταμὸς Κώρυκος καὶ πότιζε μιὰ ἀπέραντη πεδιάδα ποὺ ἔβγαζε τὸν περίφημο κρόκο.

—Ἐγὼ ξέρω, εἶπε διακόπτοντας ἡ Τασία, τί εἶναι ὁ κρόκος. Ειναι ἕνα ὡραῖο φυτὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖο πῆρε καὶ τ' ὄνομά του ἕνα χωριὸ στὸ Νομὸ Κοζάνης. Ἀπὸ τὸν κρόκο αὐτὸ βγάζουν χρωστικὲς οὐσίες ποὺ τὶς χρησιμοποιοῦν καὶ στὴ βαφική, καὶ στὰ γλυκὰ καὶ στὴ φαρμακοποιΐα...

—Μάλιστα, εἶπε ὁ παπούς, στὸν Κρόκο μάλιστα, τὸ χωριὸ αὐτὸ τῆς Κοζονης, γίνεται μιὰ θαυμάσια γιορτὴ κάθε χρονο ὅταν θ' ἀρχίση τὸ μάζεμα τῶν λουλουδιῶν τοῦ κρόκου, τοῦ φυτοῦ φυσικά!

Λέγαμε λοιπόν, πρόσθεσε ὁ παπούς, γιὰ τὸ Κωρύκιο ἄντρο τῆς Κιλικίας. Το ἄλλο Κωρυκειο ἄντρο βρισκεται στοὺς νοτιους πρόποδες τοῦ Παρνασσοῦ, πῆρε δὲ τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὴν Κωρυκία νυμφη, ἦτο δὲ ἱερὸν καὶ τοῦ Πανὸς καὶ τῶν νυμφῶν τοῦ Παρνασσοῦ. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ πιὸ σωστὴ γραφη γιὰ τὸ Κωρύκειο τοῦ Παρνασσοῦ ειναι μὲ ει καὶ ὄχι μὲ ι.

—Τὸν ξέρω, εἶπε ὁ Γιῶργος τὸν ὀρθογραφικὸ αυτο κανονα: ὅλα τὰ ἐπιθετα εἱς ιος ὅταν προέρχονται ἀπὸ πολη, ποτάμια, γεωγραφικὰ τέλος πάντων ὀνοματα καὶ ἀπὸ ζῶα κλπ. γράφεται μὲ ι. Ἔτσι Βερολίνιος Συνθήκη, Σμύρνιον Ἵδρυμα, Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον.

Ὅταν ὅμως προέρχονται ἀπὸ ὄνομα κύριον κλπ. γράφονται μὲ ει: Ἀβερώφειον, (ἀπὸ τὸ Ἀβέρωφ), Μαλλιοπούλειον (ἀπὸ τὸν Μαλλιόπουλον) ἢ Χρυσοστομειον ἄσυλον (ἀπὸ τὸν Χρυσόστομον) κλπ. κλπ. καὶ Κωρίκιο στὴ μία περίσταση ἀπὸ τὸ Κωρυκο ποταμό. Κωρύκειο στὴν ἄλλη ἀπὸ τὴν Κωρυκία νύμφη.

Ὅταν ὁ Ξέρξης ἐξεστράτευσε στὴν Ἑλλάδα στὸ Κωρύκειο ἄντρο κατέφυγαν τὰ γυναικόπαιδα τῶν Δελφῶν γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τοὺς ἐπιδρομεῖς. Ἔχει καὶ πιὸ σύγχρονη ἱστορία. Ὁ Ὀδυσσέας Ἀνδροῦτσος τὸ εἶχε ὀχυρώσει, τὸ ἔκαμε ὁρμητήριο, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ συνήθως ἐξορμοῦσε γιὰ νὰ κάνη τὶς ἐπιθέσεις του ἐναντίον τῶν Τούρκων, ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1823.

Ὁ Τυφῶνας λοιπόν, παιδιά μου, φυλάκισε τὸν Δία στὸ Κωρύκιο ἄντρο τῆς Κιλικίας. Καὶ ἐκεῖ ἔβαλε νὰ τὸν φυλάη μιὰ τρομερὴ δράκαινα ποὺ ἦταν γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα Δελφύνη. Καὶ ἦταν αὐτὴ ἕνα τέρας, μισὴ θεριὸ ἄγριο καὶ ἡ ἄλλη μισὴ ἕνα ἥμερο κορίτσι. Μέσα στὸ Κωρύκιο ἄντρο ὁ Τυφώνας ἔκρυψε καὶ τὰ νεῦρα τοῦ Δία, ἀφοῦ τὰ φύλαξε μέσα σὲ δέρμα ἀρκούδας.

Μὰ δὲν χάρηκε γιὰ πολὺ τὴν νίκη του ὁ Τυφῶνας. Μπορεῖ ὁ Δίας νὰ στέναζε φυλακισμένος καὶ ἀδύναμος μέσα στὸ Κωρύκιο ἄντρο, ἀλλὰ ὁ Ἑρμῆς εἶχε τὸ νοῦ του στὸν πατέρα του καὶ μηχανευόταν τὸν τρόπο γιὰ νὰ τὸν σώση. Πῆρε μαζί του τὸν Αἰγίπαν, δηλαδὴ γιὸ τοῦ Δία καὶ τῆς Αἴγης τῆς γυναῖκας τοῦ Πανός...

Καὶ ὁ καπάτσος Ἑρμῆς, μπῆκε μαζὶ μὲ τὸν σύντροφό του στὸ ἄντρο καὶ ἔκλεψε — τί ἄλλο θὰ ἔκαμε ὁ Ἑρμῆς;—τὰ νεῦρα τὰ ξανάβαλε σὰν ἐπιτήδειος γιατρὸς στὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τοῦ Δία καὶ αὐτός, ξαναπόχτησε τὴ δύναμή του, καὶ βρέθηκε μὲ ἕνα κι' ὅλας πήδημα στὸν Ὄλυμπο.

Ὁ Τυφώνας ἡσύχαζε πάντα πὼς ἔχει αἰχμάλωτό του τὸν Δία... Φαντασθῆτε ὅμως τὴ μεγάλη του ἔκπληξη καὶ ταραχή, ὅταν εἶδε ξαφνικὰ νὰ κατεβαίνη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἀπάνω σὲ μεγάλο ἅρμα, ποὺ τὸ ἔσερναν φτερωτὰ ἄλογα. Καὶ ἄρχισε πάλι ὁ Δίας νὰ κυνηγάη καὶ νὰ ρίχνη τοὺς κεραυνοὺς στὸν Τυφῶνα. Κι' αὐτὸς ἔφτασε τρέχοντας στὸν Καύκασο! Μὰ καὶ κεῖ δὲν μπόρεσε νὰ σταθῆ, γιατί, λέει, ὁ Δίας ἔρριξε τόσους κεραυνοὺς ποὺ τὸ μεγάλο βουνὸ ἔπιασε ἀπ' τὴν μιὰ ἄκρη ὣς τὴν ἄλλη φωτιὰ καὶ καιγόταν σὰν λαμπάδα.

Φεύγοντας ἀπὸ τὸν Καύκασο ὁ Τυφῶνας ἐπῆγε στὸ βουνὸ Νύσα ποὺ βρισκόταν στὴν Ἰνδικη. Ἐκεῖ ὅμως τὴν ἔπαθε.

Βρῆκε ὁ Τυφῶνας τὶς Μοῖρες κι' αὐτὲς προθυμοποιήθηκαν νὰ τὸν περιποιηθοῦν.... Καὶ τοῦ ἔδωσαν νὰ φάη ἀπὸ τοὺς ἐφήμερους καρποὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους τρῶνε οἱ θνητοί, καὶ τὸν βεβαιωσαν πὼς ἔτσι θὰ γινη ἀκόμα δυνατωτερος. Ἀλλὰ τρώγοντας ἔγινε πολὺ πιὸ ἀδύναμος. Μὰ καὶ κεῖ δὲν τὸν ἄφησε σὲ ἡσυχία ὁ Δίας. Γιατὶ καὶ στὸ βουνὸ αὐτὸ τὴ Νύσα, ἔτρεξε ὁ Δίας καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ ριχνη τοὺς κεραυνούς του!

Φεύγοντας τὴν ὀργὴ καὶ τοὺς... κεραυνοὺς τοῦ Δία ὁ Τυφῶνας ἔφυγε ἀπὸ τὴ Νύσα, ἔφτασε στὴ Θράκη καὶ ἀπὸ κεῖ ἀνέβηκε στὸ βουνὸ Αἷμο.

Καὶ τότε μεταξὺ Δία καὶ Τυφῶνα ἄρχισε μιὰ ἄγρια μονομαχία... Ὁ Τυφῶνας ἅρπαζε ὁλόκληρα βουνὰ καὶ τὰ ἔρριχνε ἐναντίον τοῦ Δια. Μὰ αὐτὸς μὲ μιὰ ἐπιτήδεια κίνηση, τὰ ἅρπαζε μὲ τὰ χέρια του καὶ τὰ ξανατίναζε στις θέσεις τους. Ταυτόχρονα ἔρριχνε καὶ τοὺς κεραυνούς του πάνω στὸν Τυφῶνα. Ἔτσι κατάφερε νὰ καταπληγώση τὸν τερατώδη του ἀντίπαλο, ποὺ ἀπὸ τὶς πληγές του ἄρχισε νὰ χύνεται ἄφθονο αἷμα. Καὶ ἦταν τόσο πολὺ τὸ αἷμα ποὺ κατακοκκίνησε ὁλόκληρο τὸ βουνό, τὸ ὁποῖον γιὰ τοῦτο ὠνομάστηκε καὶ Αἷμος.

Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς πῶ πὼς ἡ ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος τοῦ βουνοῦ αὐτοῦ, ποὺ οἱ Τοῦρκοι τὸ ἔλεγαν Μπαλκάν, καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὰ Βαλκάνια καὶ ἡ Βαλκανικὴ Χερσόνησος, δὲν εἶναι ἡ σωστὴ ἐτυμολογία τῆς τοπωνυμίας αὐτῆς τοῦ Αἵμου.

Θὰ σᾶς μιλήσω γι' αὐτὴν ὅμως ὅταν θὰ τὰ ξαναποῦμε γιὰ τὸν Τυφῶνα καὶ γιὰ τὴν τρομερὴ τιμωρία ποὺ τοῦ ἐπέβαλε ὁ Δίας γιὰ νὰ μάθη κι' αὐτὸς καὶ ὅλοι ὅτι δὲν μποροῦν νὰ τὰ βάζουν ἀτιμώρητα μὲ τὸ θεό.

Μὰ ἡ ὥρα πέρασε καὶ θὰ πρέπει νὰ πάω νὰ συζητήσουμε μὲ τοὺς προεστοὺς τοῦ χωριοῦ μας γιὰ τὰ τόσα καὶ τόσα ζητήματα τῆς κοινότητός μας. Ὁ νέος πρόεδρος βλέπετε, θέει νὰ κάμη, λέει, τὸ χωριό μας ἀγνώριστο... Νὰ μᾶς ἀνεβάση σὲ ἐπίπεδο πολιτισμοῦ...

Α. Κ. Μ.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΝΥΧΤΑ

(Σκίτσο Δ. Κ. Σφυρῆ, μαθ. Γυμν. Ναυπάκτου)

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΜΑΝΑ

ΟΣΙΑ

(Σκίτσα τοῦ Χρυσοστόμου Παύλου Ἀρχοντίδη)

Ο ΠΕΛΑΡΓΟΣ καὶ τὸ Σκουλίκι

Παληὸ κι' ἐγκαταλελειμένο φαινότανε ἐκεῖνο τὸ σπίτι μέσα στὸν ἀπέραντο χορταριασμένο κῆπο. Ἔκανε μιὰ ζωηρὴ ἀντίθεση μὲ τὰ ὁλοπράσινα λειβάδια ποὺ ἁπλώνονταν γύρω.

Τὸ σπίτι εἶχε μιὰ ἀχυρένια σκεπὴ κι' ἦταν ὁλόκληρο σκεπασμένο μὲ κισσὸ ποὺ ἔφτανε ὡς τὴν καμινάδα, κι' ἔμοιαζε σὰ μιὰ πυκνὴ κουρτίνα ποὺ σκέπαζε τὰ παράθυρα κι' ἐμπόδιζε νὰ βλέπη κανεὶς τί γίνεται μέσα. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶχε σημασία, γιατὶ τὸ σπίτι ἐκεῖνο ἦταν ἀπὸ πολλὰ χρόνια τώρα ἀκατοίκητο. Ὁ πάστορας ποὺ ἔμενε ἄλλοτε ἐκεῖ, εἶχε φύγει γιὰ ἄλλο μέρο, μὴ μπορώντας νὰ ἀνθέξη στὴ μεγάλη ὑγρασία καὶ στὸ βροχερὸ κλῖμα ἐκείνης τῆς περιοχῆς.

Τὸ χειμῶνα ἦταν ὅλα παγωμένα καὶ σιωπηλά. Τὰ λειβάδια κιτρίνιζαν, ὁ ἀέρας σφύριζε λυπητερὰ στὰ γυμνὰ κλαριὰ τῶν δέντρων. Τὸ παληὸ σπίτι στεκόταν σὰν στοιχειωμένο ἀνάμεσα στὸ κάτασπρο χιόνι ποὺ τὸ σκέπαζε.

Σὰν ἄρχιζε ὅμως ἡ ἄνοιξη, κελαϊδοῦσαν τὰ πουλιά, πρασίνιζαν οἱ ἀγροί, κοάζανε τὰ βατράχια στὴ λίμνη, καὶ πρῶτος - πρῶτος ἔφθανε ἀπὸ μακρυὰ ὁ πελαργός.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἔφυγε ὁ πάστορας, εἶχε χτίσει τὴ φωληά του ἀπάνω στὴν ἀχυρένια στέγη καὶ περνοῦσε ἐκεῖ τὰ καλοκαίρια του. Ἡ ὑγρασία δὲν ἔφτανε ὡς ἀπάνω καὶ τοῦ φαίνονταν πὼς ἦταν αὐτὸς κύριος ὅλου τοῦ σπιτιοῦ, γιατὶ κανεὶς δὲν τὸν ἐνοχλοῦσε. Σὲ κανένα ἄλλο μέρος δὲν εἶχε βρῆ τόσο ἀναπαυτικὸ καὶ παχὺ ἄχυρο οὔτε τόσα ἄφθονα ὀρεχτικὰ βατράχια. Γι' αὐτὸ βιαζόταν πάντα νὰ φθάση μόλις ἄρχιζε ἡ ἄνοιξη, μὴν τύχη καὶ προλάβη ἄλλος πελαργὸς καὶ καταλάβη τὴ «θερινὴ κατοικία».

Ἕνα καλοκαιριάτικο πρωϊνό, ἐγύριζε ὁ πελαργὸς ἀπὸ τὸν περίπατό του στὰ λειβάδια. Ἔμοιαζε ξένοιαστος κι' εὐχαριστημένος. Ἀπὸ νωρὶς εἶχε ταΐσει τὴ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά του. Πέντε ὁλόκληρα βατράχια τοὺς κουβάλησε. Χώρια ποὺ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔφαγε ἄλλα δύο, καὶ μισὸ φίδι γιὰ συμπλήρωμα. Τὸ ἄλλο μισὸ τὸ κρατοῦσε ἀκόμα στὸ στόμα. Ἦταν λοιπὸν χορτάτος καὶ σὲ πολὺ καλὴ διάθεση ἐκείνη τὴ μέρα.

Καθὼς περνοῦσε τὸν κῆπο κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ πετάξη στὴ φωληά του, παρατήρησε ἔξαφνα ἕνα κουλήκι ποὺ στριφογύρισε καὶ κουλουριάστηκε στὸ χῶμα.

— Λυπήσου με, λυπήσου με, ἀρχοντογεννημένε, ὅποιος κι' ἂν εἶσαι, ἀκούστηκε μιὰ ἱκετευτικὴ φωνή.

— Μοῦ φαίνεται πὼς μπορεῖς νὰ δῆς ποιὸς εἶμαι! ἀπάντησε ὁ πελαργός.

— Ἂχ ὄχι· εἶμαι τυφλό. Ἀλλὰ σ' ἄκουσα νἄρχεσαι κι' ἀπ' τὴν τρομάρα μου δὲν βρίσκω τὴν τρύπα μου νὰ χωθῶ.

Ὁ πελαργὸς κολακεύτηκε ποὺ ἡ παρουσία του προξένησε τέτοιο φόβο. Ἀκούμπησε χάμω τὸ μισοφαγωμένο φίδι καὶ στάθηκε περήφανα στὸ ἕνα του ποδάρι, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει γιὰ ἕνα λελέκι, τὸ ἴδιο, σὰν ἕνας ἄνθρωπος σταυρώνει μὲ ἐπισημότητα τὰ χέρια στὸ στῆθος ἀπάνω σὲ μιὰ σοβαρὴ συζήτηση.

— Εἶμαι ὁ πελαργός, εἶπε, ρίχνοντας πίσω τὸ κεφάλι μὲ ὑπερηφάνεια.

— Παναγία μου! φώναξε τὸ σκουλήκι.

— Μὲ ξέρεις λοιπόν;

— Μποροῦσα νὰ μὴ ξέρω τὸ πιὸ εὐγενικὸ πουλὶ τῆς γῆς; Τὰ βατράχια τρέμουν μέσ' στὰ χαντάκια τους μόλις σ' ἀκούσουν, καὶ τὰ φίδια θὰ παρακαλοῦσαν νἄχουν τὶς μπότες ποὔκλεψε ὁ Κοντορεβιθούλης ἀπὸ τὸ Δράκο, γιὰ νὰ φεύγουν μ' ἑκατὸ μίλια τὴν ὥρα, μόλις σ' ἀντικρύσουν. Ἂχ — ἐξακολούθησε μὲ πόνο τὸ σκουλήκι — κι' ἂς μὴ πῶ καλλίτερα γιὰ τὶς χιλιάδες ἀδελφούς μου, ποὺ καταφαγώθηκαν ἀπὸ σένα.

— Ἂς ἔχης τύχη ποὺ εἶμαι χορτᾶτος, εἶπε ὁ πελαργός. Ἄλλη φορὰ ὅμως μὴ νομίζης πὼς θὰ σοῦ χαριστῶ.

— Εὐχαριστῶ τὴν εὐγένειά σου, ἀπάντησε τὸ σκουλήκι. Ἔχω ἀκούσει τόσα γιὰ σένα. Οἱ ἄνθρωποι σ' ἀγαποῦν περισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ πουλιά, γιατὶ λένε πὼς ἐσὺ τοὺς φέρνεις τὰ παιδιὰ στὴ μύτη σου. Εἶναι ἀλήθεια;

— Χμ... χμ... ἔκανε κάπως ἀμήχανα τὸ λελέκι. Ἔτσι πιστεύουν τουλάχισον. Ὅπως κι' ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, αὐτὸ μοῦ δίνει ὑπόληψη.

Ἐνῶ μιλοῦσε ὅμως ὁ πελαργός, ἀπομακρύνθηκε λίγο τὸ σκουλήκι.

— Ἔ, ποῦ πᾶς; τὸ ρώτησε καὶ τοὔδωσε μιὰ μικρὴ τσιμπιὰ στὴ ράχη.

— Ἀ... ἄ... συγχώρεσέ με, στέναξε ἐκεῖνο. Θέλω νὰ τρυπώσω στὴ γῆ. Δὲν μπορῶ νὰ χασομερῶ, κι' οὔτε θέλω νὰ κάνω κατάχρηση τῆς καλωσύνης σου.

— Ὅσο μένω ἐγὼ ἐδῶ, θὰ μείνης μαζί μου. Σοῦ ὑπόσχομαι νὰ μὴ σὲ φάω, κι' ἕνας εὐγενής, ὅπως ἐγώ, κρατάει τὸ λόγο του. Ἀλλὰ αὐτὸ ἰσχύει μονάχα γιὰ σήμερα, ἢ τουλάχιστο γιὰ ὅσο δὲν εἶμαι πεινασμένος.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἄρχισε νὰ περπατᾶ ἀπάνω - κάτω μὲ τὰ ψηλοπόδαρά του, ρίχνοντας πίσω τὸ κεφάλι, σηκώνοντας, ὅταν στεκόταν, τὸ ἕνα ποδάρι ψηλά, φουσκώνοντας τὸ στῆθος. Ὕστερα ὅμως θυμήθηκε πὼς τὸ σκουλήκι δὲν μποροῦσε νὰ δῆ, γιατὶ ἦταν τυφλό, καὶ σταμάτησε τὶς ἐπιδείξεις.

— Εἴπατε τίποτα εὐγενέστατε; ρώτησε τὸ σκουλήκι.

— Μιλοῦσα ἀραβικὰ μὲ τὴ γυναῖκα μου, ἀπάντησε. Ἐκεῖ στὴν Ἀφρική, ἔχομε κι' ἄλλο σπίτι. Ἔτσι συνηθίσαμε νὰ μιλᾶμε μεταξύ μας πάντα αὐτὴ τὴ γλῶσσα. Ἔπειτα, ἐκεῖ πέρα, εἶναι πολὺ ὡραιότερα ἀπὸ δῶ. Ἂν δὲν ἦταν γιὰ τὰ παιδιά, θὰ μέναμε πάντα σ' ἐκείνη τὴ χώρα. Ἀλλὰ τί καταλαβαίνεις ἐσὺ ἀπ' αὐτά; Μήπως ταξείδεψες ποτέ σου;

— Ἂχ ὄχι, ποτέ.

— Καὶ ποῦ περνᾶς τὸ χειμῶνα;

— Μένω ἐδῶ.

— Ἀχούχα! Φαντάζομαι τί φριχτὰ ποὺ θὰ εἶναι, ἔκανε ὁ πελαργός. Θὰ τσαλαβουτᾶς στὴ βροχὴ καὶ στὸν πάγο. Δὲ μουλιάζουν τὰ πόδια σου;

— Δὲν ἔχω πόδια. Κι' ὅταν εἶναι παγωνιά, τρυπώνω βαθειὰ στὴ γῆ.

Τὸ λελέκι τὸ κύτταξε σκεπτικὸ γιὰ κάμποση ὥρα, κι' ὕστερα εἶπε :

— Δὲν ξέρω, ἂν ταιριάζη, σ' ἕνα ὅπως πρέπει πουλὶ σὰν κι' ἐμένα, νὰ κουβεντιάζη μαζί σου. Ἐσένα σοῦ λείπουν βρὲ παιδί μου, ἕνα σωρὸ πράματα ποὺ ἔχουμε ἐμεῖς οἱ ἄλλοι. Δὲ μοῦ λὲς ἔχεις κανένα ἀξίωμα;

— Ἀξίωμα; ἀπόρησε τὸ κακόμοιρο τὸ σκουλήκι. Τί πάει νὰ πῆ αὐτό; Εἶμαι ἕνας ἐργάτης ποὺ κάνει μὲ ζῆλο τὴ δουλειά του. Αὐτὸ ἐννοεῖς ἀξίωμα;

Ὁ πελαργὸς γέλασε δυνατὰ καὶ φώναξε στὴ γυναῖκα του, ἂν εἶχε ἀκούσει αὐτὰ ποὺ εἶπε τὸ σκουλήκι.

— Μήπως εἶπα τίποτα ἄπρεπο; ρώτησε ἐκεῖνο ντροπιασμένο. Εἶμαι τὸ πιὸ παληὸ σκουλήκι σ' αὐτὸν τὸν τόπο. Βρίσκομαι ἐδῶ ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν ἀκόμα ὁ παπᾶς.

— Ἔ! μὰ τότε ἀλλάζει τὸ πρᾶμα, ἔκανε μὲ συγκατάβαση ὁ πελαργός. Εἶσαι σὰ νὰ λέμε ὁ τοποτηρητὴς ἢ ὁ νομάρχης. Ὥστε μπορῶ νὰ φλυαρήσω λίγο μαζί σου. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅμως πὼς θἄχουμε κι' οἰκογενειακὲς σχέσεις!

— Καὶ βέβαια δὲ θἄχουμε, ἀφοῦ ἐγὼ δὲν ἔχω καμμιὰ οἰκογένεια.

— Τί; δὲν ἔχεις οἰκογένεια; ρώτησε ὁ πελαργὸς καὶ ἄνοιξε διάπλατα τὸ ράμφος του ἀπὸ ἔκπληξη.

— Ὄχι. Δὲν ξέρω ποῦ εἶναι ἡ γυναῖκα μου καὶ τὰ παιδιά μου, τοὺς γονιούς μου δὲν τοὺς εἶδα ποτέ, καὶ τ' ἀδέρφια μου δὲν θὰ τ' ἀναγνωρίσω ἂν καμμιὰ φορὰ συναντηθοῦμε.

Ἔ, μὰ αὐτὸ ἦταν πάρα πολύ! Θὰ θίγονταν πιὰ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ πελαργοῦ ἂν ἐξακολουθοῦσε νὰ κουβεντιάζη μ' ἕνα τέτοιο ὑποκείμενο.

— Φοβερὸ πρᾶμα αὐτὲς οἱ κατώτερες τάξεις, εἶπε μὲ περιφρόνηση. Δὲν θέλω ν' ἀκούσω περισσότερα. Θὰ μοῦ χαλάση ὅλη τὴ καλὴ διάθεση ποὺ ἔχω σήμερα. Καμμιὰ φορὰ ἴσως τύχη καὶ σὲ ξανασυναντήσω. Ἀλλὰ φυλάξου ἂν εἶμαι πεινασμένος!

Ἀλλὰ τὸ σκουλήκι εἶχε στὸ μεταξὺ ἐξαφανισθῆ στὴ βαθειά του τρύπα.

⁂

Ἡ περιέργεια ὅμως δὲν ἄφηνε τὸν πελαργὸ νὰ ἡσυχάση, καὶ σὲ λίγες μέρες ξαναπέρασε ἀπ' τὸ ἴδιο μέρος. Ἤθελε νὰ μάθη τί ἀπέγινε τὸ σκουλήκι, ποὺ εἶχε συναντήσει.

— Σκουλήκι, φώναξε.

Καμμιὰ ἀπάντηση.

— Σκουλήκι, ἔλα ἀπάνω, θέλω νὰ συ δῶ.

— Ἴουλο μὲ λέν, ἀκούστηκε μιὰ λεπτὴ φωνὴ ἀπ' τὴν τρύπα. Μὰ δὲν τολμῶ νὰ βγῶ.

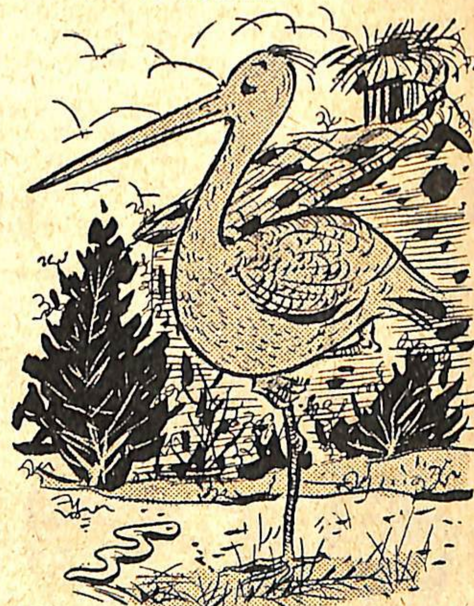
Ὁ πελαργὸς θύμωσε.

— Ξεχνᾶς, φαίνεται, ποιὸς εἶμαι, φώναξε, κι' ἔδωσε μὲ τὴ μύτη του ἕνα δυνατὸ χτύπημα στὸ χῶμα. Σκοτίστηκα πῶς σὲ λένε.

— Ἡ ἐξοχότητά σου ἂς μὴ θυμώση, ἔκανε ταπεινὰ καὶ ἄρχισε νὰ συστρέφεται ἀπὸ τρόμο. Μοῦ εἶπες νὰ φυλάγωμαι ὅταν σὲ βλέπω.

— Ἴσως ἔχης δίκηο. Ἀλλὰ θἄθελα νὰ μάθω κάτι ἀπ' τὴ ζωή σου. Κι' οἱ μεγάλοι ἄρχοντες βλέπεις, νοιώθουν καμμιὰ φορὰ πλῆξι, καὶ τότε καταδέχονται νὰ μιλήσουν μὲ τοὺς κατώτερους τους.

— Ἂχ! τί ἐνδιαφέρον μπορεῖ νἄχη ἡ

ἀφεντιά σου γι' αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ; εἶπε ταπεινὰ τὸ σκουλίκι. Δουλεύω ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ γεννιέμαι, ὡς τὴν τελευταία μου πνοή. Σκαλίζω τὴ γῆ, σκάβω χαντάκια.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ Ρόδος καὶ οἱ ἐξοχές της

Εἶναι ἡ δεύτερη μέρα. Ξυπνήσαμε μὲ μεγάλη διάθεση. Πόσα ὄμορφα θάχωμε πάλι θὰ δοῦμε. Σήμερα θὰ τελειώσωμε μὲ τὴν πόλη κι' ἴσως κατὰ τὸ σούρουπο νὰ δοῦμε καὶ τὸ Ροδίνι.

— Μὴν παραλείψετε νὰ δῆτε τὸ ἐνυδρεῖο, μᾶς λέει ὁ ξενοδόχος. Εἶναι ἀπὸ τὰ καλλίτερα τῆς Εὐρώπης. Τὸ ἔφτιαξε ἕνας εἰδικὸς ἀπ' τὴν Ἰταλία.

Δὲν εἶχε ἄδικο. Σὲ μιὰ ἀπόμερη ἄκρη τῆς πολιτείας, μᾶς περίμενε, μέσα σ' ἕνα χαμηλὸ κτίριο, ἕνας μαγευτικὸς κόσμος: Ὁ βυθὸς τῆς θάλασσας. Στὸ ἰσόγειο σταματοῦμε μπροστὰ σὲ ταριχευμένα θαλασσινά, σὲ θεριόψαρα καὶ λογῆς μικρότερα ψάρια. Μά, στὸ ἰσόγειο, ὅλα αὐτὰ ζωντανεύουν, πλουτίζουν τὴν τεχνητὴ θάλασσα, ποὺ τοὺς ἔχουν φτιάξει, κόβουν τὶς βόλτες τους, κρύβονται μέσα στὰ φύκια, ἀνεβοκατεβαίνουν, ὀργώνοντας τὰ νερά. Τὸ ὑπόγειο εἶναι μιὰ σπηλιὰ τεχνητή, ποὺ τὴν διασχίζεις ἔχοντας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὴν εἰκόνα τοῦ βυθοῦ. Σὲ κάθε χώρισμα κι' ἄλλη κατηγορία ψαριῶν, σὲ κάθε γωνία κι' ἕνα εἶδος, γιὰ νὰ μὴν τρώγουνται μεταξύ τους. Τί ὑποβλητικὸ θέαμα. Τὸ νερὸ ἀνανεώνεται διαρκῶς κι' εἶναι κατακάθαρο.

— Μὰ πῶς ζοῦνε, τί τρῶνε; ρωτᾶ τὸ διευθυντὴ ποὺ μᾶς συνοδεύει, ὁ Λεωνίδας

— Τὰ ταΐζουμε κάθε πρωΐ στὶς ἐννιά. Ἂν θέλετε ἐλᾶτε νὰ δῆτε, πῶς κάνουν ὅταν τοὺς ρίχνουμε τὴν τροφή.

Μὰ ὁ κύκλος ποὺ περιζώνει τὸν τεχνητὸ ἐκεῖνο βυθό, τελειώνει· φτάνουμε στὴν ἔξοδο. Ὁ Φάνης ὅμως ἔχει χαθῆ. Τοῦ φωνάζουμε. Ποῦ ν' ἀκούση! Γυρίζουμε πάλι πίσω καὶ τὸν βρίσκουμε ἀποξεχασμένο μπροστὰ σ' ἕνα πελώριο χταπόδι, ποὺ ξετυλίγοντας διαρκῶς τὰ πλοκάμια του, συνταράζει... τὴ θάλασσα.

— Ποτὲ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω αὐτὸ ποὺ εἴδαμε σήμερα, μᾶς λέει. Τί κόσμοι παραμυθένιοι!

— Ναί, εἴδαμε μ' ὅλη μας τὴν ἄνεση, τὰ μυστήρια τοῦ βυθοῦ, ἀποκρίνεται ὁ Λεωνίδας. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ πιὸ μεγάλο θεριὸ τῆς γῆς. Ποῦ τὸ σοφίστηκε πάλι αὐτὸ τὸ θαλασσινὸ ζωντανὸ μουσεῖο; Μὰ πᾶμε πιά, Φάνη, γιατὶ κοντεύει μεσημέρι.

— Ἄ, ὄχι ἀκόμα, παρακαλεῖ τὸ παιδί, ποὺ δὲν ἐννοεῖ νὰ μακρύνη ἀπ' τὸ χταπόδι.

— Πᾶμε, Φάνη, γιατὶ δὲν εἴδαμε ἀκόμα... τὸ Διαγόρα, τοῦ λέω.

Ἀμέσως πετιέται, σὰ νὰ κοιμόταν καὶ ξύπνησε ἀπότομα.

— Πᾶμε, γρήγορα, θεία.

— Τὸ Διαγόρα; Ποιὸς εἶναι αὐτός; Κανένας γνωστός σας; ρωτᾶ ἡ Μυρτώ.

Κι' ὁ Φάνης κι' ἐγὼ ξεκαρδιζόμαστε στὰ γέλια.

Κατάλαβα, θἆναι κάποιος ἀρχαῖος, λέει γελώντας κι' ὁ Λεωνίδας. Νὰ σοῦ πῶ, θεία, μόνο ἐσὺ ξέρεις καὶ τὸν κυβερνᾶς αὐτὸ τὸ θεόμουρλο! Θὰ πᾶμε λοιπὸν στὴν ἀρχαία Ρόδο;

Ἀνεβαίνουμε μ' ἕνα ταξὶ στὸ λόφο τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, στὴ θέση τῆς ἀρχαίας Ρόδου.

Τὸ ταξὶ σταματᾶ. Μπαίνουμε στὰ χωράφια. Μερικὲς κολῶνες ἀρχαίου ναοῦ, ὄρθιες ἀκόμα, δίνουν τὴν αἴγλη τους σ' ὅλο τὸ λόφο.

— Ὁ ναὸς τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, λέει ὁ ὁδηγός. Δωρικοῦ ρυθμοῦ, ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς.

Μὰ ἐμεῖς ἀκοῦμε τὸ μίλημα τοῦ τοπίου, τὴν ὑποβλητικότητα τῆς βουβῆς ἐρημιᾶς ποὺ ζωντανεύουν τὰ λίγα αὐτὰ ἐρείπια. Πιὸ πέρα, σ' ἕνα πλατὺ χῶρο τὸ ἀρχαῖο θέατρο, ἀναστηλωμένο μὲ τέχνη. Μὰ ὁ Φάνης τρέχει μ' ὅλη του τὴ δύναμη. Πηγαίνει νὰ βρῆ τὸ Ρόδιο Διαγόρα στὸ Στάδιο ποὺ στολίζει μὲ τὴν ὑποβλητικότητά του τὴν Ἀρχαία πύλη. Τί συγκίνηση ἀλήθεια.

Τὸ μακρόστενο, μεγαλόπρεπο αὐτὸ Στάδιο, ἦταν ὁ χῶρος τοῦ Διαγόρα καὶ τῆς γενιᾶς του. Ἐδῶ γυμνάστηκε ὁ μεγάλος ἀθλητής, ἀπὸ δῶ ξεκίνησε γιὰ νὰ γίνη πολλὲς φορὲς Ὀλυμπιονίκης καὶ στὸ τέλος νικητὴς σ' ὅλους τοὺς πανελλήνιους ἀγῶνες, περιοδονίκης, ὅπως τοὺς ἔλεγαν τότε. Μά, ἂς κάμωμε τὴ γνωριμία του. Ἐλᾶτε καθίστε κι' ἐσεῖς, μὲ τὸ Φάνη, τὸ Λεωνίδα καὶ τὴ Μυρτὼ στὰ καθίσματα τοῦ σταδίου κι' ἀφῆστε με νὰ σᾶς πῶ γιὰ τὴ δόξα αὐτὴ τῆς Ρόδου, τὸ Διαγόρα, ποὺ ὕμνησε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιώτερες ὠδές του ὁ Πίνδαρος.

Ἦταν περίφημος ἀθλητὴς τοῦ πέμπτου αἰῶνα, ἄριστος πυγμάχος, πολλὲς φορὲς Ὀλυμπιονίκης ποὺ τ' ἄγαλμά του στόλιζε τὴν Ἄλτη τῆς Ὀλυμπίας, καθὼς καὶ τ' ἀγάλματα τῶν παιδιῶν του. Εἶχε τρεῖς γιοὺς Ὀλυμπιονίκες καὶ δυὸ ἐγγονούς. Κόρη του ἦταν ἡ Κλεοπάτρα, ἡ πρώτη γυναίκα ποὺ τόλμησε νὰ παρευρεθῆ στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες γιὰ νὰ καμαρώση τὸ γιό της τὸν Πεισίρροδο. Τὴν ἔπιασαν καί, μ' ὅλο ποὺ ἦταν ὁ θάνατος ἡ ποινή, τὴ συχώρεσαν γιατὶ ἦταν κόρη, μάνα κι' ἀδερφὴ Ὀλυμπιονικῶν.

— Ξέρω τὸ θαυμάσιο ποίημα ποὺ ἔχει γράψει γι' αὐτὴν ὁ Μαβίλης, λέει ὁ Φάνης.

Μᾶς τὸ ἀπαγγέλλει καὶ μέσα στὸν ἱερὸ αὐτὸ χῶρο παίρνει ἀλλιώτικο νόημα. Ἔχομε τὸ αἴσθημα πὼς τὴ βλέπομε «τὴν ἀρχόντισσα Ροδίτισσα» καὶ πὼς ἀκοῦμε τὴν περήφανη κραυγή της.

«Δὲν εἶμαι ὅμοια μὲ τὶς ἄλλες γυναῖκες ἐγώ. Τὴ γενιά μου, τὴ δοξάζει στὸν αἰῶνα, γραμμένος σὲ μάρμαρο ὁ χρυσὸς ὕμνος τοῦ Πινδάρου».

— Θυμᾶσαι πῶς πέθανε ὁ Διαγόρας Μυρτώ; ρωτῶ τὴ μικρούλα μας ποὺ ξεχάστηκε στοὺς ποιητικοὺς κόσμους.

— Ναί, ξέρω τὸ θοῦλο. Πέθανε, λέει ἀπ' τὴ χαρά του, σὰν εἶδε τὴ νίκη τῶν παιδιῶν του. Ὁ κόσμος τοὺς ἀποθέωνε κι' αὐτοὶ πῆραν στοὺς ὤμους τὸν πατέρα τους καὶ τὸν ἔδειξαν στὸ λαό. Σὲ κεῖνον χρωστοῦσαν τὴν ἀντρεία καὶ τὴν ἀρετή τους. Μὰ σὲ τέτοια χαρὰ πῶς νὰ ἀνθέξη ὁ ἄνθρωπος. «Πέθανε Διαγόρα», λέει γι' αὐτὸν ἕνας ἀρχαῖος ποιητής, «Δὲ θ' ἀνεβῆς καὶ στὸν Ὄλυμπο!». Κι' ἀλήθεια πέθανε τρισευτυχισμένος γιατὶ εἶχε φτάσει στὸ ὕψιστο σημεῖο τῆς ἀνθρώπινης εὐδαιμονίας.

Κατεβαίνοντας ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ρόδο ποὺ ἦταν στὰ χρόνια της ἡ πιὸ λαμπρὴ πολιτεία τοῦ κόσμου, θαυμάζαμε τὴν ἀπέραντη θάλασσα μὲ τὰ γραφικὰ ἀκρογιάλια.

Τ' ἀπόγευμα, τὸ αὐτοκίνητο μᾶς πηγαίνει στὶς κοντινὲς ἐξοχές. Στὴν Καλλιθέα, ποὺ μὲ τὰ ἰαματικὰ λουτρά της, τραβᾶ τόσον κόσμο τὸ καλοκαίρι. Ἔχει θαυμάσια διακόσμηση καὶ τὸ περιβάλλον μὲ τὶς ἀπότομες λίγο ἀκτές, εἶναι γραφικώτατο. Μά, βιαζόμαστε, γιατὶ πρέπει νὰ δοῦμε μὲ ἥλιο τὸ Ροδίνι. Νὰ προφτάσουμε ἀνοιχτὰ τὰ νούφαρα.

Τὸ Ροδίνι! Φύσει καὶ τέχνη τὸ ἔχουν κάνει πραγματικὸ παράδεισο. Μιὰ ἀτέλειωτη ρεματιὰ ποὺ μὲ τεχνητὰ ρυάκια τροφοδοτεῖται μὲ ἄφθονα νερά. Οἱ Ἰταλοὶ ἔφεραν καὶ φύτεψαν ἄφθονα νούφαρα, ποὺ ἀνοίγουν τὶς ἄσπρες καρδιές τους στὸν ἥλιο.

Γεφυράκια κομψά, ἀπὸ ξύλο, τὴ δρασκελίζουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, γύρω τριγύρω χαριτωμένα ἀλσύλια μὲ μὲ καθίσματα καὶ ρυάκια, δρόμους χαλικοστρωμένους, γεμάτους ἴσκιο. Ἀηδόνια κελαηδοῦν, τὶς νύχτες, τὴν ὀμορφιὰ τοῦ ὡραίου προάστειου, τὰ νερὰ συνοδεύουν τὸν ὕμνο, κάτω ἀπὸ πλατάνια καὶ λεῦκες. Κάθε γωνιὰ καὶ μιὰ ἔκπληξη, κάθε γεφύρι κι' ἕνα πανόραμα! Σοὔρχεται νὰ πέσης μέσα στὶς λίμνες, νὰ κόψης τὰ νούφαρα, νὰ στολίσης τὰ μαλλιά σου. Προχωροῦμε ἀπὸ τὴ μιὰ ὄχθη τῆς ρεματιᾶς, γυρίζομε ἀπὸ τὴν ἄλλη καί, μαγεμένοι μὰ κι' ἀποκαμωμένοι ἀπὸ τὴν κούραση ποὺ δὲ νιώσαμε, καθίζομε σ' ἕνα κέντρο μαγευτικὸ καὶ πίνομε «Μαπολέ», τὴ φημισμένη γκαζόζα τῆς Ρόδου, ποὺ εἶναι μαζί, μανταρίνι, λεμόνι καὶ πορτοκάλι, ὅπως τὸ λέει καὶ τ' ὄνομά της.

Τὸ σούρουπο πέφτει. Εἶναι ἡ ὥρα τοῦ περιπάτου. Διώχνομε τὸ ταξὶ καὶ γυρίζομε μὲ τὰ πόδια στὴ Ρόδο, τραγουδώντας. Μοσκοβολοῦν τὰ λογῆς - λογῆς λουλούδια, τ' ἀρώματα μᾶς μεθοῦν.

Νέοι μὲ ποδήλατα τριγυρνᾶνε στοὺς δρόμους. Μονάχα νέοι; Ὄχι, ἐδῶ ὅλος ὁ κόσμος κυκλοφορεῖ μὲ ποδήλατα. Ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, κι' ἔχουν τέτοια πεῖρα ποὺ δὲν ἐνοχλοῦν τοὺς πεζούς. Περνοῦν σὰν ἀστραπή, πρὶν τοὺς καταλάβης καλὰ καλά.

Στὴν εἴσοδο τῆς Ρόδου, στεκόμαστε καὶ βγάζομε φωτογραφία κάτω ἀπὸ τ' ἄγαλμα τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Ὁ Δυτικὸς ἅγιος, ὀνομαστὸς γιὰ τὴν καλωσύνη του καὶ τὴν ἀγάπη του στὰ ζῶα, κοιτάζει μὲ στοργὴ τὸ πουλάκι ποὺ κρατᾶ στὸ χέρι.

Προχωροῦμε μέσα στὴν πόλη ποὺ ἡ ὥρα αὐτὴ τὴν κάνει θεσπέσια. Πάρκα γεμᾶτα ὑβίκους, παρτέρια καλλιτεχνικά, συντριβάνια. Κῆποι, δεντρόφυτοι δρόμοι, κτίρια μεγαλόπρεπα. Κατεβαίνουμε στὸ λιμάνι καὶ τρῶμε σ' ἕνα παραθαλάσσιο ρεστωράν.

Ἐκεῖ συναντοῦμε τὶς μαθήτριες τοῦ σχολείου, τὶς συνταξιδιώτισσές μας τοῦ «Καραϊσκάκη». Μᾶς δείχνουν τὰ ψώνια ποὺ ἔκαμαν: Κοσμήματα ροδίτικα, τόσο κομψὰ καὶ τόσο φτηνά. Ὅλα σχεδὸν μὲ τὸ ἔμβλημα τῆς Ρόδου, τὸ ἐλάφι. Νὰ καὶ ὡραῖα τασάκια σὲ σχῆμα νούφαρου. Νὰ καὶ μαντήλια πολύχρωμα καὶ λογῆς ἐσάρπες!

— Τόδειξαν πὼς εἶναι γυναῖκες, λέει γελώντας ὁ Λεωνίδας. Σήκωσαν τὴ Ρόδο. Πολὺ φοβᾶμαι πὼς ἂν μείνουν ἀκόμα λίγο, δὲ θάχουν τὰ ναύλα τους νὰ γυρίσουν πίσω.

Μιὰ καθηγήτρια ποὺ τ' ἀκούει, μᾶς ἀπαντᾶ:

— Κάνετε μιὰ βόλτα στὰ μαγαζιὰ καὶ τὰ λέμε. Ἔχουν τόσα ὡραῖα πραγματάκια γιὰ δῶρα. Μπορεῖς νὰ μὴν πᾶς στοὺς δικούς σου κάτι γι' ἀνάμνηση;

— Ἔρχεστε μαζί μας αὔριο στὴ Λίνδο; μᾶς λέει ἡ διευθύντρια. Ἔχουμε δικά μας αὐτοκίνητα. Περισσεύει χῶρος γιὰ ὅλους.

Δεχόμαστε μὲ χαρὰ καὶ μὲ τὴ γλυκειὰ προσδοκία πᾶμε γιὰ ὕπνο.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΟ ΜΠΟΥΡΤΖΙ ΤΗΣ ΜΕΘΩΝΗΣ
(Σκίτσο Κ. Δ. Κωστόπουλου)

Η ΗΡΩΪΔΑ της Ελληνικής Επανάστασης

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

—Ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τ' ἀφτί, καπετάνιο μου! εἶπε χαμογελώντας ὁ Διάκος.

Καὶ οἱ ὁπλαρχηγοὶ ἀφοῦ φιλήθηκαν χώρισαν.

Ὁ Ὀδυσσέας ὡστόσο δὲν ἦταν γραφτὸ νὰ ξαναδῆ τὸν Διάκο.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΧΗ

Ἀπὸ τὴν Ἄμφισσα, ἡ Ἀνδρονίκη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ μικροῦ ἀποσπάσματος τῶν παλληκαριῶν της, πῆγε στὸ μικρὸ χωριὸ Καστρὶ ποὺ εἶχε κτισθῆ πάνω στὰ ἐρείπια τῶν ἀρχαίων Δελφῶν.

Ἀπὸ κεῖ θαύμασε τ' ἄγρια βουνὰ καὶ τοὺς τρομεροὺς βράχους τοῦ Παρνασσοῦ.

Τὸ ἄλλο πρωῒ τράβηξε γιὰ τὴν Λαμία.

Ἦταν ἡ πιὸ κατάλληλη πολιτεία γιὰ νὰ περιμένη νέα ἀπὸ τὸν Θρασύβουλο, γιατὶ ἡ Λαμία εἶχε τότε συγκοινωνία ταχτικὴ μὲ τὴν Πόλη κι' ἀπὸ τὴν στεριὰ ἀλλὰ κι' ἀπὸ τὴν θάλασσα ἀπὸ τὸν Μαλιακὸ κόλπο. Γοητευμένη ἀπὸ τὴν ἀπερίγραπτη μεγαλοπρέπεια τῶν βουνῶν τῆς Ρούμελης, εἶχε ξεχάσει τὸν ἀπαίσιο Βάρθακα καθὼς κι' ὅτι ἄλλο τὴν βασάνιζε.

Ὅταν βρέθηκε πάνω στὸ μέρος ποὺ ἄλλοτε ἦταν τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν γιὰ τὸ ὁποῖο τόσα εἶχε διαβάσει, ἡ Ἀνδρονίκη στάθηκε μὲ κατάνυξη καὶ συλλογίστηκε:

— Θὰ ἔδινα ὅλον τὸν θησαυρὸ ποὺ ἔχει κρύψει ὁ πατέρας μου νὰ ἦταν ἐδῶ ἡ Πυθία καὶ νὰ μοῦ φανερώση τὰ μελλούμενα. Τί κάνει ὁ ἀρραβωνιαστικός μου ὁ Θρασύβουλος καὶ πῶς θὰ τελειώση ἡ τωρινὴ ζωή μου.

Ἑβράδυαζε ὅταν ἔφτασε στὰ κονάκια τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ κοντὰ στὶς Θερμοπύλες.

Ἀμέσως ζήτησε ἀπὸ τὸν σκοπὸ ποὺ τὴν πλησίασε, νὰ τὴν πάη στὸν Διάκο καὶ στοὺς ἄλλους καπετάνιους. Ὅταν ἔφτασε στὴν σκηνὴ τοῦ Διάκου δὲν μπῆκε ἀμέσως μέσα, μόνο ἔμεινε ἀπέξω ν' ἀκούη τὸ γλυκὸ τραγούδι ποὺ ἔφτανε ἀπὸ μέσα.

Ὁ Διάκος τραγουδοῦσε!

Ἡ φωνή του, βαρειὰ καὶ μελωδική, ἦταν πολὺ ὡραία. Κι' ὁ τόνος τοῦ τραγουδιοῦ, μακρόσυρτος, γλυκός, ἦταν κι' ἐκεῖνος συναρπαστικός.

Κι' ἂν τὰ Δερβένια τούρκεψαν
τὰ πῆραν Ἀρβανῖτες,
ὁ Στέργιος εἶναι ζωντανὸς
πασσάδες δὲν ψηφάει...

— Ποιὸς τραγουδάει μ' αὐτὴν τὴν ἀγγελικὴ φωνή; ρώτησε μαγεμένη ἡ Ἀνδρονίκη.

— Ὁ καπετὰν Διάκος, καπετάνιε μου!

Τὸ τραγούδι ὡστόσο ἔπαψε, κι' ἡ Ἀνδρονίκη μπῆκε μέσα στὴν σκηνή.

Ὁ Διάκος δὲν ἦταν μόνος.

Κι' ἄλλοι καπετάνιοι ἦταν μαζί του καὶ κάθονταν σταυροπόδι σ' ἕνα κηλύμι, χάμω.

Ὁ Πανουργιᾶς ὅταν εἶδε τὴν νέα νὰ μπαίνη, εἶπε:

— Καλῶς τὸ καπετανόπουλο.

— Καλῶς σᾶς βρῆκα στρατηγοὶ καὶ καπετάνιοι! εἶπε ἡ κοπέλλα κι' ἔγυρε τὸ κορμὶ μπροστὰ γιὰ χαιρετισμό, ἀκουμπώντας τὸ δεξὶ χέρι στὰ πιστόλια.

—Ἔρχεσαι καὶ σὺ νὰ πολεμήσης τὸν ἐχθρό; ρώτησε ὁ Διάκος. Κάθησε καπετανόπουλο. Ἡ ὄψη δὲν λέει ψέμματα ποτέ, καὶ ἡ δική σου ὄψη μαρτυράει πὼς μὲ τὸ ἀγγελικὸ πρόσωπο ποὺ ἔχεις, ἀγγελικὴ πρέπει νἆναι κι' ἡ ψυχή σου.

— Εὐχαριστῶ καπετὰν Διάκο! ἔκανε ἡ νέα καὶ κάθησε.

— Δὲν κάνει νὰ κλαῖς λεβέντη μου, εἶπε ὁ Διάκος.

— Ἤσουν ἁρματωλὸς πρὶν ἀπὸ τὶς 25 Μαρτίου ὀρ καψόπαιδο; ρώτησε ὁ Δυοβουνιώτης.

— Τὰ λημέρια τοῦ Μωρηὰ μὲ γνωρίζουν!

— Εἶσαι ἀπὸ τὸν Μωρηά; Κι' ἀπὸ ποιὸ μέρος;

—Ἀπὸ τὴν Δημητσάνα!

— Τὴν πατρίδα τοῦ μακαρίτη Πατριάρχη Γρηγόριου;

— Τοῦ μακαρίτη; ἔκανε ἡ νέα ταραγμένη. Πῶς; Γιὰ ποιὸ λόγο;

— Δὲν τάμαθες τὰ νέα παλληκάρι μου; Πάει ὁ Πατριάρχης μας! Τὰ σκυλιὰ τὸν κρέμασαν ἀνήμερα τὸ Πάσχα!

— Τί λέτε; φώναξε ἡ Ἀνδρονίκη. Κι' εἶναι ἀλήθεια;

— Μακάρι νὰ μὴν ἦταν! Ὅμως εἶναι!

— Τὴν ἔφερε ἄνθρωπος σίγουρος τὴν εἴδηση;

—Ὁ ἴδιος ὁ Ὀδυσσέας Ἀνδροῦτσος!

Καὶ τῆς διηγήθηκαν λεπτομερῶς αὐτὰ ποὺ τοὺς εἶπε πὴ ὁ Ἀνδροῦτσος.

Ὅσο μιλοῦσε ὁ Πανουργιᾶς, ἡ Ἀνδρονίκη ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ συγκρατήση τὴ θλίψη της ἔκλαιγε ὑπαρηγόρητα.

— Κλαίω τὸν ἀδερφό μου! ἐξήγησε στὰ παλληκάρια ποὺ τὴν κοίταζαν μὲ συμπόνοια. Μαζὺ μὲ τὸν ἅγιο Πατριάρχη μας. Ὁ ἀδερφός μου ὁ Θρασύβουλος ἦταν στὸ Πατριαρχεῖο. Ὁ ἀδερφός μου κι' ἐγὼ εἴμαστε ἀνεψιοὶ τοῦ Πατριάρχη!

— Εἶσαι ἀδερφὸς τοῦ Θρασύβουλου; φώναξε ὁ δεσπότης Ἡσαΐας. Τὸν γνώρισα τὸν περασμένο χρόνο στὴν Πόλη, καὶ μοὔχε πὴ πὼς εἶχε οἰκογένεια στὴν Δημητσάνα. Τί λαμπρὸ παλληκάρι. Καὶ τί χρυσὴ καρδιά! Ὅλοι τὸν ὑπεραγαποῦσαν στὸ Πατριαρχεῖο κι' ὁ Πατριάρχης μας τὸν εἶχε σὰν παιδί του. Μόνο ποὺ ἐκεῖνος ἦταν ξανθός, καὶ τοῦ λόγου σου μελαχροινός. Κι' εἶσαι πιὸ ὄμορφος τοῦ λόγου σου. Μὰ ἀφοῦ εἶσαι ἀδερφὸς τοῦ Θρασύβουλου, εἶσαι παιδὶ δικό μας!

— Λέτε νὰ τὸν ἔκοψαν τὸν ἀδερφό μου;

— Δὲν μπορῶ νὰ πῶ γιὰ σίγουρα, μὰ δὲν τὸ πιστεύω. Ὁ ταχυδρόμος εἶπε πὼς κρέμασαν τὸν Πατριάρχη καὶ τοὺς δεσποτάδες καὶ ὅτι ἔσφαξαν λαό. Διόλου παράξενο νάχη γλυτώση ὁ ἀδερφός σου.

— Τί νὰ τὴν κάνω τὴ ζωὴ χωρὶς αὐτόν! φώναξε ἡ Ἀνδρονίκη αὐθόρμητα.

Ὁ Διάκος σηκώθηκε καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι.

— Δὲν κάνει νὰ κλαῖς λεβέντη μου! εἶπε μαλακά. Ἐμεῖς τώρα οἱ Ἕλληνες, δὲν ἔχομε πιὰ μάνα, δὲν ἔχομε πατέρα, δὲν ἔχομε ἀδερφό. Μόνο πατρίδα ἔχομε. Καταλαβαίνεις;

—Ἔχεις δίκηο καπετὰν Διάκο! ἔ-

κανε ἡ νέα σκουπίζοντας τὰ δάκρυά της. Συμπάθησέ με!

— Δὲν ἔχω νὰ σοῦ συμπαθήσω τίποτε ἀδερφέ μου, συνέχισε πιὸ μαλακὰ ὁ Διάκος. Ἄνθρωποι εἴμαστε, καὶ σὰν ἄνθρωποι σπαράζει κάποτε ἡ καρδιά μας ἀπὸ τὰ ὅσα μᾶς κάνουν οἱ ἄπιστοι. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ χανώμαστε στὰ κλάματα. Πρέπει νὰ τη σφίγγωμε τὴν καρδιά μας καὶ νὰ ἐκδικούμαστε!

—Ἔχεις δίκηο καπετὰν Διάκο! Θὰ ἐκδικηθῶ.

— Μπράβο παλληκάρι μου! Ἔτσι μ' ἀρέση νὰ σ' ἀκούω νὰ μιλᾶς. Ἀντὶς γιὰ ἀναστεναγμό, μολύβι. Κι' ἀντὶς γιὰ δάκρυα, βροχὴ τὰ βόλια! Γιὰ νὰ κλάψουνε κι' αὐτοὶ καὶ νὰ ζητήσουν ἔλεος!

— Εὐχαριστῶ. Ξανάπε ἡ νέα. Τὰ λόγια σου μούδωσαν κουράγιο.

Τὴν κουβέντα τους τὴν ἔκοψε ἕνας νέος ταχυδρόμος ποὺ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη πήγαινε περνώντας ἀπὸ τὶς Θερμοπύλες στὴν Πελοπόννησο.

Αὐτὸς ὁ ταχυδρόμος τοὺς εἶπε πὼς συνάντησε τουρκικὸ στρατὸ στὴν Θεσσαλία.

Ἦταν εφτὰ χιλιάδες πεζοὶ κι' ὀχτακόσιοι καβαλάρηδες.

Καὶ δὲν ἦταν μακρυά.

Ἡ νέα τὸν πῆρε κατὰ μέρος γιὰ νὰ μάθη γιὰ τὸν Θρασύβουλο. Ὁ νέος ὅμως δὲν ἤξερε τίποτε. Οἱ καπετάνιοι ὡστόσο τῆς ἔδωσαν μιὰ μικρὴ σκηνὴ γιὰ νὰ περάση τὴν νύχτα, ἐνῶ συγχρόνως ἔδωσαν διαταγὴ γιὰ τὰ παλληκάρια της.

Ὅταν ἔμεινε μόνη ἡ Ἀνδρονίκη παραδόθηκε χωρὶς περισπασμοὺς στὸν πόνο της.

Ὑπῆρχαν βέβαια πολλὲς πιθανότητες νὰ εἶχε γλυτώση ὁ Θρασύβουλος, ἀλλὰ καὶ ἄλλες τόσες νὰ εἶχε σκοτωθῆ.

Καὶ ἡ Ἀνδρονίκη ἀπελπισμένη ἀποφάσισε νὰ ριχτῆ τὴν ἄλλη μέρα στη φωτιὰ καὶ νὰ πολεμήση σὰ λεοντάρι. Κι' ἂν τὴν εὕρισκε τὸ βόλι, αὐτὴ θάταν ἡ θέληση τοῦ Θεοῦ κι' ἡ μοίρα της. Κατακουρασμένη ἀπὸ τὴν πορεία τῆς μέρας καὶ τὶς τόσες συγκινήσεις, ἀποφάσισε νὰ πέση νὰ κοιμηθῆ ἀμέσως, ἐνῶ τὰ παλληκάρια της ἑτοιμάζονταν νὰ δειπνήσουν.

Ἀπὸ τὸ στρατόπεδο ἔδωσαν στοὺς λεβέντηδες τῆς Ἀνδρονίκης ψωμὶ φρεσκοζυμωμένο, ἕνα κομμάτι γίδα ψητὴ καὶ μιὰ τσότρα ρετσίνα. Ἦταν ἄφθονο τὸ φαγοπότι γιατὶ τὴν ἄλλη μέρα θὰ πολεμοῦσαν.

— Αὔριο θὰ τὸ δείξη ποιὸς βαστάει! εἶπε ὁ μπάρμπα Λάμπρος. Ἔχομε νὰ πολεμήσωμε μ' ἐννιὰ χιλιάδες ἐχθρούς, κι' ἐμεῖς δὲν εἴμαστε οὔτε χίλιοι πεντακόσιοι. Χώρια ποὺ ἔχομε ν' ἀντικρύσωμε ὀχτακόσιους ἀτλίδες ἐνῶ ἐμεῖς δὲν ἔχουμε οὔτε γάιδαρο μὲ συμπάθειο...

— Δὲν φοβᾶμαι μπάρμπα Λάμπρο κι' ἀγνάντια σ' ἑκατὸ χιλιάδες νὰ μὲ βάλουν! φώναξε μ' ἐνθουσιασμὸ ἕνα παλληκάρι. Ὁ ἀρχηγός μας ὁ καπετὰν Ἀνδρόνικος εἶναι ἀνεψιὸς τοῦ Πατριάρχη κι' ἔχει φαίνεται τὸ τίμιο ξύλο. Κι' ἔτσι δὲν μᾶς πιάνει βόλι μήτ' ἐμᾶς!

— Σωστό! φώναξε κάποιος ἄλλος. Γιὰ θυμηθῆτε ρὲ παιδιὰ τὶ ἔγινε στὴν Πάτρα! Χαλάζι τὰ βόλια γύρω μας, κι' ἀπὸ τὴν συντροφιά μας δὲν ἄνοιξε οὔτε μύτη.

— Μιὰ φορά, εἶπε ἕνας τρίτος, ἐνῶ κατεβαίναμε ἐγὼ κι' ὁ καπετὰν Ἀνδρόνικος ἀπὸ ἕνα λόφο, μᾶς σώθηκε τὸ μπαρούτι, ὅταν ξάφνου πέσαμε πάνω σὲ μιὰ παγανιὰ Τουρκαλάδες. Δὲν τὰ χάνει ὁ καπετάνιος, μὰ προστάζει νὰ ξεσπαθώσουμε. Κάναμε τὸ λοιπὸν γιουρούσι μὲ τὸ γιαταγάνι, καὶ μὰ τὸν Ἅη Γιώργη τοὺς τσακίσαμε. Ὅπου φύγει φύγει ὅσοι γλύτωσαν!

—Ἀλήθεια! Εἶναι περήφανος καὶ βαρὺς γιὰ τὴν ἡλικία του. Δὲν ἔχει πολλὰ λόγια μὲ κανέναν. Κι' εἴδατε πῶς ζῆ; Σὰν ἄλλου κόσμου πλάσμα. Μιὰ βραδυὰ δὲν γδύθηκε γιὰ νὰ πλαγιάση. Κοιμᾶται σὰν τὸ σελωμένο ἄλογο πάνω στὸ λιθάρι. Λαγοκοιμᾶται.

— Σήμερα τελειώνουν τὰ δεινά μου, συλλογίστηκε ἡ Ἀνδρονίκη...

— Εἶδες τὸν Διάκο μπάρμπα Λάμπρο; ρώτησε μὲ μεγάλη περιέργεια ἕνας. Πῶς εἶναι;

— Εἶναι ψηλός. Λεβέντης. Ὀμορφοφτιασμένος. Στὴν θωριὰ μοιάζει τοῦ δικοῦ μας, τοῦ Ἀνδρόνικου, μόνο ποὺ ὁ δικός μας εἶναι πιὸ ὄμορφος, πιὸ μεταξωτὸς καὶ ντελικάτος ἔτσι ἀμούστακο παιδὶ ποὺ εἶναι ἀκόμη...

—Ἀλήθεια! Μοιάζει μὲ ἀρχάγγελο ὁ δικός μας!

—Ἐγὼ παιδιὰ φοβοῦμαι, ἔκανε σιγὰ ὁ γέρο Λάμπρος, πὼς οἱ στρατιῶτες οἱ δικοί μας δὲν εἶναι διαλεγμένοι ὅπως θάπρεπε. Τόσα χρόνια ἀρματωλὸς μὲ τὸ ντουφέκι, ἔχω μάθει νὰ ζυγίζω τοὺς ἀνθρώπους μὲ μιὰ ματιὰ καὶ νὰ ξεχωρίζω ὅσους κάνουνε γιὰ πόλεμο. Λοιπὸν τοῦτοι οἱ στρατιῶτες δὲν εἶναι ὅλοι γυμνασμένοι. Δὲν ξέρουν ἀπὸ μάχη κι' ἀπὸ τὶς πονηριὲς της. Ἄχ ποὺ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ παλιοὶ ἀρματωλοὶ τοῦ Ὀλύμπου, οἱ σταυραετοὶ ποὺ τραγουδοῦσαν τὰ τραγούδια τοῦ Ρήγα!

— Γειά σου μπάρμπα Λάμπρο! φώναζαν τὰ παλληκάρια. Νὰ χιλιάσουν οἱ μέρες σου!

—Ὁ Θεὸς μιὰ φορὰ ἔβαλε τὴν ὑπογραφή του νὰ ἐλευθερωθῆ ἡ Ἑλλάδα, καὶ δὲν τὴν παίρνει πίσω!

—Φαντασθῆτε ἀδέρφια νὰ γενοῦμε λέει χωριστὸ Βιλαέτι μὲ δικό μας βασιλέα καὶ μὲ πρωτεύουσα τὴν Πόλη!

— Γι' αὐτὸ πολεμᾶμε βρὲ παιδιά! φώναξε ὁ μπάρμπα Λάμπρος. Γιὰ νὰ κάνωμε τὴν πατρίδα μας λεύτερη καὶ γιὰ νάχωμε σημαία τὸν σταυρό!

— Ναί, σωστά! Γι' αὐτὸ βγήκαμε στὸ κλαρί, γιὰ νὰ μὴν εἴμαστε σκλάβοι. Θὰ τοὺς δείξωμε!

— Στὴν ὑγειὰ τοῦ καπετάνιου μας, φώναξαν ὅλοι. Καὶ στοῦ μπάρμπα Λάμπρου τὴν ὑγειά!

Ἔχυναν κρασὶ σὲ μιὰ μικρὴ κολοκύθα, καὶ τὸ πρόσφεραν νὰ πιῆ πρῶτος ὁ προεστός, ὁ μπάρμπα Λάμπρος. Ἐκεῖνος ἀφοῦ τ' ἄδειασε, τὸ πέρασε μὲ τὴν τσότρα στὸν διπλανό του νὰ πιῆ κι' αὐτός.

Κι' ἔτσι μὲ τὴν σειρά τους ἤπιαν ὅλοι τραγουδῶντας.

Ἰσαλὰ μὲ τὸ γιουρούσι
κι' ἄλλο τέτοιο ἕνα τσιμπούσι!

— Κι' ὅποιον τὸν εὕρη βόλι, καλὴ ψυχή! εἶπε ὁ μπάρμπα Λάμπρος.

— Γιὰ πές μας μπάρμπα Λάμπρο, εἶπε κάποιος. Πρὶν χωθῆς ὡς πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι στὸ μπαρούτι συλλογίστηκες καμμιὰ φορὰ τὸ μαῦρο Χάρο; ρώτησε ἕνας ἀπὸ τοὺς πολεμιστές.

—Ἄκου ἐκεῖ τί ρωτάει τὸ χάπατο! φώναξε γελώντας ὁ γέρος. Βρὲ συλλογιέται ποτὲ ὁ Ἀητὸς τὸν Χάρο σὰ ρίχνεται στὸ κοπάδι τῶν λαγῶν; (κι' ἔστριψε περήφανα κι' εὐχαριστημένος τὸ μουστάκι του). Καὶ τώρα καληνύχτα! Δὲν ἔχω καιρὸ ν' ἀκούω τέτοιες μουρλοκουβέντες!

Κι' ἀφοῦ σκεπάστηκε μὲ τὴν φλοκάτα του, ἔγυρε στὸ πλευρὸ κι' ἀποκοιμήθηκε.

Σὲ λίγο τὸ παράδειγμά του τὸ ἀκολούθησαν κι' οἱ ἄλλοι.

Στὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων, μόνο οἱ σκοποὶ ξαγρυπνοῦσαν τώρα.

Η ΑΛΑΜΑΝΑ

Νωρίς, πρὶν ἀκόμη γλυκοχαράξει, ἡ Ἀνδρονίκη ξύπνησε.

Πετάχτηκε μονομιᾶς ὄρθια, ἔκανε τὴν προσευχή της καὶ βγῆκε ἔξω.

Κείνη τὴν ὥρα ἔτρεχαν οἱ σκοποὶ ἀπὸ τὶς ψηλὲς βίγλες νὰ ποῦν πὼς ζύγωνε ὁ τούρκικος στρατός.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! συλλογίστηκε ἡ Ἀνδρονίκη. Σήμερα τελειώνουν τὰ δεινά μου. Σήμερα θὰ ἐκδικηθῶ. Κι' ἂν ἡ μοίρα μου τὸ θέλει νὰ μὴν παιδευτῶ πολύ, πρὶν γύρει ὁ ἥλιος θὰ ἔχω ἀνταμωθῆ μὲ τὸν ἀρραβωνιαστικό μου στὸν Παράδεισο...

Οἱ καπετανέοι ὡστόσο ἔπαιρναν θέση γιὰ τὴν μάχη.

Ὁ Δυοβουνιώτης κι' ὁ Πανουργιᾶς μὲ χίλιους ἑκατὸ περίπου ἄντρες, ἔπιασαν τὰ περάσματα κοντὰ στὶς Θερμοπύλες.

(Συνεχίζεται)

ΦΟΒΕΡΗ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Α΄ ΠΡΟΣΚΟΠΑΚΙ!

Ὁ μικρὸς Πετρῆς μας τώρα,
στὸ Γυμνάσιο θὰ πάη,
καὶ κορδώνεται μιὰν ὥρα
καὶ πηδάει καὶ γελάει!...

Μιὰ καὶ ἔγινε τρανὸς
καὶ δὲν εἶναι πιά... παιδάκι,
γράφτηκε καμαρωτὸς
στὴν ὁμάδα προσκοπάκι!...

Καὶ προχτὲς —φωνές, κακό!—
ἔκαναν μιὰ ἐκδρομούλα.
Φύγανε πουρνὸ - πουρνὸ
γιὰ τὴν πιὸ ψηλὴ ραχούλα!...

Ἦταν ὅλα φωτεινὰ
καὶ γλυκειὰ φυσοῦσε αὔρα...
Σὲ μιὰ πέτρα πονηρὰ
τοὺς κορόϊδευε μιὰ σαύρα!...

Ὅπως βάδιζαν στὸ δάσος
βάζ' ὁ Πέτρος τὶς φωνὲς
στὰ τσιρίγματα εἶν' ἄσσος
κι' ἀντηχοῦσαν οἱ πλαγιές!...

— Τίσυμβαίνει βρὲ Πετρῆ;
—Ἕνα φίδι! Ἕνα φίδι!...
Μία βέργα λυγερὴ
τὸ παιδί μας εἶχε ἴδει
κι' ἡ καρδιά του ἡ μικρὴ
μέγα ἔκαμε... ταξίδι!

Χωρὶς ἄλλο πιὰ κακό,
κύλησε τὸ πρωινό!

Β΄ ΒΟΥΤΥΡΟ... ΠΡΩΤΗΣ!...

Καὶ σὰν ἦλθε μεσημέρι
φώναξε ὁ ἀρχηγός:
— Θ' ἀνιχνεύσουμε τὰ μέρη
μὰ θὰ μείνη γιὰ σκοπός,

κάποιος ἀπὸ σᾶς ἐδῶ,
καὶ μαζὶ μὲ ὅλα τ' ἄλλα,
θὰ τοιμάση φαγητὸ
καὶ σαλάτα καμμιὰ στάλα!

Κι' ὅταν ὅλα μᾶς τὰ φτιάξη
δίχως μιὰ μικρὴ ζημιὰ
—χώρια ἀπ' τὴν καλή του πρά- (ξη—
δυὸ πτυχία θὰ φορᾶ!...

—'Αρχηγὲ ἐγὼ θὰ μείνω
καὶ θὰ φτιάσω μακαρόνια!
Τὸ φαΐ μας θἆναι φίνο
καὶ θὰ τὸ θυμᾶστε χρόνια!...

— Τότε βρὲ Πετρῆ νὰ μείνης!
Νὰ προσέχης τὴ φωτιά.
μόνη της μὴ τὴν ἀφίνεις
καὶ μᾶς βάλεις πυρκαγιά!.

Σὲ λιγάκι θὰ γυρίσουμε
τὸ φαΐ σου... νὰ γλεντήσουμε!..
Κι' ὁ Πετρῆς πιάνει δουλειά!
Βράζει πρῶτα γιὰ καλὰ
τὰ ὡραῖα μακαρόνια,
κι' ὕστερα... δίχως συμπόνοια
τὰ στραγγίζει, τὰ σουρώνει
καὶ μονάχος... καμαρώνει!...

—Θὰ τοὺς κάνω νὰ τὰ χάσουν,
μόλις θὰ τὰ δοκιμάσουν!.
'Απ' τὸ σπίτι μας τὸ βράδυ
πῆρα βούτυρο καλὸ
καὶ ἀντὶ νὰ βάλω λάδι
θὰ τοὺς βάλω ἀπ' αὐτό!...

Καὶ ἀδειάζει στὸ τηγάνι
ὅτι ἔχει τὸ κουτί.
Μὰ γιὰ μιὰ στιγμή... τὰ χάνει:
Εἶν' τὸ βούτυρο λαδί!...

Μόνο μιὰ στιγμὴ διστάζει
κι' ὕστερα χαμογελᾶ:
«Θἆναι... ἀπὸ τὰ καλά!...»
Καὶ μὲ τοῦτο ἡσυχάζει.

Μὲ καμάρι περεχᾶ
τά... φτωχὰ τὰ μακαρόνια!
Ὤ, σὲ λίγο θὰ φορᾶ
δυὸ πτυχία σὰ γαλόνια!...

Ἔφτασαν σὲ λίγο οἱ ἄλλοι
κι' ὅπως εἶναι κουρασμένοι
στὸ φαΐ, σὰν νἆν' βουβάλοι
ὥρμησαν ξελιγωμένοι!...

Ξάφνου ἕνας ἀρχινᾶ
στὴ συνέχεια νὰ φτύνη!...
Κι' ἔπειτ' ἀπὸ λίγο, νὰ
πανηγύρι ἔχει γίνει!...

Φτύνουν, πίνουνε νερό.
μερικοὶ ἀναγουλιάζουν!...
Ἄχ! Τό... βούτυρο αὐτὸ
τοὺς κατάφερε νὰ οὐρλιάζουν!..

— Τί μᾶς ἔβαλες Πετρῆ,
στὸ ὡραῖο μας φαΐ;

—Τίποτ' ἀρχηγέ, στ' ἀλήθεια!
Μόν' ἀπὸ τὸ κουτὶ αὐτὸ
— δὲν σᾶς λέω παραμύθια —
βούτυρ' ἔβαλα καλό!...

— Φέρτο ἀμέσως νὰ τὸ δῶ!
Καὶ σὰν τόδε τί φωνὴ
καὶ τί οὐρλιασμο φριχτό!
Βούϊξε κάθε αὐτί!...

—Ὢ βρὲ Πέτρο, πᾶ νὰ σκάσω!
Τὸ κουτί σου εἶχε γράσσο!...

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Σήμερα θὰ σᾶς πῶ καὶ λίγη ἱστορία πρὶν μπῶ στὸ θέμα μου.

Ἡ σημερινὴ Γερμανία καὶ Ἰταλία, δὲν εἶχαν ἄλλοτε τὴ σημερινή τους κρατικὴ σύνθεση. Πρὸ τοῦ 1871 ἡ Γερμανία ἀποτελεῖτο ἀπὸ διάφορα βασίλεια, δουκᾶτα, πριγκηπᾶτα κτλ., ὅπως ἡ Βαυαρία, Πρωσσία, Σαξωνία, ἡ δὲ Ἰταλία, πρὸ τοῦ 1861, ἀποτελεῖτο ἐπίσης ἀπὸ βασίλεια, δουκᾶτα κτλ.

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ κρατίδια εἶχαν καὶ δικά τους ταχυδρομεῖα καὶ ἐκυκλοφοροῦσαν καὶ δικά τους γραμματόσημα. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ γραμματόσημα τῶν «Παλαιῶν Γερμανικῶν Κρατῶν» καὶ τῶν «Παλαιῶν Ἰταλικῶν Κρατῶν», (ὅπως τὰ λέμε ἐμεῖς οἱ φιλοτελισταί), εἶναι περιζήτητα καὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ παράκριβα. Ὑπάρχουν συλλέκται πλούσιοι καὶ μανιώδεις οἱ ὁποῖοι συλλέγουν μόνον τέτοια γραμματόσημα καὶ ἐξοδεύουν ἑκατομμύρια διὰ κάθε ἀπὸ τὰ σπάνια αὐτὰ γραμματόσημα

Μεταξὺ τῶν γερμανικῶν κρατιδίων ἦτο καὶ τὸ Δουκᾶτο τῆς Βρουνσβίκης, γερμανικὰ BRAUNSCWEIG, προφέρεται δὲ Μπράουνσβαϊγκ. Αὐτὸ τὸ δουκᾶτο πρωτόβγαλε 3 γραμματόσημα τὸ 1852, ἀξίας 1, 2 καὶ 3 σύλμπερ πφέννιγκ (ἀργυρᾶ πφέννιγκ). Ὅλα ἦσαν τῆς ἰδίας παραστάσεως. Πάνω ἔφεραν τὸ ὄνομα τοῦ δουκάτου BRAUNSCWEIG, κάτω τὴν ἀξία μὲ γράμματα, εἰς τὸ κέντρον ἕνα ἄλογο ποὺ τρέχει καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄλογο μιὰ κορῶνα. Τέλος, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ κέντρου αὐτοῦ ἐντὸς κύκλου, τὴν ἀξίαν εἰς ἀριθμούς.

Τὸ πρῶτο λοιπὸν ἀπὸ τὰ τρία γραμματόσημα τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ ροδόχρουν, ὅταν εἶναι ἀσφράγιστον στοιχίζει ἄνω τῶν 20.000.000 δραχμῶν τὸ ἕνα. Ὑπάρχουν πολὺ ὀλίγα τεμάχια ἀσφράγιστα, ἐνῶ σφραγισμένα ὑπάρχουν περισσότερα καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ εὕρη καὶ μὲ 500.000.

Μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἰταλικῶν κρατιδίων, τὸ Μέγα Δουκᾶτον τῆς Τοσκάνης, ἐκυκλοφόρησε τὸ 1851, 1857 καὶ 1860 τρεῖς σειρὲς γραμματοσήμων οἱ ὁποῖες ὅλες εἶναι περιζήτητες διότι κάθε μία ἔχει ἀπὸ 1 ἢ 2 σπανιώτατα γραμματόσημα.

Ἡ τρίτη λοιπὸν σειρὰ ἔχει 7 γραμματόσημα 1, 5, 10, 20, 40, 80 centesimi «τσεντέζιμι» καὶ lire (λιρέττες). Ἡ παράστασις τοῦ γραμματοσήμου εἶναι ἡ ἀκόλουθη: Ἀριστερὰ καθέτως φέρει τὴν ἐπιγραφὴ FRANCBOLLO (γραμματόσημον), ἄνω ὁριζοντίως POSTALE (ταχυδρομικὸν) καὶ δεξιὰ καθέτως TOSCANO (Τοσκάνης). Τέλος, κάτω ὁριζοντίως, τὴν ἀξίαν, καὶ εἰς τὸ κέντρον τὸν θυρεὸν τῆς Τοσκάνης.

Τὸ τελευταῖον λοιπὸν αὐτὸ γραμματόσημον τῶν 3 λιρεττῶν τὸ ὁποῖον εἶναι κιτρίνου χρώματος, ὡς ἀσφράγιστον εἶναι ἀπὸ τὰ σπανιώτερα τοῦ κόσμου καὶ στοιχίζει περίπου 200.000.000 δραχμές, σφραγισμένο δὲ περὶ τὰ 100.000.000 δραχμὲς τὸ ἕνα, ὅταν εἶναι βέβαια σὲ καλὴ κατάσταση.

Ἐλάχιστα ὑπάρχουν ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο σπάνια γραμματόσημα καὶ δὲν εἶναι εὔκολο νὰ τὰ δῆ ὁ καθένας, γιατὶ βρίσκονται μόνον εἰς στὶς συλλογὲς τῶν Μουσείων ἢ πλουσίων συλλεκτῶν.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΚΡΗΤΙΚΙΑ
(Σκ. Στ. Σταματάκη)

ΚΟΡΗ
(τοῦ Ἐξάψαλμου)

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Ὁ ΙΠΤΑΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΣ
(Σκίτσο τοῦ Πάνθηρα)

Η Σελίδα των Μικρών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ένα καράβι...

Αγαπητά μου παιδιά,

Θά σᾶς μιλήσω σήμερα γιὰ ἕνα καράβι ποὺ ὅλοι σας ἔχετε ταξιδέψει μ' αὐτό. Ἔχει τριανταφυλένια πανιὰ καὶ χρυσὲς φτερωτὲς ἀντένες. Σκίζει γαλήνιες κι' ἀκύμαντες θάλασσες καὶ κυλᾶ στὸν ὁλόφωτο δρόμο τῆς εὐτυχίας ποὺ στρώνει στὸ διάβα του τὸ φεγγάρι. Ποῦ πάει; Ὅπου θελήσετε κι' ὅπου λαχταρᾶτε. Μ' αὐτὸ ταξιδεύει κανένας εὐχάριστα, γρήγορα καί... τζάμπα. Εἶναι τὸ καράβι τῶν ὀνείρων, μὲ καπετάνιο τὴ φαντασία.

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ καράβι γίνεται τώρα καὶ λίγες μέρες τὸ θέμα ποὺ συζητοῦμε μὲ τὸ Δημητράκη.

Ἀκοῦστε νὰ δῆτε! Ἀπὸ τὸ χειμῶνα εἴχαμε πῆ πῶς θὰ ταξιδεύαμε στὶς διακοπὲς τοῦ καλοκαιριοῦ γιὰ τὴν Κρήτη. Ὁ πατέρας εἶχε ἑτοιμάσει τὰ ψαρικά του, τὰ παιδιὰ τὰ παιχνίδια καὶ τὰ βιβλία τους κι' ἐγὼ τὰ πλεκτά μου... Κάναμε τόσα ὄνειρα γι' αὐτὸ τὸ ταξίδι. Μὰ ἦρθε τὸ καλοκαίρι καὶ ματαιώθηκαν ὅλα. Ὁ πατέρας δὲν τὰ κατάφερε νὰ πάρῃ μεγάλη ἄδεια κι' ἐμεῖς δὲ θελήσαμε νὰ τὸν χωριστοῦμε...

—Λοιπὸν δὲ θὰ πᾶμε; ρώτησε ὁ Δημητρός. Κι' ὅταν τοῦ τὸ βεβαιώσαμε ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

—Μὲ κοροϊδέψατε, μοῦ πατε ψέματα!

—Κανεὶς δὲ σὲ γέλασε, Δημητράκη, τοῦ εἶπε ὁ πατέρας. Μὰ ἄλλα εἶναι τὰ ὄνειρα κι' ἄλλο ἡ ζωή. Ὅταν μεγαλώσῃς θὰ μάθῃς πῶς ἔρχουνται κάποτε περιστατικὰ ποὺ σὲ κάνουν ν' ἀλλάξῃς τὰ σχέδιά σου. Εἶσαι μικρὸς καὶ δὲν ξέρεις πῶς βασανίζεται ὁ ἄνθρωπος στὴ ζωή. Τί σκληρὰ ποὺ δουλεύουν οἱ γονεῖς γιὰ νὰ μεγαλώσουν καὶ νὰ μορφώσουν τὰ παιδιά τους. Κρῖμα ποὺ σ' ἔλεγα λογικό. Τί σοῦ τὰ βάζουν τὰ ἄριστα στὸ ἐνδεικτικό σου;

—Μὰ τότε γιατί νὰ μοῦ πῆτε γι' αὐτὸ τὸ ταξίδι, ἀφοῦ δὲν μπορούσατε νὰ κρατήσετε τὸ λόγο σας;

—Τὰ δικά σου ἐσύ, χοντροκέφαλε, εἶπε καὶ τὸν ἄφησε ὁ πατέρας, βαριεστημένος.

Καὶ τότε τοῦ μίλησα, ἐγὼ ἡ γριούλα, γι' αὐτὸ τὸ καράβι τῆς φαντασίας.... Ὁ ἄνθρωπος θέλει πάντα τὸ καλλίτερο, μὰ συχνὰ δὲν τὸν βοηθοῦν οἱ δυνάμεις του νὰ τὸ φτάσῃ. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς χάρισε σ' ὅλους τὸ μαγικὸ αὐτὸ καραβάκι. Τί ἔπαθες ποὺ ταξίδεψες, Δημητράκη μου, μὲ τὰ νεραϊδένια πανιά του; Στὸ δρόμο ἄλλαξε κατεύθυνση καὶ δὲν ἔφτασε τὸ νησὶ ποὺ ποθοῦσες. Τώρα μπορεῖ νὰ σὲ πάῃ ἀλλοῦ, πιὸ κοντά, πιὸ μακριά, φτάνει νὰ φουντώσῃ τ' ὄνειρο τὰ πανιά του. Πόσοι φτωχοί, πόσοι δυστυχισμένοι παρηγοριοῦνται μ' αὐτό! Μὰ καὶ πόσοι δυνατοὶ πιάνουν τὸ τιμόνι του, μὲ χέρια γερά, καὶ τὸ ὁδηγοῦν στὸ τέρμα. Ὅταν μεγαλώσῃς, παιδί μου, θὰ τὸ διευθύνῃς μὲ λογικὴ καὶ μὲ φρονιμάδα, σ' ὡραῖα λιμάνια, κάνοντας πραγματικότητα τὰ εὐγενικὰ ὄνειρά σου. Εὔχομαι νὰ πηγαίνῃ πάντα ἐκεῖ ποὺ τὸ θέλῃς. Μὴν εἶσαι ὅμως ἀπόλυτος, γιατὶ κάποτε ἔρχουνται καὶ φουρτοῦνες καὶ τὸ καράβι κάνει στροφή. Μὴν τὰ βάνῃς τότε μὲ κανένα. Φτάνει νὰ ἔκαμες ὅ,τι πρέπει ἐσύ.

Αὐτὰ τοῦ εἶπα, ἀγαπητά μου παιδιά, γιὰ τὸ μαγεμένο καράβι. Ἐσεῖς, θὰ τὸ ξέρετε, πιστεύω. Ὅσα δὲν καταφέρατε, ὅπως ἐμεῖς, νὰ κάμετε, φέτος τὸ καλοκαίρι, ταξίδι πραγματικό, μπαρκάρετε στὸ ὡραῖο αὐτὸ πλεούμενο μὲ τὰ τριανταφυλλένια πανιὰ καὶ τὶς φτερωτὲς ἀντένες. Κι' ὅπως λέει ἕνας παλιὸς ποιητής:

«Ἄσ' τὴ βάρκα στὸ κῦμα,
ὅπου θέλει νὰ τρέχῃ!
Ἂς ὁρίζει τ' ἀγέρι,
τιμόνι, πανί!»

Αὐτὰ γιὰ σήμερα... καὶ καλὸ ταξίδι!

Μὲ ἀγάπη

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

ὁ Ἀσήμης καὶ ἡ Τύχη

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσαν —ζοῦνε λένε ἀκόμα καὶ σήμερα — ὁ Κος Ἀσήμης καὶ ἡ Κα Τύχη. Κι' ἔκαναν τόση παρέα, ποὺ δὲν ἐννοοῦσε κανεὶς ν' ἀφήσῃ τὸν ἄλλονε.

Ὅπου ἡ Τύχη ἐκεῖ κι' ὁ Ἀσήμης. Ἔτσι μιὰ μέρα ἀποφάσισαν νὰ παντρευτοῦνε. Ὁ κ. Ἀσήμης ἤταν κοντὸς καὶ χοντρὸς καὶ οἱ τσέπες του πάντα γιομάτες ἀπὸ λεφτά. Τίποτα δὲν τοῦ ἔλειπε. Ἡ κυρὰ Τύχη ὅμως ἤταν ἰδιότροπη, αὐθάδης καὶ ἄμυαλη. Καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα: Ἦταν θεόστραβη. Πιὸ στραβὴ κι' ἀπὸ τὸν τυφλοπόντικα.

Μὰ λίγες μέρες ἔπειτα ἀπὸ τὸ γάμο τους ὁ κ. Ἀσήμης κι' ἡ κυρία Τύχη ἄρχισαν τοὺς καυγάδες τους. Ἡ κυρία Τύχη ἤθελε νὰ διευθύνῃ τὸν ἄντρα της. Ὁ κ. Ἀσήμης — τὶ ἄντρας θὰ ἤταν, ἂν δεχότουν νὰ διευθύνεται ἀπὸ τὴ γυναίκα του;— ἤθελε σώνει καὶ καλὰ νὰ διευθύνῃ ἐκεῖνος τὴ συμβία του. Ἔτσι ἀνάμεσα στ' ἀντρόγυνο μπῆκε ἡ διχόνοια.

Μιὰ μέρα ὅμως ἡ κ. Τύχη κάλεσε τὸν ἄντρα της νὰ δοκιμάσουν τὶς δυνάμεις τους, κι' ὅποιος ἀποδεικνυόταν πιὸ δυνατὸς ἐκεῖνος καὶ θὰ διοικοῦσε ἀπὸ δῶ καὶ πέρα.

— Βλέπεις, εἶπε στὸν ἄντρα της αὐτὸ τὸ δυστυχισμένο ποὺ κάθεται ἐκεῖ στὴ ρίζα τῆς ἐλιᾶς; Πᾶμε κι' ὅποιος καταφέρει ἀπὸ τοὺς δυό μας νὰ τὸν κάμῃ εὐτυχισμένο ἐκεῖνος καὶ θὰ διατάσσῃ μέσα στὸ σπίτι μας.

Δέχτηκε ὁ κ. Ἀσήμης, βέβαιος πιὰ πὼς ἡ γυναίκα του θὰ τὴν πάθαινε ἄσχημα αὐτὴ τὴ φορά.

Καὶ μιὰ καὶ δυὸ ἔφτασε τὸ ζευγάρι κοντὰ στὸ δυστυχισμένο.

— Καλημέρα σου, τοῦ εἶπε ὁ κ. Ἀσήμης.

— Δοῦλος σας, ἀποκρίθηκε ὁ φτωχὸς μὲ ταπεινοσύνη.

— Δὲν μὲ γνωρίζεις;

— Ὄχι, εἶπε ἀπορῶντας ὁ δυστυχισμένος. Δὲν σὲ θυμᾶμαι. Ἀλλὰ ὄχι δὲν σὲ ξαναεῖδα. Δὲν εἶδα ποτὲ μου τὸ πρόσωπό σου.

— Πῶς γίνεται λοιπὸν ; Εἶσαι τόσο φτωχός;

— Ἔχω ἕξη παιδιά, καλέ μου κύριε, θεόγυμνα ποὺ ἔχουν ὅμως γερὰ καὶ ἀχόρταστα στομάχια. Καὶ δὲν ἔχω παρὰ μόνο τὸ ψωμί, ποὺ κερδίζω ὅταν βρίσκω δουλειά.

— Καὶ γιατί δὲν ἐργάζεσαι πάντοτε;

— Γιατὶ δὲν βρίσκω κάθε μέρα ἐργασία. Δὲν ἔχω δυστυχῶς τύχη.

Ἡ κ. Τύχη κοίταξε εἰρωνικὰ τὸν ἄντρα της.

— Θὰ σὲ βοηθήσω ἐγὼ εἶπε ὁ κ. Ἀσήμης, χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴ στὸ κοροϊδευτικὸ χαμόγελο τῆς γυναίκας του. Πάρε αὐτὸ τὸ τάλαρο καὶ κάμε τὸ ὅτι θέλεις. Ὁ φτωχὸς πῆρε τὸ ἀσημένιο τάλαρο, τρέμοντας λὲς καὶ ὀνειρευόταν καὶ δὲν ἤθελε νὰ ξυπνήσῃ! Κι' ἔτρεξε γρήγορα - γρήγορα στὴν ἀγορὰ γιὰ ν' ἀγοράσῃ ψωμὶ γιὰ τὰ παιδιά του καὶ ὅταν ἔφτασε στὴν ἀγορὰ ἔψαξε στὴν τσέπη του. Τὸ τάλαρο εἶχε ἐξαφανιστῆ. Τί εἶχε συμβῆ; Ἡ τσέπη του ἤταν τρύπια — ἡ ἄθλια ἡ τύχη του παντοῦ ἔβαζε τὴν οὐρά της — καὶ τὸ τάλαρο κύλησε καὶ χάθηκε.

Ἔψαξε μὰ τοῦ κάκου. Καὶ καθὼς καταριώταν τὴν κακή του τύχη νάσου πάλι μπροστά του ὁ κ. Ἀσήμης καὶ ἡ κ. Τύχη, ποὺ γελοῦσε εὐ-

(Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 402)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 394)

Ὁ Λάκης Γκονόπουλος - Μιχαηλίδης μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ οἱ ἄνδρες εἶναι ὑψηλότεροι τῶν γυναικῶν;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Γιατὶ οἱ ἄνδρες κάμνουν ἐκκρίσεις τῆς λεγομένης ὁρμόνης αὐξήσεως. Ἀπὸ αὐτὲς τὶς ὁρμόνες τώρα ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη κάνει κατὰ τὴν προεφηβικὴ ἡλικία ἐνέσεις στοὺς κοντοὺς καὶ τὶς κοντὲς καὶ πετυχαίνει αὔξηση τοῦ ἀναστήματός των.

Ὁ Χρῖστος Μουχλουλῆς μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι ἡ Ταννίνη καὶ ποιὰ χώρα στὸν κόσμο ἔχει τὴν μεγαλύτερη παραγωγή;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ ταννίνη ποὺ λέγεται καὶ δεψίνη εἶναι μιὰ οὐσία ποὺ βρίσκεται στὰ βαλανίδια, στοὺς βλαστοὺς καὶ τὰ φῦλλα διαφόρων βυρσοδεψικῶν φυτῶν ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ παίρνεται ἀπὸ κεῖ μὲ «ἐκχύλιση». Εἶναι ἄμορφη φαιοκίτρινη σκόνη ποὺ ἔχει μιὰ δική της ὄχι καὶ πολὺ εὐάρεστη μυρουδιά. Χρησιμοποιεῖται στὴ δεψική, τὴ βαφικὴ καὶ σὲ ἰατρικὲς χρήσεις. Πολλὲς χῶρες φτιάνουν ἄφθονες ποσότητες ταννίνης.

Ὁ Ἀδαμάντιος Τσομίδης ἐρωτᾶ ποῖος καὶ πότε ἀνακάλυψε τὴν κατασκευὴ τοῦ γιαλιοῦ;

Ἀ π ά ν η σ η : Δὲν εἶναι γνωστὸ ποιὸς ἀνεκάλυψε τὸ γιαλί. Εἶναι ὅμως βέβαιο πὼς στὰ 3.300 χρόνια π. Χ. ἔφτιαναν γιαλί. Τὰ πρῶτα γνωστὰ κέντρα κατασκευῆς γιαλιοῦ ἦταν ἡ Τύρος, ἡ Σιδών, ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἀργότερα ἡ Ρώμη καὶ τὸ Βυζάντιο. Ὅπως βλέπεις τὸ γιαλὶ εἶναι ἀπὸ τὶς πρῶτες κατακτήσεις τῆς ἀνθρωπίνης ἐφευρετικότητας.

Ὁ Νῖκος Βανδῶρος μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι τὸ τρεμόσβυμα τῶν ἄστρων καὶ γιατὶ τὸ φαινόμενο αὐτὸ δὲν παρατηρεῖται σὲ ὅλα τὰ ἀστέρια;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Τὸ φῶς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τρεμοσβύνει καὶ τοῦτο γιατὶ ὅλα αὐτὰ τ' ἀστέρια δὲν εἶναι παρὰ καιόμενοι καὶ φλογώδεις τεράστιοι ὄγκοι μεγαλείτεροι καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιο. Μόνο τὸ φῶς τῶν πλανητῶν δὲν τρεμοσβύνει καὶ τοῦτο γιατὶ οἱ πλανῆτες εἶναι ἑτερόφωτοι.

Ὁ Γεώργιος Γεωργόπουλος Κοζάνη, μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖαι αἱ μεγαλύτεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος;...

Ἀ π ά ν τ η σ η : Αἱ Ἀθῆναι ὡς δῆμος ἔχει (ἀπογραφὴ 1951) 561.250. Μαζὶ μὲ τὶς συνοικίες ποὺ δὲν ἀνήκουν στὸ δῆμο Ἀθηναίων 894.160.

Ὁ Πειραιᾶς ὡς δῆμος ἔχει 184.802. Μαζὶ μὲ τὶς συνοικίες 317.308.

Θεσσαλονίκη: 216.838. Μὲ τοὺς συνοικισμοὺς 247.688.

Ὁ δῆμος Πατρέων ἔχει 88.414 κατοίκους.

Ὁ Γεώργιος Γεωργόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Ὑπάρχουν εἰς τὸν πλανήτη μας μέρη ποὺ δὲν ἔχει πατήσει πόδι ἀνθρώπου;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ναί. Ἀνεξερεύνητα ἀκόμη μέρη εἶναι κυρίως στὴ Νότιο Ἀμερικὴ καὶ ἰδίως στὴ Βραζιλία.

Ὁ Εὐθύμιος Ἰωσηφίδης μὲ ἐρωτᾶ: Ποιὸς ἀνακάλυψε τὸ πρῶτο αὐτοκίνητο καὶ μὲ ποίαν καύσιμον ὕλην ἐκινεῖτο;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Τὸ αὐτοκίνητο ὠνειρεύτηκε πρῶτος ὁ Ρογῆρος Βάκων ποὺ ἔζησε στὸ ΙΓ΄ αἰῶνα μ. Χ. Ὁ Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι ποὺ ἦταν πραγματικὰ πανεπιστήμων σχεδίασε ἁμάξι ποὺ θὰ ἐκινεῖτο μὲ ἐσωτερικὴ μηχανή. Ὁ Νεύτων στὰ 1663 (προτοῦ δηλαδὴ βρεθεῖ ἡ ἀτμομηχανὴ) περιέγραψε ἁμάξι ποὺ θὰ ἐκινεῖτο ἀπὸ ἀτμὸ ποὺ θὰ ξεχυνόταν ἐλεύθερος. Ἀλλὰ μόνο στὰ 1769 ὁ Γάλλος μηχανικὸς Κυνιὼ ἔφτιασε τὸ πρῶτο πραγματικὸ αὐτοκίνητο ποὺ θὰ ἐκινεῖτο μὲ ἀτμό. Τὸ αὐτοκίνητο αὐτὸ ἔτρεχε μὲ ταχύτητα 4 χιλιομέτρων τὴν ὥρα.

Μόλις στὰ 1801 ὁ Τρέμπιθικ στὴν Ἀγλία κατεσκεύασε ἀτμοκίνητο αὐτοκίνητο μὲ ταχύτητα 16 χιλιομέτρων τὴν ὥρα.

Στὰ 1863 ὁ Γάλλος Λενουὰρ ἔφτιασε τὸ πρῶτο αὐτοκίνητο μὲ κινητῆρα ἐσωτερικῆς καύσεως (βενζίνη).

Ὁ Μάρκος Ζῆκος μὲ ἐρωτᾶ: Ἔχει ἀποδειχθῆ ἐπιστημονικῶς ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἐπιστημονικῶς ὄχι. Ὑφίσταται σὰν θεωρία καὶ σὰν δόγμα ὡρισμένων θρησκειῶν.

Ὁ Νῖκος Μυρσίνης μὲ ἐρωτᾶ τί λέγεται Πουριατανισμός.

Ἀ π ά ν τ η σ η : Πουριτανισμὸς εἶναι ἡ θεωρία τῶν Πουριτανῶν. Καὶ οἱ Πουριτανοὶ ἀποτελοῦσαν αἵρεση τῶν Πρεσβυριανῶν τῆς Ἀγγλίας ποὺ εἶχε ἐξαπλωθεῖ ἐπὶ τῆς βασιλίσσης Ἐλισσάβετ καὶ τῶν διαδόχων της. Οἱ Πουριτανοὶ ἀντετάχθησαν εἰς τὰς τυπικὰς παραδόσεις τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐζήτησαν τὴν ἀπλούστευσιν τῶν τύπων τῆς λατρείας. Οἱ Πουριτανοὶ ποὺ διεκρίνοντο διὰ τὴν αὐστηρότητα καὶ καθαρότητα τοῦ βίου τους (ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἡ ὀνομασία τους) ὑπέστησαν διωγμοὺς μετὰ τὴν πτώση τοῦ Κρόμβελ καὶ οἱ περισσότεροι ἔφυγαν στὴν Ἀμερική.

Ὁ Σπῦρος Τσιγγλιφῆς μὲ ἐρωτᾶ τί ἦταν ὁ Θωμᾶς Χόμπες;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὁ Θωμᾶς HOBBES εἶναι Ἄγγλος φιλόσοφος. Γεννήθηκε στὰ 1588 καὶ πέθανε στὰ 1679. Ὑποστήριζε ὅτι μία μόνο ἐπιστήμη ὑπάρχει: «Η Φιλοσοφία», ποὺ ἐπιδιώκει τὴν γνώση τῶν φαινομένων ἐκ τῶν αἰτίων αὐτῶν ἢ τῶν αἰτίων ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων των.

Ὁ Ἀθαν. Ν. Παπαθανασόπουλος μὲ ἐρωτᾶ τί γνωρίζω διὰ τὸν Σ. Περεσιάδην;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὁ Σπ. Περεσιάδης εἶναι ἕλλην θεατρικὸς συγγραφεὺς ἐμμέτρων δραματικῶν εἰδυλλίων λαϊκοῦ χαρακτῆρος. Γεννήθηκε στὰ 1864 καὶ πέθανε στὰ 1918. Ἔγραψε τὴν «Γκόλφω», τὴν «Ἐσμέ», τὸ «Χορὸ τοῦ Ζαλόγγου» καὶ ἄλλα.

Ὁ Ἀθανάσιος Ν. Παπαθανασόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Τί σημαίνουν τὰ ἀρχικὰ ΝΑΤΟ;

Ἀ π ά ν τ η σ η : ΝΑΤΟ εἶναι τὰ ἀρχικὰ τῶν ἀγγλικῶν λέξεων NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION ποὺ σημαίνει Ὀργάνωση τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου.

Ὁ Ἀσήμης καὶ ἡ Τύχη

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 401)

χαριστημένη ἐνῶ ὁ ἄντρας πῆγε νὰ σκάση ἀπὸ τὸ κακό του, ἅμα ἔμαθε τὸ πάθημα τοῦ φτωχοῦ.

— Δὲν πειράζει, τοῦ εἶπε. Πάρε αὐτὴ τὴ χρυσῆ λίρα.

Ὁ πτωχὸς τὴν πῆρε εὐτυχισμένος κι' ἔτρεξε σ' ἕνα κατάστημα ὑφασμάτων γιὰ νὰ ἀγοράση ροῦχα γιὰ τὰ παιδιά του καὶ τὴ γυναίκα του. Μὰ ὁ καταστηματάρχης μόλις πῆρε τὴ λίρα ἔβαλε τὶς φωνές.

— Φύγε ἀπὸ δῶ παλιάνθρωπε. Τὸ νόμισμα σου εἶναι κάλπικο. Θὰ φωνάξω ἀμέσως τὴν ἀστυνομία...

— Ἔφυγε γρήγορα - γρήγορα ὁ φτωχὸς πιὸ δυστυχισμένος ἀπ' ὅτι ἦταν... Καὶ καθὼς προχωροῦσε κλαίγοντας καὶ μοιρολογώντας συνάντησε ξανὰ τὸν κ. Ἀσήμη καὶ τὴν κ. Τύχη.

Ἔγινε ἔξω φρενῶν ὁ κ. Ἀσήμης ὅταν ἄκουσε πάλι τὸ νέο πάθημά τοῦ φτωχοῦ, ἐνῶ ἡ κ. Τύχη ξεκαρδιζόταν στὰ γέλια, ἀσυγκίνητη ἀπὸ τὴ δυστυχία τοῦ φτωχοῦ ἀνθρώπου.

—Ἔτσι λοιπόν, εἶπε, πεισματωμένος ὁ κ. Ἀσήμης. Πάρε τότε δυὸ χιλιάδες φράγκα. Τὸ ἔχω πάρει ἀπόφαση. Ἢ θὰ σὲ κάμω πλούσιο κι' εὐτυχισμένο ἢ θὰ χάσω τὴν ἡσυχία μου.

Μὰ καθὼς εὐτυχισμένος ὁ πτωχὸς πήγαινε στὸ σπίτι του ἔπεσε σὲ χέρια ληστῶν ποὺ τοῦ πῆραν καὶ τὴν τελευταία δεκάρα. Καὶ δυστυχισμένος πιὰ κτυπιόταν καὶ καταριόταν καὶ πάλι τὴν κακὴ τύχη του.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἔφταναν ὁ κ. Ἀσήμης καὶ ἡ κ. Τύχη. Πήγαινε νὰ σκάση ἀπὸ τὸ κακό του ὁ ἄντρας, γελοῦσε μὲ ὅλη της τὴν καρδιὰ ἡ γυναίκα...

— Τώρα θὰ δῆς, εἶπε ἡ κ. Τύχη πὼς θὰ τὸν κάμω ἐγὼ εὐτυχισμένο. Μόνο ποὺ θὰ χαϊδέψω τὸ κεφάλι του.

Καὶ πέρασε τὸ χέρι της ἐλαφρὰ - ἐλαφρὰ ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἔκλεγε!

Μὰ ἀμέσως ὁ φτωχὸς εἶδε ἐκεῖ κοντά του τὸ χαμένο τάλαρο.

— Θὰ ἀγοράσω τουλάχιστον λίγο ψωμί, εἶπε εὐχαριστημένος. Μὰ δὲν πρόφθασε νὰ πῆ τίποτ' ἄλλο καὶ ὁ ἔμπορος ποὺ τὸν εἶχε κατηγορήση γιὰ τὴν «κάλπικη» λίρα ἔφτανε ἐκεῖ γρήγορα - γρήγορα γιὰ νὰ τοῦ ζητήση συγγνώμη γιὰ τὴν παρεξήγηση.

—Ἡ λίρα σου τοῦ λέει ἦταν γνήσια. Πάρε αὐτὰ τὰ φορέματα δῶρο δικό μου γιὰ τὴ λύπη ποὺ σοῦ προξένησα. Πάρε καὶ τὴ λίρα σου πίσω.

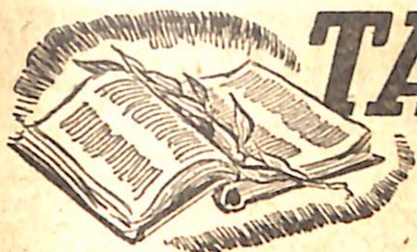
Τὴν ἴδια στιγμὴ μιὰ συνοδεία φάνηκε ἀπὸ μακρυὰ ποὺ ἐρχόταν: Οἱ ληστὲς δεμένοι ἀνάμεσα σὲ χωροφύλακες. Ἔδωσαν στὸ φτωχὸ τὸ χρηματόδεμα. Καὶ ἀπὸ τότε ὁ φτωχὸς ἔγινε εὐτυχισμένος γιατί, ξέροντας ἀπὸ φτώχεια, ξόδευε τὰ λεφτά του, ποὺ στὸ μεταξὺ τὰ ἔβαλε σ' ἐπιχειρήσεις κι' αὐγάτιζαν, σὲ ἀγαθοεργίες καὶ καλὲς πράξεις.

— Μὲ νίκησες ἀναγκάστηκε νὰ ὁμολογήση ὁ κ. Ἀσήμης στὴ γυναίκα του.

Ἀπὸ τότε ἡ κ. Τύχη κάνει ὅτι θέλει τὸν ἄντρα της. Τὸν στέλνει σ' ὅποιον θέλει καὶ ὅπου τῆς καπνίση. Καὶ στραβὴ καθὼς εἶναι δὲν ξέρει νὰ διαλέξη... Καὶ εὐνοεῖ καμμιὰ φορὰ ἀνθρώπους ποὺ δὲν ἀξίζουν γιὰ μιὰ τέτοια τιμή.

Κι' ἀπὸ τότε ἡ κ. Τύχη κι' ὁ κὺρ Ἀσήμης ἔζησαν χωρὶς νὰ μαλώνουν καὶ ζοῦνε καὶ σήμερα καλὰ κι' ἐμεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΕΚΕΙ ΠΟΥ Η ΔΟΞΑ ΞΕΧΝΙΕΤΑΙ

Ἐνῶ ἡ ἁπαλὴ πρωϊνὴ αὔρα χάϊδευε τὸ κάθε τι γύρω κι᾽ ὁ ἥλιος προβάλλει γελαστὸς ἀπ᾽ τὸ βουνό, μιὰ συντροφιὰ βαδίζει ἐλαφρὰ σὰν γιὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὴν ἡσυχία τῆς φύσης. Τὸ πέρασμά τους καθρεφτίζεται στὸν Ἐρυθροπόταμο, ποὺ μοιάζει μὲ φίδι ξαπλωμένο στὸ πράσινο φόντο τῶν δένδρων. Τὰ πουλάκια σηκώνοντας τὰ κεφαλάκια τους ἀπὸ τοὺς θάμνους ψάλλουν ὕμνους στὸ Δημιουργό.

Τὰ ἀγριολούλουδα σκορποῦν τὸ λεπτό τους ἄρωμα καὶ μὲ χάρη κουνοῦν τὰ κεφαλάκια τους, καθὼς τσαχπίνικα λικνίζονται στὸν ἀέρα.

Ἡ συντροφιὰ πλησιάζει τὸ ἐκκλησάκι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς.

Δυό, τρία καντήλια καῖνε μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Ἁγίας καὶ τὸ λιβάνι σκορπᾶ γύρω τὴν εὐωδιά του.

Οἱ φλόγες τῶν κεριῶν ρίχνουν τὶς σκιές τους στοὺς τοίχους τῆς μικρῆς ἐκκλησούλας, ἐνῶ τὸ ἅγιο νερὸ τρέχει σὲ μία γωνιά της. Ὅλοι στέκονται ἀμίλητοι. Νοιώθουν σὰν νὰ βρίσκωνται μακρυὰ ἀπὸ τὴν ὕλη, τὸν πλοῦτο καὶ τὴ δόξα. Ζητοῦν κάτι τὸ ἀνώτερο, κάτι τὸ ἄϋλο, τὸ ὑψηλό.

Κι᾽ ὅπως ἡ χάρη τῆς Ἁγίας κατοικεῖ ἐκεῖ μέσα μὲ μόνη συντροφιὰ τὴ φύση καὶ τὴν καντήλα, ποὺ μερόνυχτα καίει, ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος ταπεινώνεται καὶ θέλει νὰ ζῇ τὴν εὐτυχία, τὴ γαλήνη καὶ τὴν ἠρεμία.

Πολλὰ χρόνια, ἴσως αἰῶνες ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε ποὺ χτίσθηκε ἡ ἐκκλησούλα. Καὶ πάντα ὅταν τὴν βλέπω σιγομουρμουρίζω τὰ λόγια τοῦ ποιητῆ.

«Σὲ κάποιον ὀνειρόκοσμο, φωτοστεφανωμένα,
τῆς ὀμορφιᾶς τὰ μαγικὰ παλάτια εἶναι χτι-
(σμένα.
Μέσ᾽ ἀπ᾽ αὐτὰ σὲ διάλεξαν, πανώριο ρημοκ-
(κλῆσι
καί, στόλισμα τῆς ἐρημιᾶς, ᾽δῶ πέρα σ᾽ ἔχουν
(στήσει.

ΜΙΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
(Διδυμότειχον)

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ !

Νὰ τὸ καλοκαίρι πάλι!
Μὲς στοὺς κάμπους μὲ χαρὰ
ὅλοι μας μικροί, μεγάλοι
θὰ σκορπίσουμε ξανά.

Κάστρ᾽ ὁλόχρυσο στ᾽ ἀλώνι
βλογημένη θημωνιά,
στέμμα ὅπου στεφανώνει
τοῦ ἐργάτη τὴ δουλειά.

Πέρ᾽ ἡ θάλασσα κοιμᾶται
στοῦ Ζεφύρου τὴν πνοὴ
κι᾽ οὔτε κὰν δὲν τὴν θυμᾶται
τοῦ χειμῶνα τὴ ζωή.

Καλοκαίρι! Καλοκαίρι!
ψάλλουν τώρα τὰ πουλιά,
τὸν Θεόν μας τὸν δοξάζουν
μὲ ὁλόγλυκια λαλιά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ
(Χαυριᾶτα - Ληξούριον Κεφαλληνίας)

Η ΓΙΑΓΙΑ ΜΟΥ

Ἔρημος, καταμόναχος στὴν ξενητιὰ μακρυὰ ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο μου χωριό, σὲ ἄλλους τόπους ζῶ. Κάποιο μαγευτικὸ δειλινὸ τοῦ Μαρτίου ποὺ ὁ ἥλιος κόντευε νὰ πέσῃ καὶ νὰ κρυφτῇ πίσω ἀπ᾽ τὸ βουνὸ βάφοντας τὸν οὐρανὸ μὲ μύρια χρώματα, καθισμένος πάνω σ᾽ ἕνα βραχάκι τῆς ἀκρογιαλιᾶς, ἀφήνω τὸ νοῦ μου νὰ πετάξῃ στὰ περασμένα καὶ εὐτυχισμένα χρόνια ποὺ ἔζησα μαζὶ μὲ τὴν ἀγαπημένη μου γιαγιά, στὸ ὄμορφο χωριό μας. Σὰν κινηματογραφικὴ ταινία, περνοῦν ἀπὸ μπροστά μου ὅλες οἱ εἰκόνες τῆς ζωῆς μας. Νάτη, κρατῶντας τὴν τσαποῦλα της τσαπίζει στὸν κῆπο μας τὰ [illegible]ουλάκια, κρεμύδια, σκόρδα, καὶ τὰ λαχανικά, ποὺ σὰν κατοπράσινο στεφάνι, στολίζουν ὁλόγυρα τὸ πατρικό μου σπίτι. Ἄλλοτε πάλι, καθισμένη στὴν παλιὰ πολυθρόνα της, ποὺ εἶναι ἴσαμε τὰ χρόνια της ἀποκοιμόταν. Ποιὸς ξέρει τί ὄνειρα νὰ βλέπῃ τὴν ὥρα αὐτή! Ἴσως νὰ βλέπῃ μπροστά της, ὁλοζώντανη τὴν εἰκόνα τῶν παιδικῶν της χρόνων. Δίπλα της ἡ γατούλα μας παίζει μὲ τὸ γαλάζιο φιόγκο της. Τὴν ὥρα ποὺ ἡ μέρα ξεψυχοῦσε χτυπημένη ἀπὸ τὸ φονικὸ βέλος τῆς ἄγριας νύχτας, κρατῶντας τὴ ρόκα της καὶ μὲ γεμισμένη τὴν τσέπη τῆς ποδιᾶς της μὲ καλαμπόκι καὶ κρατῶντας με ἀπὸ τὸ χέρι πηγαίναμε μαζὶ νὰ ταΐσωμε τὶς κοτοῦλες μας ποὺ μᾶς ὑποδεχόνταν κακαρίζοντας. Κάθε μεσημέρι μὲ τὴν μικρή μας λαϊνοῦλα στὸ χέρι πήγαινε στὴν βρύση νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸ κρυστάλλινό της νερὸ ποὺ δρόσιζε τὰ χείλη τῶν διψασμένων. Ἄλλη φορὰ πάλι ποὺ τὸ χιόνι σκέπαζε τὰ πάντα καθισμένοι ἐγὼ κι᾽ αὐτὴ γύρω ἀπὸ τὴν ζεστασιὰ τοῦ τζακιοῦ, μοῦ ἔλεγε παραμύθια τοῦ καιροῦ της, γιὰ σκληροὺς δράκοντες, ὄμορφες καὶ ὁλόξανθες βασιλοποῦλες, γιὰ ἀτρόμητα, καὶ ἀνίκητα βασιλόπουλα. Αὐτές, καὶ ἄλλες πολλὲς ὁλοζώντανες εἰκόνες περνοῦν τὴν ὥρα αὐτὴ ποὺ ἡ νύχτα ἔχει ἁπλώσει τὰ μαῦρα πέπλα της παντοῦ ἀπὸ μπροστά μου. Τώρα ἡ γιαγιά μου δὲν ὑπάρχει πιά. Κάποιο ἀνοιξιάτικο πρωΐ κοιμήθηκε τὸν αἰώνιό της ὕπνο γιὰ νὰ ξεκουράσῃ τὸ ταλαιπωρημένο της κορμί, πρὶν προφτάσῃ νὰ δῇ τὸν ἥλιο ποὺ ὁλόλαμπρος εἶχε ἀνατείλει γιὰ νὰ θερμάνῃ τὴ γῆ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Η. ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ
(Γυμνάσιο Κιλκὶς Α΄ τάξη)

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ (ἀπόσπασμα)

Ὦ! θὰ κράζω στὰ πέρατα πὼς τὰ μύρια σου
(κάλλη
ὥρια πόλη — Λαμία,
ποὺ ἐπάνω σου γέρνουνε τὰ λευκά τὰ φτερά
(τους,
δὲν τὰ ἔχει καμμία!...
Μπρὸς στὰ μάτια μου ἁπλώνεσαι: πιὸ γλυ-
(κειὰ πιὸ δροσάτη
ἀπ᾽ τὴν θείαν Ἀφροδίτη,
καὶ κρατᾶς μέσ᾽ στὰ στήθεια σου κάθε ἀσπρό-
(χρυσο ἄστρο
—ναὶ τὸ κάθε σου σπίτι.
Οἱ ξανθὲς οἱ πλεξοῦδες σου, τὰ γλυκά σου
(τὰ μάτια
καὶ τὸ στόμα σου ἀντάμα,
μαρτυροῦν — μοῦ φωνάζουνε τὴν τρανὴ τὴν
(πνοή σου
τῆς ὁρμῆς σου τὸ θᾶμα!...
Ἀπ᾽τὰ χείλη σου χύνεται ἁπαλὰ τὸ τραγούδι:
—Μάνα Ἑλλάδα μου ἄκου·
Σ᾽ ἀγαπῶ, μόνη ἀγάπη μου καὶ φιλιὰ νὰ
(σοῦ στέλνω,
μὲ τὸ μνῆμα τοῦ Διάκου
Μὲ ὑψωμένο τὸ βλέμμα σου χρόνια τώρα βα-
(δίζεις
ν᾽ ἀνεβῇς στὰ οὐράνια,
καὶ θωρῶ στὸ κεφάλι σου κάποια χέρια ν᾽ ἁ-
(πλώνουν
φῶς καὶ Νίκης στεφάνια!..

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Π. ΤΣΙΑΚΑΣ

«ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ»

Μεσάνυχτα στὸ παραγώνι στέκει
καὶ μὲ τραγούδια ξενυχτᾶ γιὰ τὴν πατρίδα
κι᾽ ἐνῶ μονάχη μέσα νύχτα πλέκει
πετᾶ ψηλὰ πολὺ ψηλὰ ἡ Ἑλληνίδα.

Σπαρτιάτισσες, Σουλιώτισσες, Ἀτθίδες
Θυμᾶται πλέκοντας τοῦ Ἕλληνα Στρατιώτη
καὶ οἱ βελόνες γίνονται [illegible]
ποὺ πέφτουνε βουβὰ στὸ βάρβαρο προδότη.

Καὶ πλέκει πλέκει ἄκοπα σκυμμένη
ὡς τὰ βαθιὰ χαράματα στὸ τζάκι μόνη
δίπλα της εἶν᾽ ἡ Παναγιὰ θλιμμένη
ποὺ μὲ τὸ Βρέφος τοὺς ἐχθροὺς κοντοζυγώνει.

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Μεσσήνης)

«ΛΗΣΜΟΝΕΡΙ...»

Γλυκὲ Ἰησοῦ, γαλήνιε Θεέ μου τῆς ἀγάπης·
Πριχοῦ ἀκόμα μπῶ κι᾽ ἐγὼ στὸ στάδιο τῆς
(ζήσης,
ἀπὸ τῆς λόγχης τὴν πληγή, δός μου ξανθιὲ
(Χριστέ μου
τὸ λησμονέρι, γιὰ νὰ πιῶ, τοῦ πάθους καὶ
(τοῦ μίσους!!...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ
(Φοιτητὴς Θεολογίας. Φαλάνθη - Κορώνης)

ΝΗΣΙΑ ΜΟΥ

Νησιά μου μοσχονήσια μου
Νησιὰ ροδοσπαρμένα
Νησιά μου γλυκοτράγουδα
Νησιὰ εὐλογημένα.

Τὴν ὀμορφιά σας λαχταρῶ
Τὸ μύρο, τὴν δροσιά σας
Τὴν τόση καλωσύνη σας
καὶ τὴν ἁγνὴ χαρά σας.

Νησιά μου ποὺ στολίζετε
τὴν δοξασμένη Ἑλλάδα
μὲ τὴν γλυκειὰ τὴν αὔρα σας
καὶ τὴ λαμπρὴ λιακάδα.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΣΑ·Ι·ΝΗΣ

ΑΩΟΣ

(Χαρισμένο στὸν φίλο μου Κώστα Χατζῆ)

Τὰ καθαρά σου τὰ νερὰ
κυλᾶς μὲ περηφάνεια
μέσα στὴν κοίτη τὴν πλατειὰ
κάτω ἀπ᾽ τὰ πλατάνια.

Μεγάλα γεροντόδεντρα
σκύβουν στὸ πέρασμά σου
κι᾽ ἔτσι περήφανα περνοῦν
τὰ γάργαρα νερά σου.

Κι᾽ ὅταν στὶς βαρυχειμωνιὲς
φουσκώνεις θολωμένο
Τριγύρ᾽ ἁπλώνεις τὰ νερὰ
ποτάμ᾽ ἀγριεμένο.

«ΚΡΙΝΑΚΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ»
(Β΄ τάξη Γυμνασίου)

Η ΜΠΑΡΚΟΥΖΩ

Ἡ Μπαρκούζω τὸ κουτάβι
μέρα νύχτα — γάβι - γάβι.
Κάθε ξένον φοβερίζει
Τὸν δαγκώνει τὸν γαυγίζει
Γάβι - γάβι, Γάβι - γάβι
Ἡ Μπαρκούζω τὸ κουτάβι.

ΓΛΥΚΟΜΙΛΗΤΟΣ ΝΕΣΤΩΡ

ΝΥΧΤΑ

Νυχτώνει! ὁ ἥλιος
κρύφτηκε στὴ δύση
Ἀργὰ τὰ μαῦρα πέπλα της
ἡ νύχτα ἔχει σκορπίσει.

Ἡ κουκουβάγια ἀρχινᾶ
λυπητερὸ τραγούδι
γέρνει τὸ κεφαλάκι του
στὸν ὕπνο τὸ λουλούδι.

Οἱ δρόμοι ἐρημώθηκαν
κανένας δὲν γυρίζει
στὴν κούνια τὸ μικρούλι της
ἡ μάνα νανουρίζει.

Νύχτα! Παντοῦ
ἁπλώνεται γαλήνη
τὴ γῆ μὲ τὸ χλωμό της φῶς
φωτίζει ἡ σελήνη.

ΔΗΜ. ΠΕΤΣΙΔΗΣ

Ο ΣΚΥΛΟΣ

Ἕνας μαῦρος - μαῦρος σκύλος
ποὺ ἡ ζωή του εἶναι θρῦλος,
κάθεται ἁλυσσοδεμένος
καὶ πολὺ συλογισμένος.

Ξάφνου ἀρχίζει νὰ μιλῇ
τὰ παιδάκια νὰ καλῇ,
καὶ μὲ ὕφος μορφωμένο
κάνει τὸν γραμματισμένο.

«Γιὰ ἀκοῦστε με παιδιά μου.
νὰ σᾶς πῶ καὶ τὰ δικά μου.
Τοὺς ἐχθρούς σας κυνηγῶ
κάθε νύχτα ξαγρυπνῶ.

Εἶμαι ὁ πιστὸς φρουρός σας
κι᾽ ὁ καλὸς ὁ σύντροφός σας,
κάνω ἕνα σωρὸ καλὰ
στὰ μικρὰ τ᾽ ἀφεντικά.

Ἕνα μόνο σᾶς ζητῶ
κι᾽ ὅλο τὸ ἐπιθυμῶ
πάντα νὰ μὲ ἀγαπᾶτε
σὰν μικροί, καλοὶ προστάται».

Θ. ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Γύρω ἀπ' τόν Ἀθλητισμό

ΤΟ ΝΕΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Πέρισυ τέτοιο καιρὸ οἱ Φινλανδοὶ ἄνοιξαν τὶς πύλες τοῦ Ὀλυμπιακοῦ τους Σταδίου στὸ Ἑλσίνκι καὶ ὁ κόσμος ἔμεινε ἐκστατικὸς μπροστὰ στὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρυζε. Τὸ οἰκοδομικὸ μεγαλούργημα τοῦ Ἑλσίνκι, μὲ τὴν τεχνικὴ του πληρότητα μὲ τὴν κομψὴ του γραμμὴ καὶ τὸν ἐπιβλητικό του πύργο φάνταζε κάτω ἀπὸ τὸν συννεφιασμένο οὐρανὸ τοῦ Βορρᾶ σὰν τὸ πιὸ τέλειο ἀθλητικὸ δημιούργημα ποὺ μποροῦσε νὰ ὀνειρευθοῦν ποτὲ οἱ φίλαθλοι.

Ἀμερικανοί, Ἄγγλοι, Γάλλοι, Νοτιοαμερικανοί, καὶ Σκανδιναυοὶ ὡμολόγησαν πὼς οἱ Φινλανδοὶ ξεπέρασαν ὄχι μόνο κάθε προηγούμενο σὲ τέχνη καὶ αἰσθητικὴ ἀλλὰ ἔβαζαν μὲ τὸ στάδιό τους καὶ ἕνα ὀρόσημο ποὺ φαινόταν προβληματικὸ νὰ ξεπερασθῆ.

⁂

Ἔτσι πίστεψαν οἱ φίλαθλοι. Ὅμως ἦρθαν οἱ Ἰταλοὶ γιὰ νὰ ἀλλάξουν τὰ πράγματα. Οἱ Ἰταλοὶ χρόνια καὶ χρόνια τώρα ζοῦσαν μὲ τὸ ὄνειρο νὰ διοργανώσουν κάποτε στὴν «αἰωνία» τους πόλη κι' αὐτοὶ μιὰ Ὀλυμπιάδα.

Θαύμαζαν βέβαια κι' αὐτοὶ τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Ἑλσίνκι ὡστόσο ὅμως ἦσαν σίγουροι πὼς ἡ μεγαλοφυΐα τῶν τεχνικῶν τους καὶ ἡ λατρεία τους γιὰ τὰ σπὸρ θὰ ὕψωνε ἐκεῖ κάτω στὴ Μεσόγειο ἕνα Ὀλυμπιακὸ ναὸ ποὺ ὅμοιό του δὲν θὰ ξανἀντικρύσει ὁ κόσμος.

Δὲν πέρασε καλὰ - καλὰ ἕνας χρόνος ἀπὸ τότε ποὺ οἱ Ἰταλοὶ ἀνέλαβαν τὴν διοργάνωση τῆς Ὀλυμπιάδος τοῦ 1960 κι' ἐκάλεσαν τοὺς φιλάθλους στὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Σταδίου. Ἕνα τεράστιο Ὀλυμπιακὸ Στάδιο ποὺ ἔχει θέσεις γιὰ 100.000 θεατές.

⁂

Εἴκοσι λεπτὰ ἔξω ἀπὸ τὴν Ρώμη, ἐκεῖ ποὺ ὁ Τίβερης κυλᾶ ἥσυχα τὰ νερά του πνιγμένη στοὺς καταπράσινους λόφους ἁπλώνεται ἡ Ὀλυμπιακὴ πόλη τῶν Ἰταλῶν.

Πρέπει νὰ περάση κανεὶς τὴ μαρμάρινη γέφυρα τοῦ ποταμοῦ καὶ νὰ χαθῆ μέσα στὰ ἀπέραντα πάρκα γιὰ νὰ δῆ τὸ θαῦμα ποὺ κρύβουν οἱ δενδροφυτευμένοι λόφοι. Χίλια μέτρα πιὸ κάτω ὀρθώνεται τὸ γρανιτένιο μεγαλούργημα τῶν «100.000» θέσεων.

Πρῶτο καὶ καλύτερο ἀνάμεσα στὶς μυριάδες τὰ ἄλλα γυμναστήρια, τὰ κολυμβητήρια, τὶς πίστες ἱπποδρομιῶν, τὶς... γυάλινες αἴθουσες τοῦ μπάσκετ - μπώλ, τῆς πάλης, τῆς ξιφασκίας, τὰ χίλια δυὸ γραφεῖα τῶν διαφόρων σπὸρ καταλαμβάνει μιὰ ἔκταση τριπλάσια ἀπὸ τοῦ δικοῦ μας Σταδίου. Ἂν καὶ χαμηλότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ξένα μεγαθήρια ποὺ φιλοξένησαν τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, ἔχει κτισθῆ κατὰ ἕνα τέτοιο «οἰκονομικὸ τρόπο» ὥστε νὰ παίρνη ἄνετα 100.000 θεατές.

Εἶναι φτιαγμένο ὁλόκληρο ἀπὸ κιτρινόχρωμο γρανίτη, νίκελ καὶ γυαλί, φαντάζει δὲ ἀπὸ μακρυὰ σὰν ἕνα μοντέρνο οἰκοδόμημα. Ἡ περίμετρός του εἶναι 819 μέτρα καὶ 51.533 τετραγωνικὰ μέτρα εἶναι τὸ ἐμβαδόν του. Ἀσκέπαστο πέρα γιὰ πέρα, διαθέτει μιὰ μικρὴ μόνο ἐξέδρα ποὺ κάτω της καλύπτονται οἱ ραδιοεκφωνηταί, οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ ἐπίσημοι. Οἱ 80 χιλιάδες ἀπὸ τοὺς 100.000 θεατὲς ἔχουν τὶς ἀριθμημένες θέσεις τους, φτιαγμένες ἀπὸ ξύλο δρυὸς πάνω σὲ γρανίτη.

Οἱ τεχνικοὶ τὸ ἔχουν κατασκευάσει κατὰ τέτοιο τρόπο ὥστε ἀπὸ κάθε θέση, ἀπὸ ψηλά, ἀπὸ χαμηλά, ὅπως καὶ ἀπὸ τὰ πλάγια ὁ θεατὴς νὰ βλέπη τὸ ἴδιο.

Γιὰ τὴν εἴσοδο καὶ ἔξοδο τῶν θεατῶν ὑπάρχουν 61 πόρτες. Οἱ κερκίδες χωρίζονται σὲ τρεῖς θέσεις μὲ κρύσταλλο βαμμένο καὶ σκαλισμένο ἔτσι ποὺ νὰ εἶναι ὁρατὸ ἀπὸ τοὺς θεατές.

Ἀπίστευτο εἶναι τὸ μῆκος καὶ ἡ διαρρύθμιση τῶν τριῶν διαδρόμων ποὺ ὁδηγοῦν τὰ πλήθη στὶς κερκίδες. Ὀκτακόσια μέτρα μῆκος ὁ καθένας. Δεξιὰ καὶ ἀριστερά τους βρίσκονται τὰ γραφεῖα γιὰ τὶς διάφορες ὑπηρεσίες. 100 τηλεφωνικὰ περίπτερα, ὀκτὼ σταθμοὶ Πρώτων Βοηθειῶν καὶ 39 μπάρ. Ὁλόκληρη πόλη δηλαδή.

Μεγάλη προσοχὴ δόθηκε ἀπὸ τοὺς τεχνικοὺς γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν δημοσιογράφων.

Στὸ καλύτερο σημεῖο τοῦ ἀμφιθεάτρου κάτω ἀπὸ τὴν ἐξέδρα δημιούργησαν τὸν «παράδεισο τοῦ τύπου». 576 ἁπλόχωρες μόνιμες θέσεις μὲ νικέλινα ἀναλόγια, μὲ πολυθρόνες, χωριστὰ γιὰ τὸν κάθε συντάκτη.

Πίσω ἀπὸ τὴν ἐξέδρα βρίσκεται ἡ αἴθουσα τῶν δημοσιογράφων ὅπου 54 τηλεφωνικοὶ θάλαμοι συνδέουν αὐτόματα τὴν Ρώμη μὲ ὅλες τὶς πόλεις τοῦ κόσμου. Μπορεῖ κανεὶς νὰ τηλεφωνήση στὸ Παρίσι, στὴν Νέα Ὑόρκη, στὸ Λονδῖνο κλπ.

Γύρω ἀπὸ τὰ κυκλικὰ τείχη τοῦ Σταδίου βρίσκονται είδικοὶ χῶροι γιὰ τὴν ἄφιξη τῶν μοτοσυκλετιστῶν, τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν ἀγγελιοφόρων τοῦ Μαραθωνίου. Καὶ πέρα κάτω ἀπὸ τοὺς λόφους εἶναι τὰ τεράστια ὑπαίθρια γκαρὰζ ποὺ φιλοξενοῦν τὶς χιλιάδες τῶν τροχοφόρων τῶν φιλάθλων.

Ὑπάρχει ἀκόμη κρυφὸς φωτισμὸς μὲ 4.000 λαμπτῆρες ποὺ χύνει ἄπλετο φῶς ὅταν χρειασθῆ. 57 ἀποδυτήρια μποροῦν κάλλιστα νὰ ἐξυπηρετήσουν 4.000 ἀθλητὲς μαζύ.

Αὐτὸ εἶναι τὸ Ὀλυμπιακὸ Στάδιο τῆς Ρώμης, τὸ θαῦμα τῆς τεχνικῆς τοῦ αἰῶνος μας.

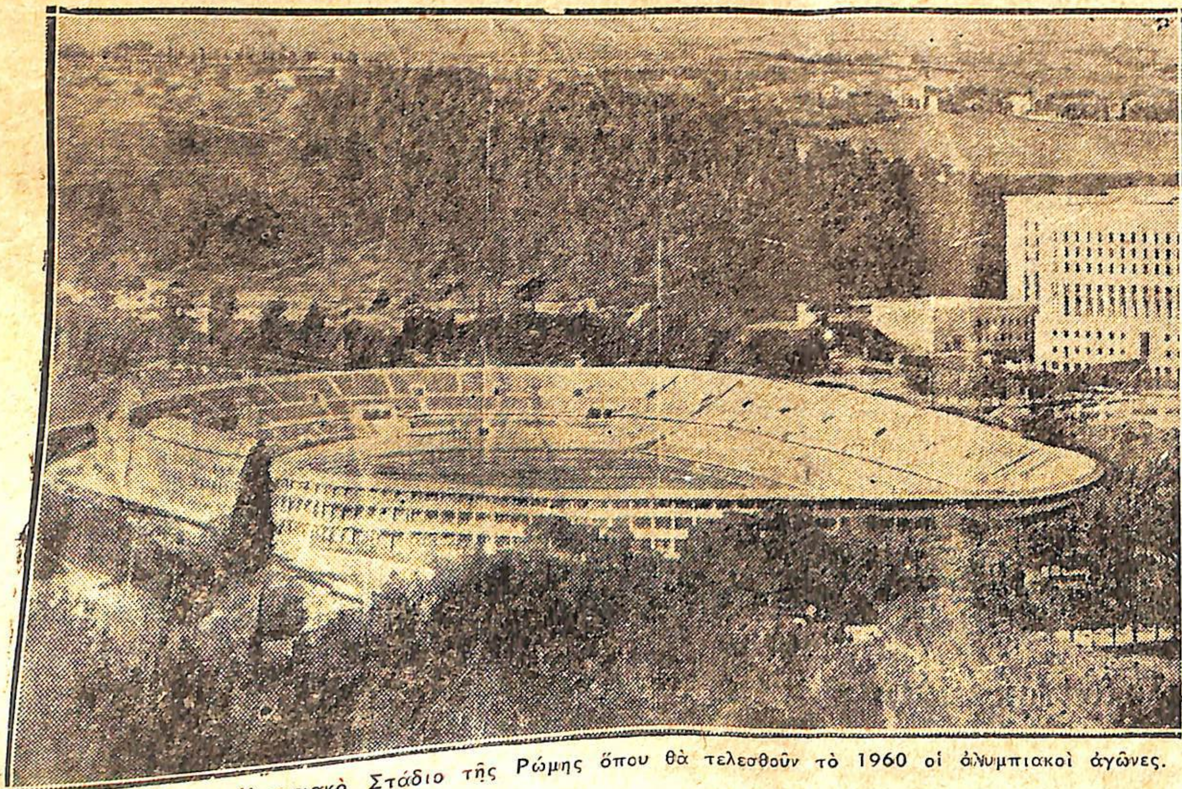
ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΘΗΣ ....

Θὰ μιλήσουμε σήμερα γιὰ τὸν δρόμο 400 μ. Τὸ ἀγώνισμα αὐτὸ διεξάγεται σχεδὸν πάντοτε σὲ διαδρόμους (κουλουάρ) φάρδους 1 μ. 22 ἑκ. χαραγμένους στὸ στίβο. Στὸ ζήτημα τῆς τεχνικῆς ὁ δρομεὺς πρέπει δώση μιὰ ἰδιαίτερη προσοχὴ στὰ ἑξῆς σημεῖα:

1) Ν' ἀνακαλύψη κατόπιν δοκιμῶν, τὸ ταχύτερο καὶ πιὸ οἰκονομικὸ στὺλ του στὸν δρόμο 400 μέτρων. Νὰ μετρήση τὸν χρόνο του ὅταν φθάση στὰ 200 μ. καὶ στὰ 300 μ. καθὼς καὶ τὸ μῆκος τοῦ διασκελισμοῦ του. (ἀπόσταση μεταξὺ τῶν ἰχνῶν τῶν παπουτσιῶν) μετὰ τὰ 200 καὶ 300 μέτρα.

2) Πρὶν ἀπὸ τὸ ἀγώνισμα νὰ ἀποφασίση ποιὰ τακτικὴ θὰ ἀκολουθήση, ἀνάλογα μὲ τὴν ἀξία τῶν ἀντιπάλων του καὶ μὲ τὴν κατάσταση τοῦ στίβου. Δηλαδή: α) Νὰ φθάση στὸ σημάδι τῶν 200 μέτρων σὲ προκαθωρισμένο χρόνο. β) Νὰ γνωρίζη μὲν τὸν χρόνο ποὺ θέλει νὰ ἐπιτύχη στὸ σημάδι τῶν 300 μέτρων ἀλλὰ ὅπως τοῦ εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τὸ διάδρομό του καὶ χωρὶς νὰ κυττάξη γύρω του ἢ νὰ γυρίση τὸ κεφάλι του νὰ κρίνη τὸ βαθμὸ συναγωνισμοῦ τῶν ἄλλων δρομέων καί, ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἀλλάξη ἀναλόγως τὴν τακτική του.

γ) Στὴν τελικὴ προσπάθεια (ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ 90 περίπου μέτρα ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ τέρματος) ὁ δρομεὺς δὲν πρέπει νὰ σφιχθῆ. Ὁ διασκελισμὸς πρέπει νὰ μείνη ταχὺς καὶ μακρύς. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ ἐπιτύχη ἐπιταχύνοντας τὴν κίνηση τῶν χεριῶν, χωρὶς ὅμως νὰ τὰ ἀφήνη νὰ ἀνεβαίνουν πολὺ ψηλὰ στὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς αἰώρησή τους.

Τὸ νέο τεράστιο ὀλυμπιακὸ Στάδιο τῆς Ρώμης ὅπου θὰ τελεσθοῦν τὸ 1960 οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.

85 Ὁ πρῶτος λαὸς κοντὰ στὸν Ἰνδὸ ποταμὸ ποὺ δὲ στάθηκε νὰ προσκυνήση τὸ δοξασμένο διάδοχο τοῦ Δαρείου, ἦταν οἱ Ἀσπάσιοι. Ὁ Ἀλέξανδρος πέρασε τὸ Χοάσπη κι' ἔφτασε στὴ χώρα τους. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἶχαν φύγει. Ἄλλοι κρύφτηκαν στὰ βουνὰ κι' ἄλλοι κλείστηκαν μέσα στὰ κάστρα νὰ πολεμήσουν.

—Ἂν πέση ἡ πρώτη τους ὀχυρὴ πολιτεία, θὰ χάσουν τὸ θάρρος τους, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἐμπρὸς λοιπὸν ν' ἀνεβοῦμε στὰ τείχη της καὶ ν' ἀνοίξωμε δρόμο.

Καὶ ρίχτηκε, μ' ὅλο τὸ ἱππικό του καὶ μὲ τοὺς ὀκτακόσιους ἐπίλεκτους τῆς φρουρᾶς του, πάνω στὴν πόλη τῶν Ἀσπασίων.

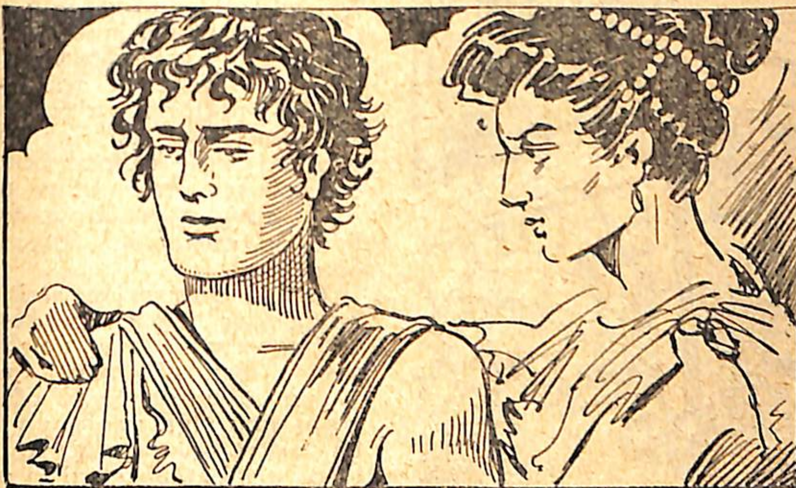
86 Δὲ συλλογίστηκε οὔτε τὴν κούραση τῆς μεγάλης πορείας, οὔτε τ' ἀπόρθητα τείχη. Ὅλη τὴ μέρα χτυποῦσε τὸ κάστρο. Τέλος σὰν ἔπεσε ἡ νύχτα, οἱ βάρβαροι φάνηκαν νὰ λυγίζουν. Τότε ἡ Κύνα ποὺ πολεμοῦσε κοντὰ στὸν Ἀλέξανδρο εἶδε βαμμένο μὲ αἷμα τὸν ἄσπρο χιτῶνα του.

—Εἶναι δικό σου ἢ ξένο; Ἀλέξανδρε, φώναξε τρομαγμένη.

Χωρὶς νὰ προσμένη ἀπάντηση, τράβηξε τὸ χιτῶνα κι' εἶδε τὸν πληγωμένο του ὦμο.

—Ποιὸς ξέρει τί ὥρα πληγώθηκες καὶ σωπαίνεις, τοῦ εἶπε.

—Μὴ λὲς τίποτα, Κύνα, τὴν πρόταξε. Δὲν εἶμαι ὁ μόνος ποὺ πολεμῶ πληγωμένος.

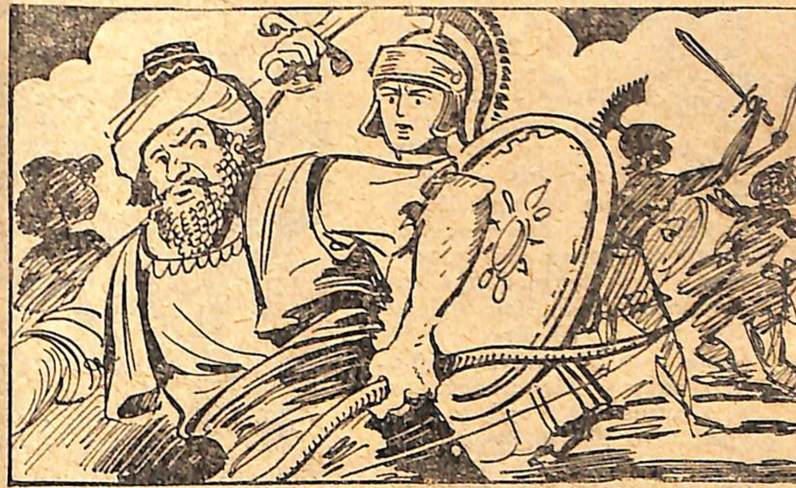
87 Τῆς ἔδειξε, δίπλα του, πληγωμένους ἐπίσης τοὺς δυὸ ἐκλεκτοὺς του σωματοφύλακες, τὸν Λεοννάτο καὶ τὸν Πτολεμαῖο, ποὺ πολεμοῦσαν.

—Ἂν δὲ λυπᾶσαι τὸν ἑαυτό σου, λυπήσου αὐτοὺς τουλάχιστο, ἀδερφέ μου. Ἂς πάψη ἡ μάχη καὶ τὴν αὐγὴ ξαναρχίζομε.

—Βλέπεις, καλή μου, τῆς εἶπε, τὰ βέλη δὲν κάνουν διάκριση· .

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔδωκε τότε τὸ σύνθημα κι' ὅταν ἦρθε ἡ νύχτα, τοὺς βρῆκε νὰ ἔχουν κατασκηνώσει γύρω ἀπ' τὰ τείχη.

—Τὴν αὐγὴ θὰ πληρώσουν πολὺ ἀκριβὰ τὸ πολύτιμο αἷμα σου, εἶπε ἡ Κύνα καθὼς τοὔδενε τὴν πληγή. Κι' ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε μὲ πικρία.

88 Τὴν αὐγὴ ἡ ἐπίθεση ἄρχισε ξανά. Μὰ σὰν ἔπεσε τὸ πρῶτο τεῖχος, εἶδαν ἀντίκρυ τους ἕνα δεύτερο δυνατότερο καὶ καλλίτερα φρουρημένο.

Μὰ τώρα κοντὰ στὸν Ἀλέξανδρο, πολεμοῦσε ἕνας ἀκράτητος καβαλλάρης. Ἦταν ἡ Κύνα.

—Φέρτε τὶς κλίμακες φώναξε, κι' ὅταν τὶς ἔφεραν ὥρμησε πρώτη.

Οἱ μισοὶ στρατιῶτες τόξευαν τοὺς Ἀσπάσιους μὲ βροχὴ ἀπὸ βέλη, κι' οἱ ἄλλοι μισοὶ σκαρφαλώνανε μὲ τὶς σκάλες στὰ τείχη.

Ὅταν ἡ Κύνα ἔφτασε πάνω στὴν ἔπαλξη, βρῆκε ἄδειες τὶς πολεμίστρες. Οἱ Ἀσπάσιοι ποὺ ξαφνιάστηκαν ἀπ' τὴν τόση ὁρμή, ἄνοιξαν τὶς πύλες καὶ τράβηξαν κατὰ τὰ βουνά.

89 Ἔπεσαν ὁ Ἄνδακας κι' ἄλλες πολλὲς ὀχυρὲς πολιτεῖες καὶ τέλος σκοτώθηκε σὲ μιὰ μάχη κι' ὁ ἴδιος ὁ ἡγεμόνας τῶν Ἀσπασίων.

Ὁ θάνατός του ἔκρινε τὴ μάχη. Μὰ τὰ βουνὰ εἶχαν πιὰ γεμίσει ἀπὸ φυγάδες, ποὺ ἔφραζαν ἐπικίνδυνα τὰ περάσματα.

Ὁ Ἀλέξανδρος σκέφθηκε τότε πὼς ἔπρεπε νὰ τοὺς δείξη ποιὸς ἦταν. Πῆρε λοιπὸν τὸ στρατό του καὶ τράβηξε πρὸς τὰ ὄρη, στέλνοντας κατασκόπους μέσα στὴ νύχτα, μὲ ἀρχηγὸ τὸν ἀκούραστο Πτολεμαῖο.

—Εἶναι πολλοί, βασιλιά μου, εἶπε ὁ Πτολεμαῖος, σὰ γύρισε.

—Ἂς χτυπήσουμε λοιπὸν ἀμέσως, πρὶν γίνουν περισσότεροι, ἀποκρίθηκε ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου ποὺ τ' ἄρεσε πάντα νὰ πέφτη σὰν κεραυνός.

90 Τοὺς κύκλωσαν ἀπὸ τρία μέρη, μὰ ὁ Ἀλέξανδρος τράβηξε ὁλόϊσια πρὸς τὸ λόφο ὅπου ἔβλεπε τὰ πυκνότερα πυρά.

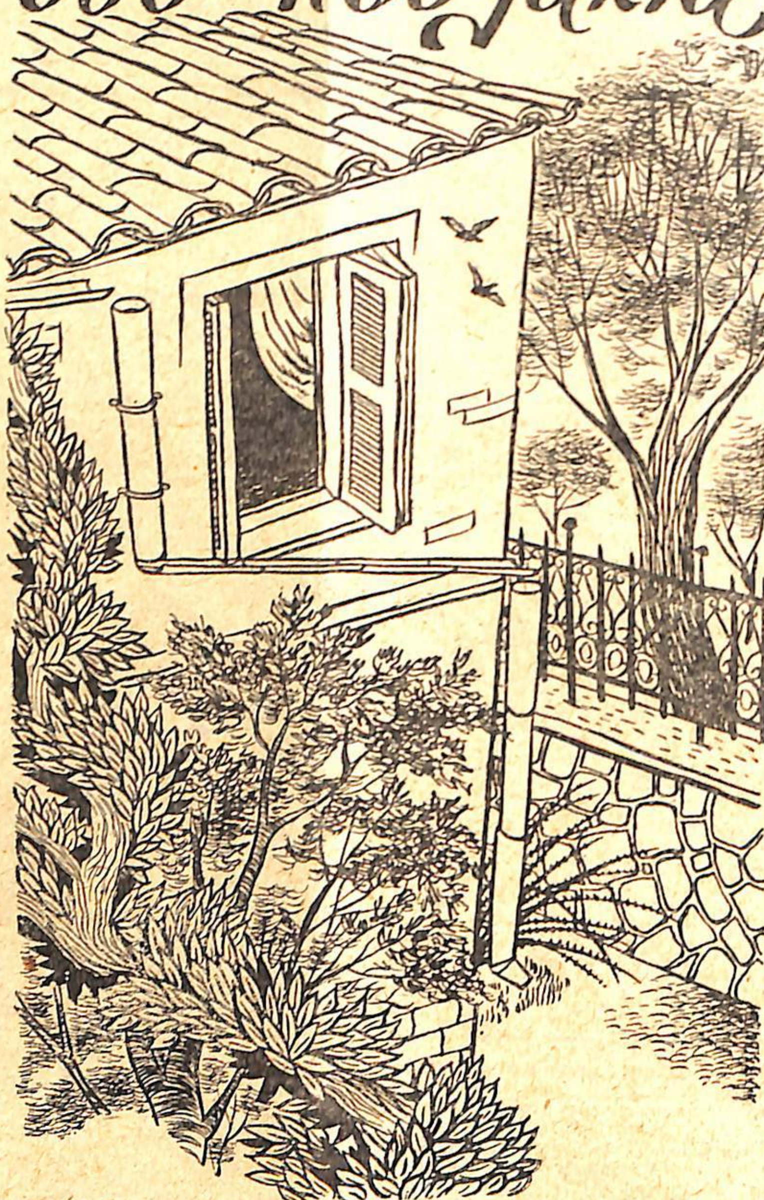
Φοβερὴ ἦταν ἡ μάχη ἐκείνη. Οἱ Μακεδόνες σκαρφάλωναν τὶς κλιτύες σὰν αἴλουροι μὲ τὸ δόρυ στὸ χέρι ἢ μὲ τὸ τόξο τους τεντωμένο.

Τέλος ὁ Ἀλέξανδρος κατατρόπωσε τὸ κύριο σῶμα, κι' οἱ σωματοφύλακες ἀπὸ τὰ πλάγια ἔσφιξαν τοὺς ἄλλους. Σαράντα χιλιάδες αἰχμαλωτίσθηκαν κι' ὅλος ὁ πλοῦτος ἔπεσε στὰ χέρια τῶν Μακεδόνων.

Εἴκοσι τρεῖς μυριάδες βώδια, λένε πὼς ἔστειλε ὁ Ἀλέξανδρος ἀπὸ κείνη τὴ χώρα γιὰ νὰ καλλιεργοῦν τὴ Μακεδονία.

(Συνεχίζεται)

Τό παιδί καί τά δύο πουλάκια

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ
ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ διήγημα αὐτὸ τοῦ Ψυχάρη ποὺ δημοσιεύουμε ἐδῶ σήμερα ἀνήκει στὴ συλλογὴ 15 διηγημάτων μὲ τὸν τίτλο «Στὸν ἴσκιο τοῦ Πλατάνου». Τὸ βιβλίο τυπώθηκε στὸ Παρίσι στὰ 1911. Τὸ διήγημα γράφτηκε, ὅπως σημειώνει ὁ ἴδιος ὁ Ψυχάρης στὶς «εἴκοσι ἐφτὰ τοῦ Σταβροῦ, τρίτη — ἐφτὰ τοῦ Ἄη Δημήτρη, Παρασκεβή, 1910» καὶ δημοσιεύτηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ «Νουμὰ» ἀριθ. 48 στὶς 9 τοῦ Γενάρη 1911. Ἂν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ λύση τὸν πρῶτο γρίφο, τὸ διήγημα ἄρχισε νὰ γράφεται στὶς 14 Σεπτεμβρίου γιορτὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ποὺ μὲ τὸ νέο ἡμερολόγιο τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶναι 27 Σεπτεμβρίου καὶ τελείωσε τὴν ἡμέρα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου 26 Ὀκτωβρίου. Ἀλλὰ τότε θὰ ἔπρεπε νὰ πῆ ὀκτὼ καὶ ὄχι ἐφτά. Γιατὶ 26 Ὀκτωβρίου καὶ 13 μέρες διαφορὰ ἔχουμε 39. Πλὴν οἱ 31 μέρες τὸν Ὀκτώβρη ἔχουμε ὀκτὼ καὶ ὄχι ἑπτὰ τοῦ Νοέμβρη. Ἄλλη ἐξήγηση δὲν ὑπάρχει.

Πρέπει ἀκόμα νὰ προσθέσουμε ἐδῶ πὼς τὸ διήγημα εἶναι πιστὴ ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸ κείμενο. Ἔτσι διατηρήσαμε καὶ τὴν ὀρθογραφία, ποὺ σήμερα δὲν στέκει. Τὸ ἔφκολα, τὸ λέφκη. Δυὸ «πιστὲς μόνο ἀντιγραφὲς» δὲν μπορέσαμε νὰ κάμωμε. Ὁ Ψυχάρης ποὺ γράφει τὸ εὔκολο ἔφκολο καὶ τὸ αὐτὰ ἀφτὰ καὶ τὸ ἀγόρι ἀγώρι διατηρεῖ τὴν ὑποτακτικὴ καὶ μάλιστα βάζει καὶ τὴν ὑπογεγραμμένη. Καὶ ἀκόμα κοτσάρει δασεία πάνω στὸ ρ ὅταν εἶναι στὴν ἀρχὴ τῆς λέξεως καὶ ψιλὴ καὶ δασεία στὰ δύο ρ ποὺ εἶναι τὸ ἕνα κατόπι στὸ ἄλλο. Γιὰ λόγους τεχνικοὺς δὲν βάζουμε οὔτε δασεῖες ἢ ψιλὲς στὰ ρ οὔτε ὑπογεγραμμένη στὶς ὑποτακτικές. Κατὰ τὰ ἄλλα γλωσσικὰ καὶ ὀρθογραφικὰ τὸ διήγημα εἶναι πιστὴ ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸ πρωτότυπο.

— Ἐγὼ λέω νὰ τραβήξουμε ἀπὸ ἐδῶ ἴσια ὡς τὴν τρύπα.

— Καλέ, δὲν βαριέσαι! Γιὰ νὰ μᾶς πιάσουνε ἀμέσως;

— Ἀμὲ πῶς νὰ πάμε;

— Πολὺ ἔφκολα. Ξεκινοῦμε ἀπὸ τὴ λέφκη ὅπου εἴμαστε, πετοῦμε στὴ βελανιδιὰ δίπλα, ἔπειτα στὴ συκιὰ παρέκει καὶ τότες στὴν πρώτη τρύπα...

— Ποιὰ πρώτη;

— Τούτη δὰ ποὺ εἶναι κατάντικρύ μας!

— Μὰ ἐκεῖ δὲν ἔχει τίποτα.

— Δὲν πειράζει. Ἀκολουθῶντας τὴν κορνίζα τῆς πέτρινης φωλιᾶς του, περπατητά, φτάνουμε στὴν τρύπα γραμμή.

— Γιατί νὰ μὴ βρεθοῦμε γραμμὴ ἀπὸ δῶ;

— Τί θηλυκὸ αἰώνιο ποὺ εἶσαι; Τί ἀστόχαστη πάντα!

— Τὄκαμα μιὰ φορὰ καὶ τίποτα δὲν ἔπαθα.

— Κι ὅμως ἄξιζε νὰ πάθης.

— Δὲ σὲ καταλαβαίνω.

— Ἐγὼ νόμιζα τουλάχιστο πὼς τὴ γεωμετρία σου τὴν ξέρεις, ἀφοῦ λένε κιόλας πὼς τὰ κινήματά μας ὅλα εἶναι γεωμετρικά.

— Καὶ τί μ' ἀφτό;

— Δὲν τὸ συλλογίστηκες πὼς ἀπὸ δῶ στὴν πρώτη τρύπα κι' ἀπὸ τὴν πρώτη στὴ δική του, γράφουμε ὀρθογώνιο σωστό;

— Καὶ τί κερδίζουμε ποὺ ὀρθογωνιάζουμε;

— Κερδίζουμε μπουνταλού μου, ποὺ ἀγάλια γάλια ζυγώνουμε, κατασκοπέβοντας, καὶ δὲν μᾶς παίρνει τὸ μάτι τοῦ θεριοῦ.

— Ἔλα δὰ καὶ σύ! Δὲν χαθήκαμε ἅ μᾶς διῇ τὸ θεριουδάκι. Τὸ κακό μας δὲ γυρέβει μὲ τόσες μπιφτέκες ποὺ μᾶς ἑτοιμάζει κάθε πρωΐ.

— Ἔτσι σοῦ φαίνεται σένα. Μὰ φρονιμώτερα θὰ πράξης νὰ μείνης σπίτι καὶ νὰ καθήσης στάβγά σου, παρὰ νὰ τρέξης στὴ φωλιά τους, ἐπειδὴ τὰ θεριὰ τῆς ράτσας ἐκείνης, ἄλλο σκοπὸ δὲν ἔχουνε καὶ κάτεχέ το, παρὰ νὰ πιάσουνε τάθρωπάκια σὰν καὶ μᾶς, εἴτε μὲ μπιφτέκες εἴτε μὲ λογῆς λογῆς μαραφέτια.

Οἱ μπιφτέκες ποὺ ἔλεγε ὁ φίλος ἤτανε ψίχουλα ψωμὶ παράθυρα εἴτανε οἱ τρῦπες, ἡ φωλιὰ σπίτι, τὸ σπίτι φωλιά, τὸ θεριὸ ἕνα νόστιμο ἥσυχο παιδάκι καὶ τάθρωπάκια οἱ σπουργίτες, ποὺ στὴν ἀντίληψή τους περνούσανε γι ἀθρῶποι, καθὼς κι' ἐμεῖς στὴ δική μας.

Οἱ δυὸ σπουργίτες ποὺ διαλογούσανε ὅπως ἀναφέραμε πιστὰ πιστὰ τὴν κουβέντα τους, ἀποτελούσανε ταίρι γλυκὸ καὶ χαριτωμένο μὰ καὶ ταίρι ποὺ εἶχε περίφημη ὄρεξη, γιατὶ δὲν φαντάζεται κανένας τὶ δὲν χωρεῖ καὶ τὶ φαγὶ δὲν παίρνει τὸ ἐλάχιστο ἑνὸς σπουργίτη στομαχάκι. Τὸ παιδὶ τοὺς σερβίριζε κάθε μέρα μιὰ θροφὴ ποὺ τὰ τρέλαινε τὰ σπουργιτάκια μας, τὸν κὺρ σπουργίτη καὶ τὴν κερὰ σπουργίταινα, τοὺς ἔδινε ψωμί, τοὺς ἔδινε κάποτες καὶ λιανοκομμένα μπισκοττάκια, ποὺ εἶναι σωστὸς μεζές. Φρόντιζε τὸ καημένο νὰ τοὺς βάλη καὶ λίγο νερὸ δίπλα σ' ἕνα πιατάκι. Ἀμέ; Τὶ ἀγαθώτερη δουλειὰ γιὰ τὶς διακοπές. Τὸ παινεμένο μας τὸ παιδί, ἕνα δεκατεσσάρω χρονῶ ἀγωράκι, διάβασε προκομμένα ὅλο τὸ χειμῶνα. Τώρα μὲ τὴ φαμελιά του, βρισκότανε στὴν ἐξοχὴ κοντὰ στὴ θάλασσα.

Ἐπειδὴ τεμπέλικο δὲν ἤτανε διόλου, εἶχε καὶ τὸ γραφεῖο του, ἀπάνω ἀψηλά, στὸ δέφτερο καὶ στερνὸ πάτωμα, μ' ἕνα παραθυράκι ποὺ μπροστά του περνοῦσε ὁ νεροσύρτης, ὅπου δηλαδὴ πέφτανε τὰ βροχονέρια καὶ κατόπι κατρακυλούσανε κάτω, ἀπὸ τὸ σουληνάρι τοῦ ὑδραγωγείου γιὰ νὰ μὴ μαζώνουνται στὴ στέγη καὶ γίνεται κάθε τόσο πλημμύρα ὁ μπαξές. Μὲ τὴ στέγνα, ξερὸς ἐννοεῖται ὁ νεροσύρτης, καὶ κεῖ μέσα τοὺς νοικοκέρεβε τὸ τραπέζι τους τὸ παιδί μας. Ὁ πόθος του, ἡ λαχτάρα του, νὰ τοὺς δείξη ἔτσι τὴν ἀγάπη του, ποὺ μακάρι νὰ μποροῦσε νὰ τοὺς τὴν πῆ, μὲ τὰ λόγια. Ἔχανε τὸ νού του γιὰ τὰ πουλιά. Νά, θὰ ἤθελε νάρθοῦνε ξέθαρρα νὰ καθήσουνε σ' ἕνα του δάκτυλο, νὰ τοῦ τσιμπήσουνε ἀπὸ τὸ χέρι μιὰ βουκίτσα, νὰ τὸν κοιτάζουνε, νὰ τὰ κοιτάζη, νὰ τὰ χαδέβη, ἄχ! μιὰ σταλιὰ σταλίτσα, τρυφερὰ τρυφερά, νὰ καταλάβουνε πιὰ πῶς φόβος κανένας μαζί του δὲν ὑπάρχει. Ἀφτὰ ὅμως, εἴδαμε πὼς φοβοῦνται, κι' ὅπως τυχαίνει συχνὰ στἀνθρώπινα, ὅπως τυχαίνει καὶ στὰ ζώϊνα, ἕνα πικρὸ παρανόημα χώριζε πλάσματα ποὺ ζοῦνε πλάγι, πλάγι, κι' ὡστόσο νὰ σμίξουνε δὲν μποροῦνε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΨΥΧΑΡΗΣ

Ὁ Γιάννης Ψυχάρης εἶναι ἀπὸ τὶς φυσιογνωμίες ἐκεῖνες, τὶς μεγάλες φυσιογνωμίες, ποὺ συγκέντρωσαν πολλοὺς φίλους ἀλλὰ καὶ πολλοὺς φανατικοὺς ἐχθρούς. Κανένας δὲν ἔμεινε ἀπέναντι του οὐδέτερος. Ἦταν ὁ ἐπαναστάτης πάνω στὸ γλωσσικὸ ζήτημα, κι' αὐτός, πραγματικὰ ἔδωσε τὴν ἀποφασιστικὴ μάχη γιὰ τὴ νίκη τῆς δημοτικῆς γλώσσας καὶ τὴν σημερινή της ἐξέλιξη. Εἶναι ἀναμφισβήτητο πὼς ἡ ἐμφάνιση τοῦ Ψυχάρη μὲ τὸ «Ταξίδι» ἀποτελοῦσε σταθμὸ στὴν ἱστορία τοῦ γλωσσικοῦ μας ζητήματος. Φυσικὰ ὑπῆρξαν οἱ Πρόδρομοι τοῦ Ψυχάρη. Ἡ ἑπτανησιακὴ Σχολή, ὅπως τὴ λέμε, ἔδωσε τοὺς πρωτοπόρους τοῦ δημοτικισμοῦ, καὶ ἡ ἐπίδραση της στὴν ἐπικράτηση καὶ διαμόρφωση τῆς ἐθνικῆς γλώσσας δὲν ἀμφισβητεῖται σήμερα ἀπὸ κανένα. Ὁ Σολωμός, ὁ Τυπάλδος, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Λασκαράτος εἶναι οἱ προψυχαρικοὶ πρωτοπόροι τοῦ δημοτικισμοῦ. Ὁ Ψυχάρης ὅμως εἶναι ὁ ἐπαναστάτης. Αὐτὸς ποὺ δίνει νόημα καὶ οὐσία στὸ γλωσσικὸ ἀγῶνα...

Ὁ Γιάννης ὁ Ψυχάρης γεννήθηκε στὴν Ὀδησσὸ στὰ 1854 καὶ πέθανε στὸ Παρίσι στὰ 1929. Καταγόταν ἀπὸ τὴν Χίο, μὰ ἔζησε τὰ παιδικά του χρόνια στὴ Πόλη ποὺ τὴν ἀγαποῦσε καὶ τὴν θυμόταν πάντα μὲ νοσταλγία.

Παιδὶ ἀκόμα 15 χρονῶν πῆγε στὴ Γαλλία γιὰ νὰ σπουδάση, καὶ ὅταν τελείωσε τὶς σπουδές του διορίστηκε καθηγητὴς τῆς νεοελληνικῆς στὴν Παρισινὴ Σχολὴ Ἀνωτέρων Σπουδῶν. Ἀργότερα. στὰ 1904 διωρίστηκε καθηγητὴς τοῦ ἰδίου μαθήματος στὴ σχολὴ τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης.

Πιστεύεται πὼς ὁ Ψυχάρης ἔδωσε συστηματικώτερη καὶ γενικώτερα ἐπιστημονικώτερη μορφὴ στὶς γλωσσικὲς ἰδέες τοῦ Βηλαρᾶ καὶ τοῦ Σολωμοῦ καὶ ὅλων ἐκείνων τῶν δημοτικιστῶν τῆς ἐπαναστατικῆς καὶ μετεπαναστατικῆς περιόδου.

Τὸ σύνθημα τῆς γλωσσικῆς ἐπανάστασης ὁ Ψυχάρης τὸ ἔδωσε μὲ τὸ περίφημο μυθιστόρημα του τὸ «Ταξίδι μου» ποὺ βγῆκε γιὰ πρώτη φορὰ στὰ 1888. «Δὲν ἔβαλα — γράφει ὁ Ψυχάρης γιὰ τὸ «Ταξίδι μου» μιὰ λέξη, μιὰ συλλαβὴ στὸ βιβλίο μου, χωρὶς νὰ τὸ συλλογιστῶ πρὶν ὧρες, μπορῶ νὰ πῶ μάλιστα χρόνια, ἀφοῦ κάθε χειμῶνα στὰ δημόσια μαθήματα ποὺ δίνω τῆς γλώσσας τὴν ἱστορία μελετῶ. Δική μου γλώσσα δὲν ἔχω καὶ δὲν ἔφτειασα γλώσσα ἀφοῦ πλάστης δὲν εἶμαι. Γράφω στὴν κοινὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ. Ὅταν ἡ δημοτικὴ γλώσσα δὲν ἔχει μιὰ λέξη ποὺ μᾶς χρειάζεται παίρνω τὴ λέξη ἀπὸ τὴν ἀρχαία, καὶ προσπαθῶ ὅσο εἶναι δυνατὸ νὰ τὴν ταιριάξω μὲ τὴ γραμματικὴ τοῦ λαοῦ. Ἔτσι κάμανε ὅλα τὰ Ἔθνη. Ἔτσι θὰ κάμουμε κι' ἐμεῖς. Μοῦ φαίνεται πὼς πρώτη φορὰ σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο γράφηκε μὲ κάποια σειρὰ κι' ἔνστικτα ἡ γλώσσα τοῦ λαοῦ. Προσπάθησα νὰ τὴ γράψω κανονική, νὰ φυλάξω τοὺς νόμους, νὰ προσέξω στὴ φωνολογία, στὴ μορφολογία, στὸ τυπικὸ καὶ στὴ σύνταξη τῆς δημοτικῆς».

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ὁ Ψυχάρης ἀντιμετώπισε καὶ ἄδικες, ἀλλὰ καὶ δίκαιες πολλὲς φορὲς ἐπικρίσεις. Ὁ Ἔσσελινγκ Ὀλλανδὸς καθηγητὴς τῆς βυζαντινῆς καὶ νεοελληνικῆς φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Λέϋντεν ἔγραψε πὼς ὁ Ψυχάρης πιστεύει πὼς ἡ γλωσσολογία ἀνήκει στὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες καὶ πὼς ὑπόκειται σὲ γλωσσικοὺς νόμους ποὺ δὲν ἐπιδέχονται ἐξαιρέσεις καὶ ὑποτιμᾶ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως στὴν ἀνάπτυξη τῶν γλωσσῶν.

Τὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὁ τύπος ξεσηκώθηκαν καὶ χτύπησαν τὸ ψυχαρικὸ κίνημα. Μὰ οἱ πρῶτοι ὀπαδοὶ βρέθηκαν φανατικοὶ δίπλα στὸν Ψυχάρη. Ὁ Ἐμμ. Ροΐδης, ὁ Ἀλ. Πάλλης, ὁ Ἀργύρης Ἐφταλιώτης εἶναι οἱ πρῶτοι ψυχαρικοί. Ἔπειτα ἀπὸ ὀλιγόχρονους δισταγμοὺς προσχωροῦν στὸ ψυχαρικὸ κίνημα ὁ Παλαμᾶς, ὁ Καρκαβίτσας κι' ὁ Βλαχογιάννης.

Ἕνα μικρὸ κατάλογο τῶν κυριωτέρων ἔργων τοῦ Ψυχάρη θὰ δώσουμε στὸ ἄλλο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ.

Τάγώρι προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ τοὺς φανερώση τὴν καρδιά του ἐνῶ τὰ πουλάκια μας δείχνανε κάμποση δυσπιστία, ὅσο ἥμερα ὅταν τἄβλεπε, ὅσο ἀκίνητα κι' ἂν πάσκιζε νὰ κάμη τὰ παραμικρά του τὰ κινήματα.

Περίεργο ποὺ ἡ κερὰ σπουργίταινα ἔμοιαζε σὰ νάχη περσότερη ἐμπιστοσύνη. Πῶς σᾶς φαίνεται, λέτε ποτὲς ὁ κόσμος, τὴν ἠθική του, τὴν ψυχική του τὴν ἕνωση, νὰ τὴ χρωστήση τῆς γυναίκας, ποὺ εἶναι καλή, ἀφοῦ εἶναι μάνα; Βέβαιο πὼς ἡ δημιουργία κἄπως σκοῦρα τὰ βόλεψε τὰ πράματα ἢ πιὸ σωστά, δὲν τὰ βόλεψε διόλου, ἐπειδὴ τὰ δημιουργημένα της, συνενόηση καμιὰ δὲν ἔχουνε ἀναμεταξύ τους, κι' ὄχι μόνο δὲν καταλαβαίνανε τὸ ἕνα τὴ γλώσσα τοῦ ἀλλουνοῦ, τοῦ ἀλλουνοῦ τὸ μυαλὸ ἀπὸ σόϊ σὲ σόϊ, μὰ κι' ἀπὸ ἄτομο σὲ ἄτομο ἄπειρες φορὲς τοῦ ἴδιου σογιοῦ. Ἡ γυναίκα μὲ τὴν καρδιά της μπορεῖ πολλὰ νὰ καταφέρη, ἂς εἶναι καὶ σπουργίταινα. Ἡ δική μας ἔμοιαζε τόντις νὰ εἶναι μὲ τὸ μέρος τοῦ παιδιοῦ, νὰ προστατέβη τὸ θεριουδάκι, ὅπως τὤνόμαζε. Ἀφτὸ φάνηκε ἀπὸ κάποιο περιστατικὸ ποὺ ἀκολούθησε μιὰ μέρα καὶ ποὺ εἴτανε πὲς μοιρόγραφτο νἀκολουθήση. Τὸ παιδὶ πρόσεχε μήπως ξεπροβάλη ἄξαφνα καμιὰ γάτα στὸ ποστατικό. Τὶς ἔδιωχνε ἀλύπητα ὅλες ἀπὸ μακριὰ μακριά, φτάνει στὸν ἴσκιο τους νἀγνάντεβε στὴ στράτα.

Νά σου ὅμως ἕνα βράδι ποὺ μιὰ δούλα τοῦ σπιτιοῦ, καλεσμένη σὲ γάμο φιληνάδας, πάει ἕνα χιλιόμετρο ἑνάμισι ἀπόσταση στὸ χωριό, γυρίζει νύχτα, καὶ διές! ἀπαρατήρητα μιὰ γάτα, ποὺ χάθηκε ἢ ποὺ ἔτσι τὴν παράσυρε ἡ φαντασία της ὄξω ἀπὸ τὰ λιμέρια της, δὲν ξεκόλλησε ἀπὸ τὸ δουλικό, καὶ τὸ πρωῒ σεργιάνιζε ἥσυχα ἥσυχα στὸν μπαξὲ μὲ τὸ κέφι της, στρώθηκε στὸ λιβαδάκι τὸ ξεστρογγυλωτό, τσίμπησε δυὸ τρία πράσινα χόρτα, ποὺ εἶναι πολὺ ὠφέλιμα στὴν ὑγεία της, τραβήχτηκε ἀγάλια γάλια πίσω ἀπὸ ἕνα χαμόδεντρο, ἀφοῦ σήκωσε πρῶτα τὸ μούτσουνό της στὸν ἀέρα, καὶ τώρα γλυφότανε ἡ μαργιόλα, κοιτάζοντας τὴ γνωστή μας τὴ λέφκη, ἀπ' ὅπου συνηθίζανε νὰ ξεκινοῦνε τὰ δυὸ πουλάκια.

Γιὰ καλή τους τύχη, κοίταξε ἀπὸ τὴν τρύπα του, ποὺ λέγανε, καὶ τὸ παιδί μας. Μαργιόλικο καὶ τοῦ λόγου του. Ἀμὲ ποιὸ παιδάκι δὲν εἶναι; Πετάχτηκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του κάτω στὸν μπαξέ, βρῆκε ἄλλο χαμόδεντρο στὴν ἀντίθετη μεριὰ καὶ πρόσμενε. Δὲν ἄργησε. Ξέγνοιαστα κατεβαίνει ὁ σπουργίτης μας στὸ λιβαδάκι, περπατᾶ πηδηχτά, κουνεῖ τὸ κεφαλάκι του, καμαρώνει, χαζέβει, ἐνῶ ἡ γάτα, προχωρώντας σιγὰ σιγὰ τὰ μπροστινά της πόδια, σέρνεται σέρνεται ὁλό-

(Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 410)

Εἶδε τὴ γάτα, ποὺ μὲ τὴ βέργα τὴν κυνηγᾶ ὄξω κι' ὄξω τὸ παλληκαράκι μας.

Στὴν ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ τῶν ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

Μόλις εἶχα κλείσει τὰ ἕντεκα καὶ ἡ μητέρα μου, ἐνθουσιασμένη γιὰ τὸν προβιβασμό μου μὲ ἄριστα στὸ σχολεῖο, μ' ἔγραψε στὴν ὁμάδα τῶν προσκόπων τῆς συνοικίας μας, ποὺ ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι μᾶς ὑποσχόταν μιὰ μεγάλη ἐκδρομή.

Νὰ γίνω πρόσκοπος! Αὐτὸ ἦταν τ' ὄνειρο, τὸ πρῶτο παιδικό μου ὄνειρο ποὺ μ' ἔκανε νὰ μείνω ἄγρυπνος κάμποσες νύχτες. Δὲν ἦταν ὅμως καὶ τόσο εὔκολο νὰ γίνης πρόσκοπος. Χρειάζονταν ἐξετάσεις, νὰ μάθω ἀπ' ἔξω τὸ «Ἐγκόλπιον τοῦ Ἕλληνος προσκόπου», τὸν προσκοπικὸν ὅρκο κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα. Αὐτὰ ὅμως γιὰ μένα δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ στὴν ἱκανοποίηση ποὺ θὰ αἰσθανόμουν σὰν θὰ περνοῦσα ντυμένος μὲ τὴ στολὴ ἀπὸ τὴ γειτονιά μου καὶ θὰ μὲ κοίταζαν οἱ φίλοι μου μὲ βλέμματα γεμᾶτα θαυμασμό.

Ὅλα πῆγαν μιὰ χαρά. Κι' ἕνα ὄμορφο πρωΐ, φόρεσα τὴ στολή μου, πῆρα στὸ χέρι τὸν κοντὸ (ποὺ ἦταν δυὸ φορὲς σὰν τὸ μπόϊ μου) καὶ ξεκίνησα γιὰ τὰ γραφεῖα τῆς ὁμάδας μου. Περπατοῦσα μὲ βῆμα στρατιωτικό, καμαρωτὸς σὰν κόκορας καὶ μὲ τὸ μέτωπο ψηλά. Διάβασα πάνω στὸν ἀσβεστωμένο τοῖχο τῆς αὐλῆς, τὶς καρφωμένες εἰδοποιήσεις καὶ τὴν «Ἡμερησία Διάταξη». Σὲ πέντε ἡμέρες, ἡ ὁμάδα μας θὰ ξεκινοῦσε γιὰ τὴν κατασκήνωση. Οἱ «συμμετέχοντες» ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι «μὲ πλήρη ἐξάρτυσιν».

Σὲ λίγο, ὁ ὑπαρχηγός, μὲ σύστησε στοὺς συναδέλφους μου καὶ μοῦ θύμισε μὲ λίγα λόγια τὰ καθήκοντά μου. Τί εὐτυχία αἰσθάνθηκα τὴ στιγμὴ ποὺ μοὔσφιγγε τὸ χέρι. Μοῦ φαινόταν πὼς ἤμουν ὄχι πιὰ παιδί, ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτερος, σὰν τὸν στρατιώτη ποὺ τὸν ἐνθαρρύνει ὁ ἀξιωματικὸς προτοῦ τὸν στείλη στὴ μάχη.

⁂

Τὴν παραμονὴ τῆς μεγάλης μέρας, στὸ σπίτι εἴμαστε ὅλο προετοιμασίες. Τὴ νύχτα δὲν ἔκλεισα μάτι καὶ τὸ πρῶτο λάλημα τοῦ κόκορα μὲ βρῆκε ὀρθό, ντυμένο «μὲ πλήρη ἐξάρτησιν», δηλαδὴ φορτωμένον σὰ... μεταγωγικὸ μουλάρι. Ἡ μητέρα μου ἐπέμενε νὰ πάρω μαζί μου φανέλλες καὶ τὸν μανδύα μου, ἐγὼ ὅμως δὲν μποροῦσα νὰ σηκώσω τίποτα περισσότερο. Τὸ φορτίο ποὺ εἶχα στὴν πλάτη μου μ' ἔκανε νὰ φαίνωμαι σὰν καμπούρης καὶ περπατοῦσα ἀκουμπισμένος γερὰ στὸν κοντὸ γιὰ νὰ κρατῶ τὴν ἰσορροπία μου.

Ξεκινήσαμε στὶς ἑπτὰ γιὰ νὰ πάρωμε τὸ τραῖνο τῶν ἑπτάμιση. Εἴμαστε καμμιὰ εἰκοσαριὰ πρόσκοποι, τρεῖς ὑπενωμοτάρχες, δυὸ ἐνωμοτάρχες, κι' ὁ ὑπαρχηγός. Στριμωχτήκαμε ὅλοι σ' ἕνα βαγόνι καὶ τὸ τραῖνο ξεκίνησε.

Στὸ δρόμο ὁ Κώστας, ὁ μάγερας τῆς ὁμάδας, μᾶς διασκέδασε μὲ ἔξυπνα ἀνέκδοτα, ποὺ αὐτὸς εἶχε τὸ μονοπώλιό τους.

Χωρὶς καθόλου νὰ καταλάβωμε πῶς πέρασε ἡ ὥρα, φθάσαμε σὲ μιὰ πεδιάδα καὶ κατασκηνώσαμε μπροστὰ σ' ἕνα δασάκι. Ὕστερα, ἐνῶ ὁ Κώστας ἑτοίμαζε τὸ συσσίτιο, σκορπίσαμε γύρω γι' ἀναγνώριση τοῦ ἐδάφους. Ἐγὼ τὸν εἶχα πάρει στὰ σοβαρὰ τὸ ρόλο τοῦ... Μικροῦ Ροβινσῶνα. Καὶ μπῆκα ὁλομόναχος στὸ δασάκι, ὁπλισμένος μ' ἕναν προσκοπικὸ σουγιὰ καὶ μιὰ σφυρίχτρα πυξίδα. Ἀκολούθησα ἕνα μονοπάτι κι' ἔφτασα, ὕστερα ἀπὸ περιπλάνηση μιᾶς ὥρας, σ' ἕνα βουναλάκι φυτεμένο πεῦκα. Κάθησα πάνω σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα, στὴ σκιά, γιὰ νὰ ξεκουραστῶ καὶ νὰ θαυμάσω τὸ τοπίο. Σὲ λίγο, ἐκεῖ ποὺ μὲ εἶχε μισοπαρμένο ὁ ὕπνος, μοῦ φάνηκε σὰν ν' ἄκουσα κάποιον ἐλαφρὸ θόρυβο, κάτι σὰν περπάτημα. Ἄνοιξα τὰ μάτια μου. Στὴν ἀρχὴ δὲν διέκρινα τίποτα· κοιτάζοντας ὅμως χάμω, εἶδα μιὰ μεγάλη κιτρινοπράσινη χελῶνα. Σερνόταν σιγὰ - σιγὰ κουνώντας τὸ κεφαλάκι της δεξιὰ κι' ἀριστερά. Σηκώθηκα καὶ τὴν πλησίασα. Ἐκείνη, μόλις μὲ εἶδε, τράβηξε μέσα χέρια, πόδια καὶ κεφάλι κι' ἔμεινε ἀκίνητη. Εἶχα διαβάσει σ' ἕνα μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βέρν, πὼς μιὰ χελῶνα, ὅταν ἀναποδογυριστῆ, δὲν μπορεῖ νὰ φύγη. Χωρὶς νὰ χάσω καιρό, τὴν ἀναποδογύρισα κι' ἔφυγα. Στὴν ἐπιστροφὴ ἔφαγα μὲ πολλὴ ὄρεξη καὶ τὸ ἀπόγευμα διηγήθηκα στὸν Κώστα τὴν ἱστορία τῆς χελώνας. Ἐκεῖνος συνεννοήθηκε μὲ τὸ Σπῦρο τὸν τηλεγραφητὴ τῆς ὁμάδας νὰ πᾶνε νὰ τὴ φέρουν μαζί, γιατὶ ἦταν πολὺ βαρειά. Στὸ ἀναμεταξὺ θἄμενα ἐγὼ στὴν κουζίνα, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο.

Ἐπειδὴ ἀργοῦσαν πολύ, ἀναγκάστηκα νὰ κάνω τὸν μάγερα. Ἄναψα φωτιὰ κι' ἔβαλα νὰ βράση ρύζι — γιατὶ ὁ Κώστας μοῦ εἶχε πῆ πὼς θὰ μαγείρευε πιλάφι γιὰ τὸ βράδυ.

Στὸ ἡλιοβασίλεμα, ἀφοῦ κατέβασα τὴ σημαία, καθήσαμε νὰ φᾶμε. Μὲ τί περηφάνεια τοὺς σερβίρισα τὸ πιλάφι ποὺ εἶχα φτιάξει μόνος μου! Σίγουρα, θἄδινα ἐξετάσεις γιὰ νὰ ἐπιτύχω καὶ τὸ πτυχίο τοῦ μάγερα.

Μοῦ φαίνεται ἀκόμη πὼς βλέπω τὰ ξυνισμένα μοῦτρα τῶν συναδέλφων μου, στὴν πρώτη πηρουνιά. Καὶ ρετσινόλαδο νὰ τοὺς εἶχα ποτίσει, δὲ θἄκαναν ἔτσι!

— Κόλλα εἶν' αὐτὸ ἢ πιλάφι; διαμαρτυρήθηκε πρῶτος ὁ Ἄλκης, γιὰ νὰ μὴ χάση τὴν εὐκαιρία.

— Οὔτε γιὰ κατάπλασμα δὲν κάνει! πετάχτηκε ὁ Μίμης, ποὺ τίποτε δὲν τὸν εὐχαριστοῦσε.

Φαίνεται πὼς εἶχα ξεχάσει νὰ ρίξω βούτυρο στὸ ρύζι, κι' ἔτσι τοὺς εἶχα σερβίρει... λαπά. Ἡ ἀποτυχία μου αὐτὴ μ' ἔκανε νὰ χάσω λιγάκι τὸ θάρρος μου. Σὰν γύρισαν ὅμως ὁ Κώστας μὲ τὸ Σπῦρο, κουβαλώντας τὴ χελώνα, τὰ ξέχασα ὅλα γιὰ ν' ἀφοσιωθῶ σ' αὐτή. Τῆς ἔβαλα ἕνα πιατάκι ρύζι ποὺ τὄφαγε μὲ πολλὴ ὄρεξη, δίχως νὰ γκρινιάση σὰν τοὺς ἄλλους. Τὴ νύχτα κοιμήθηκα τυλιγμένος στὴν κουβέρτα μου καὶ τὸ πρωΐ ξύπνησα μὲ πολὺ διάθεση.

Γύρω στὴν πεδιάδα εἶχαν κατασκηνώσει κι' ἄλλες τρεῖς - τέσσερες ὁμάδες. Ὁ ὑπαρχηγός μας πῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς ἄλλους ὑπαρχηγούς, κι' αὐτοὶ πάλι ἦρθαν τ' ἀπόγευμα ν' ἀνταποδώσουν τὴν ἐπίσκεψη.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἤμουν φρουρὸς ἀπ' τὶς ἐννιὰ ὡς τὰ μεσάνυχτα καὶ κοιμήθηκα ἀπὸ νωρὶς γιὰ νὰ μὴ νυστάζω τὴν ὥρα τῆς ὑπηρεσίας μου. Ὁ ὑπενωμοτάρχης τῆς φρουρᾶς μοὔδωσε ἕνα «φλωμπὲρ» γεμᾶτο σκάγια, γιατὶ μόνο στοὺς μεγάλους ἔδιναν γκράδες. Καμάρωνα πολὺ μὲ τὸ μικρό μου ὅπλο καὶ φανταζόμουν πὼς μοῦ εἶχαν ἐμπιστευθῆ τὴν ἀσφάλεια ὅλης τῆς οἰκουμένης!

Ἡ νύχτα ἦταν πολὺ σκοτεινή. Οὔτε ἴχνος φεγγαριοῦ. Ἔκανε καὶ κρύο — γιατὶ νὰ μὴν ἀκούσω τὴ μητέρα μου ποὺ μοὔλεγε νὰ πάρω τὸ μανδύα; Περπατοῦσα χτυπώντας δυνατὰ τὰ πόδια μου στὸ χῶμα γιὰ νὰ ζεσταθῶ. Γύρω κανένας θόρυβος δὲν ἀκουγόταν. Μονάχα τὸ μονότονο τρίξιμο τῶν τριζονιῶν. Πόσο ποθοῦσα ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ ζεστό μου κρεββατάκι. Ἄξαφνα, μοῦ φάνηκε πὼς κουνήθηκαν τὰ χαμόκλαδα στὰ δεξιά. Ἔρριξα ἕνα φοβισμένο βλέμμα. Ὁ θόρυβος κι' ἡ κίνηση ἐπαναλήφτηκαν. Δὲν εἶχα γελαστῆ. Γύρισα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ στόμιο τοῦ τουφεκιοῦ μου καὶ μὲ τὸ δάχτυλο στὴ σκανδάλη, φώναξα :

— Τὶς εἶ.

Καμμιὰ ἀπάντηση. Ἐπανέλαβα δυὸ φορὲς τὴν ἐρώτηση, ἔπειτα ἄνοιξα τὸ στόμα μου κι' ἐπίεσα τὴ σκανδάλη. Ἀκούστηκε ἕνα «σάκ» κι' ὁ θόρυβος σταμάτησε. Στὸ μεταξὺ μαζεύτηκαν κι' οἱ ἄλλοι φρουροί, κι' ἦρθε ὁ ὑπενωμοτάρχης τῆς ὑπηρεσίας μ' ἕνα φανάρι. Ψάξαμε στὰ χαμόκλαδα καὶ ξετρυπώσαμε δυὸ σκαντζόχοιρους. Τὸν ἕνα τὸν εἶχαν βρῆ τὰ σκάγια στὸ πρόσωπο καὶ δὲν ἔδινε σημεῖο ζωῆς· ὁ ἄλλος εἶχε κοκκαλώσει ἀπ' τὸ φόβο του σὰν εἶδε τὸ σύντροφό του νὰ στέκη σὰν κεραυνόπληκτος.

Δέχτηκα συγχαρητήρια ἀπ' ὅλους — γιατὶ ὅπως ἦταν σκαντζόχοιροι μποροῦσαν, λέει, νἆταν κι' «ἐχθροί». Σὰν τέλειωσε ἡ βάρδια μου κι' ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ, ὀνειρεύτηκα ἕνα σωρὸ κατορθώματα : Κυνήγια τίγρεων καὶ λιονταριῶν, μάχες μὲ ἀγρίους, παρασημοφορίες καὶ προβιβασμύς.

Στὸ «ἐγερτήριο» ἤμουν ἕτοιμος γιὰ καινούργιες περιπέτειες. Κοντὰ στὸ μεσημέρι, διοργανώσαμε μιὰ ψευτομάχη, γιὰ νὰ ἐξοικιωθοῦμε μὲ τὴ στρατηγικὴ ἐπιστήμη, μ' ἐγκαταστάσεις τηλεφώνου καὶ τηλεγράφου, ὀχυρώσεις, ἀναγνωρίσεις, συλλήψεις αἰχμαλώτων κι' ὅτι μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε. Τὸ μεσημέρι φάγαμε μὲ πολλὴ ὄρεξη τὸ φαγητὸ ποὺ μᾶς εἶχε μαγειρέψει ὁ Κώστας καὶ ἦταν κατὰ τὴν συνήθειά του ἀνάλατο.

Τὶς τρεῖς μέρες ποὺ ἀκολούθησαν, τίποτα δὲν ἦρθε νὰ διασκεδάση τὴ μονοτονία τῆς ζωῆς μας. Τὸ βράδυ ὅμως τῆς τετάρτης νὰ τί σοφίστηκε ὁ Ἄλκης εἰς βάρος τοῦ Γιώργου, τοῦ πιὸ φοβιτσιάρη μὰ καὶ πιὸ ἐγωϊστῆ ἀπ' ὅλους : Ἔκοψε ἀπὸ νωρὶς ἕνα πευκάκι στὸ δασάκι καὶ τὸ κουβάλησε μόλις νύχτωσε ὡς τὴν κατασκήνωση, σ' ἕνα μέρος ὅπου θἄμενε φρουρὸς ὁ Γιώργης. Τὄδεσε μ' ἕνα σκοινὶ καὶ τὴν ἄλλη ἄκρη του τὴν πῆρε μαζί του, στὸ ἀντίσκηνο ὅπου κοιμόμαστε οἱ δυό. Ὁ Γιώργης ἦταν τόσο φοβιτσιάρης ποὺ στὰ σκοτεινὰ στεκόταν πάντα μὲ κλειστὰ τὰ μάτια. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ μάλιστα, δὲν περπατοῦσε στὴ βάρδια του, ἀλλὰ ἔμενε ἀκίνητος, γιατὶ εἶχε δῆ κάτι ὄνειρα κι' ἔτρεμε ἀπὸ μέσα του. Σὲ λίγο ὁ Ἄλκης, ἀπ' τὸ ἀντίσκηνο, ἄρχισε νὰ τραβᾶ σιγὰ - σιγὰ τὸ σκοινί· τὸ πευκάκι ἄλλαξε θέση, κι' Γιώργης, ποὺ στὸ μεταξὺ εἶχε μισανοίξει τὰ μάτια του, εἶδε κάτι νὰ σέρνεται χάμω, ζῶο ἢ ἄνθρωπο, ἕτοιμο νὰ ὁρμήση ἀπάνω του! Στὴν τρομάρα του, ποῦ νὰ σκεφτῆ νὰ χρησιμοποιήση τὸ ὅπλο του! Ἔκανε νὰ μπήξη τὴ φωνή, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ βγάλη μιλιά! Τὰ μέλη του εἶχαν παραλύση καὶ ὁ δυστυχισμένος ξανάκλεισε τὰ βλέφαρά του περιμένοντας τὸ... θάνατο!

Ὁ Ἄλκης εἶχε τραβήξει τὸ πευκάκι ὡς τὸ ἀντίσκηνο καὶ τὄκρυψε. Τὸ πρωΐ ὁ Γιώργης, μισοπεθαμένος ἀπ' τὸ φόβο του μᾶς διηγήθηκε πὼς εἶχε δῆ τὴ νύχτα ἕνα «πελώριο ζῶο» νὰ τριγυρνᾶ γύρω ἀπὸ τὴν κατασκήνωση καὶ αὐτὸς τὸ εἶχε κυνηγήσει

(Συνέχεια στὴ σελ. 410)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Τριστὰν ντ' Ἀκούνια εἶναι ἕνα μικρὸ χωριὸ στὸ βάθος τοῦ κόλπου, ἐκεῖ ποὺ χύνεται ἕνα ρυάκι μὲ γάργαρα νερά.

Πενήντα σπίτια καλοχτισμένα καὶ καθαρὰ ἦταν ὅλο τὸ χωριό.

Ὅσο οἱ φίλοι μας τὸ ἐπισκέπτονταν, πέντε ναῦτες μ' ἐπικεφαλῆς τὸ λοστρόμο ἔκαναν τὸ γύρο τοῦ νησιοῦ ποὺ σ' αὐτὸ δὲν χωροῦσε τὸ μισὸ Παρίσι, τόσο μικρὸ ἦταν.

Ὅσο γιὰ τοὺς κατοίκους του ἦταν δὲν ἦταν ἑκατὸν πενῆντα: Ἄγγλοι κι' Ἀμερικάνοι παντρεμένοι μὲ νεγρέσες κι' Ὀτεντότες τοῦ Ἀκρωτηρίου.

Τὸ νησὶ ἦταν χαριτωμένο: μιὰ αἰώνια ἄνοιξη βασίλευε κι' ὁ ἀέρας ἦταν ἀρωματισμένος ἀπὸ τὰ μυριστικὰ φυτὰ καὶ τὰ λουλούδια.

Ὁ κυβερνήτης τοῦ νησιοῦ τοὺς βεβαίωσε κατηγορηματικὰ πὼς δὲν εἶχε γίνει ναυάγιο στὸ νησί του αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια.

Τὶς ἴδιες πληροφορίες ἔφεραν κι' οἱ ναῦτες ποὺ ἔκαναν τὸ γύρο τοῦ νησιοῦ.

Τὸ βράδυ, στὸ καράβι, ὁ Παγανέλι τοὺς εἶπε τὴν ἱστορία τοῦ νησιοῦ. Τὸ εἶχε ἀνακαλύψει τὸ 1506 ὁ πορτογάλος θαλασσοπόρος Τριστὰν ντ' Ἀκούνια κι' ἔμεινε ἀνεξερεύνητο πάνω ἀπὸ αἰῶνα.

Τὰ νησιὰ ἐκεῖ θεωροῦνταν — κι' ὄχι χωρὶς λόγο — «φωλιὲς καταιγίδων» σὰν τὶς Βερμοῦδες, καὶ τὰ καράβια ἀπόφευγαν νὰ τὰ πλησιάσουν. Γι' αὐτὸ δὲν ἀγκυροβολοῦσαν παρὰ καράβια ποὺ τἄριχναν στὶς ἀφιλόξενες αὐτὲς ξέρες, οἱ θαλασσοδαρμοὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ὥς τὸ 1811 ἔμειναν ἔρημα τὰ νησιὰ αὐτὰ ὁπόταν ἕνας ἀμερικανός, ὁ Ἰωνάθαν Λάμπερτ ἔβαλε στὸ νοῦ του νὰ ἱδρύση σ' αὐτὰ ἀποικία. Ἕναν Γενάρη ἄραξαν στὸ Τριστὰν ντ' Ἀκούνια, ὁ Ἰωνάθαν μὲ δυὸ φίλους του, ἔχτισαν σπίτι, στάβλους, κι' ἄρχισαν νὰ καλλιεργοῦν τὸ νησί. Τὸ 1816, ὅταν φυλάκισαν οἱ Ἄγγλοι τὸν Μέγα Ναπολέοντα στὴν Ἁγία Ἑλένη, ἡ Ἀγγλία ἔστειλε φρουρὰ στὸ νησὶ ὅπως καὶ μιὰ ἄλλη στὴν Ἀθανθιόν., γιὰ νὰ φυλᾶνε καλύτερα τὸ μεγάλο φυλακισμένο. Ἡ φρουρὰ ἔμεινε ὡς τὸ 1821, ποὺ πέθανε ὁ Μ. Ναπολέων. Ἕνας σκωτσέζος ὅμως, ὁ Οὐΐλλιαμ Γκλῆς, ἔμεινε στὸ νησὶ μὲ τὴ γυναίκα του καὶ μερικοὺς ὀτεντότους ὑπηρέτες. Ἀργότερα ἦλθαν δυὸ ἄλλοι, κι' ἀργότερα ἕνα ζευγάρι ναυαγῶν. Τὸ 1829 βρισκόταν στὸ νησὶ ἑφτὰ ἄντρες, ἔξη γυναῖκες καὶ δεκατέσσερα παιδιά: Σήμερα εἶναι πάνω ἀπὸ 150.

—Ἔτσι ἀρχίζουν τὰ ἔθνη! εἶπε ὁ ταγματάρχης.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ βγῆκαν γιὰ κυνῆγι. Σκότωσαν ἕνα ἀγριογούρουνο καθὼς κι' ἀρκετὲς μαῦρες μπεκάτσες.

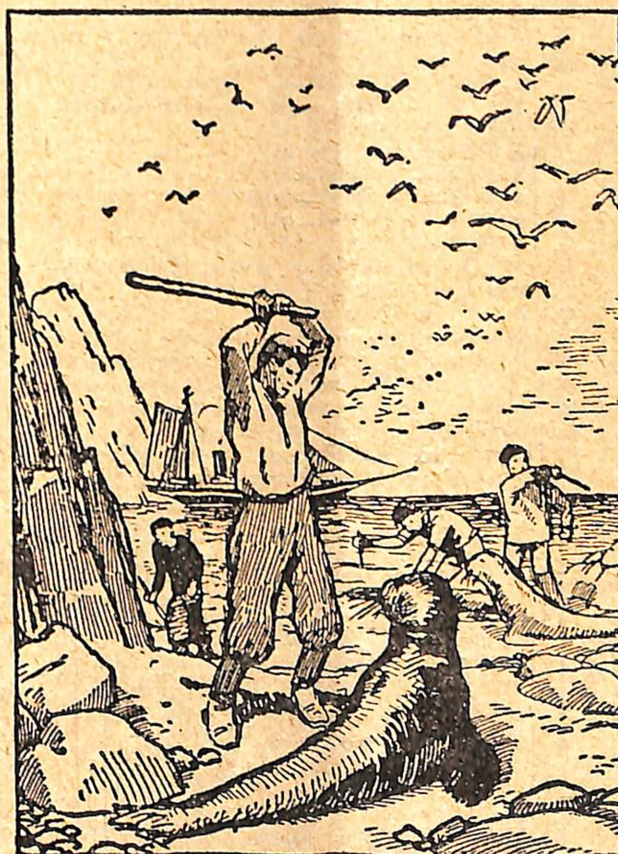
Ἔτσι ὅταν ἀργότερα ξεκίνησαν, εἶχαν ἐξασφαλίσει περίφημο φρέσκο κρέας, ποὺ ὁ μάγερας τοῦ «Ντάνγκαν» ἔβαλε τὰ δυνατά του γιὰ νὰ τὸ μαγειρέψη μ' ὅλους τοὺς κανόνες τῆς τέχνης.

ΤΟ ΝΗΣΙ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Ὁ πλοίαρχος Τζὼν Μάγκλς σκόπευε νὰ πάρη κάρβουνο στὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδας. Γι' αὐτὸ ἀπομακρύνθηκε λίγο ἀπὸ τὸν 37ο παράλληλο

Σὲ ἔξη μέρες, στὶς 24 τοῦ Νοεμβρίου δηλαδή, ἔρριχναν ἄγκυρα στὸ Καίηπτάουν, τὴν «Πόλη τοῦ Ἀκρωτηρίου».

Ὁ γεωγράφος τοὺς ἐξήγησε πὼς τὸ θρυλικὸ ἀκρωτήρι ποὺ εἶναι ἡ τελευταία πούντα τῆς Ἀφρικῆς στὸν Ἀτλαντικό, τὸ διέκρινε πρώτη φορὰ ὁ θαλασσοπόρος Βαρθολομαῖος Ντιὰζ τὸ 1482 καὶ μόνον τὸ 1497 τὸ πέρασε ὁ μεγάλος πορτογάλος Βάσκο ντὲ Γκάμα. Καὶ πῶς νὰ μὴν τὸ ξέρη αὐτὸ ὁ Παγανέλι ἀφοῦ ὁ μεγάλος πορτογάλος ποιητὴς Καμόενς τραγούδησε σ' ἀθάνατα ποιήματα τὴ δόξα τοῦ συμπατριώτη του θαλασσοπόρου; Ὁ Παγανέλι τὰ διάβασε νομίζοντας πὼς διάβαζε ἱσπανικά. Ἀλλὰ πάντως τὰ διάβασε. Ὡστόσο ὁ γεωγράφος τοὺς ἔκανε νὰ προσέξουν κάτι

Τὸ πλήρωμα τοῦ «Ντάνγκαν» κυνήγησε καλά...

ἀληθινὰ ἐνδιαφέρον: ἂν τὸ 1486 — ἔξη δηλαδὴ χρόνια πρὶν ξεκινήσει ὁ Χριστόφορος Κολόμβος γιὰ τὸ ταξίδι ποὺ τελείωσε μὲ τὴν ἀνακάλυψη τῆς Ἀμερικῆς — ὁ Βαρθολομαῖος Ντιὰζ ποὺ εἶδε ἀπὸ μακρυὰ τὸ ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς Ἐλπίδας συλλογιζόταν νὰ τὰ «ντουμπλάρη» καὶ νὰ βρεθῆ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς Ἀφρικῆς ἴσως ἡ ἀνακύλυψη τῆς Ἀμερικῆς ν' ἀργοῦσε πολὺ ἀκόμα.

Γιατὶ ὁ Κολόμβος ξεκίνησε γιὰ νἄβρη δρόμο σύντομο γιὰ τὶς Ἀνατολικὲς Ἰνδίες — κι' ὁ δρόμος ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι, εἶναι πιὸ σύντομος.

Ἡ πόλη τοῦ Ἀκρωτηρίου, τὸ Καίηπτάουν, στὸ βάθος τοῦ ὁμώνυμου κόλπου — τοῦ Καπ - μπαὶκ ἱδρύθηκε τὸ 1652 ἀπὸ τὸν Ὁλλανδὸ Βὰν Ρῆμπεκ. Ἦταν ἡ πρωτεύουσα μιᾶς σημαντικῆς ἀποικίας ποὺ ἔγινε Ἀγγλικὴ τὸ 1815.

Ἔπρεπε νὰ μείνουν στὸ Καίηπτάουν δώδεκα ὧρες γιὰ νὰ φορτώση κάρβουνο τὸ «Ντάνγκαν». Κι' ἔτσι εἶχαν ἀρκετὸ καιρὸ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν πόλη ποὺ δὲν παρουσίαζε καὶ μεγάλο ἐνδιαφέρον. Τὴν ἄλλη μέρα πρωῒ πρωῒ τὸ «Ντάνγκαν» σήκωσε ἄγκυρα καὶ σὲ λίγες ὧρες ἔστριβε τὸ περίφημο ἀκρωτήριο τῶν Καταιγίδων — ἐκεῖ ποὺ ξυπνᾶνε οἱ πιὸ ἄγριες θύελλες καὶ τρικυμίες τοῦ κόσμου καὶ ποὺ ὁ βασιλιᾶς τῆς Πορτογαλίας ὁ Ἰωάννης ὁ Δεύτερος τ' ὀνόμασε—κατ' εὐφημισμὸ ἴσως, ὅπως λένε «Εὔξεινο Πόντο» τὴν Μαύρη Θάλασσα — ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδας...

Ἔκανε ὅμως θαυμάσιο καιρό, κι' ἔτσι τὸ καλοτάξιδο καράβι, σὲ δέκα μέρες ἔφτανε στὸ νησὶ Ἄμστερνταμ.

Αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ στοχεῖα τῆς φύσεως — νερὸ κι' ἀέρας — τοὺς ἦταν εὐνοϊκά, κι' ὁ Παγανέλι ὅλο καὶ ὑμνοῦσε τὴ θάλασσα.

—Ἡ θάλασσα φίλοι μου! ἔλεγε. Ἡ μεγάλη φίλη τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὑγρὸς δρόμος ποὺ ἑνώνει τὴ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη ἤπειρο, κι' ὅπου πλέουν σὰν πρωτοπόροι τοῦ πολιτισμοῦ, ὅλων τῶν ἐθνῶν τὰ πλοῖα. Ἂν δὲν ὑπῆρχαν οἱ θάλασσες καὶ οἱ ὠκεανοί, στὸν αἰῶνα μας ἀκόμη ἡ γῆ θᾆταν ἀκόμη ἀνεξερεύνητη... Στὶς στέππες τῆς Σιβηρίας, στὶς ἀπέραντες ἀσιατικὲς πεδιάδες, στὴν ἔρημο τῆς Ἀφρικῆς, στὰ παρθένα δάση τῆς Ἀμερικῆς, στὶς ἀτέλειωτες παγωμένες ἐκτάσεις τῶν Πόλων καὶ στὶς πανύψηλες ὀροσειρές, ὁ ἄνθρωπος προχωρεῖ ἀργά, μὲ δέος καὶ μὲ τρόμο... Δύσκολα διαβαίνει κανεὶς ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ συχνότατα οἱ ἐξερευνητὲς ἀφήνουν τὰ κόκκαλά τους σ' αὐτὰ τ' ἀφιλόξενα κομμάτια τῆς στεριᾶς. Εἴκοσι χιλιάδες μίλια ἔρημης στεριᾶς, χωρίζουν περισσότερο τοὺς ἀνθρώπους παρὰ πεντακόσιες χιλιάδες μίλια θάλασσας! Ἀπὸ τὴν μιὰ ἀκτὴ στὴν ἄλλη, εἴμαστε γείτονες. Ἕνα ὅμως δάσος νὰ μᾶς χωρίζῃ, ἕνα ὑψηλὸ βουνό, καὶ δὲν γνωρίζει πιὰ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο... Καὶ οἱ μεγάλοι λαοὶ τῆς ἀρχαιότητας ποὺ ἁπλώθηκαν κι' ἔφτασαν σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. ἦταν λαοὶ θαλασσινοί. θαλασσοπόροι, ποὺ ξεκίνησαν μὲ τόσα δὰ μικρὰ πλοῖα γιὰ νὰ μάθουν τί γίνεται στὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ κόσμου!

Ὅλοι συμφώνησαν μ' αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ὁ γεωγράφος, ἀκόμη καὶ ὁ Μὰκ Νὰμπ ποὺ πάντα σχεδὸν τοῦ ἀντιμιλοῦσε.

Ἂν γιὰ νὰ βροῦν τὸν πλοίαρχο Γκρὰντ ἔπρεπε νὰ διασχίσουν τόση στεριὰ ὅση θάλασσα διέσχιζαν, δὲν θὰ ἐπιχειροῦσαν ποτὲ αὐτὸ τὸ ταξίδι.

Κι' ἔτσι στὶς 6 Δεκεμβρίου πρωῒ πρωῒ εἶδαν τὴν κορυφὴ ἑνὸς βουνοῦ τοῦ νησιοῦ Ἄμστερνταμ.

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

15ον

Ὅταν στὴν παρτίδα συμβῆ ὕστερα ἀπὸ τὰ συνεχῆ παρσίματα νὰ μείνη μόνος ὁ ἕνας βασιλιᾶς, ἐνῶ ὁ ἀντίπαλος ἔχει ἐκτὸς ἀπὸ τὸν βασιλιᾶ του καὶ ἕνα ἢ δυὸ κομμάτια, τότε ἔχουμε τὰ λεγόμενα ἁ π λ ᾶ τ ε λ ι κ ὰ μ ά τ. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τὴ θεωρία πότε καὶ πῶς γίνεται τὸ μὰτ ἀπὸ τὸ κομμάτι (ἢ τὰ κομμάτια) τοῦ ἀντιπάλου.

Ἔτσι πρέπει νὰ ξέρουμε ὅτι τὸ μὰτ εἶναι ἐξησφαλισμένο ὅταν κατὰ τοῦ μοναχοῦ ἐχθρικοῦ Ρ παρατάσσεται ἐκτὸς τοῦ Ρ : 1) ἡ Β, 2) ὁ Π, 3) οἱ δύο Α, 4) ἕνας Α καὶ ἕνας Ι. Τὸ μὰτ δὲν εἶναι ἐξησφαλισμένο μὲ τοὺς δύο Ι, ἢ μὲ ἕναν Α ἢ ἕναν Ι. Τέλος τὸ μὰτ εἶναι ἐξησφαλισμένο ὅταν μένει ἕνα πιόνι ποὺ ἔχει ἐξησφαλισμένη τὴν προαγωγή του.

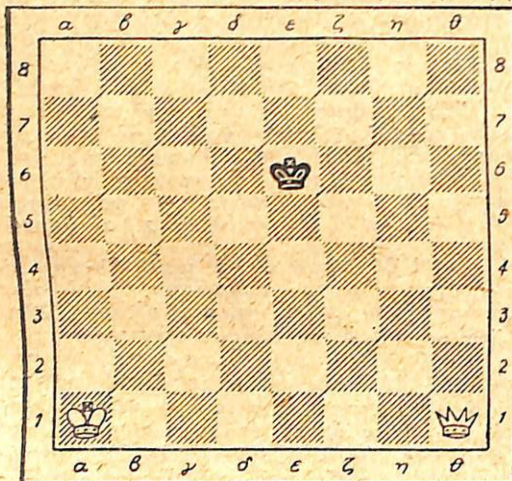
Οἱ παῖκται γνωρίζουν ὅλες αὐτὲς τὶς περιπτώσεις, ὥστε ὅταν παρουσιασθῆ μιὰ ἀπ' αὐτές, ὁ ἀντίπαλος δὲν συνεχίζει τὴν παρτίδα, δὲν περιμένει νὰ γίνη τὸ μάτ, ἀλλὰ παραιτεῖται, ἢ ὅπως λέμε «ἐγκαταλείπει».

Θὰ δοῦμε σήμερα μερικὲς ἀπὸ τὶς περιπτώσεις αὐτὲς τῶν ἁπλῶν τελικῶν μάτ.

α) Β α σ ι λ ι ᾶ ς κ α ὶ β α σ ί λ ι σ σ α ἐ ν α ν τ ί ο ν β α σ ι λ ι ᾶ μ ό ν ο ν.

Ἡ δύναμη τῆς Β εἶναι πολὺ μεγάλη ὅπως ἔχουμε πῆ καὶ τὸ μὰτ γίνεται ἀπὸ ὁποιαδήποτε θέση σὲ 9 κινήσεις τὸ πολύ.

Τὸ μὰτ γίνεται ἀπὸ τὴν Β μὲ τὴ συμμετοχὴ καὶ τοῦ Ρ ἀφοῦ ἀναγκάσουμε τὸν ἐχθρικὸ Ρ νὰ πάη στὴν «πλευρὰ» τῆς σκακιέρας, δηλαδὴ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς τέσσερες ἀκραῖες γραμμές. Τὰ πράγματα εἶναι εὔκολα, ἀρκεῖ νὰ προσέξουμε νὰ μὴ φέρουμε τὸν ἀντίπαλο Ρ σὲ θέση πάτ.

Εἰκόνα 26

Ἂς πάρουμε τὴ θέση τῆς εἰκόνας 26.

Ἰδοὺ πῶς θὰ κάμουμε μὲ τὰ λευκὰ τὸ μάτ :

1 Βθ1—θ5 (φράζουμε τὴν κάθοδο στὸν μΡ πρὸς τὸ κέντρο τῆς σκακιέρας), Ρε6-ζ6 (ἢ Ρδσ, ζ5 κλπ.)

2 Ρα1—β2 (προσεγγίζουμε τὸν Ρ μας γιὰ νὰ βοηθήση τόσο στὸ σπρώξιμο τοῦ μΡ στὴν πλευρὰ ὅσο καὶ στὸ μάτ), Ρζ6—ε6.

3 Ρβ2—γ3, Ρε6—ζ6.
4 Ργ3—δ4, Ρζ6—ε6.
5 Βθ5—η6+, Ρε6—ε7.
6 Ρδ4—ε6, Ρε7—ζ8.
7 Βη6—θ7! (ὄχι 7 Ρε5—ζ6?? ἢ Ρ—ε6?? ἢ Ρ—δ6?? ποὺ ὅλα φέρνουν τὸν μΡ σὲ θέση πάτ!), Ρζ8—ε8.
8 Ρε5—ε6, Ρε8—δ8 (ἢ Ρ—ζ8).
9 Βθ7—δ7 (ἢ ζ7) μάτ.

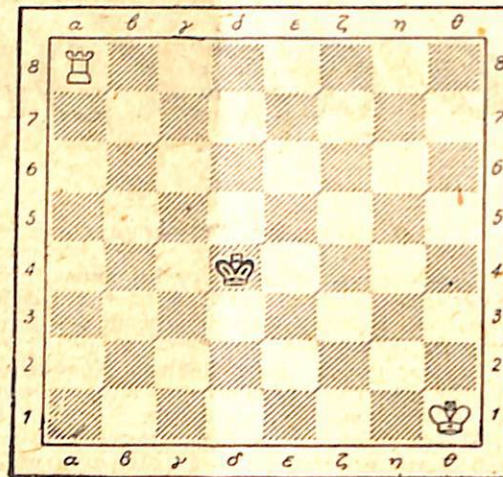
β) Β α σ ι λ ι ᾶ ς κ α ὶ Π ύ ρ γ ο ς ἐ ν α ν τ ί ο ν Β α σ ι λ ι ᾶ μ ό ν ο υ.

Κι' ἐδῶ ὁ τρόπος δὲν εἶναι δύσκολος καὶ τὸ μὰτ πετυχαίνεται σὲ 16 τὸ πολὺ κινήσεις.

Ἂς πάρουμε τὴ θέση τῆς εἰκόνας 27.
Ἰδοὺ πῶς θὰ παίξουμε :
1 Πα8—α5, Ρδ4—γ4.
2 Ρθ1—η2, Ργ4—β4.

Ὁ Ρ τώρα ἀπειλεῖ τὸν Π ἐνῶ ὅπως εἴδαμε δὲν μπορεῖ νὰ πλησιάση τὴν Β.

3 Πα5—η5 ὁ Π ἀπομακρύνεται κρατώντας πάντα τὴν 5η ὁριζόντιο γιὰ νὰ μὴν ἀνέβη ὁ μΡ.

Εἰκόνα 27

3 ...., Ρβ4—γ4.
4 Ρη2—ζ3, Ργ4—δ4.
5 Πη5—θ5 μιὰ κίνηση ἀναμονῆς.
5 ...., Ρδ4—δ3.
6 Πθ5—θ4, Ρδ3—δ2.
7 Ρζ3—ε4, Ρδ2—γ3.
8 Ρε4—ε3, Ργ3—γ2.
9 Ρε3—δ4, Ργ2—δ2.
10 Πθ4—θ2+, Ρδ2—ε1.

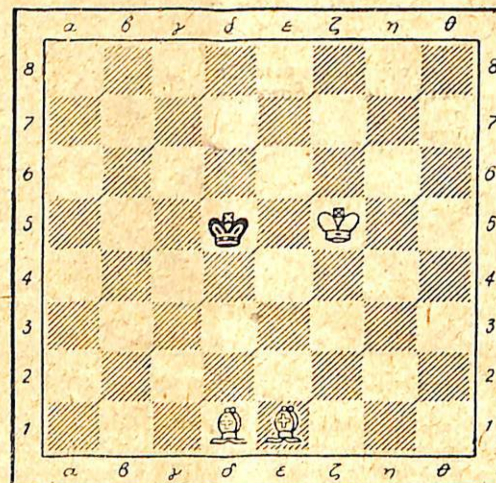
Ὁ μΡ ἀναγκάσθηκε νὰ ἔλθη στὴν πλευρὰ τῆς σκακιέρας.

11 Ρδ4—δ3, Ρε1—ζ1 (φυσικὰ ὄχι 11 ...... Ρε1—δ1? γιατὶ γίνεται ἀμέσως μὰτ μὲ 12 Πθ2—θ1).
12 Ρδ3—ε3, Ρζ1—η1.
13 Πθ2—ζ2, Ρη1—θ1.
14 Ρε3—ζ3, Ρθ1—η1.
15 Ρζ3—η3, Ρη1—θ1.
16 Πζ2—ζ1 μάτ.

γ) Β α σ ι λ ι ᾶ ς κ α ὶ δ ύ ο Ἀ ξ ι ω μ α τ ι κ ο ὶ ἐ ν α ν τ ι ο ν Β α σ ι λ ι ᾶ μ ό ν ο υ.

Τὸ μὰτ μπορεῖ νὰ γίνη μόνο σ' ἕνα ἀπὸ τὰ 4 γωνιακὰ τετραγωνάκια τῆς σκακιέρας (α1, α8, θ1, θ8) ἢ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ 8 γειτονικὰ σ' αὐτὰ τετραγωνάκια τῶν πλευρῶν (α2, β1, α7, β8, η1, θ2, η8).

Πρέπει νὰ προσέχουμε νὰ μὴ χάνουμε ἔδαφος καὶ νὰ ἀποφεύγουμε τὸ πάτ.

Εἰκόνα 28

Ἂς δοῦμε τὴ θέση τῆς εἰκόνας 28.

Θὰ σᾶς γράψω τὶς κινήσεις χωρὶς σχόλια :

1 Αδ1—ε2, Ρδ5—δ4.
2 Αε1—δ2, Ρδ4—δ5.
3 Αδ2—ε3, Ρδ5—δ6.
4 Αε2—ζ3, Ρδ6—δ7.
5 Αε3—ζ4, Ρδ7—γ8.
6 Ρζ5—ε6, Ργ8—δ8.
7 Αζ4—δ6, Ρδ8—γ8.
8 Αζ3—α8, Ργ8—δ8.
9 Αα8—β7, Ρδ8—ε8.
10 Αδ6—γ7, Ρε8—ζ8.
11 Ρε6—ζ6, Ρζ8—ε8.
12 Αβ7—γ6+, Ρε8—ζ8.
13 Αγ7—δ6+, Ρζ8—η8.
14 Ρζ6—η6, Ρη8—θ8.
15 Αδ6—α3! (Κίνησις ἀναμονῆς. Ὄχι βέβαια 15 Αγ6—δ5?? γιατὶ εἶναι πάτ).
15 ...., Ρθ8—η8.
16 Αγ6—δ5+, Ρη8—θ8.
17 Αα3—β2 μάτ.

Σημ. Μετὰ τὴν 14η κίνηση τῶν μαύρων (Ρη8—θ8) μποροῦν τὰ λευκὰ νὰ φθάσουν στὸ μὰτ στὸ τετραγωνάκι η8 μὲ τὸν ἑξῆς τρόπο :

15 Αδ6—ζ8, Ρθ8—η8.
16 Αζ8—θ6, Ρη8—θ8.
17 Αθ6—η7+, Ρθ8—η8.
18 Αγ6—δ5 μάτ.

Ἐδῶ θὰ σταματήσουμε γιὰ τὰ ἁπλᾶ τελικὰ μάτ. Οἱ ἄλλες περιπτώσεις εἶναι σπανιώτερες καὶ πολυπλοκώτερες. Νὰ κάμετε μόνοι ἢ μὲ ἄλλους συμπαῖκτες σας ἀρκετὲς ἀσκήσεις μὲ τὴν Β, τὸν Π καὶ τοὺς δύο Α ξεκινώντας ἀπὸ διάφορες θέσεις καὶ προσπαθώντας νὰ φθάσετε ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα στὸ μάτ.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

Τὸ παιδὶ καὶ τὰ δυὸ πουλάκια

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 407)

μαβρη, σὰν ξετυλιγμένη, σὰν ξετραβηγμένη χάμω καὶ σιμώνει καὶ σιμώνει, νάρπάξη τὸ πουλάκι, νὰ τὸ φάη. Ὁρμᾶ τὸ παιδί, προφταίνει τὴ στιγμούλα ὅπου μόλις ὁ σπουργίτης εἶδε τὴ γάτα, ποὺ μὲ τὴ βέργα τὴν κυνηγᾶ ὄξω κι' ὄξω τὸ παλληκαράκι μας.

Ἔτρεμε ἀκόμη τὸ πούπουλο του ἀπὸ τὸ καρδιοχτύπι, ὅταν κάθησε ὁ καημένος μας ὁ σπουργίτης στὸ κλαδὶ ἀπάνω τῆς λέφκης. Ἡ σπουργίταινα, ποὺ ἔλειπε στὸν πλαγινὸ λαχανόκηπο καὶ ἴσια ἴσια γύριζε σπίτι, ὅταν ὁ φίλος μας ὡρμοῦσε στὸ λιβαδάκι, ζύγωσε κοντὰ κοντὰ στὸν ἄντρα της κι' ἄρχισε μὲ τὴ μυτίτσα της νὰ τοῦ χτυπᾶ τὰ φτερά, τὸ λαιμό, ἔπειτα καὶ τὴ δική του τὴ μυτίτσα. Εἴτανε τὰ χάδια καὶ τὰ φιλάκια τῆς σπουργίταινας ἅμα ψυχόπιασε λιγάκι ὁ ἄνθρωπος, ὁρίστε πάλε οἱ κουβέντες.

— Βλέπεις, βλέπεις τί σοῦ ἔλεγα;

— Ποῦ νὰ θυμοῦμαι; Μοῦ ψέλνεις τόσα καὶ τόσα!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο τεῦχος)

◇◇

Στὴν κατασκήνωση τῶν προσκόπων

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 408)

ὡς τὸ δασάκι ὅπου τὄχασε. Δὲν μπορέσαμε νὰ κρατήσουμε τὰ γέλια μας καὶ σὲ λίγο ὁ Ἄλκης τοὔδειξε τὸ «ζῶο». Ὁ παλληκαρᾶς ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό.

Ἀπὸ τότε, ὅταν διηγόταν κανένα φανταστικὸ κατόρθωμά του, πάντα βρισκόταν κάποιος νὰ τοῦ θυμίση τὸ «πελώριο ζῶο».

Ἔτσι πέρασαν δυὸ βδομάδες. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα χόρτασα περιπέτειες, στὸν καθαρὸ ἀέρα τῆς ἐξοχῆς μαζὶ μὲ τοὺς φίλους μου. Κι' ἀφοῦ γύρισα στὸ σπίτι μου δὲν εἶχα βαρεθῆ αὐτὴ τὴν ἐλεύθερη ζωή, ἀλλὰ διψοῦσα νὰ τὴν ξαναζήσω, σὰν τὸ φυλακισμένο πουλὶ ποὺ τοῦ ἄνοιξαν μιὰ μέρα τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ του καὶ θέλει πιὰ νὰ πετᾶ ἐλεύθερα.

Π. Θ. Κ.
(Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γαλλικὸ)

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ Η ΜΑΣΚΑ

Μιὰ φορὰ μιὰ ἀλεπού, ξέπεσε στὸ σπίτι ἑνὸς θεατρίνου. Ἔψαξε νὰ βρῆ τίποτε νὰ φάη, ἀλλὰ μπά! Ποῦ τέτοια τύχη! Ὅπου στὸ τέλος ἄρχισε νὰ χαζεύη ἕνα ἕνα τὰ σύνεργα τοῦ θεατρίνου. Κοντὰ στ' ἄλλα, εἶδε ἕνα ψεύτικο κεφάλι, μιὰ μάσκα ἀπὸ κεῖνες ποὺ φοροῦσαν στὴν ἀρχαιότητα οἱ ἠθοποιοὶ ὅταν ἔβγαιναν στὴν σκηνὴ καὶ παράσταιναν.

Ἡ ἀλεποὺ στὴν ἀρχὴ τὴν πῆρε γιὰ ἀληθινὸ ἄνθρωπο, τόσο ὡραῖο ἦταν τὸ πρόσωπο. Σὲ λίγο ὅμως κατάλαβε τὸ λάθος της, καὶ φώναξε:

—Γιὰ δὲς κεφάλι, κι' ὡστόσο διόλου μυαλὸ δὲν ἔχει!

Ἡ ἀρχαία φράση ἔγινε σχεδὸν παροιμία ποὺ τὴν λέμε καὶ μεῖς σήμερα γιὰ κάποιον ποὺ ἔχει ὕφος μεγαλόπρεπο, χωρὶς ὅμως κουκούτσι μυαλό:

—Οἵα κεφαλὴ καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει!

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΘΕΟΙ

Μιὰ φορὰ δυὸ ἄνθρωποι ποὺ λάτρευαν δυὸ διαφορετικοὺς ἡμιθέους, ἔστησαν μεταξύ τους καυγὰ μεγάλο γιὰ τὸ ποιὸς ἦταν πιὸ σπουδαῖος ἡμίθεος: ὁ Θησέας ποὺ τὸν θαύμαζε ὁ πρῶτος ἢ ὁ Ἡρακλῆς ποὺ τὸν θαύμαζε ὁ δεύτερος.

Ὅπου θύμωσαν κι' οἱ ἡμίθεοι, ἀντὶ ὅμως νὰ πιαστοῦν μεταξύ τους ρήμαξε ὁ Ἡρακλῆς τὴν χώρα τοῦ πρώτου ποὺ τὸν ἔβριζε καὶ ὁ Θησέας τὴν χώρα τοῦ δευτέρου ποὺ δὲν τὸν τιμοῦσε.

Ἔτσι μὲ τὸ νὰ μαλώνουν οἱ ὑποταχτικοὶ γιὰ τοὺς ἀφέντες, φέρνουν κακὸ στὸ ἴδιο τους τὸ κεφάλι.

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΔΙΑ

Λένε πὼς ὁ Δίας, ὁ «πατέρας τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων» ἔπλασε πρῶτα τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἔδωσε διάφορα χαρίσματα: στὸ ἐλάφι τὴν γρηγοράδα, στὸ λιοντάρι τὴν δύναμη. Στὸν ἀητὸ τὸ σίγουρο ἀνάβλεμμα καὶ τὰ φτερά, στὸ φίδι τὴν εὐλυγισία, κι' ἄλλα τέτοια.

Ὁ ἄνθρωπος παρακολουθοῦσε τὰ χαρίσματα, γυμνὸς καὶ πιὸ ἀδύναμος ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα καὶ ζήλεψε.

—Ἐμένα ἀφέντη Δία δὲ μοῦδωσες τίποτε! εἶπε μὲ παράπονο.

Κι' ὁ Δίας τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Παραπονιέσαι γιατὶ δὲν νιώθεις καὶ δὲν τιμᾶς τὸ δῶρο ποὺ ἔχεις λάβει, ἐνῶ ἐσὺ βγαίνεις κερδισμένος ἀπὸ τὴ μοιρασιά. Ἐσὺ ἔχεις τὸ λογικὸ νὰ σὲ φωτίζη, τὸ λογικὸ ποὺ εἶναι πιὸ δυνατὸ κι' ἀπὸ τὰ πιὸ δυνατά, πιὸ γρήγορο κι' ἀπὸ τὰ πιὸ γρήγορα, κι' ἔχει δύναμη μεγάλη καὶ κοντὰ στοὺς ἀνθρώπους κι' ἀπέναντι στοὺς θεούς.

Ἔτσι πολλοὶ δὲν ἔχουν καταλάβει τί ἐξαιρετικὸ χάρισμα εἶναι τὸ λογικὸ ποὺ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι.

ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

Μιὰ φορὰ ἦταν ἕνα κουνούπι πολὺ καυχησιάρικο.

Πίστευε πὼς ἦταν τὸ πιὸ ἔξυπνο καὶ τὸ πιὸ ἀντρειωμένο ζῶο τῆς οἰκουμένης, καὶ γιὰ νὰ τὸ ἀποδείξη σὲ ὅλους, βάλθηκε νὰ πειράζη καὶ νὰ προκαλῆ τὸν βασιλέα τῶν ζώων, τὸ λιοντάρι.

— Οὔτε σὲ φοβοῦμαι οὔτε σὲ σέβομαι! τοῦ εἶπε. Γιατὶ τάχα νὰ σὲ φοβηθῶ; Δὲν εἶσαι σὺ πιὸ δυνατὸ ἀπὸ μένα! Ἂν τυχὸν δὲν συμφωνεῖς, πές μου γιατί, νὰ τὸ συζητήσωμε. Ποιὰ εἶναι ἡ δύναμή σου; Πῶς τσαγκρουνίζεις μὲ τὰ νύχια σου καὶ δαγκώνεις μὲ τὰ δόντια σου; Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ κάνη καὶ μιὰ γυναίκα ποὺ ἦρθε στὰ χέρια μὲ τὴ γειτόνισσα. Ἐγὼ λέω πὼς εἶμαι πιὸ δυνατὸ καὶ πιὸ σπουδαῖο ἀπὸ τὴν ἀφεντιά σου, κι' ἂν δὲν τὸ παραδέχεσαι, ἔλα νὰ παραβγοῦμε γιὰ νὰ στὸ ἀποδείξω.

— Τράβα τὸ δρόμο σου κούνουπα, κι' ἄσεμε μένα ἥσυχο! μούγκρισε τὸ λιοντάρι.

— Πὲς πὼς δὲν τολμᾶς ν' ἀγωνιστῆς μαζί μου! ἔκανε τὸ κουνούπι.

—Ἄει παράτα με κουνούπι! φώναξε τὸ λιοντάρι. Δὲν συνηθίζω νὰ τὰ βάζω μὲ τοὺς ὅμοιους σου.

—Ἔλα ὅμως ποὺ ἐγὼ τὸ συνηθίζω! εἶπε τὸ κουνούπι.

Βάρεσε μὲ τὴ σάλπιγγά του ἔφοδο —ζοὺν ζοὺν ζοὺν — καὶ τσάφ, μπήχτηκε στὸ μουσούδι τοῦ λιονταριοῦ κι' ὕστερα ἄρχισε νὰ τὸ τσιμπᾶ στὰ ρουθούνια, τὸ μόνο ἄτριχο μέρος στὸ κεφάλι τοῦ λιονταριοῦ.

Τὸ λιοντάρι πολεμώντας νὰ τὸ διώξη, πληγώνονταν μὲ τὰ ἴδια του τὰ νύχια, χτυπιόνταν κάτω, ἔτριβε τὴν μούρη του στὸ χῶμα. Τέλος ἀπόκαμε καὶ σταμάτησε. Χαρούμενο τὸ κουνούπι, πὼς νίκησε κοτζάμ λιοντάρι, ξαναβάρεσε τὴν σάλπιγγά του, τραγούδησε ἕνα ἐπινίκιο τραγούδι, καὶ πέταξε μακριὰ ζουζουνίζοντας: «Ἐγὼ εἶμαι ἐγώ!».

Ὅπου στὴν παραζάλη του γιὰ τὴν ἐπιτυχία του, δὲν πρόσεξε μιὰ ἀραχνιὰ ποὺ βρέθηκε μπροστά του καὶ τοὔκοβε τὸν δρόμο, μπλέχτηκε σ' αὐτὴν καὶ τὸν ἅρπαξε ἡ ἀράχνη νὰ τὸν φάη.

Καὶ τὴν ὥρα ποὺ τὸν ἔτρωγε ἡ ἀράχνη, ὁ κούνουπας κλαιγόταν κι' ἔλεγε: «Ἀκοῦς ἐκεῖ ἐμένα ποὺ νικῶ θεριά, νὰ μὲ φάη ἕνα ἀσήμαντο ζωΰφιο!

Ἔτσι εἶναι. Ἀπὸ ἀποκοτιά, ἀπὸ ξάφνιασμα τοῦ ἀντιπάλου, μπορεῖ νάχη κανεὶς μιὰ πρόσκαιρη νίκη — καὶ μάλιστα ἀρκετὰ μεγάλη κι' ἀναπάντεχη. Κάποτε ὅμως θὰ ξαναγυρίση γιὰ νὰ τὸν τιμωρήση ἀληθινά, ἡ πραγματικὴ ζωή του μὲ τοὺς ἀληθινοὺς κινδύνους.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΑΤΙ ΚΟΒΕΙ

—Γκαρσὸν τὸ μαχαίρι αὐτὸ εἶναι ἀκόθαρτο.

—Πάντως κόβει κύριε.

—Ἀκριβῶς, τὴν ὄρεξη.

ΑΙ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ!

—Ὁμολογεῖς ὅτι ἔσπασες τὸ μπαστούνι σου στὸ κεφάλι τοῦ κυρίου;

—Ὄχι ἀκριβῶς, κύριε Πρόεδρε.

—Δηλαδή;

—Ἤθελα νὰ τοῦ σπάσω τὸ κεφάλι... Ὄχι ὅμως καὶ τὸ μπαστούνι μου...

Πασχάλης Ντιώνιας
Σουφλὶ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Γ. ΝΕΣΤΩΡ
(ὁ πονηρούλης)
Λ. Ντὰ Βίντσι

«Ο ΕΛΑΤΟΣ»
Σκίτσο: Ἀποστόλου Κων)νου Παπαγιαννοπούλου (Καρδίτσα)

Αἴολος
Ἐξαψάλμου

Μ. ΑΓΝΩΣΤΗ
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΤΥΧΕΡΟΣ 13
(ὁ μειδιῶν)
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΣ
(ὁ σαχλός)

ΦΑΝΤΟΜΑΣ
(ὁ κοκορόμυαλος)
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΑΓΡΙΜΙ ΤΗΣ ΠΑΜΠΑΣ
(ὁ ζόρικος)

ΔΟΝ - ΖΟΥΑΝ
(ὁ νέος)

Τάκης Ροδολῖνος
(ὁ Ποέτας)
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

⁂ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν: Δημοτικοῦ Σχολείου Κωνσταντίνων, Δημ. Σχ. Κάτω Χωρίου Ἱεράπετρας καὶ Δημ. Σχολείου Φορτέτσι.

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολες τῶν φίλων μου: Κων. Τσάκωνα, Βασ. Καπαγερίδη καὶ Σπ. Γεωργίου Πλάκα.

⁂ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Θανάση Δημ. Παλιούρα (84) Ἰωάννη Π. Γεωργόπουλου (85) καὶ Στυλ. Ντότσια (84).

⁂ Πῆρα τὸ σκίτσο σου ΛΑΜ. ΣΤ. ΝΤΟΤΣΙΑ (ἀλλὰ πολὺ φοβᾶμαι πὼς ἄρχισες νὰ μοῦ χαλᾶς τὴ γραμμή σου).

⁂ Διάβασα μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση τὸ γράμμα σου φίλε μου ΓΙΩΡΓΟ ΜΟΥΤΑΦΙΣΗ. Δικαιολογῶ ἀπολυτα τοὺς φίλους μου ποὺ ἐξ αἰτίας των μαθημάτων των, δὲν λησμονοῦν ὅπως ἐσὺ τὸ περιοδικό ἀλλὰ δὲν τοῦ γράφουν. Φυσικὰ θὰ προτιμοῦσα κάπου - κάπου να μοῦ γράφουν. Οἱ συνεργασίες σου ἀρκετὰ ἱκανοποιητικές. Θὰ τὶς προτιμοῦσα περισσότερο ἁπλὲς καὶ χωρὶς αὐτὴν τὴν προσπάθεια δημιουργίας προσωπικοῦ ὕφους. Ἔχεις καιρὸ νὰ δημιουργήσης δικό σου ὕφος. Πέρασε ὅμως προηγουμένως ἀπὸ τὸ κατώφλι τοῦ ἁπλοῦ.

⁂ Ἔγινε εὐπρόσδεκτο ΙΩΑΝ. ΠΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ. Εὐχαριστῶ.

⁂ Διάβασα μὲ προσοχὴ Κ. ΠΑΣΒΑΝΤΗ τὸ γράμμα σου. Περιμένεις μοῦ γράφεις μὲ «καρδιοχτύπι τὴν ἀπάντησή μου στὰ... παράπονά σου, ποὺ ὡστόσο μοῦ ἀποκλείεις κάθε ἀπάντηση καὶ κάθε δικαιολογία. Ἄκουσε λοιπόν: Ὅλες οἱ συνεργασίες τῶν φίλων μου ἀφοῦ περάσουν ἀπὸ ἐμὲ δίδονται στὸν εἰδικὸ συνεργάτη μου. Αὐτὲς ὅλες βρίσκονται στὰ χέρια τὰ δικά του καὶ καθὼς ξέρω κατὰ χιλιάδας. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ ξεκαθάρισμά τους. Πάντως μιὰ καὶ ἀκούω πολλὰ παράπονα, θὰ τὸ πάρω ἀπόφαση νὰ κόψω καὶ ἀπὸ τὸν ὕπνο μου ἀκόμη — μιὰ καὶ δὲν μοῦ ἀπέμειναν ἄλλες ὧρες ἀναπαύσεως νὰ κόψω ἀπὸ αὐτές, γιὰ νὰ ξεκαθαρίσω ἐγὼ προσωπικὰ ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος τῶν συνεργασιῶν. Καὶ σκοπός μου θὰ εἶναι νὰ ξεκαθαρίσω τουλάχιστον ἀπὸ ἕνα καλὸ κάθε συνεργάτου μου... Καὶ μιὰ προσθήκη κατὰ τὴ διόρθωση: Στὸ μεταξὺ τὰ ἀποτελέσματα θὰ τὰ δῆς δημοσιευμένα σ' αὐτὸ τὸ φύλλο.

⁂ Διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴν Κα Ἑλένη Παρῆ ἀγαπητέ μου ΙΩΑΝΝΗ ΗΛ. ΑΜΟΙΡΙΔΗ. Οἱ συνεργασίες σου ἀρκετὰ ἱκανοποιητικές.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορὰ ἀγαπητέ μου ΛΑΜΠΡΟ Σ. ΝΤΟΤΣΙΑ. Οἱ συνεργασίες σου μοῦ ἄρεσαν.

⁂ Ὁ συνεργάτης μου στὶς σπαζοκεφαλιὲς φίλε ΟΡΕΣΤΗ ΤΣΙΑΜΟΥΡΗ μοῦ ἔδωσε γιὰ σένα τὴν παρακάτω ἀπάντηση: «Ὁ ὑπολογισμὸς ποὺ κάνετε στηρίζεται σ' ἕνα... τυπογραφικὸ λάθος. Ὁ Τάκης ἔδωσε στὸ Γιῶργο τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ πορτοκάλια ποὺ τοῦ ἔμειναν καὶ μ ι σ ὸ ἀκόμα (καὶ ὄχι μ ι σ ὰ ὅπως ἐσφαλμένως ἐδημοσιεύθη στὸ σχετικὸ πρόβλημα τοῦ 83ου φύλλου). Κατὰ συνέπειαν ἡ λύση μας εἶναι ἀπολύτως ὀρθή. Ὁ Τάκης ἔκοψε 7 πορτοκάλια. Ἔδωσε στὸ Φάνη τὰ μισά, δηλαδὴ 3½ καὶ μισὸ ἀκόμα, ἐν ὅλῳ δηλαδὴ 4. Ἀπὸ τὰ 3 ποὺ τοῦ ἔμειναν, ἔδωσε στὸ Γιῶργο τὰ μισά, δηλαδὴ 1½ καὶ μισὸ ἀκόμα, δηλαδὴ 2 καὶ τοῦ ἔμεινε 1 τὸ ὁποῖον καὶ ἔδωσε στὴ μητέρα του.

⁂ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Σωτηρίου Μακατσάνη (σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ γράφης ἄλλη φορὰ στὸ ἴδιο χαρτὶ «γιὰ νὰ γελᾶτε» καὶ ἐρωτήσεις), καὶ Μακρυγιάννη.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἐργένης (ἀρκετὰ καλά. Φτιάνε σκίτσα καὶ φρόντισε νὰ προμηθευτῆς μιὰ καλλίτερη πέννα) Ἀθ. Γραμματίκης (περιμένω πιὸ καλὰ τὰ σκίτσα σου), Γ. Δ. (μὲ μολύβι δὲν μοῦ κάνουν).

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Ἀπ. Ἀρωνιάδη, Γεωργίου Παραπαγκίδη, Κων. Νικ. Μακρυγιάννη, Ζαχαρία Καλλινικίδη, Κων. Γίτσα, Ἀθ. Γραμματίκη, Πολυκάρπου Μπέλλου, Ἐλευθερίου Θεοδώρου καὶ Ε. Παπαδημητρίου.

⁂ ΓΕΩΡΒΑΣΠΑΡ: ὁ φιλοτελιστὴς σοῦ ἀπαντᾶ ὅτι τὸ γραμματόσημο τῶν 700 δραχμῶν μὲ τὴν ἐπιγραφὴ «τοῦ Ἀγνώστου Θεοῦ» ἀνήκει στὴ σειρὰ τῶν γραμματοσήμων ποὺ βγῆκαν ἐπὶ τῇ 1900ῇ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἀθήνας.

⁂ ΕΜΜ. ΣΧΙΝΑΝ: Σοῦ διαβίβασα τὴν ἀπάντηση τοῦ φιλοτελιστῆ.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες καὶ ἐρωτήσεις ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Β. Γεωρβασπάρ, ἀνταπόκριση ἀπὸ τὴν Καλὴ Παναγιὰ (βάνετε τὴν ὑπογραφή σας), Ἀθ. Γραμματίκης, Ἀλ. Γαγάτσης, Ἰορδανίδης, ἀνταπόκριση ἀπὸ το Βόλο (βάνετε, βρε παιδιά μου, την ὑπογραφή σας).

⁂ Ὄχι, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΛΑΪΤΣΙΔΗ. Δὲν εἰσπράττουμε χρήματα ἀπὸ τοὺς φίλους μας γιὰ νὰ τοὺς ἀπαντοῦμε στὶς ἐρωτήσεις τους.

⁂ Οἱ ἐρωτήσεις σου πῆραν τὴ σειρά τους ΗΛΙΑ ΚΑΠΝΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Πῆρα τὶς ἀπαντήσεις στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου.

⁂ Δεν ἀφήνω ΔΟΣΙΕ Ι. ΘΕΟΔΟΣΙΕ γράμμα χωρὶς ἀπάντηση. Ἐὰν ἐννοῆς πὼς δὲν σοῦ απηντησα στὶς ἐρωτήσεις γιὰ την στηλη «με ἐρωτοῦν και ἀπαντῶ» σε πληροφορω πὼς δυστυχῶς απαντῶ ἀκόμη σὲ ἐρωτήσεις ποὺ ἔλαβα στο 1952.

⁂ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Θεοδ. Ι. Δοσιου (84), Μακρίδη Σάββα Πολυχρονίου (83—84), Γεωργίου Στυλ. Καραγιαννίδη (84)' Γεωργίου Καραβία (84), Κων. Ἰωάννου Παπαβασιλειου (84), Ἀλ. Δημ. Μακρυλάκη (83—84), Μιλ. Στ. Λαμπρου (83), Χαραλ. Π. Κατεβάτη (84), Σπ. Τσιμῆ (83), Εὐαγγελου Φωτοπούλου (84), Μινᾶ Κων. Βασιλείου (84), Περσεφονης Στ. Ἀνδρεοπούλου (85), Γερασίμου Παγουλάτου (84), Ἀθ. Παπαμάνου (83).

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολες τῶν φίλων μου: Ζαχαρία Καλλινικίδη (σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια), Νίκου Γερολάνδου (σὲ εὐχαριστῶ), Χαραλ. Τοπαλίδη, Δημ. Λαζινοῦ (σ' εὐχαριστῶ θερμά), Ἡρακλῆ Βασάκου (* εὐχαριστω), Ἰωάννη Τσιομπλίκα, Ἰωάννη Βουνοτρυπίδη (*), Γεωργιου Κόλλια, Κων. Θερμοῦ, Γεωργίου Βουρλούμη (* εὐχαριστῶ), Ἰωσὴφ Παπανδρέου, Γεωργ. Βασ. Παρασκευαΐδη, Κων. Ι. Στάμου (σὲ ευχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σας καὶ γιὰ την καλοκαιρινὴ ἐργασία σας. Καὶ σπουδὲς καὶ ἐργασία. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ προκόψετε ὅλοι ἐσεῖς ἐκεῖ στη ζωή σας), Νικ. Κόκλα (*), Βασ. Φλουρῆ, Ἰωάννη Τσινίδη (εὐχαριστῶ) Κων. Θερμοῦ (ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση).

⁂ Ι. ΜΑΝΩΛΙΤΣΗ (Μελιδόνι) μπορεῖς ἄριστα ἀφοῦ εἶσαι ἄπορος νὰ γραφῆς συνδρομητὴς μὲ 15.000 δραχμὲς μόνο.

⁂ Ὄχι ΒΑΣ. Γ. ΣΚΙΠΙΤΑΡΗ. Δὲν ἀγοράζουμε τεύχη προηγουμένων τόμων. Τοὺς χρυσοδέτους τόμους τοὺς δίδουμε πρὸς 50.000 δραχ. τὸν ἕνα.

⁂ Δὲν ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμο «Μέθυσος» ποὺ μοῦ ἔστειλε κάποιος φίλος μου. Ἀντὶ αὐτοῦ τοῦ δίνω ἐγὼ τὸ ψευδώνυμο Βάγγος Φυλακτός. Ἂν δὲν τοῦ ἀρέση ἂς μοῦ γράψη νὰ τοῦ τὸ ἀλλάξω καὶ νὰ μοῦ σημειώση τὴν ἔνδειξη (65—16). Τὸν εὐχαριστῶ ὡστόσο γιὰ τὰ καλά του λόγια.

⁂ Τὸ ψευδώνυμό σου ἐγκρίθηκε ΑΛΕΞ καὶ δημοσιεύτηκε στὸ περασμένο φύλλο.

⁂ Ἐγκρίνω ΕΡΓΕΝΗ τὸ ψευδώνυμό σου καὶ σὲ χρεώνω μὲ 2.000 δραχμές.

⁂ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Δοσίου Ι. Θεοδοσίου, Ἀποστόλου Ἀρωνιάδη καὶ Βασ. Ἰωσηφίδη.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΑΠ. ΑΡΩΝΙΑΔΗ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικό σου γράμμα. Ἀπάντηση θὰ πάρης στὴν ἴδια αὐτὴ στήλη καὶ σ' αὐτὸ τὸ φύλλο — λίγο πάρα κάτω — ἢ στὸ ἄλλο τεῦχος.

⁂ Συμφωνῶ σὲ ὅσα μοῦ γράφεις ΜΑΚΡΙΔΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΕ τοῦ ΣΑΒΒΑ καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ τὰ αἰσθήματά σου. Αὐτὸ δείχνει πὼς εἶσαι ἕνας νέος μὲ ὑγιεῖς πραγματικὰ χριστιανικὲς ἀρχές. Οἱ συμμετοχές σου στὸ διαγωνισμὸ ἔφθασαν ἐγκαίρως. Γιὰ τοὺς λόγους δέ, ἀκριβῶς αὐτοὺς ποὺ γράφεις κατέληξα στὴν ἀπόφαση νὰ παρατείνω τὸ διαγωνισμὸ μέχρι 10 Αὐγούστου. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς συνδρομητρίας ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση.

⁂ Γιὰ τὰ περασμένα ΧΡΙΣΤΟ ΚΑΜΕΝΙΔΗ, πρέπει νὰ σοῦ ἀπήντησα ἂν τὰ ἔλαβα. Ὅσο γιὰ τὸ σημερινὸν ποίημα «Μακεδονία» σοῦ ἀπαντῶ μὲ εἰλικρίνεια. Δὲν λέει πολλὰ πράγματα. Δὲν ἔχει καθόλου αὐτὸ ποὺ λέμε «ποιητικὸ παλμό». Λὲς π.χ.: «Χώρα φτωχικῆς Μαγούλας — ποὺ γεννήθηκε μὲ μιᾶς, ἀπ' τὰ βάθη τῆς μικρούλας — ἱστορικῆς γενιᾶς»... Καὶ τὸ τελευταῖο τετράστιχο: «ὅταν λοιπὸν ἡ Βουλγαρία—προσπαθοῦσε νὰ σὲ πάρη, — ἡ Ἑλλάς, Μακεδονία, — τῆς φερόταν σὰν τὸν Ἄρη»...

⁂ Σὲ εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΡΑΠΑΓΚΙΔΗ γιὰ τὶς πληροφορίες ποὺ μοῦ στέλνεις. Πάντως δὲν μὲ ἐνδιαφέρει ἡ μία γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Αὐτὰ τὰ δημοσίευσαν οἱ ἡμερήσιες ἐφημερίδες. Ἡ ἄλλη δημοσιεύεται καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμά. Φυσικὰ ὅλα ὅσα μοῦ στέλνουν οἱ φίλοι μου ἀπὸ ποιήματα, μέχρι τὶς σπαζοκεφαλιές, εἶναι συνεργασίες. Ἀλλὰ γιὰ νὰ κάνω διάκριση λέω συνεργασίες, μόνο τὶς φιλολογικές καὶ τὶς ἄλλες τὶς ἀναφέρω μὲ τὸ ὄνομά τους: «Σπαζοκεφαλιές», «γιὰ νὰ γελᾶτε» κλπ. Τὸ Σατυρικό σου θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν καλύτερο μὲ μικρὴ μόνο προσπάθεια.

⁂ Μὰ νομίζω ὅτι αὐτὲς τὶς βιογραφίες ἄρχισα καὶ τὶς γράφω ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΚΑΝΔΗΛΑΠΤΗ. Καθὼς θὰ εἶδες ἀσφαλῶς σὲ κάθε φύλλο δημοσιεύω καὶ ἀπὸ ἕνα Ἑλληνικὸ διήγημα μὲ τὴν βιογραφία τοῦ διηγηματογράφου. Ὅσο γιὰ τὰ ποιηματά σου πιστεύω πως πραγματικὰ εἶναι ἀρκετα καλα.

⁂ Εἰλικρινὰ ΘΕΟΔΩΡΕ Γ. ΚΑΡΑΒΙΑ δεν καταλαβαινω τι με ρωτας. Και βεβαια βαζω στὴ σειρα τις ἀπαντήσεις τῶν φίλων μου στο Διαγωνισμο. Ὅλοι ἐχετε καιρὸ να μου ἀπαντησετε μεχρι 10 Αὐγούστου.

⁂ Πολὺ μὲ λύπησαν οἱ πληροφορίες ποὺ μοῦ ἔγραφες ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ για τις ἀπὸ Ἔβρου θεομηνιες. Ἂς ελπισουμε πὼς δὲν θὰ μείνετε αβοηθητοι. Για το βιβλιο θὰ πρέπει να το ἐχῃς λαβη. Το ποιημα σου ἀρκετὰ ικανοποιητικό.

⁂ ΣΑΒΒΑ ΠΟΥΛΗ: Οἱ ἀθλητικὲς συνεργασίες διαβιβαζονται ολες στὸν ἀθλητικὸ συντακτη. Οἱ δεμένοι τόμοι ἔχουν 50.000 δραχμὲς ὁ καθενας. Οἱ σχολὲς αὐτες εἶναι τεχνικες και καθένας ἐκεῖ μαθαινει κάποια τεχνη: Ἠλεκτρολόγος, ἐφαρμοστής, ὑφαντουργὸς κλπ. Εἶναι ολες αὐτὲς σπουδαιες σχολές.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΣΗΦΑΚΗ γιὰ τοὺς χαιρετισμούς σου .

⁂ Νομίζω πὼς θὰ μποροῦσες νὰ προμηθευθῆς ἂν ἤθελες ΑΘ. ΠΑΠΑΜΑΝΟ τὰ τεύχη αὐτὰ ποὺ σοῦ λείπουν.

⁂ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Τὸ ἰνστιτοῦτον Ἀγγλικῆς Γλώσσης δεχεται μαθητὰς κάθε ἡλικίας καὶ οἱασδήποτε μορφωσεως. Οἱ μαθηταὶ δὲν εἶναι ἐσωτερικοί, πολλοι νεοι ποὺ πηγαίνουν σὲ σχολεία, δημοτικὸ ἀκόμα καὶ γυμνάσιο, στὸ Πανεπιστήμιο, ἐργάζονται, φοιτοῦν ὡς ἐξωτερικοὶ μαθηταὶ στὸ Ἰνστιτοῦτο καὶ ὅταν τελειωσουν παίρνουν πτυχίο, ἐὰν φυσικὰ πετύχουν στὶς ἐξετάσεις τους. Τὸ ἰνστιτοῦτο δὲν ἀναλαμβάνει καμμιὰ ὑποχρέωση νὰ τοποθετηση σὲ θέσεις τοὺς πτυχιούχους του. Φυσικὰ ἡ γνωσις τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης εἶναι ἕνα σπουδαῖο προσὸν γιὰ νὰ βρῇ δουλειὰ ἕνας νέος. Γιὰ νὰ γραφτῆς στὸ Ἰνστιτοῦτο πρέπει νὰ ἐγκατασταθῆς σε μιὰ πόλη ποὺ νὰ λειτουργῇ τὸ Ἰνστιτοῦτο.

⁂ Καὶ τὸ μὲν χιοῦμορ σου ΧΡΙΣΤΟ ΠΑΠΑΒΕΝΤΣΗ εἶναι χιλιογραμμένο καὶ χιλιοειπωμένο. Στὶς ἐρωτήσεις σου θὰ πάρης απαντηση με τὴ σειρά σου.

⁂ Καὶ βεβαίως ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΤΕΖΟΥ δεχόμαστε συνεργασίες καὶ ἀπὸ παιδιὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Μὲ χαρὰ καὶ μεγάλη εὐχαρίστηση θὰ ἀποκτήσουμε μιὰ μικρὴ φίλη ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ φίλε ΠΕΤΡΟ Δ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ γιὰ τὶς παρατηρήσεις σου ἐπὶ τῶν ἐξωφύλλων. Πολὺ καλὴ ἡ σημαία σου.

⁂ Θὰ σοῦ ἀπαντήσω στὴν ἐρώτησή σου ΟΔΥΣΣΕΑ ΔΑΣΟΥΛΑ μόλις μάθω κι' ἐγὼ γι' αὐτὰ ποὺ μὲ ρωτᾶς.

⁂ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν φίλων μου: Λ. Φάσσου, Γεωργίου Παρασκευαΐδη, Σταυρου Μούντριχα, Δημ. Φεργαδιώτη, Ἀντωνίου Ζερβοῦ, Δημ. Σχ. Παλαιοχωρίου Λέσβου, Δημ. Σχολ. Μούδρου Λήμνου.

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Θεόδωρος Πανόπουλος, Χρ. Ποζαΐτης καὶ Τηλ. Βεργίνης (* εὐχαριστῶ), Δημ. Καρανικόλας Λάμπρος Τζουμερκας καὶ Γεώργιος Παπαδημητρίου, Εὐθύμιος Μαρίνα Κυριακοπούλου (*).

⁂ Πήραμε τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Π. Πασσᾶ (πάρα πολὺ καλό). Α. Π. (ὄχι καλο), Ν. Γιαννούλη (καλά), Νίκου Σαλονικιοῦ (τὰ περίμενα εἰλικρινῶς, πολὺ καλύτερα), Χρίστου Ὀλυμπίου (ὄχι πολὺ καλά), Ν. Γιαννούλη (μᾶλλον καλό), Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι (πολὺ καλά).

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: ΑΠ, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γεώργιος Δημόπουλος, Τηλέμαχος Βεργίνης καὶ Χριστόφορος Ποζαΐτης.

⁂ Πῆρα τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ φίλου μου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ.

⁂ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸν διαγωνισμὸ «σᾶς ἀρέσει;» τῶν φίλων μου Νίκου Σαλονικιοῦ (83—84), Χριστ. Πέτρου Διαμαντῆ (83) καὶ Ι. Μποζίκα (84).

⁂ Νῖκο Σαλονικιέ, δημοσιεύω ὁλόκληρο τὸ ποίημα τοῦ Μποαλῶ. Τὸ διόρθωσα λίγο στὰ τρία τελευταῖα στιχάκια κι' ἐλπίζω πὼς θὰ συμφωνήσης πὼς ἔτσι διορθωμένο εἶναι καλύτερο. Τὸ σκίτσο ὅμως δὲν μὲ ἱκανοποιεῖ πολύ. Γιατὶ χάλασες τὴ γραμμή σου;

⁂ Σοῦ ἀπαντῶ εὐχαρίστως ΗΛΙΑ ΚΑΠΝΟΠΟΥΛΕ. Νὰ συνεννοηθῆς μὲ τὴν πλησιέστερη ἀρχὴ χωροφυλακῆς. Θὰ πρέπῃ πρῶτα - πρῶτα νὰ καταταχθῆς στὴ σχολὴ χωροφυλάκων. Δὲν μπορεῖς νὰ καταταχθῆς ἀπ' εὐθείας στὴ σχολὴ ἀξιωματικῶν. Ἀφοῦ βγῆς ἀπὸ τὴ σχολὴ χωροφυλάκων φοιτᾶς στὸ 2ο τμῆμα (ὑπαξιωματικῶν) καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ βγῆς ἐνωμοτάρχης. Θὰ ὑπηρετήσης ἐπὶ ἕνα χρόνο ὡς διοικητὴς σταθμοῦ καὶ ἐὰν εἶναι ἐπιτυχὴς ἡ δράση σου θὰ μπορέσης νὰ δώσης ἐξετάσεις γιὰ τὴν σχολὴ ἀνθυπομοιράρχων. Πολλοὶ χωροφύλακες καὶ ὑπαξιωματικοὶ ἀλλὰ καὶ ἀξιωματικοὶ καταφέρνουν καὶ παίρνουν τὸ δίπλωμα

τῆς νομικῆς. Ὡστόσο, γιὰ τὴν σχολὴ ἀνθυπομοιράρχων δὲν εἶναι ἀπαραίτητο. Γιὰ τὴν σταδιοδρομία σου ὅμως στὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς τὸ δίπλωμα τῆς νομικῆς εἶναι ἕνα καλὸν προσόν.

∴ Ὁ ΨΥΝ ὁ τῆς ΔΡΥΟΣ μοῦ γράφει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα:

Νομίζω ὅτι σὲ κάποιο τεῦχος διάβασα «οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι ἐξυπνότεροι ἀπὸ τοὺς ἐπαρχιώτας» καὶ νομίζω ὅτι αὐτὸ τὸ γράφει ὁ φίλτατος «Λεονάρντο Ντὰ Βίντσι». Νομίζω λοιπὸν ὅτι ὁ φίλος κάνει λάθος. Διότι ἂς πάρουμε παράδειγμα τοὺς τρεῖς προηγουμένους διαγωνισμούς, τοῦ ἑπτὰ τῶν Σπαζοκεφαλιῶν καὶ τοῦ Τρω'κοῦ. Στὸν πρῶτον ἡ νικήτρια εἶναι ἐπαρχιώτισσα καὶ ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους 16 βραβευθέντας οἱ 15 εἶναι ἐπαρχιῶτες. Στὸν δεύτερον ὁ πρῶτος νικητὴς «ἐπαρχιώτης» οἱ ὑπόλοιποι 13 ἐπαρχιῶτες. Στὸν τρίτον οἱ 5 πρῶτοι ἐπαρχιῶτες!!!! Θὰ ἤθελα νὰ γράψετε τὰ τελευταῖα γιὰ νὰ τὰ διαβάση ὁ ἔξυπνος Ἀθηναῖος Λ. Ντ. Βίντσι». Ἂς ἀπαντήση λοιπὸν ὁ Λ. Ντὰ Βίντσι. Τὶ συστάσεις σου τὶς σημειώνω. Καταβάλλω κάθε προσπάθεια νὰ μπαίνουν ὅλες οἱ συνεργασίες σὲ κάποια σειρά. Πολλὲς φορὲς ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι πάντα γιὰ τεχνικοὺς λόγους δυνατό.

∴ Ἐνδιαφέρουσες εἶναι οἱ ἐρωτήσεις σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΦΟΥΡΝΙΑΔΗ, θὰ πάρης ὅμως ἀπάντηση σ' αὐτὲς κανονικὰ καὶ μὲ τὴ σειρά σου ἀπὸ τοῦ Περιοδικοῦ. Ἀλλιῶς δὲν μπορῶ νὰ σὲ εὐχαριστήσω. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐγγραφῆ συνδρομητὴς στὸ περιοδικὸ ὁποιαδήποτε μέρα τοῦ χρόνου θέλει. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστῶ, τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» δὲν τὸ ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου γιατὶ εἶναι γραμμένο μαζὶ μὲ τ' ἄλλα.

∴ Ἦταν πολὺ καλὲς οἱ συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Νῖκος Γιαννούλης, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, Θαν. Δημ. Παλησύρας.

∴ Ὅπως σοῦ εἶπα καὶ προφορικὰ Λ. ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ ἡ καθυστέρηση τοῦ φύλλου 85 ὀφείλεται κυρίως στὸ γεγονὸς τῆς διημέρου ἀπεργίας τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων.

∴ Θὰ σοῦ στέλλεται τὸ περιοδικὸ Β. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια εὐχαριστῶ.

∴ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ: Τὸ ποίημά σου εἶναι τεχνικῶς ἀτελές. Ἀλλὰ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:
Ἦταν δῶρο πολύτιμο — γιὰ τὸ μικρὸ χωριὸ— τὸ σπίτι ποὺ ἱδρύθηκε — ἀπ' τὸ πενήντα δυό. — Ἐκεῖ μέσα εὑρίσκεται — κάτι τί τὸ καλὸ — ποὺ ἔστειλε ἡ βασίλισσα — ἀπὸ μέρος μακρυνό. Ἔχει ἕνα χρόνο ποὺ ἱδρύθηκε — τὸ σπίτι στὸ χωριὸ — ἀλλὰ ἐκαρποφόρησε — σὰν νἄτανε παλαιό. — Νέοι καὶ νέες ἄλλαξαν — συγχρόνως μὲ τὸν καιρὸ — κι' εὐγνωμονοῦνε τὴ βασίλισσα— γιὰ τὸ εὐεργέτημα αὐτό.

∴ Πῆρα καὶ διάβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Ἰωάννη Λιαπῆ (* Εὐχαριστῶ θερμά), Κων. Ἀδαμοπούλου (* εὐχαριστῶ), Ἰωάννη Κασαμπαλίδη (* εὐχαριστῶ), Χαρ. Καρκατσᾶ (* εὐχαριστῶ), Κων. Γεωργιάνου (γιὰ τὴν ἔκθεση δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σὲ διαφωτίσω), Ἀθ. Πιατίδη (* τὴ σπαζοκεφαλιά σου γραμμένη στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὰ ἄλλα δὲν τὴν ἔλαβα ὑπ' ὄψη).

∴ ΚΛΕΑΝΘΗ ΡΟΡΡΗ: Πῆρα καὶ τὰ δυό σου γράμματα μαζύ. Νὰ γράψω τὸν Νικόλαο Ἀποστολόπουλο συνδρομητή, ἀλλὰ σὲ ποιὰ διεύθυνση νὰ τοῦ στείλω τὰ φύλλα του; Ξανάγραψέ μου. Ὅσο γιὰ τὴ συνδρομὴ ἂς κανονίση μόνος του ὅπως νομίζη. Ἡ ἀργοπορία τοῦ φύλλου ὀφείλεται κυρίως στὴ διήμερη ἀπεργία τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Ἀλέξανδρος Ναγατσῆς, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, Νικ. Γεωργίου Μιχαηλίδης καὶ Καμπαλλέρο.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου· Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, Καμπαλλέρο, Σταῦρος Πετροπουλᾶκος καὶ Νικ. Ἠλίας.

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Χρῖστος Δ. Κοτινᾶς (84), Ἀθανάσιος Εὐρυνιάδης (85), καὶ Παν. Καψάλης (85).

∴ Πῆρα τὸ σκίτσο τοῦ Καμπαλλέρο. Ἀρκετὰ καλό. Ἐπίσης καὶ τὴν Ἀθλητική του συνεργασία.

∴ ΟΔΥΣΣΕΑ ΔΑΣΟΥΛΑ: Εἰς τὴν Σχολὴν Ἐμποροπλοιάρχων γίνονται δεκτὰ διὰ τὴν α' τάξιν οἱ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν Δ' τάξεως γυμνασίου. Ἐξεταζόμενα μαθήματα: Ἔκθεσις, Πρακτικὴ Ἀριθμητική, Γεωμετρία, Φυσική, Γεωγραφία καὶ Ἱστορία. Εἰς τὴν Α' τάξιν θὰ εἰσαχθοῦν 20 μαθηταί, ἡ δὲ ἡλικία των πρέπει νὰ εἶναι οὐχὶ μεγαλυτέρα τῶν 17 ἐτῶν. Εἰς τὴν Β' τάξιν θὰ εἰσαχθοῦν μόνον 5. Τὰ ἐξεταζόμενα μαθήματα εἶναι: Ἔκθεσις, Ἄλγεβρα, Γεωμετρία, Ναυτικὰ ὄργανα καὶ ναυτικὸς ὑπολογισμός, Ἱστορία, Γεωγραφία. Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει νὰ ἔχουν ἡλικίαν οὐχὶ ἄνω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἐνδεικτικὸν Στ' τάξεως γυμνασίου. Οἱ μαθηταὶ ἐνδιαιτῶνται ἐντὸς τῆς Σχολῆς καὶ ἐπλήρωναν πέρυσι 600.000 δρχ. ὡς τροφεῖα κάθε μῆνα. Ἀπὸ τὴν Σχολὴν ἐξέρχονται Γ' ἐμποροπλοίαρχοι καὶ κατὰ περιόδους δίδουν ἐξετάσεις ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου Ε. Ναυτιλίας διὰ τὴν ἀπόκτησιν διπλώματος Β' καὶ Α' πλοιάρχου. Ὅλα τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς κλπ. βαρύνουν τοὺς ὑποψηφίους. Περισσότερες πληροφορίες μπορεῖς νὰ ζητήσης ἀπὸ τὸ πλησιέστερο λιμεναρχεῖο.

∴ Μὲ μεγάλη μου χαρὰ ΨΥΝ ὁ τῆς ΔΡΥΟΣ παίρνω τὶς συνεργασίες σου.

∴ Αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφεις ΧΡΙΣΤΟ ΕΥΡΥΝΙΑΔΗ δὲν ὑπάρχει. Θὰ ἤμουν εὐτυχὴς ἐὰν ἦτο δυνατόν. Θὰ σοῦ συνιστοῦσα νὰ μὴν ξεκινήσης προτοῦ ἐξασφαλίσης κάτι τὸ συγεκριμένο. Σήμερα ἡ κατάσταση στὴν Ἀθήνα εἶναι φρικτὴ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς· τὸ ποίημά σου ἔχει πολλὰ λάθη.

∴ Ἀρκετὰ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΒΑΣΙΛΗ ΙΩΣΗΦΙΔΗ.

∴ Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἦταν καλὰ τὰ ποιήματά σου ΣΤΑΥΡΟ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟ: Στὸ δημοσιεύω ἐδῶ γιὰ νὰ τὸ δῆς καὶ μόνος σου:

«ΚΤΥΠΑ Η ΚΑΜΠΑΝΑ»

Γλυκόηχα ἡ καμπάνα κράζει
τὸν γεωργὸ μὲ χαρὰ
στὴν ἐκκλησία νὰ πάη προστάζει
ν' ἀκούση τὰ ἱερά.

Αὐτὸς φοράει βιαστικὰ
τὸ μπαλωμένο σάλι
καὶ τρέχει μὲ πολὺ χαρὰ
στὴν ἐκκλησιὰ καὶ πάλι.

Τὰ ἄλλα δύο εἶναι καλλίτερα ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἔχουν τὰ λαθάκια τους. Ἡ βραδύτης τοῦ τελευταίου φύλλου ὀφείλεται στὴν ἀπεργία.

∴ Περιμένω γράμμα σου ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ ΠΑΝ. ΚΑΨΑΛΗ. Τὸ ποίημα καλό.

∴ ΚΑΜΠΑΛΛΕΡΟ τὸ ἐρωτηματικὸ στό ὄνομά σου θὰ πῆ ὅτι δὲν ἔγραφες γιὰ ποιὸ φύλλο ἀπαντᾶς.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Θρακιώτης καὶ Ζερβὸς Τσιμπᾶκος καὶ Ντῖνος Κουκιᾶς (ἄλλη φορὰ ὄχι στὸ ἴδιο χαρτὶ γράμμα γιὰ τὴ διεκπεραίωση καὶ ἀθλητικὲς πληροφορίες).

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Μὴ ὑπογράφων (84) Πέτρος Μητράκας (85), Βασίλειος Τσουγκριάνης (85).

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Νικολάου Πουρσανίδη καὶ Κουκοναροθρεμμένου. (Μὴν ξεχνᾶς νὰ βάζης σὲ κάθε χαρτὶ τὴν ὑπογραφή σου γιατὶ αὐτὴ τὴ φορὰ ἔχασα πολλὲς ὧρες γιὰ νὰ γράφω κάτω ἀπὸ τὰ διάφορα γράμματά σας τὰ ὀνοματεπώνυμά σας).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Ζερβοῦ Τσιμπίκου καὶ Ντίνου Κουκιᾶ, Γερασίμου Ζαφείρη (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τόσα καλά σου λόγια), Κων. Στράντσαλη, Δημ. Ράγγα Διευθυντοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἁγίου Γεωργίου, Ἰωάννη Ρεκούμη (*), Κων. Γ. Ντέμπου (*), Νικολάου Δ. Θανασούλη (δὲν εἶμαι δυστυχῶς σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω γιὰ τὰ σκίτσα. Ἐὰν τελικῶς ἐγκρίθηκαν θὰ βρίσκωνται στὸ τυπογραφεῖο), Θρακιώτη (*), Ἀθ. Τέλιου (χωρὶς νὰ εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος νομίζω πὼς ἡ «ἄνοιξή» σου βρίσκεται στὰ ἐκκρεμῆ ἐπίκαιρα), σκοπεύω νὰ κάμω μιὰ γενναία ἐκκαθάριση ὅλων τῶν παλιῶν ποὺ ἔχουν μαζευτῆ στὰ χέρια τοῦ γραμματέως τῆς συντάξεως), Κων. Τσουκνίδα.

∴ Σὲ εὐχαριστῶ ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΑΚΩΤΣΟ γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορά. Δεμένους τόμους ἔχουμε μόνο τοὺς πανόδετους πρὸς 50.000 δραχμὲς τὸν ἕνα. Τεύχη μεμονωμένα τὰ δίδουμε πρὸς 3.000 δραχμὲς τὸ ἕνα.

∴ Δὲν ξέρω ΛΕΡΙΩΤΗ ἂν σοῦ ἐνέκρινα τὸ ψευδώνυμο ἢ ὄχι. Θὰ καταλάβης πάντως ὅτι προσωρινῶς σοῦ βάζω αὐτὸ καὶ γράψε μου ἂν σοῦ ἔχω μέχρι τώρα ἐγκρίνη ἄλλο ψευδώνυμο καὶ ποιό;

∴ Δὲν μπορῶ ΟΥΡΑΝΟΚΑΤΕΒΑΤΕ νὰ μοιράζω καὶ νὰ κρατῶ λογαριασμοὺς γιὰ ἐπόμενα φύλλα. Ἔτσι τὰ βάνω μονοκοπανιὰ καὶ εἶναι καὶ καλλίτερα ἔτσι. Καὶ κάτι ἄλλο. Μετρᾶτε, ἂν θέλετε, καμμιὰ φορὰ καὶ τὶς λέξεις μὲ... περισσότερη προσοχή.

∴ ΝΙΚΟ ΑΥΓΙΝΕ: Σὲ χρεώνω 8.500 δραχμές.

∴ Διάβασα μὲ ἰδιαιτέρα μου εὐχαρίστηση ἀγαπητὲ ΝΙΚ. ΗΛΙΑ τὴν ἐπιστολή σου καὶ αἰσθάνομαι ἰδιαίτερη χαρὰ γιὰ τὴν ὑπόσχεσή σου νὰ εἶσαι τακτικὸς εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν. Γιὰ τὸ φίλο μου Γερολάνδο εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ διατηρῆ πάντοτε τὴν ἐπαφή του μὲ τὸ περιοδικό. Προσπαθῆστε σεῖς νὰ ἐπιτύχετε τὴν ἀναπλήρωση τοῦ κενοῦ ποὺ δημιουργεῖται μὲ τὴν ἀποχώρησή του. Τὸ ποίημά σας ἀρκετὰ καλό.

∴ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα τὰ ποιήματά σου ΝΙΚΟ ΕΥΘ. ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ. Ὄχι τὰ ποιήματά σου δὲν ἔχουν πάρει τὴν πρὸς τὸν κάλαθον ἄγουσαν διότι τὰ ἐκτιμῶ πολύ. Ἀλλὰ μικρὴ ὑπομονή. Νὰ δοῦμε πῶς θὰ τὰ καταφέρω νὰ ξεκαθαρίσω τὸν ὠκεανὸ τῶν χειρογράφων.

∴ Χαίρω ἰδιαιτέρως ΝΙΚ. ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ συλλόγου σας.

∴ Μὴ μὲ ρωτᾶς ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΟΘΡΕΜΜΕΝΕ γιὰ τὸ παρελθόν. Πνίγομαι μέσα στὰ χειρόγραφα τῶν συνεργασιῶν.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Στέλιου Κυριακίδη, Ἰωάννη Νικ. Κίτσου, Β. Κρικώνη καὶ Κ. Λάϊου, Στ. Μ. Παπαθεμελῆ.

∴ Πῆρα Η. ΧΗΤΑ τὴν ἀθλητική σου συνεργασία.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ν. Γαλήνη (μερικὰ εἶναι πάρα πολὺ ἔξυπνα ἄλλα κακὰ ἐκτελεσμένα), Στ. Μ. Παπαθεμελῆ (ἔτσι κι' ἔτσι).

∴ Πῆρα τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ φίλου μου Σ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ.

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ «σᾶς ἀρέσει;» τῶν φίλων μου: Χρίστου Κιρκιντάνου (83 - 84 - 85), Δημ. Ἀν. Μπαλιάκα (84), Ζαχαρία Μαντοῦ (84), Νίκου Γιαννούλη (83 - 84 - 85), Γιούλια Σιμωνέτη (85), Μενελάου Νικέλη (Χρ. διὰ 83 εὐχαριστῶ).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου Δημητρίου Ζαφειροπούλου (* Εὐχαριστῶ) Μενελάου Νικέλλη, Ἀθανασίου Νίκα (*) Δημ. Παπασταματίου (ἔχετε δίκιο).

∴ Διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὸ «Φιλοτελιστὴ» Κων. Καλφιώτη. Ἡ Σπαζοκεφαλιά σου ὅπως ἀρχίζει στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΜΕΝ. ΝΙΚΕΛΛΗ νὰ σοῦ σταλῆ ταχύτερα τὸ φύλλο. Πάντως θὰ σὲ περιμένω καὶ πέραν τῆς προθεσμίας.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου Γεωργίου Εὐαγγέλου Ἀραβανῆ, Νίκου Γαλήνη (μὰ μὲ πόσες ἀνορθογραφίες σημειώνεις τὸ ὄνομά σου, βρὲ παιδί μου; Μοῦ τὸ γράφεις Γαλήνης ποὺ εἶναι καὶ τὸ σωστὸ Γαλλήνης καὶ Γαλίνης. Ἂν μοῦ τὸ ἔγραφες καὶ ἄλλη φορὰ θὰ ἔβλεπα ἴσως μὲ ἔκπληξή μου καὶ κανένα Γαλείνης ἢ ἄλλο Γαλλοίνης) Δώρη Ἄνθη, Τίμου Δώρη, Στέλιου Κυριακίδη, Ἡρακλῆ Χήτα καὶ Στέλιου Θ. Παπαθεμελῆ.

∴ Σοῦ ἀπαντῶ εὐχαρίστως ΔΗΜ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ. Διαβάζω ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς ἐπιστολές. Ἀπὸ τὶς πιὸ πληκτικὲς μέχρι τὶς πιὸ ἐνδιαφέρουσες. Θὰ προτιμοῦσα τὸ περιοδικὸ νὰ τὸ πιάνης... σὰν ἕνας καλός, φρόνιμος καὶ συνετὸς νέος καὶ ὄχι σὰν... «λέων ὠρυόμενος». Καὶ ἀπὸ τὸ σημερινό σου γράμμα καὶ συνεργασία βγάζω τὸ συμπέρασμα ὅτι σημειώνεις κάποια πρόοδο ἱκανοποιητική.

∴ Διάβασα τὸ γράμμα σου ΑΝΤΩΝΗ Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕ καὶ μοῦ ἦταν ἀρκετὰ χρήσιμες οἱ γνῶμες σου γιὰ τὴν εἰκονογράφηση τοῦ φύλλου. Ἔχεις ἀπόλυτο δίκιο γιὰ τὸ ζήτημα τῶν «ἀντιγραφῶν!». Στὴν περίπτωση ποὺ μοῦ μιλᾶς εἶναι κάτι ποὺ τὸ παρακολουθῶ. Ἐλπίζω πὼς μὲ τὴν τακτικὴ ποὺ ἀκολούθησα πέτυχα περισσότερα πράγματα ἀπὸ ὅσα θὰ πετύχαινα ἂν μεταχειριζόμουνα ἄλλη τακτική. Δὲν μπορῶ νὰ πῶ περισσότερα χωρὶς ζημία τῆς ὑποθέσεως. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀλληλογραφίας συμφωνῶ μαζύ σου πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ περιορίζεται σὲ καθαρῶς φιλολογικὰ ἀλλὰ καὶ πνευματικώτερα θέματα. Δυστυχῶς ὅμως ὅπως εἶναι ρυθμισμένα τὰ ζητήματά μας δὲν μπορεῖ πρὸς τὸ παρὸν τουλάχιστον νὰ γίνη ἀλλιῶς. Καὶ τελευταῖο: Σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μὲ... κουράζης συχνὰ μὲ τὰ γράμματά σου καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς τὸ γράμμα σου δὲν τσαλακώθηκε νευρικὰ στὴν παλάμη μου καὶ δὲν πετάχτηκε, ὅπως γράφεις στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων.

∴ Δὲν ξέρω τί ἔγινε μὲ αὐτὰ τὰ βιβλία Σ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ: Ἀγόρασα ἀλλὰ τὰ ἔχω ἐδῶ στὰ χέρια μου καὶ θὰ ἐπιβλέψω προσωπικῶς γιὰ τὴν ταχυδρόμησή τους.

∴ Σοῦ ἀπαντῶ στὸ γράμμα σου ΣΤ. ΜΙΧ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗ ἀκολουθῶντας τὴ σειρά του: Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Καὶ εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς ποὺ οἱ φίλοι μου ἀναγνωρίζουν τοὺς ἀγῶνες μας καὶ τὶς προσπάθειές μας. Οἱ εὔθυμοι στίχοι σου δείχνουν ταλέντο σατυρικὸ ὄχι ὅμως καὶ τεχνικὴ τοῦ στίχου. Μὲ μιὰ καλὴ ὅμως προσπάθεια θὰ μπορέσης νὰ γράψης καλὸ σατυρικὸ στίχο καὶ σοῦ συνιστῶ νὰ τὸν καλλιεργήσης. Δὲν συμφωνῶ μὲ τὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς ὑποδείξεις σου. Ἡ στήλη γιὰ τὰ μικρότερα Παιδιὰ εἶναι χρήσιμη. Καὶ τὸ σκάκι. Ἀλλὰ τὸ «Ἐσὺ καὶ οἱ ἄλλοι» εἶναι κάτι ποὺ μόνο γι' αὐτὸ θὰ ἄξιζε νὰ βγαίνη τὸ περιοδικό. Δυστυχῶς ἀφοῦ σταμάτησε νὰ βγαίνη ἡ «Διάπλαση τῶν Παίδων» τὰ διάφορα παιδικὰ περιοδικὰ ἔδωσαν στοὺς νέους ἀναγνώσματα κάθε ἄλλο παρὰ καλὰ καὶ τοὺς ἐχάλασαν τὰ γοῦστα. Τὶς ἄλλες τὶς σημειώνω ἰδιαιτέρως. Πρὸς 2.000 δραχμὲς μπορεῖς νὰ πάρης τὰ περιοδικὰ ποὺ ζητᾶς.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν στατιστική σου «ΨΥΝ Ο ΤΗΣ ΔΡΥΟΣ». Θὰ ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ τὴν κάμης στὸ τέλος τοῦ χρόνου μαζὶ μὲ ἕνα εἶδος πίνακος περιεχομένων καὶ θὰ τὴ δημοσιεύσω. Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ παίρνω τὰ γράμματά σου καὶ εὔχομαι ἡ «ὄρεξη» γιὰ τὴν ὁποίαν μοῦ μιλᾶς νὰ παραμείνη... αἰωνία! Ὅσο γιὰ τὴν φωτογραφία κλπ. σοῦ γράφω. Καλλίτερα νὰ μᾶς ἀκοῦν παρὰ νὰ μᾶς βλέπουν ὅπως εἶπε κι' ὁ Κολοκοτρώνης. Πάντως, ἂν βγάλω καμμιὰ φωτογραφία σὲ λίγο καιρό, τὸ Δεκέμβριο, συμπληρώνω τὰ πενῆντα μου χρόνια καὶ ἴσως αὐτὸ εἶναι μιὰ εὐκαιρία θὰ σοῦ στείλω. Γιὰ τὶς ἀντιγραφὲς τοῦ τεύχους 65 ἡ καταγγελία ἔχει γίνει. Μὴ λοιπὸν «δὶς ἐπὶ τῷ αὐτῷ». Σημειώνω ἐδῶ τὴν καταγγελία ὅτι τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ Μπαρακίτη στὸ τεῦχος 85 εἶναι ἀντιγραφή.

Πήρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Γεωργίου Σουλίδη καὶ Νικολάου Γ. Θανασούλη.

Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: 'Αθ. Παπαμάνου (;), 'Ιωάν. Π. Γεωργιοπούλου (82, 83, 84, 85), Κων. Μπαρμπῆ (84), Πασχάλη Ντιώνια (85), Νικ. Παπᾶ (ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ).

Διαβίβασα τὴν συνεργασία σου στὸν ἀθλητικὸν συντάκτη φίλε μου ΓΕΩΡΓΙΕ Κ. ΣΟΥΛΙΔΗ.

Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου ΑΙ. (καλά), Παπᾶ (καλά).

Πῆρα τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Νικ. Θανασούλης καὶ Δημ. Τζούμης.

ΑΙΓΙΩΤΗ σὲ χρεώνω μὲ 1.800 δραχμές.

ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ. Στὶς ἀρχὲς Μαΐου πῆρα 15.000 δραχμὲς καὶ πεννομαχιες ποὺ δημοσιεύτηκαν στὸ φυλλο 82 μὲ ἀριθμοὺς 830—839, ξαναπῆρα 7.000 δρχ. ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες καὶ δημοσιεύτηκαν οἱ ἀγγελίες σου στὸ φύλλο 84 (ἀριθ. 942 - 947). Ἔκτοτε δὲν ξαναπῆρα ἄλλες ἀπὸ αὐτὲς ποὺ μοῦ ἔστειλες σήμερα χωρὶς χρήματα. Γιὰ τὸ ἀποχαιρετιστήριον μήνυμα — (προσωρινὸ γιὰ πεντε μῆνες) σ' εὐχαριστῶ.

'Η καθυστέρηση ΑΙΓΑΙΩΤΗ ὀφείλεται στὴ διήμερη ἀπεργία.

Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολες τῶν φίλων μου: Βασιλείου Γαζῆ, 'Αλ. Ι. Συγγενιώτη, Δημ. 'Αχ. Πανούτσου.

ΙΩΑΝΝΗ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ, ἐπιστολὴ δική σας μὲ 50.000 δραχμὲς δὲν περιῆλθε ποτὲ στὰ χέρια μας. Καὶ τώρα σοῦ ἀπαντῶ: Γιὰ λόγους ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω, δὲν πρέπει νὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ ζήτημα τοῦ νησιοῦ. Εἴμαστε ὅλοι ὑπέρμαχοι τῆς Ιδέας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀποφεύγουμε ὡρισμένα πράγματα, τὰ ὁποῖα, ἐνῶ δὲν θὰ ὠφελήσουν θὰ βλάψουν. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης ποὺ μὲ ρωτᾶς σοῦ ἀπαντῶ: 'Η γλῶσσα δὲν εἶναι σκοπὸς ἀλλὰ μέσον ἐκφράσεως. Ὅταν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν μεταχειρίζεται καλὰ καὶ νὰ γίνεται ἀντιληπτὸς (σαφὴς) σ' αὐτοὺς ποὺ μιλάει ἢ γράφει, τότε ἡ γλῶσσα ποὺ μεταχειρίζεται ἐκπληρώνει τὸ σκοπό της. Πιστεύω ἀκόμη ὅτι τόσο ὁ Μυστριωτισμὸς ὅσο καὶ ὁ Ψυχαρισμὸς ὑπῆρξαν τὰ δύο ἄκρα, καὶ τὰ ἄκρα ἔχουν πάντα ἄδικο. 'Ο ἴσιος δρόμος τῆς γκαμήλας εἶναι πάντα προτιμώτερος ἀπὸ τὸν ἀνήφορο καὶ τὸν κατήφορο. Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς θητείας θὰ μποροῦσε ἢ θὰ ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς ἀγραμματωσύνης. 'Η στρατιωτικὴ θητεία ἔχει σκοπὸ τὴν δημιουργία πολεμιστῶν καὶ ὄχι καλαμαράδων. 'Εντελῶς διαφορετικὸς ὁ σκοπὸς τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ σχολείου. Εἶμαι ὑπὲρ τῶν ψυχικῶν καλλιστείων καὶ ὄχι τῶν σωματικῶν. Τὰ καλλιστεῖα, ὅπως τουλάχιστον διεξάγονται στὸν τόπο μας, βρίσκω πὼς εἶναι ἔξω ἀπὸ τὰ ἤθη καὶ τὰς παραδόσεις μας. 'Η ἔκλυση τῶν ἠθῶν δὲν προάγει τὸν πολιτισμόν. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν οἰκογενειακῶν τραγωδιῶν δὲν μπορῶ νὰ ἀπαντήσω οὔτε μὲ δυὸ λόγια ἀλλὰ οὔτε καὶ «εὔκολα» σ' ἕνα περιοδικὸ ποὺ προορίζεται γιὰ παιδιὰ καὶ γιὰ νέους. Οἱ συνεργασίες σου παίρνουν τὸ νέο δρόμο γιὰ τὸν ὁποῖον θὰ πληροφορηθῇς ἀπὸ τὴ σχετικὴ ἀνακοίνωση ποὺ μπαίνει σ' αὐτὸ τὸ φύλλο.

Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου 'Αθ. Παπαμάνου (ἐὰν τὰ πῆρα σοῦ ἀπάντησα). Σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὶς πληροφορίες σου γιὰ τὸν 'Ιωσηφίδη), 'Ιθαγενὴ τῆς Πάμπας, Βασ. 'Ιωσηφίδη (ἐμπρὸς λοιπὸν καὶ θὰ δοῦμε), Γεωργίου Δ. Τσουκαλᾶ.

Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὶς παρατηρήσεις σου ΠΑΣΧΑΛΗ ΝΤΙΩΝΙΑ καὶ δὲν συμφωνῶ μαζύ σου. Δὲν μποροῦμε νὰ ἀγνοοῦμε καὶ τὰ ξένα ὅταν εἶναι καλά. Ὅσο γιὰ τὰ ἀποκόμματα ποὺ μοῦ στέλνεις σοῦ λέω ἁπλῶς: Σέβομαι τόσο πολὺ τοὺς ἀναγνῶστες μου ὥστε νὰ μὴν τοὺς σερβίρω αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὶς φαντασιοπληξίες. Πάντως σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸν κόπο σου νὰ μοῦ στείλης τὶς μεταφράσεις.

Ὄχι Κ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ: Στὶς σχολὲς ποὺ μὲ ρωτᾶς (Βαρβάκειο, 'Αρσάκειο, καὶ Πειραματικὸν) δὲν δέχονται οἰκοτρόφους. Μόνο ἡ Παιδαγωγικὴ 'Ακαδημία τοῦ 'Αρσακείου δέχεται οἰκοτρόφους, ἀλλά, φυσικά, κορίτσια. Στὸ 'Αμερικανικὸ Κολλέγιο (ἀρρένων καὶ θηλέων) δέχονται οἰκοτρόφους. Δὲν εἶναι χωρισμένα σὲ πρακτικὰ καὶ κλασσικά. Εἶναι καὶ τὰ δύο ἰδιότυπα σχολεῖα). Γιὰ τὸ προσεχὲς σχολικὸ ἔτος δὲν καθώρισαν ἀκόμη δίδακτρα καὶ τροφεῖα. Πρέπει ὅμως νὰ τὰ ὑπολογίζης γύρω στὰ 2.000.000 μηνιαίως.

ΚΩΝ. ΜΠΑΡΜΠΗ. Καταβάλλω τώρα κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ φθάνη στὰ χέρια σας γρήγορα τὸ περιοδικό. Σοῦ ἀπάντησα, ἀλλὰ δὲν πρόσεξες πὼς πῆρα τὶς ἀπαντήσεις σου στὸ 82 - 83.

Σ'εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΟΥΚΑΛΑ. 'Επιστολὴ θὰ πάρης σχετικῶς μὲ ὅσα μὲ ρωτᾶς.

Μοῦ ἦταν ἀδύνατο ΓΙΩΡΓΟ ΣΑΟΥΛΙΔΗ νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου· ἔγραφες μ' ἕνα μολύβι ποὺ τὸ ἔκαμε ἀδιάβαστο· πολὺ θὰ μὲ ὑποχρεώσης νὰ μοῦ ξαναγράψης. Πάρε ἕνα μολύβι φάμπερ — ἂν δὲν θέλης μὲ μελάνι — καὶ ξαναγράψε μου.

Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Νίκος Κωνσταντᾶς, 'Εμ. Φαμελιάδης, 'Αναστάσιος Καρασάββας, Γεώργιος 'Αν. Μπόγρης, 'Ηλ. Σωτηρ. Νικολάου, Σχολικὴ 'Εφορία 'Αλλονήσου καὶ Κορνήλιος Κόκλης δάσκαλος Σχ. Κλαδορράχης.

Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολες τῶν φίλων μου: Ζαχαρία Ν. Τσιρπανλῆ (* Μὰ γιατὶ ἀγαπητέ μου φίλε νὰ μὴ λάβης μέρος στὸ Διαγωνισμό; Τόσο δύσκολο;) 'Ιωάννη Σκαράκη (ἡ συνδρομὴ εἶναι γιὰ τοὺς εὐπόρους 25.000 ἐτησίως καὶ 15.000 ἑξάμηνη. Ὁποιος θέλει νὰ γραφῇ συνδρομητὴς στέλνει ἢ ἀμέσως 25.000 γιὰ ἕνα χρόνο, ἢ 15.000 γιὰ ἕξη μῆνες καὶ ἅμα λήξη ἡ ἑξάμηνη συνδρομὴ ἄλλες 15.000. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ), Γιώργου Ν. Μοσχοπούλου (* Εὐχαριστῶ. Θὰ πάρης στὶς ἐρωτήσεις σου μὲ τὴν ὥρα ἀπάντηση. Δυστυχῶς προηγοῦνται ἄλλες. Σὲ παρακαλῶ μόνο στὴν ἐπιστολὴ ποὺ μοῦ γράφεις θέματα καθαρῶς οἰκονομικά, μὴ μοῦ γράφεις καὶ ἄλλα θέματα γιατὶ δυσκολεύομαι νὰ σοῦ ἀπαντῶ. Πάντως εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα). Γιὰ τὴν ἀπορία τοῦ φίλου σου δὲν χρειάζεται ἰδιαίτερη βεβαίωση.

ΓΙΩΡΓΟ ΒΑΡΛΑΜΗ: Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ δώσης μιὰ ματιὰ στὴ σελίδα 2 κάθε τεύχους τοῦ περιοδικοῦ καὶ θὰ πάρης ἀπάντηση στὴν ἐρώτησή σου πόση συνδρομὴ θὰ πληρώσης.

Διαβίβασα ΝΕΕ ΡΑΜΠΑΓΑ τὸ γράμμα σου στὸν φιλοτελιστή.

Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου Τάκη Βούλη, καὶ Γιώργου Βαρλάμη.

'Η μικρή μου φίλη ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΣΚΟΥΡΗ ἀπὸ τὰ Θηράμονα τῆς Κεφαλληνίας μοῦ στέλνει ὁλόκληρο τὸ αἴνιγμα γιὰ τὸ γράμμα 'Ωμέγα ἐξ αἰτίας τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ τεῦχος 84 τοῦ περιοδικοῦ. Ὅπως μοῦ γράφεις ἡ ἴδια τὸ ἀντέγραψε ἀπὸ μιὰ παλιὰ «Διάπλαση τῶν Παίδων». Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ γιατὶ εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον.

Εἶμαι μέσα εἰς τὴν Ρώμην
καὶ συγχρόνως εἰς τὴν Κῶ
Διατρίβω εἰς Μωρέαν,
τὴν Ρωσία κατοικῶ.
Εἰς τὸ δῶμα σου συχνάζω
εἰς τὸν οἶκον σου ποτέ.
Εἰς τὸν τράχηλον δεμένον
μὲ κρατοῦν οἱ πωληταί.
'Εγὼ ἄψυχον μὲν εἶμαι
καὶ χωρὶς ἀναπνοήν,
Ὅμως εἶμαι ἀναγκαῖον
εἰς ἑκάστου τὴν ζωήν.
Ζῶ μακρὰ ἀπὸ τὰ δάση
πλὴν μὲ ζῶα κατοικῶ.
Εἰς τὴν γῆ ποτὲ δὲν εἶμαι
πλὴν μ' ἀνθρώπους συνοικῶ.
Ὅπου ἢ πτωχὸς ἢ γέρων
ἀδιστάκτως προχωρῶ
Ἂν δὲ πλούσιος ἢ νέος
παρευθὺς ἀναχωρῶ
Εἰς τὸν κόσμο δὲν μ' εὑρίσκεις
ὅσο καὶ ἂν στοχαστῇς
Πλὴν ἂν εἶναι φῶς μὲ βλέπεις
εἰς τὸν μέσον παρευθὺς
Εἰς τοῦ κώνωπος τὸ σῶμα
εὐρυχώρως εἰσχωρῶ,
ἐνῶ εἶμαι τόσον μέγα
ὥστε οὐδ' εἰς τὸ πᾶν χωρῶ
Τί, ἀκόμη δὲ μὲ βρίσκεις;
τί, ἀκόμη ἀπορεῖς;
Εἰς τὸ στρῶμα σου νὰ μέ βρης
χωρὶς κόπο εἰμπορεῖς
Πῶς εἰς ἔκτασιν τοσαύτην
ἀναγνῶστα σὲ κινῶ;
Εἰς τὴν γλῶσσαν σου ἐπάνω,
αἰωνίως τριγυρνῶ.

Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου Γ. Βαρλαμῆ (ὄχι ὅσο καλὸ θὰ ἤθελα. 'Αλλὰ μὲ μολύβι σχεδιασμένο ἀκατάλληλο πρὸς δημοσίευση) Ραμπαγᾶ (ἀρκετὰ καλό), Διονυσίου Μαρκοπούλου (καλό), 'Αγγέλου Δόξα (καλούτσικα).

Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου Δήμητρας 'Εφ. Μαραγκόζη (84—85) καὶ 'Ηλία Κουτσοδήμου (82—83), Θανάση Παλιούρα.

Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου οἱ ὁποῖοι πληροφοροῦνται σ' αὐτὸ τὸ φύλλο πῶς θὰ μάθουν γιὰ τὴν τύχη τους. Γεωργίου Ν. Μοσχοπούλου, Γιάννη Σελλούντου, Βούλη Τάκη.

Εὐχαριστῶ ΡΑΜΠΑΓΑ γιὰ ὅλα. 'Ιδιαιτέρως σημειώνω ἐδῶ τὴν καταγγελία σου ὅτι «τὸ ποίημά σου δημοσιεύθηκε μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ν. Γερολάνδου μὲ τὸν τίτλο «Σὺ τὸν κόσμο Κυβερνᾶς» ψάλλεται στὸ γυμνάσιο ἀπὸ πολλὰ χρόνια». Περιμένω ἀπάντηση τοῦ φίλου μου Νίκου Γερολάνδου.

Ὅπως θὰ δῇς ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟ ἡ ὅλη ὑπόθεση τῶν συνεργασιῶν θὰ ἀκολουθήση τώρα μιὰ νέα τακτική. Πῆρα κι' αὐτὸ τὸ βάρος ἐπάνω μου. Ἔτσι ἄσε τὶς ἐρωτήσεις γιὰ τὸ παρελθὸν καὶ πρόσεξε τὸ μέλλον. 'Ο Κλαύδιος Μαρκίνας ζῇ. Μπορεῖς νὰ τοῦ γράψης στὸ «'Εκπαιδευτήριον Μίνας 'Αηδονοπούλου Λεωφόρος 'Αλεξάνδρας. Θὰ τὸ πάρη. Ὅσο γιὰ τὸν ἄλλον δὲν ξέρω. Οὔτε θέλω νὰ ξέρω γιὰ ἀνθρώπους ποὺ πρόδωσαν τὴν πατρίδα τους. Πολὺ καλὸ τὸ «Κάβοι» καὶ σοῦ εὔχομαι νὰ φέρεις εἰς πέρας τὴ συλλογή σου. Τὰ ποιήματά σου γενικὰ μοῦ ἀρέσουν. Τὶς συστάσεις σου τὶς ἐσημείωσα καὶ σ' εὐχαριστῶ.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ γράμμα σου ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ. Καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσω στὴν ἐπιστολή σου.

ΤΑΚΗ ΒΟΥΛΗ: Δυστυχῶς δὲν κρίνω τὶς σπαζοκεφαλιές. Τὶς στέλνω κατευθεῖαν στὸ ἁρμόδιο συνεργάτη μου.

Κάποιος φίλος μου χωρὶς νὰ ὑπογράφη μοῦστελνε ποίημα γιὰ τὸν Κολοκοτρώνη καὶ μὲ μολύβι ἐρωτήσεις ποὺ δὲν μπόρεσα ὅπως εἶναι νὰ τὶς διαβάσω. Δὲν ἔλαβα τὸ γράμμα του ὑπ' ὄψη. Νὰ τὸ ξαναστείλη καὶ νὰ ὑπογράψη.

Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Νικόλαος Γ. Σκρέμπος καὶ Παν. Κοῦτσος, Διονύσιος Μαρκόπουλος, Χρ. Καμενίδης καὶ Θ. Δόσιος.

Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολες τῶν φίλων μου: Νικολάου Σκρέμπου (* Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὶς συστάσεις σου τὶς ὁποῖες θὰ μελετήσω), Κων. Παπαδοπούλου, Κατίνας Καβασίλα, 'Εμμ. Παντελῆ Φαμελιαδη.

Στὴ Γαλλικὴ 'Ακαδημία Α.Μ. μαθαίνουν Γαλλικά. Θὰ δώσετε ἐξετάσεις καὶ ἀνάλογα μὲ τὶς γνώσεις σας θὰ σᾶς κατατάξουν. 'Αλλὰ θέλετε εἰλικρινὰ τὴ γνώμη μου; Τί γυρεύετε τώρα αὐτά: Δὲν πρόκειται νὰ ὠφεληθῆτε τίποτε. Γιατὶ δὲν φροντίζετε νὰ μπῆτε σὲ μιὰ μαιευτικὴ σχολή; Θὰ μπορούσατε νὰ βγῆτε μαμή. Γιατὶ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς τόσες σχολὲς νοσοκόμων; Θὰ μποροῦσε νὰ δημιουργήσετε μιὰ πολὺ καλὴ καριέρα ποὺ τὴν ἀκολουθοῦν πολλὲς μὲ ἀπολυτήριο. Γιατὶ δὲν τραβᾶτε νὰ μάθετε ἕνα ἐπάγγελμα ποὺ θὰ σᾶς ἐξασφαλίση τὸ μέλλον; 'Η Ζωσιμαία Σχολὴ τῶν 'Ιωαννίνων εἶναι ἕνα κτίριο ποὺ στεγάζει καὶ γυμνάσιο καὶ παιδαγωγικὴ ἀκαδημία. 'Η ἀγροτολέσχη Κρήτης δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ ζητᾶτε. Γιὰ τὸ σπίτι τοῦ παιδιοῦ, γιατὶ δὲν ζητᾶτε αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφετε ἀπὸ τὸ Διοικητὴ τῆς Μονάδος τῆς περιφερείας σας; Αὐτὸς θὰ σᾶς κατατοπίση πλήρως.

Πῆρε τὸ δρόμο του τὸ ποίημά σου Θ. ΠΑΛΙΟΥΡΑ.

Ἄνθρωπον ποὺ εἶναι μὲ ψυχὴ καὶ μὲ σῶμα ποὺ μοῦ γράφει ἀπὸ τὸ Καλὸ - χωριὸ τῆς 'Ανατολικῆς Κρήτης. 'Ο Γιατρὸς ποὺ τοῦ ἔδειξα τὸ γράμμα σας μοῦ εἶπε πὼς τοῦ εἶναι δύσκολο νὰ ἀποφανθῇ πάνω στὸ ζήτημά σας. 'Αποκλείει τὸν κίνδυνο τῆς μολύνσεως. 'Εὰν ὑπῆρχε λόγος ἀτροφίας ἡ ἀτροφία ἔπρεπε νὰ εἶχε ἐκδηλωθῇ. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐγχειρήσεως δὲν μπορεῖ νὰ πῇ τίποτε ἂν δὲν δῇ τὴν κατάσταση τοῦ χεριοῦ.

Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Θεοδοσίου Ι. Δόσιου, Διονυσίου Π. Μαρκοπούλου, καὶ 'Αγ. Παπαοικονόμου.

Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ «σᾶς ἀρέσει»; τῶν φίλων μου: Μίνας Κων. Βασιλείου (85), 'Εριέττας Ι. Μυλωνᾶ (85), Θεοδοσίου Ι. Δόσιου (83, 84, 85), 'Αλεξάνδρου Μαυρυλάκη (83, 84, 85), Κων. Γ. Ρούσσου (85), Γεωργίου Χρυσικοῦ (84), Διαμ. Χριστοφόρου (;).

Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Γιώργου Γιαννέλου (σοῦ εὔχομαι νὰ τιμήσης τὴν τίμια στολὴ τοῦ Ἕλληνα στρατιώτης καὶ μὲ τὸ καλὸ νὰ ἀπολυθῇς). Σωτηρίου Στασινοῦ (*), Χρίστου Λάμπρου (*), Βικτ. Φροσύνη, Δ. Β. Σχοινᾶ καὶ Χρίστου Τσιπώτη(*).

Κάθε καλὴ φωτογραφία ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ γίνεται κλισέ. 'Αλλὰ γιὰ νὰ δημοσιεύσω μιὰ φωτογραφία πρέπει νὰ ὑπάρχη κάποια ἀφορμή! Γιατὶ π.χ. νὰ δημοσιεύσω τὸ καμπαναριὸ τοῦ Σουφλίου; Ποιὸς ὁ λόγος; ἔχει καμμιὰ ἐπικαιρότητα; Μόλις τέλειωσε; Εἶναι κανένα ἀριστούργημα τέχνης; Φτιάστηκε μήπως ἀπὸ τοὺς κατοίκους στὴ θέση κάποιου ποὺ γκρεμίστηκε ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους, τοὺς Γερμανοὺς ἢ τοὺς συμμορίτες;

Δὲν ἔχεις δίκιο ΔΙΟΝ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ νὰ παραπονεῖσαι γιὰ τὸ ζήτημα τῆς συνδρομῆς. Αὐτὴ τὴ φορὰ πῆρα τὸ γράμμα σου μὲ τὸ ποσὸν ποὺ ἔστειλες! Ἂν δὲν λάβαμε τὰ προηγούμενα γράμματά σου αὐτὸ δὲν εἶναι δικό μας σφᾶλμα. 'Εὰν ἡ διεκπεραίωση εἶχε λάβει τὸ γράμμα σου θὰ εἶχε ἀνταποκριθῇ χωρὶς ἄλλο στὴν αἴτησή σου. Πάντως διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση καὶ τῆς ἔκαμα σχετικὲς συστάσεις.

ΕΛΕΝΗ ΤΡΙΨΙΑΝΗ: Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ ἀλληλογραφῆς μὲ τὸ περιοδικό. Δὲν χρειάζεται τίποτε. Ἂν θέλης νὰ πάρης ψευδώνυμο πρέπει νὰ τὸ ἐγκρίνης καὶ νὰ στείλης τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως (2.000 δραχ.).

Εὐχαριστῶ Γ. ΜΠΕΛΛΟ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ λυπᾶμαι ποὺ δὲν θὰ ἔχω τὸ καλοκαῖρι συνεργασίες σου.

Σ' εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΚΑΛΑ γιὰ τὸ ποίημά σου.

«Εἶναι ἕν' ἀπ' τὰ ὀλίγα
περιοδικὰ ποὺ βγαίνουν·
ὅτι διαβάσεις ἀπ' αὐτὸ
μέσ' τὸ μυαλό σου μπαίνουν.

Αὐτὸ ποὺ ἔβγαλε τὸν Ἄλκη
κι' Ἐμμανουὴλ ψαρά...
Αὐτὸ ποὺ παντοῦ σκορπίζει
τὴν ποθητὴ χαρά.

Ὅσο γιὰ τὸν ἀρχισυντάκτη μας
—π' ἀκούραστος δουλεύει—
μὲ χίλιες ἐρωτήσεις μας
ὁλημερῆς παλεύει.

Μπορεῖς νὰ στέλνης ὅτι θέλεις. Καὶ ἐὰν ἐγκρίνεται θὰ δημοσιεύεται.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΓΙΩΡΓΟ ΤΖΙΑΚΗ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου. Πῆρα καὶ τὰ χρήματα ποὺ ἔστειλες.

∴ Ἔλαβα ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ ὑπὸ σημείωση τὶς συστάσεις σου.

∴ Σοῦ εὔχομαι νὰ περάσης μὲ χαρὰ ΡΟΖ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ τὸ καλοκαῖρι στὸ χωριό σου. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Γιώργη Τσάλιου, Ἀλ. Μακρυλάκη, Ἰωάννη Δημ. Σταυρόπουλου, Νίκου Εὐθ. Ταμπούρη, Ἀγγ. Δόξα, Διονυσίου Μαρκοπούλου, καὶ Ἰωάννη Ἠλ. Ἀμοιρίδη.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΕΡΙΕΤΤΑ ΜΥΛΩΝΑ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Ἀργυρῶς Ζανίκου, καὶ Δημ. Γεωργίου Μέριανου.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Πάνθηρα (καλά), καὶ Γ. Μέριανου (καὶ τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε»).

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ «Σᾶς ἀρέσει;» τῶν φίλων μου: Ἀργυρῶς Σαβ. Ζαννίκου (85), Δημ. Μέριανου (85), Δημ. Παπαδοπούλου (82, 83, 84, 85), Ἀθ. Γεωργιάδου (85), Γεωργίου Πανταζῆ (85), Δημ. Θεοδώρου (85).

∴ Ὄχι ΡΑΜΠΑΓΑΣ ἀλλὰ ΝΕΟΣ ΡΑΜΠΑΓΑΣ, τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ ἐζήτησε κάποιος φίλος μου.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Κων. Δημ. Βήχα (* εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια), Νικ. Πατσατζῆ (* ἐν τάξει), Δημ. Παπαδοπούλου, Πολυχρόνη Οἰκονομάκου (* εὐχαριστῶ θερμά). Ἀναστασίου Καραγιαννάκη (* εὐχαριστῶ πολὺ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια).

∴ Μπορεῖς νὰ ἀναμιγνύεσαι στὴν κίνηση ΝΙΚΟ ΛΑΣΗΘΙΩΤΑΚΗ. Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ στέλνης συνεργασίες σου.

∴ Γιατὶ θὰ περιορίσης τὰ γραψίματά σου ΚΩΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ; Ποῖος σοῦ εἶπε τὸ ἀντίθετο ὥστε νὰ μοῦ γράφης «πὼς ἂν καὶ πολλὰ δὲν γράφω τίποτε τὸ ἀνόητον»;

∴ Ἂν ΑΡΓΥΡΩ ΖΑΝΝΙΚΑ δὲν ἔγραψα ὅτι ἔλαβα τὶς συμμετοχές σου στὸ Διαγωνισμὸ θὰ πῆ πὼς δὲν τὶς ἔλαβα. Πάντως 83, 84 καὶ 85 ἔλαβα 82 ὅμως δὲν ἔλαβα. Στεῖλε γρήγορα.

∴ Δὲν μπορῶ νὰ θυμᾶμαι ΔΗΜ. Γ. ΜΕΡΙΑΝΕ ἂν ἔλαβα ἢ ὄχι τὶς 2.000 δραχ., πάντως ἂν τὶς ἔλαβα σοῦ ἀπάντησα.

∴ Δημοσιεύω ἐδῶ ΚΑΙΤΗ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ ὁλόκληρο τὸ γράμμα σου:

«Ἔχω τόσον καιρὸ νὰ μιλήσω στὸ ἀγαπημένο μου περιοδικὸ καὶ νὰ τὸ εὐχαριστήσω γιατὶ δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ μοῦ δίνη χαρὰ μὲ τὰ λόγια του. Μὲ τὰ λόγια ποὺ σμιλεύουν μαζὶ μὲ τόσες ἄλλες ψυχὲς καὶ τὴ δική μου. Ἤθελα νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ γράψετε ἂν μετὰ τὸ διαγωνισμὸ Ἐρευνας «Μακεδ. Φλόγας» θελήσετε ἐπηρεαζόμενος ἀπὸ τὴν γνώμη τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ σας νὰ ἀλλάξετε τίποτα μέσα σ' αὐτό. Ἐνῶ τουλάχιστον θὰ σᾶς παρακαλοῦσα νὰ μὴν ἀλλάξη τὸ παραμικρό. Στὸν τόπο μας λέμε τὴ φράση «Ὄνομα καὶ πράμα». Ἡ φράση αὐτὴ νομίζω ὅτι στὸ περιοδικό σας ἀληθεύει.

Σπίτι τοῦ παιδιοῦ! Ναὶ ποῦ ἀλλοῦ τὸ παιδὶ βρίσκει τὴ στοργή. τὴ χαρά, τὴν εὐτυχία; μόνο στὸ σπίτι του. Ὅπως στὸ πατρικὸ σπίτι τὸ παιδὶ βρίσκει ὅλα τὰ ἀπαραίτητα γιὰ νὰ ἀναπτυχθῆ, ἔτσι ἡ παιδικὴ ψυχὴ στὸ περιοδικό σας βρίσκει τὴν πολυτιμωτέρα τροφή της τὴν ὁποία μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήση γιὰ νὰ ἀναπτυχθῆ. Μόνο στὸ περιοδικό σας τὸ παιδὶ βρίσκει τὴ χαρά. Ὅταν μιὰ στενοχώρια πλακώση την παιδική μου ψυχή, διαβάζοντας τὸ περιοδικό σας σιγὰ σιγά, ἡ στενοχώρια μου ἐξαφανίζεται. Διαβάζοντας τὶς χρυσὲς σελίδες τοῦ περιοδικοῦ σας νοιώθω ν' ἀλαφρώνη ἡ ψυχή μου, τὰ γλυκὰ λόγια του εἶναι ἱκανὰ μαζὺ μὲ τὰ ὡραῖα παραδείγματά του νὰ διώξουν κάθε σύννεφο ποὺ θέλησε νὰ σκεπάση καὶ νὰ μαυρίση τὴν ψυχή μου. Τὸ περιοδικό σας εἶναι τὸ μόνο ἴσως ποὺ θέλει τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ. Δὲν εἶναι σὰν ἐκεῖνα ποὺ βάζοντας «γιὰ παιδιὰ» προσπαθοῦν μὲ τὸ περιεχόμενό τους νὰ διαφθείρουν κάθε παιδικὴ ψυχή. Ἀπὸ τὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» ὄχι μόνο τὸ παιδὶ ὠφελεῖται, ἀλλὰ κι' ὁ ἔφηβος κι' ὁ γέρος. Ὅλοι βρίσκουν κοντά του τὴ χαρά. Εὔχομαι πάντα νὰ προοδεύη τὸ ἀγαπημένο μας περιοδικὸ καὶ τίποτε νὰ μὴν ἀλλάξη σ' αὐτό».

Δὲν ἔχω παιδί μου παρὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Ἐφόσον θυμᾶμαι ΙΩΑΝΝΗ ΑΓΝΑΝΤΟΠΟΥΛΕ δὲν πῆρα τὸ γράμμα σου μὲ τὸ ψευδώνυμο «ΠΥΡΣΟΣ». Ἂν τὸ ἔπαιρνα θὰ σᾶς εἶχα ἤδη ἀπαντήση. Τὶς σπαζοκεφαλιὲς τὶς διαβιβάζω στὸν εἰδικὸ συνεργάτη μου καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα δὲν ἀναμιγνύομαι. Σοῦ λέω μόνο ὅτι πρὸ ἑνὸς καὶ πλέον μηνὸς μοῦ παρέδωσε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φύλλων 86, 87, 88, καὶ 89 καὶ σὲ λίγες ἡμέρες θὰ μοῦ δώση τῶν 90,91, 92, 93. Μὲ ρωτᾶς γιατὶ δὲν σοῦ ἔστειλα τὰ τεύχη 84, 85. Διαβίβασα κι' ἐγὼ τὴν ἐρώτησή σου στὴ διεκπεραίωση.

∴ Μὰ δὲν καταλαβαίνω τί γίνεται ΑΠ. ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ μὲ αὐτὸ τὸ ζήτημα τῶν ἐπιστολῶν. Δὲν θυμᾶμαι νὰ πῆρα τὸ γράμμα σου ποὺ μοῦ ἔγραφες ὅτι χαρίζεις τὴν συνδρομή σου κλπ. Στεῖλε συμμετοχή σου στὸ Διαγωνισμὸ τὸ ταχύτερο. Τώρα κάνω μιὰ μικρὴ λογοκρισία στὶς πεννομαχίες. Θὰ γίνω αὐστηρότερος στὸ μέλλον. Θὰ προκηρύξω στὸ ἄλλο φύλλο, ἐλπίζω, ἕνα πρωτότυπο Διαγωνισμό. Διήγημα δέχομαι. Ἀλλὰ τίποτε δὲν μπορῶ νὰ πῶ ἂν δὲν διαβάσω! Στὶς ἐσωτερικὲς σελίδες δὲν μπορῶ νὰ βάλω ἔγχρωμες εἰκόνες. Θὰ ἀνέβαζαν ὑπερβολικὰ τὸ κόστος τοῦ περιοδικοῦ. Μόνο ἂν ἔβγαινα σὲ κυλινδρικὸ πιεστήριο θὰ μποροῦσα νὰ ἔχω ἔγχρωμες εἰκόνες. Τὶ συστάσεις σου γιὰ τὰ σκίτσα δὲν τὶς καταλαβαίνω. Κάμετέ τες σὲ παρακαλῶ πιὸ νοητές. Σημειώνω ὅλες τὶς συστάσεις σου. Αὐτὰ ποὺ μοῦ λὲς γιὰ λεξικὰ κλπ. τὰ ξέρω, ἀλλὰ λείπουν οἱ τεχνικὲς καὶ οἰκονομικὲς δυνατότητες. Σιγὰ-σιγὰ νὰ περάσουμε τὴν κρίση. Ὅλα θὰ γίνουν. Γιὰ τὴν περίπτωση Τ. σὲ πληροφορῶ πὼς δὲν τρώγω... ἄχερα. Ἀλλὰ ἔχω καὶ ἐγὼ τὸν τρόπο μου γιὰ νὰ κάνω τὸ καλὸ καὶ νὰ διορθώνω. Γιὰ τὶς εὐχὲς εὐχαριστῶ θερμά.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Καίτης Δαμιανάκη, Διαβάτη Κ.Κ. καὶ Ἀθ. Καραγιαννάκη.

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Ἰωάννης Μανωλίτσης (πῆρα καὶ τὸ γράμμα γιὰ τὸν Μανωλάκη καὶ σ' εὐχαριστεῖ), Νικ. Καραγιώργης, Κων. Κωνσταντινίδης.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὰ γράμματα τῶν φίλων μου: Δημ. Κουροῦς, Π. Στόϊου (*), Χρήστου Καρβουντζῆ (* εὐχαριστῶ), Ἀλ. Μακρυλάκη (δὲν ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου τὸ δεύτερο μέρος τοῦ γράμματός σου) Θεοδώρου Σιδηροπούλου, Δημ. Τερλέγκα.

∴ Πῆρα τὴν ἀθλητικὴ συνεργασία τοῦ φίλου μου ΣΑΒΒΑ ΠΟΥΛΗ

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου Ἰωσὴφ Κ. Στέργιου, Χρήστου Ἀπ. Χονδρῆ, καὶ Ἀλ. Μακρυλάκη.

∴ ΧΡΙΣΤΟ ΧΟΝΔΡΗ: Δὲν πῆρα ποτὲ τὸ γράμμα μὲ τὸ ψευδώνυμο. Μέχρι τώρα δὲν τὸ ἔχει κανεὶς καὶ τὸ ἐνκοίνω γιὰ σένα, στεῖλε μου ὅμως τὸ ποσὸν τῶν 2.000 δραχ.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Δημητρίου Θεοδώρου καὶ Ἰωσὴφ Στέργιου.

∴ Σὲ εὐχαριστῶ ΙΩΣΗΦ ΣΤΕΡΓΙΟΥ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορὰ τῶν 500 δραχμῶν (65—84).

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Ἰωσὴφ Κ. Στέργιου, Ἀντωνίου Γ. Ἀγγελοπούλου (ἡ Μαγικὴ εἰκόνα δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη. Σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Γεωργίου Ἀραβανῆ καὶ Ζωῆς Δήμου.

∴ ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ: Ἀπαντῶ στὶς ἐρωτήσεις σου: 1) Εἰς τὴν Σχολὴν Εὐελπίδων ἐξετάζονται τά: Ἔκθεσις Ἰδεῶν, Ἄλγεβρα, θεωρητικὴ Γεωμετρία, Ἱστορία (ἑλληνική), Τριγωνομετρία. Φυσική, Χημεία καὶ Γεωγραφία (Ἑλλάδος καὶ Βαλκανικῶν χωρῶν). 2) Διὰ νὰ γίνη κανεὶς ἀξιωματικὸς τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων πρέπει νὰ ὑπηρετήση πρῶτα ὡς ἀστυφύλαξ καὶ ἔπειτα σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Σώματος νὰ δώση ἐξετάσεις καὶ νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὴν Σχολὴν ἀξιωματικῶν Ἀστ. Πόλεων 3) Εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Ἰατρικὴν ἐξετάζονται Ἔκθεσις Ἰδεῶν. Φυσική, Χημεία, Ἀνθρωπολογία. 4) Εἰς τὴν Γεωργικὴν Σχολὴν Λαρίσης διδάσκεται καὶ ἡ μελισσοκομία Ἐπίσης εἰς τὰς Ἀθήνας λειτουργεῖ τὸ Ἰνστιτοῦτον Βασιλικῶν Γεωπονικῶν Σπουδῶν (ὁδ. Νίκης 12). Ἡ φοίτησις εἶναι 3 μῆνες. Τὰ μαθήματα τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας. Διὰ ὅλην τὴν περίοδον τῶν μαθημάτων τὰ δίδακτρα εἶναι 100.000 δρχ.

∴ Ν. ΚΡΗΤΙΚΕ· Οἱ σχολὲς ποὺ δέχονται μαθητὰς μὲ ἐνδεικτικὸν Ε' τάξεως Ὀκταταξίου γυμνασίου εἶναι πολλές. Μεταξὺ αὐτῶν: Τὸ Μικρὸ Πολυτεχνεῖο. Σχολὴ ναυτικῶν δοκίμων καὶ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν.

Ἀπάντησα σὲ ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ πῆρα μέχρι καὶ τῆς 23 Ἰουλίου 1953.

Προαιρετικὴ εἰσφορά

Λάμπρος Ντότσια (64—31)	1.000
Ἀριστοτέλης Νικολαΐδης (64—57)	2.000

Ὅσα δὲν πῆρε ὁ ... ἄνεμος

Χιλιάδες χειρογράφων ταξιδεύουν στὸν αἰθέρα

Οἱ ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ ἔχουν ἀντιληφθῆ πὼς τὸ ζήτημα τῶν συνεργασιῶν εἶχε πάρει τὸν πιὸ κακὸ δρόμο. Στὸ συρτάρι, ἢ ἀκριβέστερα στὰ συρτάρια τοῦ γραμματέα τῆς σύνταξης μαζεύτηκαν χιλιάδες χειρόγραφα, ἀνακατεύτηκαν καὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ περίμεναν ἀπὸ μῆνες γιὰ νὰ μὴν πῶ χρόνο ὁλόκληρο γιὰ νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ φυλακή τους. Καὶ ἡ σειρά τους δὲν ἐρχόταν ποτέ. Εἶδα κι' ἀπόειδα καὶ τὸ πῆρα ἀπόφαση. Κάλεσα στὸ σπίτι μου τὸ γραμματέα τῆς σύνταξης μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ μοῦ φέρη ὅλες τὶς συνεργασίες στὸ σπίτι καὶ νὰ κάτσουμε νὰ τὶς ξεκαθαρίσουμε. Μοῦ ἔφερε δυὸ χαρτοφύλακες γεμάτους.

Ἦταν ἕνα ἀπόγεμα ζεστό. Δὲν σειόταν φύλλο. Ἐπικρατοῦσε τέλεια, ὅπως λέμε, ἄπνοια!

Πήραμε ἕνα μεγάλο τραπέζι στὴ βεράντα, ἁπλώσαμε τὰ χειρόγραφα σ' αὐτὸ κι' ἀρχίσαμε νὰ τὰ τακτοποιοῦμε ἕνα - ἕνα... Ἡ πρώτη μας δουλειὰ ἦταν νὰ χωρίσουμε τὰ ποιήματα ἀπὸ τὰ πεζά, τὶς συνεργασίες τῶν κοριτσιῶν ἀπὸ τῶν ἀγοριῶν. Μὰ σὲ μιὰ στιγμὴ — τί ἦταν αὐτό; — ἕνας ἄνεμος, δυνατὸς ἄνεμος, ἕνας σίφουνας σηκώθηκε ἀπότομα. Πραγματικὸς ἀνεμοστρόβιλος. Καὶ χωρὶς καλὰ - καλὰ νὰ καταλάβουμε τί γίνηκε, οἱ χιλιάδες τῶν χειρογράφων ἔκαμαν μιὰ ἀπότομη καὶ ὁμαδικὴ ἀπογείωση... Κι' ἄρχισαν ἕνα τρελλὸ ταξίδι στὸν αἰθέρα.

Λίγα — πολὺ λίγα — καταφέραμε νὰ συγκρατήσουμε καὶ νὰ διασώσουμε. Τὰ ἄλλα, ἀνάμεσα στὴ σκόνη, ποὺ μᾶς ἔκλεισε τὰ μάτια, τὰ εἴδαμε ἀργότερα, σὰν κοπάδι πουλιῶν νὰ παρασέρνονται πρὸς τὸ νοτιὰ ἀπὸ τὸν ἀέρα...

Ἔτσι, τὰ λίγα ποὺ μᾶς ἔμειναν, τὰ ξεκαθαρίσαμε, τὰ τακτοποιήσαμε, τὰ βάλαμε σὲ σειρὰ καὶ θὰ δημοσιευτοῦν τώρα στὸ περιοδικό μας.

Τὰ ἐγκριθέντα λοιπὸν πρὸς δημοσίευση εἶναι :

«Στοὺς Ἥρωες», τοῦ Νίκου Εὐθ. Ταμπούρη, «Νοσταλγία ξενητεμένου», Φώτη Κομπαρόζου, «Στὴ Ναύπακτο, τοῦ Ἡλιοβασιλέματος», τοῦ Δ. Κ. Σφυρῆ, «Δέηση», τοῦ Θάνου Πάσχου, «Ὀνειροπολήσεις», Ζήση Καλιάγκου, «Ἀνατολή», Δ. Παναγιωτίδη, «Ἡ βρύση τοῦ χωριοῦ μου», Κ. Φασούλη, «Ἡ ἐκδρομή μας» Στέλλας Δροσινάκη, «Ἀποχωρισμὸς» Κλ. Μαρκούση, «Φουρτοῦνες» Θ. Σωνίτη, «Σὲ νοιώθω Θεέ μου» Γ. Ζήδρου. «Τὸ ξημέρωμα», τῆς Εἰρήνης Μεταξᾶ. «Τὸ Σπιτάκι μου», Λουκᾶ Ντερέκα, «Βουκεφάλας» Ν. Μυρσίνη. «Ἡ φίλη μου» Τσιγγανόπουλας, «Τὸ ἐπάγγελμα» Π. Μπισκούτα, «Ἡ προσευχή μου» Π. Κανελλοπούλου, «Εὐχὲς κι' ἐλπίδες» Θ. Σωνίτη.

Δὲν θὰ δημοσιευτῆ καμμιὰ συνεργασία στὸ περιοδικὸ ἂν δὲν δημοσιευτοῦν αὐτὰ ποὺ δὲν πῆρε ὁ ἄνεμος.

Στὸ ἑξῆς ὅλες οἱ συνεργασίες θὰ συγκεντρώνωνται, θὰ ξεκαθαρίζωνται ἀμέσως μὲ αὐστηρὴ ἐπιλογὴ καὶ θὰ παίρνουν τὴ σειρά τους.

Στὸ ἄλλο φύλλο θὰ σᾶς δώσουμε πληροφορίες γύρω ἀπὸ τὶς συνεργασίες ποὺ θὰ ἔχουμε στὰ χέρια μας μέχρι τῆς 7ης Αὐγούστου.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Υ. Γ. Παρακαλῶ, ἂν πέση πουθενὰ βροχὴ... χειρογράφων, νὰ μὲ εἰδοποιήσουν οἱ φίλοι μου. Θὰ ὑπάρχουν καὶ μερικοὶ ποὺ θὰ νομίσουν πὼς ὅλα αὐτὰ ποὺ εἶπα περὶ ἀνεμοστροβίλου εἶναι παραμύθια, καὶ πὼς ἁπλῶς μὲ τὸ γραμματέα τῆς σύνταξης κάναμε μιὰ μεγάλη ἐπιλογὴ χειρογράφων καὶ πετάξαμε τὸ πλῆθος τῶν μὴ ἐπικαίρων κλπ. στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Ἂν τὸ ποῦν δὲν θὰ τό... καταλογίσω εἰς βάρος τους.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Πεννομαχίες

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

1069. Στὶς νέες ἐκλογὲς ὅλοι τὰς ψήφους σας στὸ Ρὶν-τὶν-τίν. Ρὶν-τὶν-τίν: γέλιο, χαρά, ἀναγέννηση, ζωή, φῶς, γλύκα κι' ὅ τι ἄλλο ἐπιθυμεῖτε.
('Ο 'Υπουργὸς Παιδείας)
Ρὶν - τὶν - τίναρος

1070. (65—17) «Μαῦρε Πειρατὴ μὲ γνωρίζεις, συνεργαζόμαστε εἶμαι ὁ
Ὄλυμπος

1071. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀλλάξουν γραμματόσημα ἂς γράψουν. Κον Τοπαλίδην Χαράλ. Κίτρους 41, Κατερίνη.
«Ὄλυμπος Κατερίνης»
ὁ γνωστὸς στὴ Μακεδονία

1072. (65—18) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους - ες.
ὁ Ἄρης

1073. Ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ κάθε πεννομάχο. Ὅποιος θέλει ἂς γράψη: Πουλῆς Σάββας, Παιδόπολις, Καλὴ Παναγιὰ Βέροια. ὁ Ἄρης

1074. 'Εδεσσαιοπούλα ἀλληλογραφοῦμε;
ὁ Ἄρης

1075. (65—19) Εἰσερχομένη εἰς τὴν κίνηση χαιρετῶ ἅπαντας τοὺς φίλους πεννομάχους. Προσοχὴ ὅμως διότι ἂν καὶ γράφω μετὰ στυλοῦ χειρίζομαι δεινῶς καὶ τὴν πένναν. ΑΛΕΞ

1076. Καθώτη τοιγχάνο καὶ λήαν ὠρθογράφος παρακαλῶ τὸν ἀξιότιμον κήριον καμπα—λέρον ὥπος μαὶ πάρει ὡς δακτυλογράφον του. (85—1034). ΑΛΕΞ

1077. (65—20) Σοφία Τόμπολη πῶ - πῶ ντροπές! Μ. Ποιήτρια μὴν λυπᾶσαι τὰ ἁγνά σου ὄνειρα θὰ ἐκπληρωθοῦν.
Τρελλὴ Μπαλλαρίνα
(ἡ φίλη σας)

1078. Δὲν σοῦφταναν δύο ψευδώνυμα (Κ. Κων.) ἦταν ἀνάγκη νὰ πάρης καὶ τρίτο γιὰ νὰ μᾶς πουλᾶς ἐξυπνάδες; Μωρὲ φώνιο!
Φρίξο καλή μου φίλη μὴ νομίσης ὅτι σὲ ξέχασα. ('Επιφυλάσσομαι).
Τρελλὴ Μπαλαρίνα

1079. 'Αρτινοπούλα τί γίνεται ὁ ξάδελφος; Βαρῶνε Χ. πιὸ εὐγενικὸς στὰ κορίτσια φίλε μου. 'Ααψοῦ! 'Αμάααν.
Τρελὴ Μπαλαρίνα
(τὸ ἀθῶο κορίτσι)

1080. Μικρούλα μου 'Ιωάννα Βασιλᾶ τὰ συλλυπητήριά μου γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ σου Γιαννάκη. Θρακιώτη θάρρος.
Τρελλὴ Μπαλαρίνα

1081. 'Αντιχαιρετῶ Λ. Ν. Βίντσι Τροβαδοῦρο (γιὰ ἀλληλογραφία πρὸς τὸ παρὸν ὄχι, λυποῦμαι). Χαιρετῶ Ντολορὲς Ξ. Μπουκλίτσα, Τσιγγανοπούλα, Κλὰρκ Σαλονικιό, Π. Τεμπέλη (σὲ ξέρω) καὶ Ποιήτρια τὴν μικροῦλα.
Τρελλὴ Μπαλαρίνα
(ἡ 'Αθηναία)

1082. (65—31) ΕΞΑΨΑΛΜΟ: Ποῦ εἶσαι βρὲ ἀγόρι μου — ποῦ εἶσαι βρὲ παιδί μου — γιατὶ μωρὲ νὰ μᾶς χαθῆς — μήπως καὶ ἀποφάσισες — καλέ, νὰ... νυμφευθῆς.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1083. ΝΤΟΛΟΡΕΣ: 'Ιδοὺ κι' ἡ φίλη μου ἡ τρανὴ — μεγάλο τὸ ὄνομά της — μόνον ποὺ ἔκοψε κοντὰ — τὰ πλούσια μαλλιά της.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1084. ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ: Μιὰ ἄλλη φίλη ἔρχεται — κομψὴ μὰ καὶ ὡραία — μὰ γιὰ νὰ τῆς πάρης «γειὰ - χαρὰ» πρέπει νὰ πάρεις πιὸ μπροστὰ — τὴν ξακουστὴ ΚΟΡΕΑ.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1085. Ι. ΘΕΣΣΑΛΟ: 'Ο νέος ὁ δραστήριος— ὁ καὶ χαριτωμένος — ποὺ σύλλογο μᾶς ἵδρυσε — μὲ ζηλευτὸ τὸ μένος. Λ. Ντὰ Βίντσι

1086. ΖΗΛΙΑΡΑ:
Ἄ! νὰ ἡ ΠΑΝΩΡΑΙΑ!! μου
μὰ καὶ τὸ φιγουρίνι
ποὺ σὰν ἀπὸ κοντὰ
θὲ νὰ φωνάξης δυνατὰ
«'Εβίβα Μουσολίνι». Λ. Ντὰ Βίντσι

1087. ΞΑΝΘΟΜΠΟΥΚΛΙΤΣΑ:
Μιὰ ἀκόμη γόησσα
τῆς στήλης μας σᾶς δίνω
γιαυτὴν ὁ ἕκαστος θὰ πῆ
«γιὰ σένα βρὲ κοπέλα μου
καὶ δηλητήριο πίνω». Λ. Ντὰ Βίντσι

1088. Δ. τοῦ ΕΥΡΩΤΑ:
Μία φίλη ἦρθε πάλι
ἀπ' τὰ παλιὰ
μὲ κατάμαυρα μαλλιὰ
καὶ ὄχι γκρίζα. Λ. Ντὰ Βίντσι

1089. ΒΑΡΩΝΟ Χ.:
'Ο τζέντλεμαν τῆς στήλης μας
ποὺ τὸν φοβοῦνται πάντες
('Αγία Μαύρα κλπ.)
καὶ ποὺ ἡ Γκίζα μοναχὰ
τοῦ λέει: «Καλὲ ἄντες».
Λ. Ντὰ Βίντσι

1090. Μ. ΠΟΙΗΤΡΙΑ:
Τὸ τάλαντο τῆς ποίησης
γιατὶ ἐξηφανίσθη
ἂς ἔλθη ἡ φίλη μου ξανὰ
καὶ μ' ὅποιον ἐμανίσθη
ἂς δώση χεῖραν... φιλικά.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1091. Μ. ΑΓΝΩΣΤΗ:
Μία ἀκόμη ἔρχεται
μεγάλη καλονὴ
μὲ κάλλη ...οὐσιώδεις
μὰ καὶ μυστηριώδεις.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1092. ΦΑΝΤΟΜΑΣ:
Ἕνας μεγάλος ἄντρακλας
κατέρχεται τρεχάτος
ποῖος εἶναι ὁ Φαντομᾶς;
ὁ ζαχαρένιος καὶ γλυκὸς χαλβάς,
ὁ καὶ ἀμυγδαλάτος;
Λ. Ντὰ Βίντσι

1093. ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟ:
Ἕνα ψευδώνυμο τρανὸ
ποὺ κάνει πάντα ντόρο
καὶ τὸν καθένα σας κτυπᾶ
ἀκόμα καὶ τὸν σκόρο.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1094. ΑΡΧΙΠΕΝΝΟΜΑΧΟ:
Σὰν φάτσα κλασικώτατη
καὶ μούτσουνο μεγάλο
σοῦ στέλνω ταχυδρομικῶς
μιὰ καρπαζιὰ ρεγάλο.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1095. ΝΑΥΤΗΣ τῆς ΞΗΡΑΣ = Μὲ τὸ γαλάζιο μπιμπερό. Γειά σας φίλοι μου: ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ, ΤΑΡΖΑΝ, Π. τοῦ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ.
Λ. Ντὰ Βίντσι

1096. ΠΡΩΤΟΧΑΙΡΕΤΩ τὰς Δίδας: ΑΤΥΧΗ ΧΑΒΑΝΕΖΑ ΜΑΡΙ ΝΤΥΡΑΝ, ΓΛΥΚΕΙΑ ΣΠΑΝΙΟΛΑ, ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ καὶ περιμένω δύο λόγια των ἀπὸ τὴν στήλη. Λ. Ντὰ Βίντσι

1097. ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΚΙΤΣΩΝ: Στὴν 324 τοῦ τεύχους 84 τὸ «ΜΠΟΥΛΗΣ» πρέπει νὰ μπῆ στὴ θέση ποὺ εἶναι ἡ Αὐτοπροσωπογραφία τοῦ Μ. ΠΕΙΡΑΤΗ. Λ. Ντὰ Βίντσι

1098. ΠΑΡΕΑ τῆς ΠΛΑΚΑΣ, ΠΑΡΕΑ τῆς ΠΛΑΚΑΣ, ΠΑΡΕΑ τῆς ΠΛΑΚΑΣ, ΠΑΡΕΑ τῆς ΠΛΑΚΑΣ, ΠΑΡΕΑ τῆς ΠΛΑΚΑΣ, ΠΑΡΕΑ τῆς ΠΛΑΚΑΣ. Μιὰ μεγάλη ἔκπληξις, Κάτι ποὺ θὰ καταπλήξη. Λ. Ντὰ Βίντσι

1099. (65—26) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως τούς: Νῖκον Σαλονικιόν, Φαντομᾶ. Ἴκαρον, Πάνθηρα, Αὐνερινὸν καὶ Πούλια ('Αλληλογραφεῖτε!) καὶ Ντολορές.
'Αβραὰμ Λίνκολν

1100. Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως τούς: Τάκην Ροδολῖνον, Ν. Σαλονικιόν, Δάφνη τοῦ Εὐρώτα, Θρακιώτην καὶ Πάνθηρα.
Χριστόφορος 'Ολύμπιος

1101. (ΥΑΔΕ) Δὲν μπορῶ, πρᾶα νὰ σᾶς εὐχαριστήσω μ' ὅλη μου τὴ καρδιά, καλοί μου φίλοι, Κρινάκι Αὐγῆς, Νεράιδα τῆς Περάνθης, Τσιγγανοπούλα, 'Ηπειρωτοκονιτσιώτη, Σαμοθρακίτη. 'Αντιχαιρετῶ.
Νῖκος Σαλονικιὸς

1102. Οἱ τμηματικὲς στὸ Πανεπιστήμιο τέλειωσαν κι ἔτσι θ' ἀπαντῶ σ' ὅλα τὰ γράμματα ποὺ θὰ λαμβάνω. 'Η σύστασή μου γνωστή: Νῖκο Σαμαρᾶ, Κασσάνδρου 130, Θεσσαλονίκη.
Σαλονικιὸς

1103. Χαιρετῶ μὲ χαρὰ τὸν νέο σύλλογο «Μέλισσα» καὶ τοῦ εὔχομαι κάθε πρόοδο καὶ προκοπή, στὰ πλαίσια τοῦ ὡραίου, τοῦ ἁγνοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ.
Σαλονικιὸς

1104. Ραδιοσταθμὸς «Πεννομαχιῶν». «Βραδυνὴ ἐκπομπή. 17.30 'Η ὥρα τῶν κωθωνιῶν (Διοργανωτὴς ὁ Κ. Λαμπρός. Συμμετέχουν οἱ Βουλγαροκτόνος, Ἄγγελος Φωτός, Ραϋμόνδη). 18.15 'Η κολτσίνα ἀπὸ ραδιοφώνου (Στὸ μικρόφωνο τὸ ντουέττο Ἄστρο 'Ανατολῆς — Πονεμ. Τσιγγάνα). 19. 'Η ἐλαφρὰ συμφωνικὴ τῆς Καπουνάγκας σὲ ἔργα Τσὶν - Τσό, Τόκουν, Ντολορές, Μυρσίνης. 19.30 «Πῶς θὰ γίνετε περισσότερο βλάκες». 'Ομιλία τοῦ εἰδικοῦ Ὕπερου.

(Συνεχίζεται)
Νῖκος Σαλονικιὸς
(ὁ δυναμικὸς)

1105. Θάθελα καὶ 'γὼ νὰ γράψω λίγα γιὰ τὸ «ΚΑΤΙ». Τὸ νέο περιοδικὸ τοῦ «'Ελικῶνα» εἶναι πραγματικὰ μιὰ ἔκπληξη. 'Η ὕλη του διαλεχτή, ὁμορφογραμμένη καὶ τὸ δίχρωμο ἐξώφυλλο ἱκανοποιοῦν κάθε γοῦστο καὶ κάθε ἀναγνώστη. Κι' ὁ πιὸ δύστροπος ἀναγνώστης θὰ δῆ μὲ ἱκανοποίηση τὴν ἔκδοση αὐτή, ποὺ — σημειώνω ξέχωρα — ὀφείλεται κατὰ μεγάλο μέρος στὴ δραστηριότητα τοῦ Πάνου Παπαδάκη. Θερμὰ συγχαρητήρια λοιπὸν καὶ... καλὴ πρόοδο!..
Νῖκος Σαλονικιὸς

1106. Βαρὺ τὸ πλῆγμα ποὺ σὲ βρῆκε, καλέ μου Θρακιώτη, μὰ ὁ Θεὸς νὰ σοῦ δίνη παρηγοριά... Τὰ θερμά μου συλλυπητήρια γιὰ τὸν θάνατο τοῦ ἀγαπημένου σου πατέρα!...
Σαλονικιὸς

1107. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ - πολύ, φίλη μου 'Εδεσσαιοπούλα, γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Δὲν ξαίρεις πῶς μὲ ἐνθαρρύνουν!... Εὐχαριστῶ.
Σαλονικιὸς

1108. Γράψε πρῶτος. Δικέφαλε 'Αετέ, καὶ βλέπουμε!... Σαλονικιὸς

1109. Μὴν εἶσαι τόσο σπάταλη, Τσιγγανοπούλα!... (818). Κράτα τον γιὰ τὸν ἑαυτούλη σου!... Σοῦ πάει πιὸ πολύ!...
Σαλονικιὸς

1110. Εἰδήσεις. 'Ο πρωθυπουργὸς τῶν «Πεννομαχιῶν» Νῖκος Σαλονικιός, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν γενικό του γραμματέα, ἐπεσκέφθη τὸ Ψυχιατρεῖον τοῦ Δαφνί, ὅπου ἐπιθεώρησε τὴν λειτουργίαν τοῦ ἱδρύματος. 'Ακολούθως παρεκάλεσε τὸν διευθυντὴν ὅπως μεριμνήση διὰ τὴν μεταφορὰν εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον τῆς Ντολορὲς — ἀσθενούσης ὡς γνωστὸν μετὰ τὴν δημοσίευση τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐκλογῶν — μετὰ τοῦ 'Εξαψάλμου, ὅστις πάσχει ἀπὸ μελαγχολίαν.
'Αναχωρῶν ηὐχήθη εἰς τὴν συμπαθῆ τρόφιμον δυάδα (κάποτε μὲ τὸν τίτλον «Αὐτοκρατορία Πάρλας») ταχεῖαν ἀνάρρωσιν.
Νῖκος Σαλονικιὸς

1111. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια καὶ τὰ χαιρετίσματά σας, φίλοι μου, 'Ηπερωτοκονιτσιώτη, Τροβαδοῦρε, Εὔθυμε, Χρονογράφε, Γόη τῶν 'Αθηνῶν καὶ Τ. Ροδολῖνε.
Σαλονικιὸς

1112. Μὲ τὴ σειρά μου, εὐχαριστῶ Μυστηριώδης Ἄγνωστη (558). Πολὺ... μεγαλόψυχη κοπέλλα φαίνεσαι!... Μπράβο. Σαλονικιὸς

1113. Τροβαδοῦρε, συγχαρητήρια γιὰ τὸν διαγωνισμὸ τοῦ 79. Μὰ ὑπάρχει μεγάλη ἀπροθυμία γιὰ λίγη σπαζοκεφαλιά. Πάντως σοῦ εὔχομαι θερμὰ ἐπιτυχία... 'Εγώ, εἰλικρινά, ἂν δὲν εἶνα τμηματικὲς ἐξετάσεις στὸ Πανεπιστήμιο θὰ λάβαινα μέρος... Σαλονικιὸς

1114. Ζακυνθινέ μου (680) ἴντα τσαμπουνᾶς; Γιὰ ἐξήγησέ μου πιὸ λιανά!... Σαλονικιὸς

1115. 'Επιτέλους, βαρυπενθοῦσα Ντολορὲς (535). Νομίζαμε πὼς ἀποσύρθηκες σὲ κανένα μοναστῆρι! Εὐτυχῶς μᾶς ἔδειξες πὼς ὑπάρχεις...
Σαλονικιὸς

1116. (65—32= Προσκαλῶ ὅλους τοὺς Πεννομάχους μικροὺς καὶ μεγάλους, γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους εἰς τὴν πολυτελῆ βίλλα «ὁ Κινκινάτος». Διεύθυνσις κατόχου Παπαλαζάρου 'Ανδρέας. Ἄγνωστη ὁδός, Ἄγνωστος ἀριθμός, Ἄγνωστη πόλις. Παιδὶ τῆς Μακεδονίας

1117. (65—34) Ζητῶ ἀλληλογραφία μέσῳ περιοδικοῦ ἀπὸ πεννομάχους καὶ πεννομάχισσες ποὺ μὲ θεωροῦν φίλο τους. Ὅσοι δέχονται ἂς πρωτογράψουν. Καμπαλέρο

1118. (ΧΧ) 'Επαρχιῶτες ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴ κτυπᾶτε ὅλοι μὲ τὴν πέννα σας τὸν Λ. Ντὰ Βίντσι, ποὺ τόλμησε νὰ πῆ ὅτι οἱ ,Αθηναῖοι εἶναι ἐξυπνότεροι ἀπὸ Μᾶς.
Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς
('Υπουργὸς Δημοσίων Ἔργων)

1119. (65—33) Ποῦ νὰ γράψω στὴ στεριὰ ἢ στὴ θάλασσα 992; Χαίρω πολὺ λοιπὸν Γλυκοσπανιόλα! 'Αντιχαιρετῶ καλέ μου Φαντομᾶ! Δηλαδὴ 'Αρχιπεννομάχε συγκεντρώνεις ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα! Μπράβο! Γιὰ νὰ τὸ δώσουμε στὴν Α.Μ. 1027. Ζ. Ρενουὰρ μπράβο γιὰ τὸ σκίτσο μὲ κατάφερες. Τροβαδοῦρος

1120. 'Αγαπητὲ Τάκη Ροδολῖνε ἀντιχαιρετῶ. Γράφω. Τσιγγανοπούλα καθότι... τ' ἄστρα! 983. Χαιρετῶ Σαρλὸν Δάφνη (ὁλάνθιστη) Δροσοσταλίδα καὶ Ὄμορφη 'Ηπειροτοπούλα ἐπίσης Σιμοὺν Διαβάτη Κ.Κ. Π. Γλάρο Π. 'Αμβρακικοῦ.
Τροβαδοῦρος

1121. Λόγια: Πτερωτοῦ Ταύρου=Νὰ μποροῦσα νὰ πετάξω. Γλυκειᾶς Σπανιόλας=Νάμουν γλυκειὰ σὰν καραμέλα. Τραγούδια: Ρὶν - τὶν - τὶν= ἄσπρο μου περιστέρι πέτα... Τσιγγανοπούλας= Θέλω! Σοπὲν καὶ Μπάχ... Αἰγαιώτης='Ωραία μου Αἰγιώτισσα... Τροβαδοῦρος

1122. Τραγούδια: Διαβάτη Κ.Κ.=Πέρα στοὺς πέρα κάμπους... Μπαλαρίνα=Χόρευε μπαλαρίνα... (γιατὶ ἐγὼ δὲν ξέρω!) Σαλονικιὸς='Εγὼ καὶ σύ... (ἐξουσία) Τροβαδοῦρος=ἂχ πῶς μπατίρισα!... Τροβαδοῦρος

1123. (65—44) Μπαίνοντας στὶς πεννομαχίες

χαιρετῶ: Θάνο Ἀθάνατο, Ἥρωα Θρύλο, Ἐδεσσαιοπούλα, Τσιγγανοπούλα καὶ Αἰγαιώτη. Θανε, Ἀθάνατε καὶ Ἥρωα Θρύλο σᾶς γνωρίζω εἰστε οἱ Α.Π. καὶ Ν.Π. φέτος τελειώσατε τὴν Ζ' γυμνασίου. Θ. Ἀθάνατε γράψε μου καὶ θὰ μείνης ἐκπληκτος γιὰ τὴν ἀποκάλυψη μου. Ἐδεσσαιοπούλα καὶ Τσιγγανοπούλα τί θὰ λέγατε γιὰ μιὰ ἀλληλογραφία;

1124. (65—45) Καλὰ θὰ κάνης παιδὶ μου Ἀγριοπεριστερο τώρα με τὶς ζέστες νὰ σταθῆς στὸν κόσμο τῆς πεννομαχίες σου (939, 775). Θα τὸν δροσίζης (κρυώνεις στην κυρ.ολεξία) αὐτοστιγμεί.

Κουκουναροθρεμμένος

1125. Προσοχή!! Σὲ λίγο ὁ ὀνειροκράτης τῆς ἐποχῆς. Γελια μεχρι δακρύων.

Κουκουναροθρεμμένος

1126. (65—46) Μπαίνω γιὰ πρώτη φορὰ στὴ στήλη τῶν πεννομάχων καὶ χαιρετῶ σε ὅλους καὶ ὅλες.

Οὐρανοκατέβατος

1127. Τὴν ἐρχομένη Κυριακὴ θὰ τελεστῆ μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως ψυχῆς τοῦ ἀγριανθρώπου Ρὶν-τὶν-τὶν καὶ Σιμουν.

Οὐρανοκατέβατος

1128. Ρὶν-τὶν-τίν! Γιατὶ εἶσαι τόσο μαῦρος, μήπως εἶσαι ἀπὸ καταγωγὴ τῶν ἀραπάδων!!!

Οὐρανοκατέβατος

1129. Ρὶν-τὶν-τὶν Ἂν πάθης τίποτε νὰ πάρης ἀπὸ τὸ Φαρμακεῖο ἕνα καλμολ. Τὰ ἔξοδα δικά μου.

Οὐρανοκατέβατος

1130. Ποκοπίκο. Ἡ χατζάρα σου ἂν σπάση γιὰ δεύτερα φορὰ νὰ τὴν δέσης μὲ σπάγγο.

1131. Ἀπωλέσθη ὁ Ρὶν-τὶν-τὶν καὶ καταζητεῖται ἀπὸ τὴν Ἀστυνομία.

Οὐρανοκατέβατος

1132. Μεγάλαι ἐκπτώσεις εἰς τὰ καταστήματα τοῦ Τροβαδούρου.

Οὐρανοκατέβατος

1133. Τσιγγανοπούλα! Ἂν πιάση ὁ ἀδελφός σου κανένα λαγὸ τὸν ἀγοράζω.

Οὐρανοκατέβατος

1134. Ρὶν-τὶν-τίν! Προδιβάστηκες; Θέλω νὰ μάθω.

Οὐρανοκατέβατος

1135. (Χ.Χ.) Ἐγὼ σοῦ λέω πὼς θὰ τρίβης τὰ μάτια σου ἀπὸ θαυμασμό, παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ.

Νίκος Αὐγινὸς
(ὁ πιὸ συναρπαστικὸς)

1136. Ἐπιφυλάσσομαι, Λ. Ν. Βίντσι. Αὐγινὰ ἀντιχαιρετίσματα στὴ Μ. Ἄγνωστη.

Νίκος Αὐγινὸς

1137. Ἂν δὲν θυμᾶμαι καλά, Νίκο Σαλονικιέ, ὅταν ἐγὼ εἶχα μπῆ στὶς «μεταξυμαχίες» ὁ Τραγκεστάϊν εἶχε αποσυρθῆ...

Νίκος Αὐγινὸς
(ἀνοιχτομυστικομάχος)

1138. ...Ψέμματα!!!;;;

Νίκος Αὐγινὸς

1139. Χμ!, θυμᾶσαι τὸ θρυλικὸ ἐκεῖνο, μὲ τὸ ἴδιο χρῶμα, τρίο (Μῶμο, Κούκο ,αἰ Μπούλη);

Νίκος Αὐγινὸς

1140. Παιδιά, τεντῶστε τ' αὐτιά σας: Ἀπὸ τὸ προσεχὲς φύλλο ἀρχίζουν οἱ ἐκπληκτικες, πρωτόφαντες «ΩΡΟΣΚΟΠΙΕΣ» μου.

Ν. Αὐγινὸς

1141. Ὡροσκοπίες, ὡροσκοπίες, ὡροσκοπίες!...

Νίκος Αὐγινὸς

1142. (65—147) Πενομάχοι τρέξτε ὅλοι νὰ ὑποδεχθῆτε τὸν τρομερὸ Ἱππότη.

Ρολάνδο Κατσᾶνο

1143. Πρωτομπαίνοντας χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως τούς: Θρακιώτη — Δ. τοῦ Εὐρώτα — Ἐδεσσαιοπούλα καὶ Ζηλιάρα.

Ρολάνδο Κατσᾶνο

1144. Μπράβο Ζηλιάρα. Ὡραῖα τοῦ τὰ εἶπες τοῦ Νικολάκη στὴν (1031).

Ρολάνδο Κατσᾶνο

1145. Ἐπανερχόμενος στὴν κίνηση τῆς πεννομαχοστήλης χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Ἠπειρωτοκονιτσιώτη.

Ἀγνὸς Στρατιώτης

1146. (65—50) Σ. Πίνδου εἶναι ἀνόητο αὐτὸ ποὺ κάνεις. Χαιρετῶ Διαβάτη Κ.Κ. (συγχαρητήρια) καὶ Π. Γκουντιάκα.

1147. Γ. Ὀρεστιαδίτη σ' ἔγραψα. Προσεχῶς πρωτοτυπία. Χαιρετῶ τοὺς Θεσσαλονικεῖς.

Ἀξιὸς

1148. Θερμαντιχαιρετῶ Σαλονικιὸν (στὴ (855) ὄχι) εἶμαι ἀπ' τὴν ὅμορφη Θράκη. Γ. Τουλίπα (964) εὐχαριστῶ ἀλλὰ πρωτογράψε. Ζηλιάρα, Δ. Εὐρώτα, Ξανθὴ μπουκλίτσα, ἀλληλογραφοῦμε; Γράψτε: Τσακίρη Ἄλκηστις, Στρατηγοπούλου 29, Σουφλί.

Τσιγγανοπούλα

1149. (65—16) Ρὶν-τὶν-τὶν ὁλόμαυρε ποὺ μοιάζεις μὲ ἀράπη θὰ σὲ ταράξω. Σοῦ εἶμαι πολὺ γνωστός.

Βάγγος Φυλακτὸς

1150. Θερμοχαιρετῶ Τσιγγανοπούλα, Ἀνθρωποφάγο.

Βάγγος Φυλακτὸς

1151. (Χ.Χ.) Ὢ!.. καλῶς ἦλθες καὶ σὺ Γλυκειὰ Σπανιόλα στὸ χαρωπὸ σαλονάκι τῆς πεννομαχοστήλης. Ἀλήθεια πόσο ἐπιθυμοῦσα νὰ δῶ καὶ μιὰ συμμαθήτριά μου στὴν πεννομαχόστηλη. Τώρα μπορεῖς νὰ παρακινήσης καὶ τὶς ἄλλες συμμαθήτρ ές μας νὰ πάρουν κι' ἐκεῖνες ψευδώνυμα, τὴν Πίτταν, τὴν Παπαγιάνογλου, τὴν Σεϊτανίδου κ.ἄ. καὶ θὰ σᾶς διορίσω Γ. ἐπιθεωρητάς.

(Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) (Ρὶν-τὶν-τὶν)

1152. Ἡ κρ.μα σου ἀξίζει Τσιγγανοπούλα (906) εἶπε ὁ γάιδαρος τὸν πετεινό... κεφαλα.

Ρὶν-τὶν-τὶν (ὁ ἀείμνηστος)

1152. (65—54) Ἐδῶ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς Ἄρτης: 6.45' Χαρούμενο ξύπνημα μὲ τοὺς Ἐξάψαλμον, Σαλονικιον. 7.10' Εὔθυμη μουσική, συμμετεχει ἡ ὀρχήστρα Τροβαδούρου. 7.55' Ἠπειρωτικὴ μουσική, μὲ τοὺς Ἥρωα τῆς Πίνδου. Ἀγρίμι τῆς Παμπας. 8.55' Μουσικὴ Νέγρων μὲ τὸν Βουλγαροκτονον. 9.05' Ἡ ὥρα τῶν παλληκαράδων τῆς φακῆς μὲ τοὺς Φαντομαν, Φάντασμα. 9.40' Τέλος τῆς Πρωϊνῆς ἐκπομπῆς. 12.10' Ἡ ὥρα τῆς Κυβερνήσεως Σαλονικιοῦ. 12.40' Ὁμιλία Γερο-Πλατα.ου, ἡ ζωή μου. 13.10' Ἀκοῦτε τὴν Ντολορὲς σὲ δίσκους. 13.25' Τραγουδᾶ ἡ Γλυκειὰ Σπανιόλα μὲ τὸν Μπούλη. 13.55' Ἡ ὥρα τῶν Ὑπουργῶν τῆς Κυβερνήσεως Σαλονικιοῦ. 14.15' Ἡ ζωὴ τῶν θηρίων μὲ τὸν Πάνθηρα. 15.00' Τέλος τῆς μεσημβρινῆς ἐκπομπῆς. 19.00' Ἡ ὥρα τοῦ Νίκου Αὐγινοῦ. 19.35 Ὁ Ρὶν-τὶν-τὶν σε παλιὲς καντάδες. 19.30' Οἱ Σατυρισταὶ σατυρίζουν. 20.05' Τραγουδία τοῦ Τέξας μὲ τὸν Καμπαλλέρο. 20.30' Λόγια καὶ ἔργα τῆς Ζηλιάρας. 20.45' Ἡ ὥρα τῶν μικρῶν μὲ τὸν Πινόκιο. 21.00' Εἰδήσεις τῶν Πεννομαχιῶν. 21.20' Βραδυνὴ μουσικὴ μὲ τοὺς Μίλτον Ντρέϊκ - Ἴκαρον. 21.40' Τέλος τῆς βραδυνῆς ἐκπομπῆς «ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ ΣΑΣ».

Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

1153. Τσιγγανοπούλα ἀφοῦ εἶσαι Τσιγγάνα μπορεῖ νὰ μὴν παίζης ὑπέροχα ντέλφι; (Ἀλληλογραφεῖς;). Βαρώνε Λ εἶμαι ὁ... δεν σοῦ λεγω διότι μὲ ξερεις. Νεραϊδα τῆς Περανθης, Ἁγία Μαύρα ἀλληλογραφεῖτε. Ρ.Φ. Ἀλληλογραφεῖς; Μὲ γνωρίζεις.

Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

1154. (Χ.Χ.) «Γλυκοχαιρετῶ: Πινόκιο, Ντολορές, Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν, Τσιγγανοπούλα, Βουλγαροκτόνο, Θρακιώτη, καὶ Σαλονικιο. Καμπαλλερο, Αἰγιώτικο Βέλος, Ζήτω ὁ Παναθηναϊκός.

«Αἰγαιώτης»

1155. (Χ.Χ.) Θέλω νὰ χαιρετήσω ὅλους τοὺς πεννομάχους ὅπου τοὺς θεωρῶ — φίλους καὶ συμμάχους.

Βουλγαροκτόνος

1156. (65—65) Κρὰτς κρὶτς κροὺτς ἀκονίζω πολὺ καλὰ τὰ δοντια μου γιὰ νὰ σᾶς καλοδεχτῶ. (Ἰαδερης ὁ σκληροκαρδος). Θὰ σᾶς λιανίσω ὅλους με τὰ γιαλυστερα μου δοντια καὶ μὲ τὶς ξιφολογχες μου ποὺ κρατῶ πάντα κοντά μου. Ἰαδερης (ὁ τρομαζων ὅλους). Ἀποκαλύψεις. Τρελλὴ μπαλαρίνα.— Λεμονιὰ Χαντζοπούλου, Γαλαζια Τουλίπα.— Ειρήνη Κωνσταντινίσου. Τρίπλες ἀόρατος.— Δημήτρης Καραγιάννης. Μπάρμπα Μέντωρ, Πονεμένη Τσιγγανα.— Πόπη Σκαφίδα, Ὄμορφη Ἠπειρωτοπούλα.—Φεβρωνία Βασιλείου.

Ἰαδερης (ὁ ἀγριάνθρωπος)

1157. (65—66) ΠΡΟΣΟΧΗ. ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΩ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ (πεζοῦ ἢ σκίτσου) μὲ θέμα «ΝΑ ΕΝΩΘΗ Η ΚΥΠΡΟΣ» Ἑλληνόπουλα. Πρέπει νὰ λάβητε ὅλοι μέρος δείχνοντας ἔτσι τὴν ἀγάπη σας πρὸς τὰ Κυπριοτόπουλα ἀδέλφια μας. Θὰ βραβευθῆ ἕνα πεζὸ καὶ ἕνα σκίτσο. Προθεσμία ἕως 30 Σεπτεμβρίου. Διεύθυνσις: Ἡλίαν Κουτσοδῆμον Ἀνδονοχωρίον Καρδίτσης Θεσσαλίας.

Ἔλατος

1158. (65—69) Πρωτομπαίνοντας στὴν πενομαχοστήλη σας χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς φίλους μου Θρακιώτην, Π. Ταῦρον καὶ συγχαρητήρια Ρὶν-τὶν-τίν.

Γενναῖος Ἀκρίτας
(ὁ Καβαζικιώτης)

1159. (65—71) Τ' ἀδελφάκια εἴμαστε δύο — λεβεντιὰ καὶ μεγαλεῖο — μόνο ποὺ ὅλοι μᾶς ζηλεύουν — καὶ νὰ μᾶς φᾶν' ἀκόμα δὲν χορταίνουν. Μᾶς κοιτάζουν ὅλοι μ' ἕνα μάτι — κι' ἂν μποροῦσαν θὰ μᾶς βάζαν στὸ στομάχι — εἴμαστ' ὅμως σφιχτὰ συνδεδεμένα — ποὺ κι' οἱ ἴδιοι τὸ λένε — Νά! Τὰ δυὸ τ' ἀγαπημένα.

«Τ' ἀδελφάκια»

1160. Τσιγγανοπούλα γλυκὰ σὲ ἀντιχαιρετοῦμε.

«Τ' ἀδελφάκια»

1161. Σὰν ξενιτεμένα Θεσσαλιωτόπουλα, χαιρετοῦμε ὅλη τὴν ξανθιὰ Θεσσαλία.

«Τ' ἀδελφάκια»

1162. Παιδοπολῖτες τῆς Θεσ)νίκης, μπλούμ!!!

«Τ' ἀδελφάκια»

1163. (65—70) Ἀγαπητοὶ πεννομάχοι οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ Νομὸς Πέλλης ἦλθε δος εἰς τὰ Β'. Ἀκρίτια εἶναι πάρα πολλοί. Ὅποιος θέλει νὰ ζητήση πληροφορίας ἂς ἀπευθυνθῆ εἰς τὴν κάτωθι διεύθυνσιν.

Ἀνδρέας Α. Παπαλαζάρου
(Παιδὶ τῆς Μακεδονίας) (Κωνσταντία)

1164. (Χ.Χ.) Ὤ! καλῶς ἦλθες στὸ σαλονάκι τῶν πεννομαχιῶν Γλυκειὰ Σπανιόλα (Β.Κ.). Νὰ ποὺ ἐξεπληρώθη ἡ ἐπιθυμία μου νὰ δῶ μιὰ συμμαθήτριά μου πεννομάχο. Τώρα πιστεύω νὰ παρακινήσης καὶ τὶς ἄλλες συμμαθήτριες (Πίττα, Παναγιάννογλου, Παπατσαρούχα κλπ.) νὰ πάρουν κι' αὐτὲς ψευδώνυμα. Στὴν 999 ὅμως δὲν σὲ ἐννοιωσα τί θέλεις νὰ πῆς γιὰ ἐξήγησέ μου σὲ παρακαλῶ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας (Ρὶν-τὶν-τὶν)

1165. (65—82) Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν ὑπερευχαριστῶ διὰ τὰς φροντίδας σας. Σαμοθρακίτη κι' ἐγὼ ἔχω τὴν ἴδια ἐπιθυμία· ἀλλὰ γράψε πρῶτος μέσω περιοδικοῦ περιμένω.

Ἄγνωστη Ἑλληνίδα

1166. (Ο.Π.) Γλυκοαντιχαιρετῶ Μίλτον Ντρέϊκ, Τάκη Ροδαλῖνε γειά σου! γιὰ δυὸ λόγια εὐχαριστῶ· ἀλλὰ γράψε πρῶτος μέσω περιοδικοῦ, περιμένω πάντα.

Ἄτυχη Χαβανέζα

1167. Ἀγνὲ στρατιώτη, Γενναῖο Κρητικόπουλο, γειὰ - χαρά. Τί λέτε νὰ περιμένω δυὸ λόγια σας; Γράψτε!

Ἄτυχη Χαβανέζα

1168. (65—83) Ἕνα «ΚΑΛΩΣ ΟΡΙΣΑΤΕ» πρὸς τούς: Ψαρᾶν Στεριανόν, Γλάρον Ἰονίου, Γουλιέλμον Τέλον, Μικρὴν Ἀναπλιωτοπούλαν, Πυρσὸν Δόξης καὶ Ἀετιδέα!

ΠΑΝΘΗΡ

1169. Θερμοαντιχαιρετῶ τὴν Μυστηριώδη Ἄγνωστη! Δέχεσαι τὴν ἀλληλογραφία μας;

ΠΑΝΘΗΡ

1170. (Σ.Ε.) Φρρρρ!!! Φρρρρ!!! Φρρρρ!!! Ἐν δυό, ἐν δυὸ μεταβολὴ ἀλτ ἐν δυό. Ἀναπαυσις... Γειά σας κυρίες καὶ κύριοι... Ὁ Τεμπέλης!!!... Καλῶς ἤλθατε κύριε... Εὐχαριστῶ (καλῶς σᾶς βρῆκα). Βρέ... βρέ... βρέ... μυρτιές, βάγια, ὑποδοχὲς πῶ, πῶ, πῶ... Ντολορὲς μαμά μου, γιὰ ποιὸν αὐτὲς ὅλες οἱ ὑποδοχές; Γιὰ σένα καμάρι μου!!! Ὄχι δᾶ!!! Ὁ Ἐξάψαλμος ὁ ἀδελφός σου; Ἀκόμα μαμὰ στὴν Κέρκυρα προσπαθεῖ νὰ γεμίση τὸ καλάθι μὲ νερό... Δὲν πᾶς νὰ τοῦ κάνης παρέα; Νιάου, Νιάου, χαίρετε... Καλῶς ἤλθατε κύριε... εὐχαριστῶ. Τί νέα ἀπὸ τὴν Κέρκυρα; Καλὰ χαιρετίσματα ἀπ' ὅλους - ες. Σᾶς περιμένουν μ' ἀγωνία. Πῶς πέρασες λοιπόν... Ὢ κακὰ καὶ μουζοσακτωμένα.... Ἡ ἐγχείρησις τοῦ σκολικοειδίτη στὸν λάρυγγα πέτυχε. Στὴν μηνιγγίτιδα ὅμως τῶν ποδιῶν... παρ' ὀλίγον νά... νά... π' αὐτὸ καλέ... ναὶ νά... π' αὐτό... οὔουου... οὔουου... ὤ, ὤ!!! Ἂ ναὶ νὰ πεθάνω. Γειά σας καὶ καλὸ ταξίδι (στὴν Κέρκυρα) χαιρετισμοὺς στὸν ἀδελφούλη μου Ἐξάψαλμο.

Προκομμένος Τεμπέλης
(ὁ... ἐπιστρέψας)

1171. Μπούλη (287) χιχιχοοό... Μαχητὴ (439) τὸ κατάπιες βρὲ παιδί μου; Τρισεύγενη (524) τί ἀπόφαση; Ζαΐρα (562) ὅτι καὶ ξύπνησες; Σιμοῦν (600). Πληροφορηθεὶς ὅτι οἱ συλληφθέντες δὲν ἦσαν ὁ Ἐξάψαλμος - Ντολορὲς ἀλλὰ ὁ Μπασκαρὰς καὶ ἡ κυρία σου ἢ ὅτι ἦσουν ἐσὺ ὁ Μπασκαρὰς καὶ ἡ κυρία σου ἡ Σκορδοκρεμύδα χαίρω!!! Κλάρκ (545) ξεθεόθηκες βρὲ παιδί μου; Ἄντε περιμένουμε. Τσιγγανοπούλα (818) εὐχαριστῶ καὶ ἐπιφυλάττομαι. Ἐδεσσαιοπούλα (789) καὶ βέβαια, ναί. Ρὶν-τὶν-τὶν (924) ὄχι δα.. Ἀλήτη Βαλτιμόρης (930) ξαναπέστο νὰ τ' ἀκούσω. Γαλάζια Τουλίπα (963) καὶ σὺ μιὰ Τεμπέλα. Βουλγαροκτόνε (942) ναί. Τσιγγανοπούλα (905) ἀφοῦ βγῆκες ἀπὸ μέσα!!! Ἀϊολε (896) Γελιέσαι πιτσούλη μου. Τὴν (897) τὴν δέχομαι.

(ὁ... μεγαλοδύναμος Ἀρτινὸς)
Προκομμένος Τεμπέλης

1172. Στὸν Σαλονικιὸ - Εὐζωνοπούλα.
Σκέπτηκα ξανασκέπτηκα
καὶ σκέπτομαι καὶ πάλι
νὰ γράψω λόγια ἀντάξια
γιὰ τὰ δικά σας κάλη
Γιὰ τὶς πληροφορίες σας
θερμὰ εὐχαριστῶ
καὶ χάριν εἰς τοὺς δύο σας
πάντα θὰ χρεωστῶ
Ἀρχίζω ἀπὸ σήμερα
καὶ θὲ νὰ συνεχίσω
καὶ στὸν πεννομαχόκοσμο
ὅλο νὰ σᾶς συστήσω.
Εἶστε ντουέττο ταιριαστὸ
μὲ φυσικὰ χαρίσματα
ὦ τ' ἰσκληρὸ παιδάκια μου
στὰ κέντρα τὰ λακτίσματα.
Τὰ μάτια σας σὰν τὰ αὐγὰ
τ' αὐτιά σας γουρουνίσια
μὲ τὸ κορμί σας τ' ἄνοστο
θαυμάζεστε περίσια
Εὐζωνοπούλα εὐλύγιστη
μὲ δακτυλίδι μέση
μὲ δακτυλίδι μέση
κράτα τὸν Νίκο σου καλὰ
κι' εἶναι μικρὸς μὴν πέσει!
Ἂν σᾶς ἀρέσουνε αὐτὰ
καὶ θέλετε καὶ ἄλλα
μπορεῖτε ν' ἀπαντήσετε
στὰ φύλλα μας τὰ ἄλλα.
Ἂν πάλι δὲν τὰ θέλετε
νὰ παύσετε νὰ γράφετε
γιατὶ ἀπ' τὸν Τεμπέλαρο
πάρα πολλὰ θὰ πάθετε.
Καὶ κάτι ἄλλο φλάμπουρα

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ

Κωνσταντία: Ἡ ὁμὰς μαραγκῶν τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» προσέφερε σκελετοὺς παραθύρων εἰς τὸ νεοκτιστον κτιριον τῆς κοινότητός μας. Ἡ Ἀρχηγὸς καθὼς καὶ ὁ γεωπόνος Α. ΟΙΚ. προσέφερον πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν κατοίκων πρὸς τὰ μέλη τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ παιδιοῦ» εἶναι μεγάλη.

Α. Π

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ «ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ»

Θεσαλονίκη: Κλεῖσαν τὰ σχολειά. Καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου της παιδόπολης τοῦ «Ἁγίου Δημητριου» γιορτασαν, σ' ἕνα χαρούμενο ψυχαγωγικο απογευματινο τη λήξη τῆς σχολ.κης περιοοου. Καταλληλα διακοσμημενη ἡ εὐρυχωρη αὐλη της παιοοπολης μας περιμενε. Στις 7.30 ἄρχισε ἡ γιορτη με το απολυτικιο τοῦ προστατη, Του Ἁγίου Δημητρίου, ποὺ τὸ ἔψαλλε ἡ χορωοια. Τὸ προγραμμα συνεχιστηκε μ ενα γλαφυρο ἀπολογισμὸ της Διευθύντριας τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Διοος Χουρμουζιαδου, μὲ ἀπαγγελίες των — ἂν και λίγο κουραστικες, ἄρεσα,— μὲ εὔθυμες σκηνές, κωμωδιοῦλες καὶ μιὰ πρωτότυπη αναπαρασταση της θεμελιώσεως τοῦ γεφυριοῦ τῆς Ἄρτας. Καὶ ἔκλεισε μὲ τὴν γωμωδιούλα «Ὁ κύριος ταξ.δεύει χωρὶς ἀποσκευὲς» καὶ τὴ γραφικη «Ὁ κεφαλλωνίτης» (ἀρκετὰ μπριόζα).

Ὕστερα ἀπονεμήθηκαν διάφορα βραβεῖα στοὺς ἀριστεύσαντες μαθητες τοῦ δημοτ. σχολειου. Βραβεῖα προσεφερθηκαν ἀπὸ τὸν εὐγενικὸ σιτεμπορο κ. Μιλτ. Παρασκευόπουλο. Οἱ ἀριστεύσαντες εἶναι κατὰ τάξεις: Τάξη Α: Ἀλεξιαδης Α. Ἀλεξίου Κ., Νικολαΐδης Κ. Τάξη Β: Ἀλεξιάδης Γ., Γεωργίου Α., Παπαδόπουλος Η. Τάξη Γ: Δουκέτης Η., Μπενζέζος Μ., Μπασοδημήτρης Β., Τσικιρίδης Κ., Κωστόπουλος Η. Τάξη Δ: Ἀργυρίου Σ., Μπότσικας Κ. Τάξη Ε: Βογιαννίδης Κ., Γαβριηλίδης Χ., Ζησιάδης Δ., Παπᾶς Ε. Τάξη ΣΤ: Ἀποστολίδης Ν. Γιανατζῆς Γ., Ἐχεχίνογλου Γ., Θεσσαλονικιὸς Δ., Παπαδόπουλος Κ., Τερζίδης Ζ., Τσόρδος Α., Τοκατλίδης Κ. Ἡ ὄμορφη γιορτὴ ἔκλεισε μὲ τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο καὶ ὅλοι φύγαμε μὲ τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις.

Στὴν τελετὴ παρευρέθησαν ὁ κ. Νομάρχης, ὁ δημαρχεύων κ. Καζινάρης, ὁ διευθυντὴς τῆς Τραπεζης Ἑλλάδος κ. Πανοπουλος, ὁ διευθυντὴς κ. Μακρίδης, ὁ διευθυντὴς τοῦ Παπαφείου Ὀρφανοτροφείου κ. Πετρίδης καὶ ἄλλοι.

ΝΙΚΟΣ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ

ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΠΕΠΛΟΥ

Ὀρεστιάς: Οἱ τοπικὲς ἐφημερίδες γράφουν γιὰ τὴν δραση τοῦ «Σπιτιοῦ του Παιδιοῦ Πέπλου» καθὼς και ὅτι τὴν 21 Μαΐου 1953 ἔγινε γιορτοῦλα στὸ χωριὸ αυτό ποὺ ἄφησε ἐποχή. Ποσα ἀλήθεια δεν ὀφείλονται στὴ Βασιλισσά μας.

Γεωρβασπάρ

ΚΑΤΩ ΥΔΡΟΥΣΑ: Στὸ Ἀκριτικὸ χωριὸ Κάτω Ὑδρουσης στην Μονάοα Φλωρινης, το «Σπιτι του Παιοιοῦ» κατόπιν επιπονου εργασίας ἀρχηγοῦ και παιοιων, κατωρθωσε σε διαστημα τεσσαρων μηνῶν να οργανωση μια ὡραιοτατη εκθεση οπου δοθηκε η ευκαιρια, οχι μονον στους γονεις τοῦ χωριοῦ μας, αλλα και στους κατοικους γειτονικων χωριων, νὰ διαπιστώσουν τις ωφελειες ποὺ αποκομιζουν τὰ κοριτσια απο το «Σπιτι» μαθαινοντας αργαλειό, κεντημα, πλεξιμο και νοικοκυριὸ καὶ τα αγορια αξιοποιώντας τις δυνατοτητες τους στὴν ξυλουργικη κ.λ.π.

ΚΑΤΩ ΥΔΡΟΥΣΑ: Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τοῦ «Σπιτιοῦ» Κατω Ὑδρούσης (τῶν μικρῶν παιδιῶν) ἀποτελουμενη ἀπὸ τους: Βασίλειο Στεφανίδη, Ἀποστολο Γιαννακη, Δημήτριο Στεφανιδη, Χρηστο Παπαγεωργίου, Ἀναστασιο Χρίστου, Μανωλη Βασιλειου, Λαζαρο Γεωργιαδη, Παυλο Βασιλείου, Παντελὴ Βελκο Σταυρο Τσατσα, καὶ Ἠλία Χρήστου, συναντήθηκε σε φιλικὸ αγῶνα μὲ τὴν ὁμαδα τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ Δροσοπηγή, ὁ ἀγώνας ηταν συναρπαστικός, καὶ νικητρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάδα Κατω Ὑδρούσης μὲ 4-1.

ΧΟΥΜΝΙΚΟ

Ἡ Κοινότης παρεχώρησε στὸ «ΣΠΙΤΙ» 20 στρεμ. ἀγροῦ ποὺ εἶχε να καλλιεργηθῆ 20 χρόνια. Με πρωτοβουλία τοῦ Διοικητοῦ μας ἐστάλη ἀπὸ τὴν Μηχανικὴ Καλλιεργεια τρακτερ 75 ἵππων καὶ τὸ ὤργωσε σὲ βαθος 30-40 πόντους.

Μετὰ ἔγινε σβαρνισμα μὲ τρακτὲρ μικρότερας δυνάμεως καὶ τέλος ἐτακτοποιηθη ἀπὸ 20 ζευγάρια ζώων. Στις 3 Μαΐου ἀγόρια καὶ κορίτσια μὲ τὴν Ἀρχηγό μας Δα Χασιωτου τὸν ακούραστο γεωργοτεχνίτη μας Εὐστράτιο Ἀνεστούδη ξεκινήσαμε γιὰ τὴν προετοιμασία τοῦ ἀγροῦ πρὸς σποραν. Ἀργότερα ηρθε ὁ Διευθυντής μας, ὁ γιατρος τῆς Μονάδος και ὁ σωφερ καὶ ἄρχισε ἡ σπορὰ καλαμποκιοῦ καὶ φασολιῶν. Ἐσπείραμε περίπου 20 στρέμματα μὲ 3 διαφορετικὲς ποικιλίες καλαμποκιοῦ καὶ φασολιῶν ποὺ θέλει τὸ «Σπίτι» νὰ εἰσαγάγη στὸ χωριό μας. Ἔτσι σήμερα τὸ κομμάτι αὐτὸ ποὺ ἐπὶ 20 χρόνια ἔμενε ἄγονο, εἶναι καταπράσινο. Εὐχαριστοῦμε τὸν κ. Πρόεδρο τῆς Κοινότητος καὶ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο γιὰ τὴ βοήθεια ποὺ πρόσφεραν στὸ «Σπίτι». Εἴμεθα βέβαιοι πὼς ὅλοι μαζὶ μεγάλοι καὶ μικροί, ἂν ἐργασθοῦμε βοηθῶντας τὸ πρόγραμμα τοῦ «Σπιτιοῦ» θὰ δοῦμε πιὸ καλὲς καὶ εὐτυχισμένες μέρες. Οἱ ἄδειες καρέκλες τοῦ καφενείου δὲν πρέπει νὰ εἶναι γιὰ μᾶς.

Γιὰ πρώτη φορὰ τὸ «ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ» ἔδωσε θεατρικὴ παράσταση τοῦ ἔργου «ὁ Χορὸς τοῦ Ζαλόγγου» ποὺ ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχία. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ἔμειναν κατενθουσιασμένοι καὶ μὲ συγκίνηση ἔσφιγγαν τὰ χέρια τῶν πρωταγωνιστῶν.

Ἐπίσης τὸ «Σπίτι μας» δὲν ὑστερεῖ στὴν ἀπόδοση τῶν ἐργαστηρίων καὶ σὲ κοινωφελῆ δράση.

Τὰ παιδιὰ τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ» Χουμνικοῦ

ΚΑΤΩ ΠΟΡΡΟΪΑ

Ὅταν μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ καλοκαιριοῦ ἄρχισαν κι' οἱ δουλειές, τὰ νειᾶτα τῶν Κ. Πορροΐων ὅλο κέφι καὶ χαρὰ μπῆκαν κι' αὐτὰ στὴ δουλειά. Τὰ κορίτσια πῆγαν καὶ φύτεψαν καπνὸ κάποιας ἀπροστάτευτης, δυστυχισμενης οἰκογένειας καὶ τὰ ἀγόρια ἄρπαξαν τὰ δρεπάνια κι' ἔτρεξαν νὰ θερίσουν τὸ σιτάρι μιᾶς ἄλλης. Ἡ ἀπλωσιὰ τοῦ κάμπου βούϊζε σὰ μελισσολόϊ ἀπὸ τὸ χαρούμενο τραγούδι μας. Ποιὸς ἄλλος αἰσθάνεται μεγαλύτερη χαρὰ ἀπὸ αὐτὴν ποὺ νοιώθουμε ἐμεῖς ὅταν προσφέρουμε τὴ δουλειά μας γιὰ νὰ βοηθήσουμε κάποιον δυστυχισμένον;

«Τίποτα στὸ δρόμο τῆς ζωῆς δὲν μᾶς σκιάζει, οὔτε ἡ μπόρα οὔτε τὸ χαλάζι». Γιατὶ ἔχουμε στὸ πλευρό μας ὁδηγὸ καὶ συμπαραστάτη μας τὸ «Σπίτι» ποὺ ὅλα μᾶς τὰ διδάσκει μὲ τὸ ἐκλεκτὸ προσωπικό του.

Κάποια ἄλλη μέρα ξεκινήσαμε νὰ βοηθήσωμε στὶς γεωργικὲς ἐργασίες τὴν μητέρα κάποιου ἥρωα ποὺ ἔχυσε τὸ αἷμα του γιὰ τὴ Λευτεριὰ τοῦ χωριοῦ μας. Στὸ πανηγύρι αὐτὸ τῆς δουλειᾶς δώσανε τὸ παρόν, ὁ ἀκούραστος γεωργοτεχνίτης Β. Βάσου, οἱ δίδες Δ. Ἀμαξοπούλου ὑφάντρια, καὶ Μ. Παπαδοπούλου ράπτρια, καὶ τὰ παιδιά: Λιώτα Ἀργ. Μαυρίδου, Βασ. Τσερκέζη, Ἰω. Ἀνδρονούδης, Παν. Βλάχος, Θεόδ. Καρατσίδης, Ἰορδ. Παπαϊωακεὶμ καὶ Ἰ. Χατζηστεφανίδης.

Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ ΚΑΤΩ ΠΟΡΡΟΪΩΝ

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ «ΣΠΙΤΙΟΥ

Ἀχλαδοχῶρι· εἶναι τὸ χωριὸ ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὰ Βουλγαρικὰ σύνορα. Ἐδῶ λειτουργεῖ «Σπίτι Παιδιοῦ» ποὺ δίνει χαρὰ καὶ ζωντάνια στὰ κουρασμένα ἀπὸ τὴ δουλειὰ πρόσωπά μας.

Κορμίστα· εἶναι τὸ χωριὸ ποὺ τὰ σπιτάκια του βρίσκονται σκαρφαλωμένα σὲ μιὰ πλαγιὰ τοῦ Παγγαίου καὶ ἀπέχει 130 χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Ἀχλαδοχῶρι. Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» Κορμίστης ἀποφασίσαμε νὰ κάνωμε τὴν ἐκδρομή μας στὸ Ἀκριτικὸ αὐτὸ χωριὸ ποὺ στέκεται προπύργιο τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας. 60 παιδιὰ (ἀγόρια - κορίτσια) μὲ τὴν Ἀρχηγό μας Δα Ξενάκη φθάσαμε στὸ Ἀχλαδοχώρι. Μᾶς περίμεναν τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» μαζὺ μὲ τὴν Ἀρχηγό τους Δα Μαλαμμούτη καὶ μᾶς ἐδέχθηκαν μὲ ἀγάπη καὶ χαρά. Ἡ συνάντηση αὐτὴ τῶν δύο «Σπιτιῶν» μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσωμε τὰ ἀκριτόπουλα ἀδέλφια μας. Ἀξέχαστη θὰ μᾶς μείνη ἡ ἐκδρομὴ αὐτή. Ὁ Συνδετικὸς κρίκος τῶν παιδιῶν τῶν «Σπιτιῶν» εἶναι ἡ μεγάλη μητέρα τοῦ ἑλληνικοῦ γένους, ἡ ἀκούραστη καὶ γεμάτη Ἑλλάδα Βασίλισσά μας. Τῆς χρεωστοῦμε ἄπειρη εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν θαυμάζομε. Τὴν ἐκδρομή μας ἐτίμησαν ἐκτὸς τοῦ Δ)τοῦ μας καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας Σερρῶν καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Κορμίστης.

◇◇

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΛΑΡΟΣ

Οἱ συνδρομηταὶ Ἀλμυροῦ ἀπεφάσισαν νὰ ἱδρύσουν σύλλογον τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν «Γλάρον» τὰ μέλη τὰ ὁποῖα ἀπαρτίζουν τὸν σύλλογον εἶναι τὰ ἑξῆς. Ἰωάν. Λαμπράκης, Νικ. Τσαμτσάκης, Ἰωάν. Σπυριδάκης, Ἀθ. Γαρδικλῆς, Ἀλ. Παπαστεργίου, Φῦσ. Συκᾶς, Δημ. Νανᾶς.

◇◇

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα:

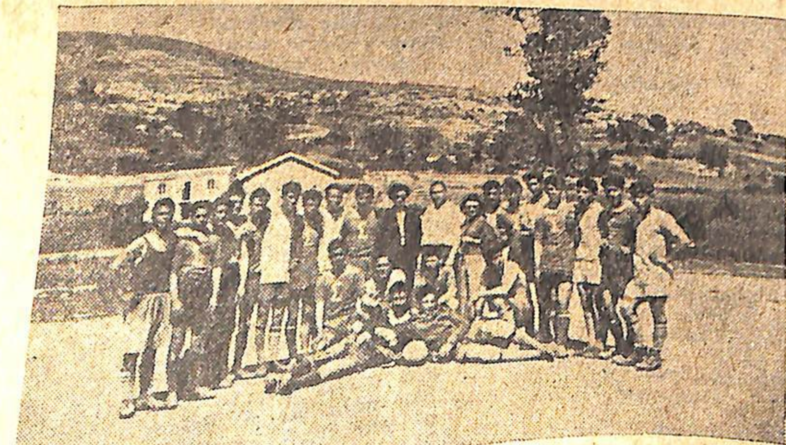
Ἀβραὰμ Λίνκολν, Γενναῖος Ἀκρίτας, Γιᾶννος Αὐγερινός, Ἐργένης, Ἱππότης Ντὲ Ραγκαστέν, Ἰαβέρης, Νέος Ραμπαγᾶς, Ρολάνδο Κατσᾶνο, Ρούντης, Χριστόφορος Ὀλύμπιος, Ζορὸ καὶ Σταυραετὸς τῆς Πίνδου.

σᾶς λέγω χωρὶς δόλο
γιατὶ ὁ εἷς στὸν βόρειον
κι' ἡ ἄλλη εἰς τὸν νότιον
εὑρίσκεται τὸν πόλο;

Π. Τεμπέλης

1173. 2) Στὸν... Ντὰ Βίντσι:
Ὦ Λεονάρδο ὑπουργέ (!!!)
τῶν ἐσωτερικῶν
ὦ Βασιλειάδη Λάζαρε
ἀσίκη Ἀθηνῶν.
Αἱ εἰδήσεις σου θαυμάσιες
τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ
μὲ σένα περισσότερο
μοιάζει ἡ μαϊμοῦ.
Ἀφοῦ ἐγὼ δραπέτευσα
βρὲ φίλε ἀπ' τὸ Δαφνὶ
γιατὶ ἐσένα σ' ἔχουνε
δεμένο μὲ σχοινί;
Μά... νά κοιτᾶχτε ὅλοι σας
ἐκεῖνο τὸ φορεῖο
παρέλαβε τὸν Λάζαρο
γιὰ τὸ φρενοκομεῖο.
Καὶ φώναξε καὶ φώναξε
μὲ σθένος καὶ μανία
κουβέντες ἀσυνάρτητες
μὲ δίχως σημασία.

Π. Τεμπέλης

Αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες τῶν Σ. Π. Κουρμίστης — Ἀχλαδοχωρίου μετὰ ἀπὸ φιλικὴ συνάντησι μὲ σκὸρ 3—3.

Διανομὴ Καλαμποκιοῦ ἀπὸ τὸν γεωργοτεχνίτην εἰς Ἀγρὸν Χουμνικοῦ.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΗΜΙΤΕΛΕΣ

1	Α		Κ		Α	
2		Ι		Δ		Σ
3	Ι		Δ		Α	
4		Ε		Κ		Σ
5	Κ		Δ		Ο	
6		Α		Κ		Σ

Μόνον ὁριζόντια:
1) Ἀρχαῖος ποιητής. 2) Βουνὸ τῆς Ἑλλάδος. 3) Ἀσιατικὴ χώρα. 4) Θὰ τὴ βρῆτε στὸ Ἰόνιο. 5) Μυθικὸς βασιλῆας τῶν Ἀθηνῶν. 6) Εὐαγγελιστής.

Σπ. Κακαβάνος

2) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν τὸ ὄνομα ἥρωα τοῦ 21:

1) Βουνὸ τῆς Θεσσαλίας.
2) Ποταμὸς τῆς Μακεδονίας.
3) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
4) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος.
5) Δένδρο τῶν θερμῶν χωρῶν.
6) Πόλις τῆς Στερεᾶς.
7) Ἡ ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.
8) Νησὶ τῶν Κυκλάδων.
9) Ἔδρασε στὸ Μακεδονικὸν ἀγῶνα.
10) Ὕμνησε τὴν ἐλευθερία.

Γ. Δερβίσης

3) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Κ	Α				
2		Κ	Α			
3			Κ	Α		
4				Κ	Α	
5					Κ	Α
6				Κ	Α	
7			Κ	Α		
8		Κ	Α			
9	Κ	Α				

1) Δὲν εἶναι βουνό. 2) Θὰ τὸ βρῆτε στὴ θάλασσα. 3) Πόλις τῆς Μ. Ἀσίας. 4) Καλλιεργεῖται στὸ περιβόλι. 5) Τὴν ζητοῦν οἱ γαμπροί. 6) Πλήρεις. 7) Ἀρχαία Ἰωνικὴ πόλις. 8) Εἶναι τὰ δένδρα ποὺ δὲν παράγουν τίποτε. 9) Πρωτεύουσα Ἀφρικανικοῦ Κράτους.

Π. Κανελλόπουλος

4) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

Ποιὰ εἶναι ἡ Εὐρωπαϊκὴ πόλις ποὺ ἂν ἀναβιβασθῆ ὁ τόνος της, γίνεται ἄρωμα;

Γ. καὶ Π. Ράμμος, Λαμία

5) ΑΛΥΣΣΙΔΑ ΛΕΞΕΩΝ

(Μὲ τὰ δυὸ τελευταῖα γράμματα τῆς προηγουμένης λέξεως, ἀρχίζει ἡ ἑπομένη, κ.ο.κ.).

1) Ἡ Ιστορία της εἶναι ἔνδοξη. 2) Βρίσκεται στὸν οὐρανό. 3) Ἀρχαία θεά. 4) Οἰνοπνευματῶδες ποτό. 5) Κράτος τῆς Ἀσίας. 6) Ἀνδρικὸ χαϊδευτικὸ ὄνομα. 7) Ἀντωνυμία. 8) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος. 9) Ἀρχηγὸς μυθολογικῆς ἐκστρατείας. 10) Μετοχὴ τοῦ εἰμί.

Π. Καψάλης, Καρδίτσα

6) ΑΙΝΙΓΜΑ

Κόκκινη μάνα ἔχω
μὰ μαῦρος εἶμ' ἐγὼ
καὶ ἂν φτερὰ δὲν ἔχω
στὰ σύννεφα πετῶ.

Χρ. Σαμανίδης, Γιαννιτσὰ

7) ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ 7

Μπορεῖτε μὲ τέσσερα 7 νὰ σχηματίσετε τὸν ἀριθμὸ 1;

Ἰωάν. Γεωργόπουλος, Μεσσήνη

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 87

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1							■						
2		■				■		■				■	
3					■				■				
4				■						■			
5			■								■		
6		■										■	
7	■												■
8		■										■	
9			■								■		
10				■						■			
11					■				■				
12		■				■		■				■	
13							■						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἕνα νησὶ ποὺ συγκινεῖ τὶς ἑλληνικὲς καρδιές.— Εὐρωπαϊκὸ Κράτος. 2) Χρονικὸν ἐπίρρημα.— Ἡ καταγωγή. 3) Στὴν Ἀθήνα δὲν ἔχουμε ἄφθονα.— Καθιστᾶ ὁρατὰ τὰ ἀντικείμενα.—Ἐναντίον. 4) Ἔχουν τὶς ἴδιες διαστάσεις.— Τῶν Βουλγάρων ἐναντίον μας εἶναι ἄσπονδον.— Μάλιστα. 5) Δίφθογγος.— Δικά σου. 6) Εἰδικὸν πλοῖον. 7) Κάποιος.— Σύνδεσμος. 8) Τρέφεται ἀπὸ σιτάρι. 9) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία στὴ γενική.—Ἀντιθετικὸς σύνδεσμος. 10) Δὲν εἶναι πολλές.— Δεικτικὴ ἀντωνυμία.—Ἀγγλικὸς τιμητικὸς τίτλος. 11) Μεγάλη νῆσος τοῦ Μαλαϊκοῦ Ἀρχιπελάγους.— Αἰτιατικὴ πληθ. προσωπικῆς ἀντωνυμίας.— Θέτω εἰς ἐνέργειαν. 12) Φύλαρχος.—Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος (ἀνάποδα). 13) Ἕνα γνωστὸ ψαράκι.— Δὲν ἐπικρατεῖ δυστυχῶς στὸν Κόσμο.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Τὸ ξέρουν οἱ μπεκρῆδες.—Ἐκτελεῖ τὶς θανατικὲς ποινές. 2) Ὄχι ἐγώ.— Συνοδεύει ἑταιρικὲς ἐπωνυμίες. 3) Πρόθεσις.— Θὰ τὴν βρῆτε στὸ πρόσωπο.— Τρυφερά, ἁπαλά. 4) Δευτερεύουσα θεά.—Ἡ βαθυτέρα ἔννοια.—Ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. 5) Ἄρθρον στὸν πληθυντικό.—Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (ἀνάποδα). 6) Περίφημος τέτοιος ἦταν ὁ Σωκράτης. 7) Θὰ τὴν βρῆτε στὰ Δωδεκάνησα.— Καθώς. 8) Στὴν Τουρκία δὲν ὑπάρχει πιά. 9) Μόριον.— Μισὴ ρίζα. 10) Εἰδικὸν στρατιωτικὸν σῶμα.— Τὸ κέρδος ποὺ προκύπτει ἀπ' τὸν δανεισμὸ χρημάτων.— Γάλλος συγγραφεύς. 11) Ἐπίρρημα ποὺ σημαίνει πολύ.— Μάρκα αὐτοκινήτου.— Σιωπή. 12) Εἰδησεογραφικὸ πρακτορεῖον.— Ἀρνητικόν. 13) Ἡ βορειοτάτη περιοχὴ τῆς Πελοποννήσου (γεν.).— Πόλις τῆς Ἰταλίας.

8) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Μίμη, Λάκη, ἐλᾶτε νὰ σᾶς τὰ δώσω.
— Ποιὰ καλὲ μητέρα;
— Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

Γ. Σιανάβας, Ζηρὸ

ΛΥΣΕΙΣ 86ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Μ	Α	Λ	Α	Κ	Α	Σ	Η	Σ
Ι	Μ	Α	Τ	Ι	Σ	Μ	Ο	Σ
Σ	Ω	Μ	Α	Τ	Ε	Ι	Ο	Ν
Α	Ν	Ω	Μ	Α	Λ	Ι	Α	Ι
Χ	Ο	Υ	Ρ	Μ	Α	Δ	Ε	Σ
Α	Ι	Σ	Θ	Η	Μ	Α	Τ	Α
Μ	Π	Ο	Υ	Ν	Α	Μ	Α	Σ
Κ	Ε	Λ	Α	Ρ	Υ	Σ	Μ	Α

2) ΟΙ ΔΕΚΑ ΠΟΛΕΙΣ

ΠΥΡΓΟΣ — ΞΑΝΘΗ — ΒΟΛΟΣ — ΠΑΤΡΑΙ ΧΑΝΙΑ — ΚΑΛΑΜΑΙ — ΦΛΩΡΙΝΑ — ΚΟΖΑΝΗ — ΑΡΤΑ — ΚΟΜΟΤΙΝΗ

3) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) ΝΟΡΒΗΓΙΑ, 2) ΙΣΑΥΡΟΣ, 3) ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΑ, 4) ΑΛΙΑΚΜΩΝ, 5) ΟΡΑΣΙΣ, 6) ΑΝΔΕΙΣ, 7) ΕΥΤΕΡΠΗ, 8) ΤΗΛΕΟΡΑΣΙΣ, 9) ΟΥΑΛΛΙΑ, 10) ΣΜΟΛΙΚΑΣ = «Νικᾶ ὁ ἀετός».

4) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

	6	1	8	= 15	
	7	5	3	= 15	
	2	9	4	= 15	
= 15	= 15	= 15	= 15	= 15	

5) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

1 5 8 7 3
7

1 1 1 1 1 1 = 6

6) ΡΟΜΒΟΣ

Φ
Κ Α Ι
Φ Α Ρ Ο Σ
Ι Ο Ν
Σ

7) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΡΟΔΟΣ — ΟΔΟΣ.

8) ΤΡΙΑΙΝΑ

Β Δ Μ
Ο Α Α
Α Β Ν
Σ Τ Α Ν Η
Κ
Η
Σ

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 86

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΑΘΗΝΑΙ — ΤΑΞΙΔΙ, 2) ΝΗΣΟΣ, 3) ΚΡΕΩΝ — ΙΚΑΝΑ, 4) ΑΙΣΙΑ, 5) ΡΥΑΞ — ΚΑΤΙ, 6) ΑΑ — ΕΝΤΑΥΘΑ — ΑΑ, 7) ΙΩΝ — ΙΟΝ, 8) ΑΝ — ΟΥΡΑΙΟΝ — ΤΑ, 9) ΤΑΩΣ — ΑΠΑΝ, 10) ΦΑΡΣΑ, 11) ΝΤΙΝΑ — ΛΙΡΕΣ, 12) ΝΑΞΟΣ, 13) ΑΛΗΘΗΣ — ΝΗΡΕΥΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΑΓΚΥΡΑ — ΑΤΟΝΙΑ, 2) ΥΑΙΝΑ, 3) ΗΛΕΙΑ — ΩΔΙΚΗ, 4) ΞΕΝΟΣ, 5) ΑΝΝΑ — ΦΑΝΗ, 6) ΙΗ — ΙΣΤΟΡΙΑ — ΑΣ, 7) ΣΟΣ — ΡΕΞ, 8) ΤΟ — ΙΟΥΛΙΟΣ — ΟΝ, 9) ΑΣΙΑ — ΑΛΣΗ, 10) ΚΑΙΝΑ, 11) ΙΣΑΛΑ — ΠΑΡΚΕ, 12) ΤΑΝΤΑ, 13) ΙΤΑΛΙΑ — ΑΝΙΣΟΣ.

Ὁ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Ποδοσφαιριστής

